

Nederland en de
gevolgen van
een Golfoorlog
PAGINA 5

Boeren weer op
de barricaden
PAGINA 5

Geen patroon in
iraakse vrijlatingen
PAGINA 7



● Hans van Breukelen, zestigste interland.

Handbalderby Blauw Wit-VenL
tegenvallend
PAGINA 21

Remise Sijbrands maakt
mini-tweekamp noodzakelijk
PAGINA 23

Hans van Breukelen:
mijlpaal op Malta
PAGINA 26

Inpakken & Weggeven

De tijd van cadeaus geven is
weer aangebroken. Daarom
brengt het Limburgs
Dagblad vandaag
'Inpakken & Weggeven', een
speciale bijlage over
cadeaus en hun verpakking.

PAGINA 27 tot en met 38

Een bankschroef
om op te zitten
PAGINA 39

Ria Bremer vijfde
tv-presentatrice
van Nederland
PAGINA 43
Radio en tv-
programma's
PAGINA 45 en 47

Verrassende wending in VS-standpunt over diplomatiek overleg Bush wil toch dialoog met Irak

Van onze correspondent

WASHINGTON - Amerika is bereid met Irak te praten in een poging om zonder bloedvergieten een eind aan het conflict om Koeweit te maken. Dat heeft de Amerikaanse president Bush gisteren gezegd. De aankondiging van Bush was een grote verrassing, omdat de Amerikanen tot dusver geweigerd hebben met Irak te praten zolang dat land zich niet eerst uit Koeweit terugtrekt, de emir van Koeweit laat terugkomen, en alle gijzelaars vrijlaat.

De Iraakse regering liet weten verast te zijn door de aankondiging van de Amerikaanse president en kwam onmiddellijk in spoedvergadering bijeen. Het was niet direct duidelijk wie aan de bijeenkomst deelnamen. Een officieel standpunt van Bagdad was bij het ter perse gaan van deze editie echter niet bekend.

President Bush zei dat hij de Iraakse minister Tariq Aziz (Buitenlandse Zaken) zal uitnodigen om in de week van 10 december naar Washington te komen. Minister Baker (Buitenlandse Zaken) zal dan tussen 15 december en 15 januari naar Bagdad reizen.

Irak heeft in het verleden herhaaldelijk gevraagd om een dialoog, maar het Witte Huis heeft die verzoeken steeds naast zich neergelegd. De Iraakse ambassadeur in Parijs, Abdul Razzaq, sprak gisteren dan ook van 'goed nieuws en een belangrijke stap op weg naar vrede'.

Maar Bush maakte gisteren duidelijk dat de bereidheid om met Irak te praten niet moet worden gezien als een wijziging van de Amerikaanse standpunten inzake het Golfconflict. Amerika is niet bereid compromissen te sluiten over Koeweit of de



● Hoewel de Saoedische autoriteiten christelijke uitingen door Amerikaanse militairen in hun land verbieden, bouwden enkele soldaten een kerstboom in een legerkamp in de woestijn. Als symbool voor de hoop op toenadering nu Bush opgeroepen heeft tot vredesbesprekingen.

gijzelaars, zo zei hij. „Nee”, zei de president, „we willen praten omdat we Saddam Hoessein persoonlijk duidelijk willen maken wat hij riskeert als hij niet uit Koeweit weggaat. Ik heb gehoord dat hij nogal geïsoleerd is, en niet goed weet hoe sterk de wereldopinie hierover is. We willen aan dat isolement een eind maken”, aldus Bush.

Bush zei zelf niet erg optimistisch te zijn dat de gesprekken 'grote resultaten' zullen afwerpen. „Maar voor de vrede moet je bereid zijn alles te

doen.” De president deed zijn uitnodiging om te praten een dag nadat de Veiligheidsraad de resolutie had aangenomen, die het de Amerikanen toestaat om na 15 januari desnoods door middel van geweld een eind aan de bezetting van Koeweit te maken.

In een eerste reactie zei minister Van den Broek in Den Haag dat het Amerikaanse aanbod een 'hoopgevende stap' is in het Golfconflict. Hij denkt dat de gesprekken de basis kunnen leggen voor een oplos-

sing van de 'andere problemen' in het Midden-Oosten. In een opmerkelijke verklaring legde Van den Broek gisteravond een nauwelijks verholde relatie tussen de crisis rond Koeweit en het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Volgens Van den Broek zullen die problemen 'de volle aandacht vragen van de wereldgemeenschap, nadat de Golfcrisis is opgelost'.

Zie verder pagina 5
● **Commentaar**

Decreet van Gorbatsjov over distributie

MOSKOU - Sovjet-president Michail Gorbatsjov heeft gisteren een decreet uitgevaardigd om de controle op de distributie van goederen te versterken. Doel is diefstal en speculatie, die mede oorzaak zijn van het tekort aan eerste levensbehoeften in met name de grote steden, te bestrijden.

Krachten het decreet worden binnen tien dagen 'controlegroepen' op het werk gekozen door de ondernemingen, die worden belast met toezicht op de opslag, het vervoer en de distributie van producten. Gorbatsjov riep op tot medewerking van de regeringen van de deelrepublieken, de stedelijke autoriteiten en de regio's. Een deel van de problemen is er het gevolg van dat republieken die in hun gebied geproduceerde goederen achterhouden en het distributieapparaat onvoldoende functioneert.

De 'controlegroepen' dienen volgens het decreet nauw te gaan samenwerken met de Sovjet geheime politie KGB. Die deelde gisteren mee dat ze een speciale groep heeft opgezet om over heel het land voedseltransporten te beschermen.

In een verklaring deelde de KGB mee dat de gevormde speciale groep tot taak heeft de economische sabotage te bestrijden en tevens het algehele toezicht krijgt op de voedselzendingen uit het buitenland, waartoe Sovjet-functionarissen hebben opgeroepen. Zij hebben gewaarschuwd dat de situatie, en vooral voor de bevolking in de grote steden Moskou en Leningrad, ernstiger kan worden als een harde winter intreedt en de transportfaciliteiten verder belemmert.

Cocaïnesmokkel kost Kerkradenaren zeven jaar cel

HAARLEM - De Haarlemse bank heeft gisteren de 36-jarige uit Kerkrade wegens smokkel cocaine veroordeeld tot zeven, onvoorwaardelijke gevangenis. Tegen de man was acht jaar geëist. De rechtbank acht bewezen dat C. een vooraanstaande rol gespeeld bij twee drugstransporten vanuit Curaçao.

De grootste zending, bijna twee kilo cocaine, werd 1 mei dit jaar door de douane op Schiphol onderschept. De partij zat in de bagage van twee koeriers, van wie er een eerder twee kilo cocaine Nederland binnen gesmokkeld. Volgens de man was de leiding van de smokkelorganisatie in handen van de 31-jarige J.L. uit Hoensbroek, die nog voor de rechter moet verspreken.

De officier van justitie sprak twee weken geleden over een professionele smokkelbende, die overal afnemers moest beschikken. De partij van bijna twintig kilo cocaine werd niet zomaar op de markt gestelde de officier.

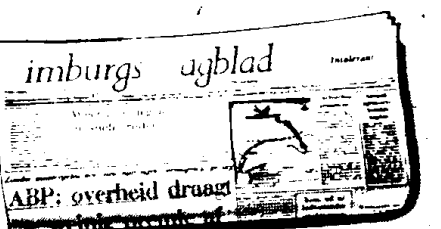
Gestapo-officier vrijgesproken

BERLIN - Het Duitse hooftrechtshof heeft gisteren de spraak van de van nazi-misdaden verdachte voormalige Gestapo-officier graaf Modest von Korff vrijgesproken. In 1988 werd de inmiddels 81-jarige Korff vrijgesproken van het deporteren van 177 Joden naar een concentratiekamp, omdat niet bewezen kon worden dat hij op de hoogte was van de aanstaande executie.

Het hooggerechtshof verklaarde echter gisteren geen fouten te hebben ontdekt in het vonnis van de rechtbank die in 1988 tot vrijspij besloot en dat daarom het vonnis bekrachtigd werd.

(ADVERTENTIE)

Elke dag...



en u staat weer midden in de wereld.

Ja ik wil die complete krant!

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____
Telefoon (ivm controle bezorging): _____
Giro: banknr. _____
Na de twee weken gratis wilt ik:
☐ een kwartaalabonnement f 75,55
☐ een maandabonnement f 25,20
stuur mij:
☐ een machtiging t.b.v. automatische betaling
☐ een acceptgiro-kaart
Deze bon is een open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad,
Antwoordnummer 46,
6400 VB Heerlen.
OF BEL GRATIS 06-0229911

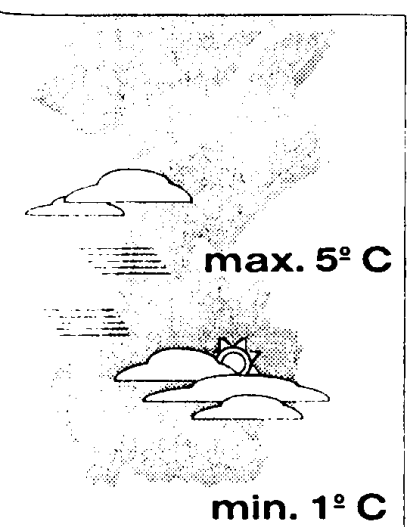


Formulier kinderbijslag verdwijnt

Van onze correspondent

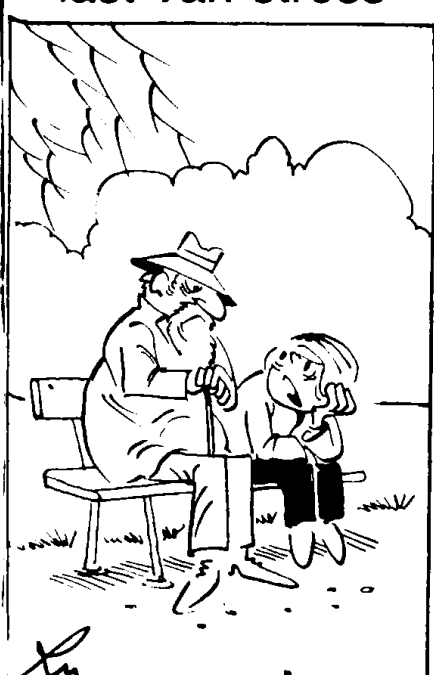
ARNHEM - Het invullen van het kinderbijslagformulier behoort vanaf 1 januari 1992 tot het verleden. Vanaf die datum is de verwerking van de gegevens, die via de A-formulieren bij de Sociale Verzekering Bank (SVB) binnenkomen, volledig geautomatiseerd.

Volgens SVB-hoofddirecteur F. Froger levert de automatisering veel voordelen op. „De verwerking gaat veel sneller, waardoor de mensen het geld eerder ontvangen. Bovendien kunnen we de klanten sneller informatie verschaffen.” Tot dusver gaf dat af en toe problemen, omdat de SVB per jaar acht miljoen formulieren moet verwerken.



RUSTIG HERFSTWEER
In de ochtend zijn er nog plaatselijk mistbanken en daar kan het dan ook glad zijn. Overigens zijn er vandaag zonnige periodes. Vanmiddag komt er vanuit het noorden geleidelijk meer bewolking maar het blijft droog. Vannacht komen er ook opklaringen en vormen zich plaatselijk weer mistbanken, die in de ochtend weer oplossen. Morgen verandert er niet veel aan dit weerbeeld. De middagtemperaturen lopen op tot 5 graden en het kwik daalt in de nacht tot rond het vriespunt. De wind is vandaag zwak tot matig uit noordelijke richting, morgen uit uiteenlopende richtingen. Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346
VANDAAG:
zon op: 08.26 onder: 16.31
maan op: 15.22 onder: 07.33

Leerlingen hebben last van stress



..zullen we dan maar een uurtje gaan dutten opa?

Massa-betogingen in Roemenië

BOEKAREST - Duizenden anti-regeringsdemonstranten hebben gisteren in verschillende Roemeense steden betoogd en daarbij het aftreden van president Ion Iliescu geëist.

Aanhangers van de oppositionele Nationale Boerenpartij riepen in de hoofdstad Boekarest om het aftreden van de regering, waarin steeds communisten uit het Ceausescu-tijdperk zouden huizen. De demonstratie vond plaats na plechtigheden aan de vooravond van de viering van 1 december, de dag waarop Roemenië 72 jaar geleden als staat werd gesticht.

In Sibiu, 270 kilometer ten noordwesten van Boekarest, waren 5.000 anti-regeringsdemonstranten op de been. De organisatoren in Sibiu, de Burgeralliantie, lieten een verklaring uitgaan naar Iliescu, de regering en het parlement, waarin gesteld werd dat de regering gefaald heeft bij het doorvoeren van essentiële wetten om economische en politieke hervormingen tot stand te brengen. In de havenstad Constanta demonstreerden enkele honderden mensen. De betoging was daar georganiseerd door het Anti-totalitaire Front.

(ADVERTENTIE)

EXCLUSIEVE HERENMODE
SUNA

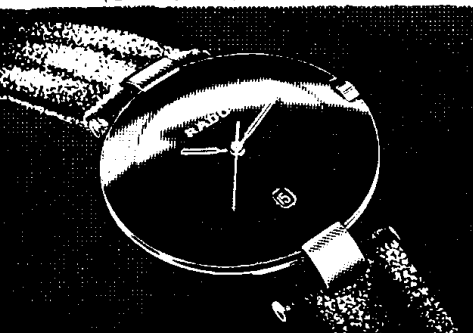
PROMENADE 55
HEERLESEWEG 36
GROTE STAAT 47

HEERLEN
SCHAESBERG
MAASTRICHT

(ADVERTENTIE)

auiping
SCHOLS WONEN
Heerlen Dr. Poelsstraat 8
Kerkrade Hoofdstraat 93

(ADVERTENTIE)



Een horloge als uit een andere wereld

De nieuwste „La Coupole”. Een echte Rado. Persoonlijkheid. Onmiskenbare uitstraling. Met krasvast koepelvormig safiërglas, praktisch zo hard als een echte diamant. Zeer licht, voor optimaal draagcomfort. In verschillende uitvoeringen. Maakt u kennis met deze nieuwste „La Coupole” v.a. f 895,-.

RADO

JUWELIER DIAMANTAIR
Vroemen Thissen
Saroleastr. 22/26 HEERLEN
045-719355

(ADVERTENTIE)

HALOGEEN VERLICHTING
veel voordeliger in klassieke en moderne verlichting
Licht-Studio 2000
Heerlen
Spoorsingel 1A
tel. 045-729735

(ADVERTENTIE)

piano's, orgels, blaasinstrumenten, orkest-apparatuur, strijktokkel-, en slaginstrumenten, keyboards en synthesizers ook alles op midi-gebied (altijd speciale aanbiedingen en occasions)
Yach Music bv
Kerkstraat 111a, Brunssum tel. 045-252615
(s maandags gesloten)

(ADVERTENTIE)

J
JONG WONEN
berden
MEUBELLEN
2634-46 VERDIEPING IN SCHUNCK
VENLO BERCK LA PLAZA HEERLEN PROMENADE 12
ROERMOND WILLEM I SINGEL 25 VENRAY GROTE MARKT 12

(ADVERTENTIE)

Karakter in wonen
Ruim 2000 m² exclusieve topcafé
Daaromdagavond koopavond
INTERIEURVERZORGING FRANS EURLINGS BV
VALKENBURGERWEG 43 6567 GT VOERENDAAL

m
DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS
Vandaag op de pagina's
16-18-20-22-24-28-30-32-34-36-51

'De jaren tachtig' van Alphons Winters

MAASTRICHT – De naam Alphons Winters was twee maanden geleden volop te horen in drukwerken en rantekoppen – maar toen neer ter aanduiding van een instelling dan van een opmerkelijke persoonlijkheid. Onder die naam beaamt een stichting de beelden van de amateurchilders in de provincie onder meer met het houden van een tentoonstelling om te twee jaar: de biennale van de niet-professionelen. De organisatoren hadden over belangstelling voor hun recente manifestatie niet te klagen – al stonden de professionele niet onverleidelijk te juichen. Er was ook een ingezonden stuk van iemand die meende dat de naamgever van de prijs zich in die dagen omdraaide in zijn graf.

Die denkt dat ik dood ben' verouderde Winters ons toe, wat opgevoonden, maar monter als altijd. 'Ik al hem een kaart schrijven met de artelijke groeten van Winters. Uit e hel. Tot spoedig ziens'. Of de aart geschreven is weten wij niet, maar vandaag de dag kan iedereen a het Generaalshuis van Maastricht astellen dat Alphons Winters – 84 springlevend is. Hij is ons vanuit Sittard tegemoet gereisd en wacht a de hal, in spiegels gereflecteerd oet zijn onafschiedelijke schipperpet op – en onverminderd als twee truppels water lijkend op zijn vaak 'eronde zelfportret. 'De jaren achtig' is de dubbelzinnige titel van le tentoonstelling. De tachtiger jaen van een tachtigjarige had ook sekund. Ook het aantal geëxposeerde werken brengt ons, waarachtig, p het aantal tachtig. 'Allemaal verk van de laatste tien jaar' beveert de expositant, met maar weinig verdrijving.

Spijkerbroek

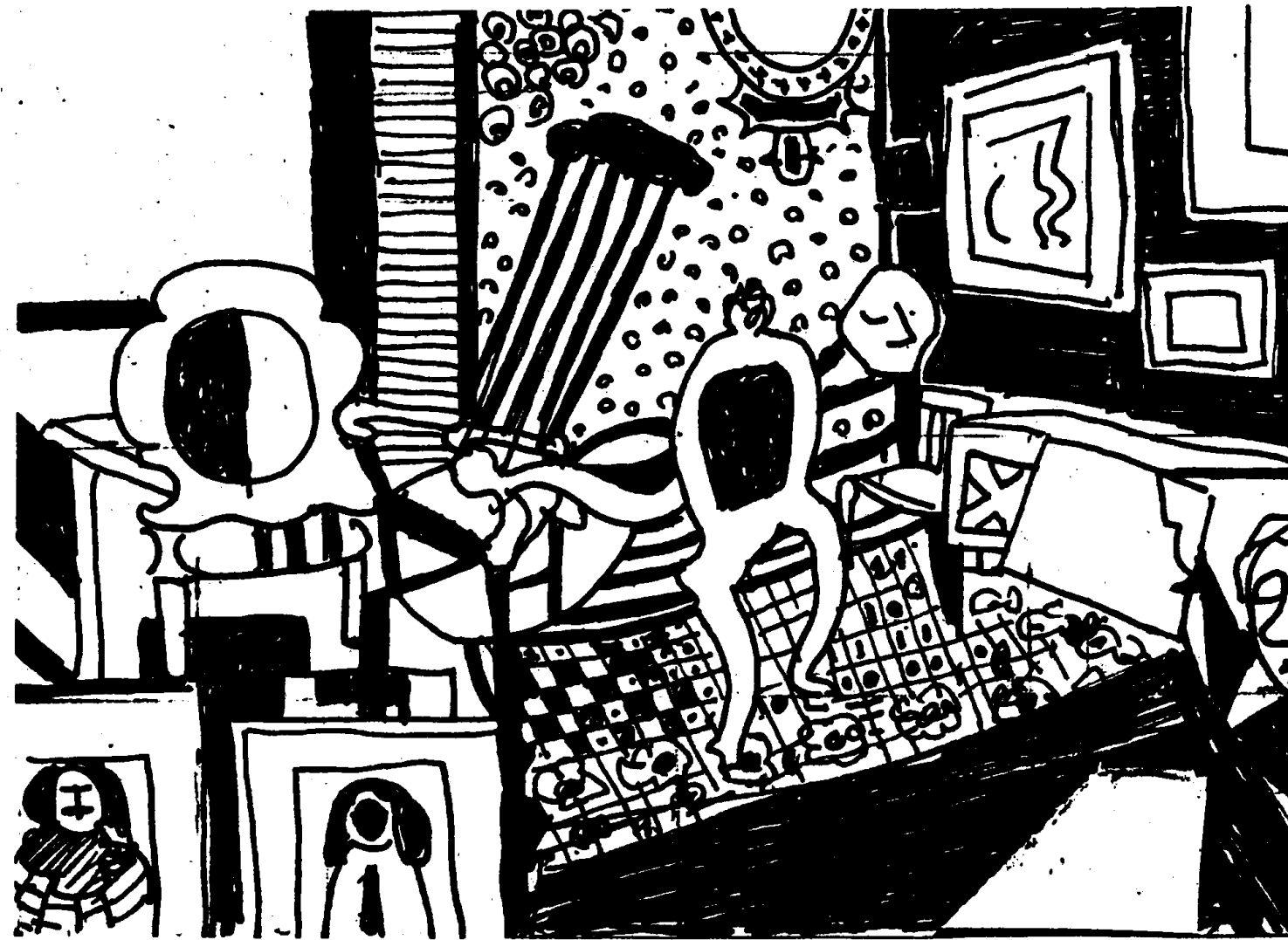
Nederlands hoop in bange dagen' eest het eerste schilderij dat wij onen ogen krijgen, pal achter de oengangsdeur. 'Het staat ook op het afche' licht Winters toe. Blijkbaar eeft hij iets met dat schilderij, al is et misschien zijn beste niet. En het

tekt hem ook wel als een bij de tijd betrokken oude heer, die de hedendaagse jeugd beziet met welwillendheid en misschien nog met iets meer als zijn wat zwierig is en libertijns en een fraaie bilpartij hult in een strakke spijkerbroek. Het tekent hem ook als iemand die de maatschappij beziet met wijsheid en met olijkheden. Hij is lang genoeg ik het maatschappelijke en culturele leven ingevoerd om een legende te hebben opgebouwd van verteller – van de meest onwaarschijnlijke en meestal tot volrijkeheid – ook bij hemzelf – stemmende verhalen.

Er is bij ieder schilderij wel een verhaal, dat graag wordt toegelicht, in de eenvoud, vaak ook ingewikkeldheid van samenhangen en symboliek. Maar het zijn de verhalen niet, die trouwens ook lang niet allemaal volrijk zijn, die aan zo'n zaal een feestelijk aanzien geven: de vreugde hier is uit de liefde voor de kunst geput. Het is de 'joie de peindre' die hier op tenminste vijf manieren vorm aanneemt – alle vijf van eigen vinding. Dat er associaties komen met Dufy, met Matisse, Chagal en Manet – waarnaar regelrecht wordt verwezen met titels als 'Le déjeuner sur l'herbe' – doet daar niet aan af. Zijn kleurige interieurs vinden hun oorsprong niet in reproductieboeken maar in de versierde kamers van het huis aan de Parklaan, waar in zijn pet bij de hand is op de tafel.

Verteller

Het versieren is hem zelden voldoende. Terwijl – naar wij vermoeden – zijn schilderijen al doende ontstaan, lijkt het ook dat het bloed van de verteller kruit wat het niet kan gaan. Misschien neemt juist dat iedere verdunding van onoprecht heid in dit veelzijdig oeuvre weg. 'Dit heb ik geschilderd voor een patiënt die lang ziek was', verklaart hij bij 68. 'Ik heb haar jeugd geschilderd, herinneringen aan haar leven op tafel. Zij hield van vogels. De tra-



• 'Voorkamer', tekening van Alphons Winters, te zien in het Generaalshuis.

lies zijn voor haar, de vogels vliegen buiten'. Vaak moet zijn betrokkenheid bij de tijd en het mensdom zo worden verklaard: uit zijn dubbele leven van arts en kunstenaar. Naast zijn geschilderde vertellingen zijn er een reeks nagenoeg abstracte werken uit grotere en vlakker vormen opgebouwd, met namen als Oerwoud, Bretagne of Azteekse Krijger. Verder een reeks van vrouwelijke vormen afgeleide figuraties die Zeemeerminnen heten en die

versierd zijn als borduurwerk. Een vierde categorie – die een sterk aspect van zijn schilderschap vertegenwoordigt – vormen de talloze portretten met dat van zijn geliefde eerste vrouw voorop in de catalogus: met dat van zijn tweede vrouw de enige werken die een jaartal dragen van ver voor tachtig. 'Het lijkt goed', wil hij nog van mij weten, alsof er aan die zekerheid nog iets ontbreekt. Er zijn schitterende portretten van zijn kinderen en klein-

kinderen. Onbekend is hoeveel kennissen en oud-patiënten hun door Winters geschilderd portret in binnenkamers bewaren. In de semi-openbare ruimte van de Sittardse carnavalsvereniging hangt de jaarlijks groeiende collectie afbeeldingen van haar prinses.

Provence

Misschien het gelukkigst is Winters – vanaf de oorlog ieder jaar opnieuw – in steeds dezelfde gebieden van de

Derde Foreign Art Festival

SITTARD – In het Kunstcentrum De Melkfabriek, Leyenbroekerweg 113a Sittard vindt dit week- einde de opening plaats van het derde Foreign Art Festival plaats.

Ditmaal presenteert De Melkfabriek na het kunstenaarsinitiatief 'Poles Art' uit Frankrijk en de stichting 'Kunstkontakt Düren' uit Duitsland het Deense kunstenaars initiatief 'Tansit' samen met Limburgse kunstenaars.

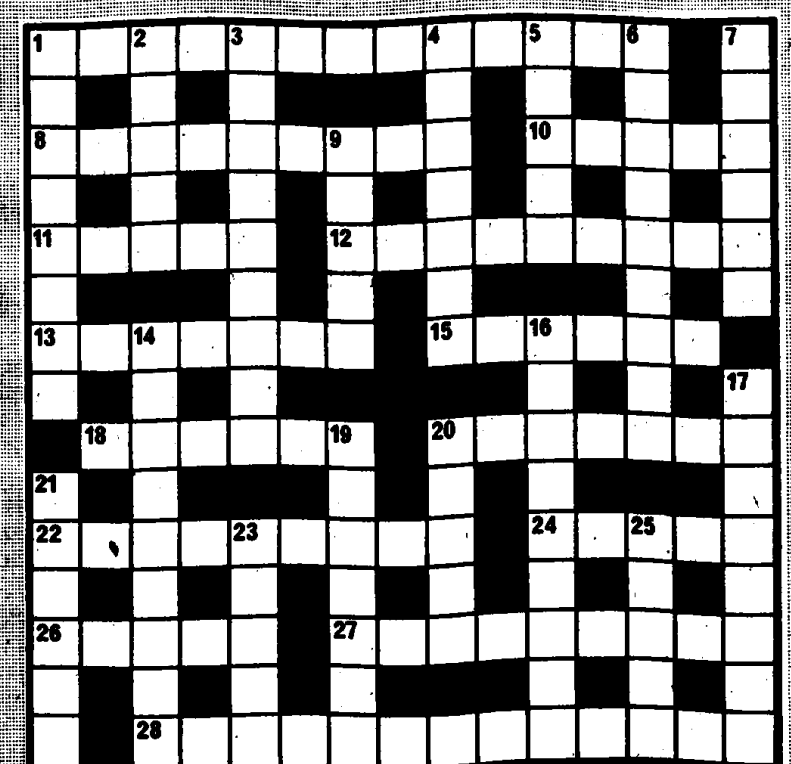
'Tansit' bestaat uit zes kunstenaars, beeldhouwers die voornamelijk werken met aardse, vergankelijke materialen. De deelnemende Limburgse kunstenaars zijn: Jacques Dieteren, John Paffen, Mart Schobben, Bert Lemmens, Francis von Wahlde en John Waulthers.

De opening van deze expositie én tevens de open dag van het 'nieuwe' Kunstcentrum De melkfabriek is morgen om 14.00 uur en kan verder bezichtigd worden op zondag 9 en 16 december van 14.00-18.00 uur.

Oplossing van gisteren

M A D R I L E E N
I - M O D E L - O
R K - B E K - B E
R A P - E - L E S
E L A N - K E E T
- K R A K E E L -
T O E R - A D D A
H E L - H - S I R
E N - B A T - G E
M - D O N O R - N
A V O N D L A N D

cryptogram



Horizontaal: 1. Zulk een uitkering geldt niet voor automobilisten die normaal rijden (13); 2. Sport die's winters niet voorkomt (9); 10. Vindt om je niet volwassene? (5); 11. Cultuur van de visvangst (5); 12. Dat dier voorspelt slecht weer (9); 13. Te prijzen omdat het zo netjes is (7); 15. Evenwel meer dan waar (6); 18. Zekerdier voor de ruiten (6); 20. We moeten ons haasten om de dop eens te vinden (7); 22. Aanschuwend omschreven lastschip (9); 24. Zorg dat ik me goed gedraag (5); 26. Gneukse zet? (5); 27. Mijn gehoororgaan scheurde bij de bron (9); 28. Is dat tweemaal nu pro of contra? (13).

Verticaal: 1. Onbeholpen sluiswachter? (8); 2. Maak het ervan met een beetje inzet! (5); 3. Vogel met een plantenziekte? (9); 4. Spaanse prinses om een enthousiast bewonderaar in te halen? (7); 5. Dat is pas een enge weg! (5); 6. Bedreven met de koorden? (9); 7. Zo is het hier populair geworden! (7); 9. 't is wijzer van de leraar niet boven te komen! (5); 14. Ambulante politiefunctionaris? (9); 16. Stapel het wijfjeschaap in een vaartui! (6); 17. Noodkraak van iemand die in de stal ging? (8); 19. Vlugs en zuiver dier? (7); 20. Klinkt hees, buiten de dijk (5); 21. Vlekkie voor in een garnituur? (6); 23. Verzamelt weer niet vlugs (5); 25. Doorgang die een figuurlijke uitdrukking weergeeft (5).

exposities

Hardstenen beelden van Marcel Sprooten

MAASTRICHT – In Galerie Anny an den Besselaar, Tafelstraat 6a in Maastricht worden tot en met 1 januari beelden van de Maastrichtse beeldhouwer Marcel Sprooten getoond. Tevens vindt er een expositie plaats met grafiek (zeefdruk, monotype, ets, litho, linosnede, houtsnede en fotografie) van diverse kunstenaars die tot en met 8 december loopt. De galerie is geopend van woensdag tot en met zondag 13.00-7.30 uur.

In Maastricht wonende beeldhouwer Marcel Sprooten toont in de galerie een aantal grotere beelden en kleinere plastisch werk. De beelden maken de bewondering en het aspect van de kunstenaar voor zijn materiaal zichtbaar. Zijn werk ontstaat dan ook in een dialoog met het materiaal. Hij streeft ernaar om 'de uitd' van de steen zoveel mogelijk tactiel te laten en probeert de structuur aan te vullen en uit te diepen. De beelden zijn opgebouwd uit abstracte vormen.

Begin dit jaar is galerie Van den Besselaar gestart met een grafiekproject. Iedere maand wordt een serie uitgebracht, gemaakt door een van de kunstenaars met wie de galerie samenwerkt. Speciaal voor deze grafiektenoonstelling hebben

een aantal kunstenaars een prent ontworpen.

Schilderijen van Epstein bij Fah

MAASTRICHT – In Galerie Fah, Brusselstraat 80 Maastricht wordt tot en met 6 januari 1991 een tentoonstelling gehouden met werk van Stephen H. Epstein. Galerie Fah is geopend van vrijdag tot en met zondag van 13.00-17.00 uur. De opening van de expositie vindt morgen vanaf 15.00 uur plaats in aanwezigheid van de kunstenaar.

Het merendeel van de werken van de in New York geboren kunstenaar Stephen Epstein handelt over de complexiteit van de communicatie tussen mensen. Hij streeft naar een beeld, dat de kijker beweegt tot na denken en misschien zelfs de emotie beleven, die hij vorm heeft gegeven.

Epsteins werk is zowel figuratief als non-figuratief, abstract als niet-abstract, klassiek als anti-klassiek. Maar bovenal nieuw. Hij ziet zijn werk als tijdsdocumenten. Ze bestaan in de ruimte en de tijd van het hier en nu.

Ben Aalbers in galerie Japonais

MAASTRICHT – In Galerie Japonais, Pieterstraat 19 in Maastricht vindt tot en met 12 januari 1991 de expositie 'Europese Calligrafieën'

plaats van kunstenaar Ben Aalbers. De galerie is geopend dinsdag tot en met vrijdag van 13.00-18.00 uur en zaterdag van 11.00-17.00 uur.

Ben Aalbers volgde zijn opleiding aan de Rijksvrijheid Academie te Amsterdam. Zijn specialiteit is calligrafie, echter niet alleen in de vorm van 'schoonschrijven' zoals die gebruikt wordt bij het vervaardigen van bijvoorbeeld oorkonden en diploma's. De calligrafie zoals die toegepast wordt in China, Japan en Arabische landen boeien hem ook. Aalbers weet met onze 26 lettertekens de schoonheid van de Oosterse en Arabische schriftkunst te benaderen. De leesbaarheid wordt daarin voor een gedeelte opgeofferd aan de vorm, maar blijft verborgen aanwezig. Bij het nauwkeurig bekijken van zijn calligrafieën ontdekt men een geheel nieuwe, evenwichtig opgebouwde compositie, die duidelijk maakt dat hier calligrafie niet alleen maar een medeling is, maar een zorgvuldig grafisch opgebouwd schriftbeeld.

Schilderijen van Van den Akker

SITTARD – Kunstenaar Annelies van den Akker exposeert vanaf morgen tot en met 31 december in Galerie Michel Knops, Steenweg 44 in Sittard. Er worden tekeningen en schilderijen getoond. De tentoonstelling is te bezichtigen van dinsdag tot en met zaterdag 11.00-17.00 uur, donderdag tot 21.00 uur en zondag van 14.00-17.00 uur.

De schilderijen en tekeningen van



• Werkstuk van Otto Hetterscheid, te zien in kasteel Vaalsbroek.

Annelies van den Akker zijn abstract-figuratief. De belangrijkste thema's in haar werk zijn onder meer relaties tussen mensen, met name het onverwachte en geheimzinnige daarin. Verder ontleent zij haar thema's aan de wereld van het theater.

De schilder is altijd op zoek naar een spanning, die de werkelijkheid ondermijnt of aantast. Een logisch gevolg daarvan is dat in haar schilderijen rust en dynamiek een gevecht met elkaar aangaan.

Duo-expositie in Vaalsbroek

VAALS – In Kasteel Vaalsbroek in Vaals wordt vanaf morgen tot en met 22 december een gecombineerde tentoonstelling gehouden van twee kunstenaars die werken op pa-

pier laten zien. Sjaak Korsten en Otto Hetterscheid tonen abstract werk, met eenvoudige middelen gemaakt. De opening van de expositie is morgen om 15.00 uur. De openingstijden zijn zaterdag en zondag van 14.00-17.00 uur.

Hetterscheid en Korsten hebben het papier met grote zorg en behoudzaamheid behandeld, beschijnd, beplakt met kleine stukjes papier, bekrast en afgekrabd en betekend met een zoekende en tegelijk vindende hand. Beide kunstenaars beginnen aan hun werk zonder van te voren te weten waar ze uitkomen. Het eindresultaat ziet eruit alsof het nooit gemaakt is, maar altijd al bestaan heeft. Zij proberen de mogelijkheden van de materie volledig uit te buiten en effecten te bereiken die doen denken aan een proces van 'verwerking'.

het wonderde wolfje

de nieuwe avonturen van **SUSKE EN WISKE**

Het Wonderde Wolfje

IN 1963, HET WAS TOEN LENTE, STAPTE VADER LEOPOLD HAZAART MET ZIJN VROUW ANITA MARIA, ZIJN DOCHTERTJE NANNIEN, ZIJN ZOONKE WILFANG EN EEN BEDONDE IN EEN REISWAAGEN. ZIJ BEGANNEN HAN EEN TOEWEGE DOOR EUROPA DIE 1263 OMREN 200 BUREN.

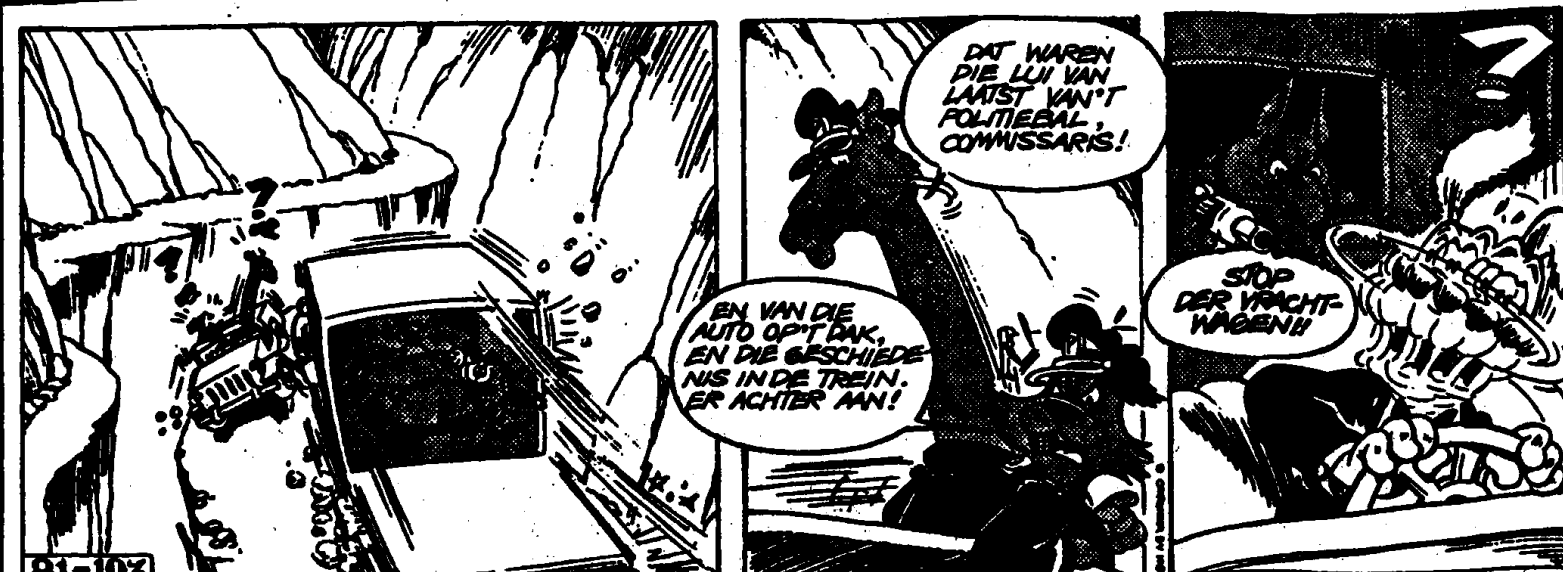
TIJDENS DEZE REIS HAN DANE JAREN DURENDE RES NUTT WILFANG ANANDERS PRAZANT, HAN KAN MET OOK ANDERS, SUSKE EN WISKE TEGEN, EEN OOK AVONTUUR... OF HAN PRE ZIEK DE TEGEN VERACHT.

WIE IS DE HAN MET HET PINSER? WIE HOUT HI IN ZIJN ZWARTZ HANTS VERBODEN?

OPWAAAA

(C) Standaard Uitgeverij/Antwerpen.

panda en de meesterspionne



recept

Chateaubriand met rozijnen/portsaus

Benodigheden voor 4 personen: 2 chateaubriands van elk 300 gram, 1-2 el rozijnen, 3 el port, zout, peper uit de molen, 75 g boter, 1 1/4 dl crème fraîche.

Was de rozijnen goed en laat ze ruim 30 minuten in de port wellen. Dep

de chateaubriands goed droog met keukenpapier en bestrooi ze met wat peper. Laat boter smeltend bruin worden. Schroei de chateaubriands aan beide zijden snel dicht en bruin. Draai hittebron laag en bak het vlees in 2 minuten aan elke kant, afhankelijk van de gewenste roodheid. Leg ze daarna op een schaal en bedek ze met alu-folie.

Doe de rozijnen met de port en de crème fraîche bij de bakboter, roer

tot een mengsel ontstaat en kook dit twee minuten. Breng de saus op smaak. Schep een eetlepel saus over het vlees en serveer de rest van de saus in een kom. Het vlees even laten rusten en daarna met een scherp mes in 1 cm dikke plakken snijden. Nu pas het vlees eventueel zouten. TIP: In plaats van chateaubriands kunnen ook 4 tournedos genomen worden. Deze worden zowel van de runderhaas als van de paardhaas gesneden.

Uitgeverijmaatschappij Limburgs Dagblad b.v.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemont
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
in de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnenenten:
045-739881
advertenties:
045-739886
Piccolo-advertenties:
045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen
57 75 35 935
Postbank
10 35 100

Rayonkantoren:
Brussel 045-256363
Gelsen 04490-48868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 045-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739264
advertenties 045-739364

Telefax:
redactie 56123

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 75,55
per maand f 25,20
losse nummers f 1,45
Bfr. 28



Kabinet legt onderzoek erfelijkheid aan banden

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG – Het kabinet wil experimenten met erfelijk materiaal op cellen of zaadcellen verbieden, evenals het speciaal kweken van embryo's voor genetisch onderzoek. Dat blijkt uit een brief die minister Hirsch Ballin (Justitie) en staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) volgende week aan de Tweede Kamer zullen sturen, en waarover het kabinet het gisteren eens werd.

De bewindslieden willen dat onderzoek naar erfelijke aanleg achterwege blijft bij aanstellingskeuringen. De verzekeringsmaatschappijen hebben zich bereid verklaard mensen die om een verzekeringspolis vragen, te ontslaan van de plicht de resultaten van erfelijkheidsonderzoek te melden.

Volgens de bewindslieden dwingt de enorme vlucht die het erfelijkheidsonderzoek heeft genomen tot een bezinning. Zo moet de rechtspositie worden geregeld van mensen die bij voorbeeld willen weten of ze een erfelijke ziekte hebben. Daar komt een wettelijke regeling voor, waarin centraal zal staan dat mensen niet ingelicht worden over de resultaten van onderzoeken wanneer ze daar alleen maar nadeel van vinden. Ook kan een patiënt weigeren over onderzoeksresultaten te worden ingelicht.

Bewindslieden willen meer woonruimte voor asielzoekers

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – Gemeenten moeten desnoods woonruimte vorderen voor asielzoekers. Dat vinden minister d'Ancona van WVC en staatssecretaris Heerman van volkshuisvesting. Zij doen een dringend beroep op de gemeenten zoveel mogelijk woonruimte beschikbaar te stellen voor asielzoekers.

Daarbij wordt gedacht aan het vorderen van woningen uit particulier bezit. Gemeenten kunnen dat doen op basis van de Leegstandwet, aldus een woordvoester van het ministerie van WVC vanochtend. In de brief die de gemeenten begin volgende week ontvangen, wordt een dringend beroep gedaan op hun medewerking. Het is niet voor het eerst dat dat gebeurt, maar de bewindslieden staan nu met de rug tegen de muur. Meer dan 3000 asielzoekers zijn ondergebracht in hotels, pensions en kampeerboerderijen.

Universiteiten tekenen akkoord met Ritzen

UTRECHT – Alle universiteiten het uitnodigend van de Landbouwuniversiteit Wageningen en de Technische Hogeschool Delft hebben definitief besloten het zogeheten Hoofdlijnenakkoord met minister Ritzen van Onderwijs te tekenen. Dit heeft de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) gisteren bekendgemaakt.

In dit akkoord garandeert de minister in grote lijnen de universiteiten de komende vier jaar rust aan het financiële front: geen bezuinigingen. In ruil daarvoor moeten de universiteiten de studenten dwingen hun studie wat sneller af te ronden.

Problemen zijn er wat de VSNU betreft nog steeds over het bindend studieadvies. Dat geeft universiteiten de mogelijkheid ongeschikte studenten na het eerste studiejaar te verwijderen. Ritzen wordt gevraagd daarover nog eens met de universiteiten om de tafel te gaan zitten.

Ministers: functiewaardering op termijn te duur

Streep door CAO bejaardenoord

UTRECHT – De ministers De Vries (Sociale Zaken) en D'Ancona (WVC) staan niet akkoord met de tweejarige CAO voor de 70.000 werknemers in de bejaardenoord die in juli is afgesloten. In een brief aan de werkgeversorganisatie VNB schrijft De Vries dat de functiewaardering die de VNB en de bonden zijn overeen gekomen op termijn te duur wordt.

Volgens De Vries overschrijdt de CAO de voor dit jaar vastgestelde ruimte voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden met 1,5 procent. Omdat de vorige CAO een overschrijding te zien gaf van 5,6 procent, komt het totaal op 7,1 procent, aldus de bewindsman. Dat komt overeen met 185 miljoen gulden.

Dit jaar leidt de CAO voor 1990 en 1991 nog niet tot tekorten in de budgetten van de bejaardenoord. De

DEN HAAG – Het gebruik van de auto groeit veel sneller dan de minister van Verkeer en Waterstaat wenselijk acht. Dat blijkt uit een gisteren gepubliceerd onderzoek van TNO. Alleen bij een minder gunstige economische ontwikkeling, bij voorbeeld als gevolg van de Golfcrisis, is het mogelijk het auto-gebruik op het huidige niveau te stabiliseren.

De door het ministerie van Verkeer en Waterstaat gewenste omvang van het auto-gebruik voor het jaar 2010 zal volgens de onderzoekorganisatie al in 1995 worden overschreden. De resultaten van het onderzoek geven aan dat het autoverkeer bij een gunstige economische ontwikkeling de komende jaren met 3 tot 4 procent per jaar blijft groeien.

Autogebruik groeit veel sneller dan minister wenst

Dit betekent dat de door Verkeer en Waterstaat voor het jaar 2010 gewenste groei ten opzichte van 1986 (35 procent) al over vijf jaar is bereikt.

De onderzoekorganisatie zocht uit welke effecten enkele sociaal-eco-

nomische scenario's en beleidsmaatregelen hebben op de ontwikkeling van de mobiliteit. De berekeningen werden uitgevoerd met de zogeheten 'mobiliteitsverkenner'. Dat is een computermodel waarmee ramingen worden gemaakt voor het verkeer en vervoer

op nationaal en regionaal niveau voor de middellange termijn. Dit is een periode van vijf tot acht jaar.

Clers en Van Ooststroom komen tot de conclusie dat er op den duur niet te ontkomen is aan een fundamentele keuze. Legt de overheid de nadruk op de economische groei, waarbij zij mikt op nieuwe technologieën om het milieu zoveel mogelijk te beschermen, dan moet zij rekening houden met een toename van het auto-gebruik. De regering kan ook kiezen voor de strikte randvoorwaarden die een gezond milieu stelt. Dan zal zij alle middelen moeten aanwenden om de groei van het autoverkeer te beteugelen, ook al betekent dit volgens TNO misschien wat minder welvaart op de korte tot middellange termijn.

Nieuw Britse premier Major wil actieve rol in EG

LONDEN – De nieuwe Britse premier John Major wil dat zijn land een actievere rol speelt in de Europese Gemeenschap. Dit heeft Major gisteren gezegd in de Engelse stad Manchester, tijdens zijn eerste grote speech na zijn benoeming als premier.

„Men kan de toekomst van Europa niet vanaf de tribune beïnvloeden. Men moet op het speelveld staan en hard spelen. Dat betekent echter niet dat we automatisch moeten instemmen met hetgeen anderen willen. Het betekent niet dat we een Europese federatie moeten accepteren. Het betekent dat we onze eigen ideeën voor een liberale en open gemeenschap inbrengen en elk middel moeten benutten om de andere leden te overtuigen”, aldus Major.

De Britse oppositionele Labour-partij heeft volgens verwachting bij twee tussentijdse verkiezingen in Schotland voor het Lagerhuis haar zetels behouden. Het waren de eerste 'by-elections' sinds de benoeming van John Major tot premier van Groot-Brittannië.

• Extra troepen

In Noord-Ierland zijn gisteren extra Britse troepenversterkingen aangekomen om een tijdens de kerstdagen verwachte terroristische campagne te bestrijden. Volgens een woordvoerder betreft het louter een voorzorgsmaatregel en blijven de extra troepen niet langer dan nodig. De Noordierse politie zegt dat zowel het katholieke Ierse Republikeinse Leger (IRA) als paramilitaire protestantse groeperingen van plan zijn het aantal aanslagen de komende weken op te voeren.

• Op reis

Een recordaantal van ongeveer tien miljoen Japanners heeft tot nu toe dit jaar een buitenlandse reis gemaakt tegen 9,66 miljoen in geheel 1989. Dat heeft het Japanse toeristenorganisatie JNTO gisteren medegedeeld. Volgens de toeristenorganisatie zullen aan het einde van dit jaar elf miljoen Japanners de koffers hebben gepakt en in totaal 32,4 miljard dollar in het buitenland hebben uitgegeven.

• Verfilming

Burny Bos Productions heeft het plan opgevat alle langere kinderboeken van Annie M.G. Schmidt te verfilmen. Het gaat om Abeltje, De A van Abeltje, Jip en Janneke, Pluk van de Petteflet, Tom Tiggelaar, Flodder, Minous en Otje.

• 'Nahossers'

Circa 250 leraren hebben gisteren rond het middaguur voor het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen in Zoetermeer gedemonstreerd tegen de volgens hen te lage aanvangssalarissen voor leraren. De betogers behoren tot de zogeheten groep 'nahossers' (jonge leraren). Zij wilden met hun demonstratie aangeven dat de verhoging van hun salaris een 'lachertje' is.

• Belastingvrij

Belastingvrije cruises op de Eems zijn uitgegroeid tot een toeristische trekpleister voor inwoners uit het voormalige Oost-Duitsland. Tijdens een ruim drie uur durende boottocht op de Eems kunnen de passagiers uiteenlopende artikelen belastingvrij inkopen. Volgens een woordvoerder van Rederij Kamstra, die de mini-cruises organiseert, is er met name veel belangstelling van de Duitsers voor arrangementen waarbij de bootreis deel uitmaakt van een meerdaags bezoek aan Nederland.

• Sovjetkaper

Een kaper die vorige maand een lijnvlucht van Sovjetluchtvaartmaatschappij Aeroflot dwong in Finland te landen, zal aan de Sovjetunie worden uitgeleverd. Dat heeft het Finse ministerie van justitie gisteren bekendgemaakt. Selivanov is de derde Sovjetkaper die door de Finse autoriteiten naar zijn land wordt teruggestuurd.

• Voedselhulp

Een deel van de voedselhulp die de voormalige DDR vorig jaar aan de Sovjetunie leverde, is op de vuilnisbelt beland. In de stad Togliatti, aan de Volga, zijn 12.000 bedorven vleesconserveën op de lokale stortplaats gevonden, zo bericht deze week het Sovjet-tijdschrift 'Megapolis Express'. De goederen waren in de afgelopen lente besteld. De aflevering van de goederen liet echter weken op zich wachten. Zo duurde de tocht per trein van de Elbe naar de Volga een maand. Door de warme zomer was alle voedsel na aankomst bedorven.

• Bangladesh

Tenminste 50 mensen zijn gisteren in Bangladesh om het leven gekomen tijdens gevechten tussen demonstranten en veiligheidstroepen. Volgens oppositieleider Sheikh Hasina Wajed van de Awami Liga zijn de mensen door de militairen doodgeschoten. Honderden anderen zouden zijn gewond toen de troepen op de demonstranten schoten. De dodelijke slachtoffers vielen in de hoofdstad Dhaka en de havenstad Chittagong.

• Kettingbotsing

Voor de tweede maal deze week ontstond gisteren een kettingbotsing door mist en te hoge snelheid. Op de A1 in Hoevelaken reden 38 auto's op elkaar. Het ongeval eiste drie gewonden. Er ontstond toen nog een file van 10 kilometer. Kort na de botsing ontstond ook op de zuidelijke rijbaan een aanrijding waarbij minstens vijf auto's waren betrokken.

Enquete: jongeren wantrouwend dan ouderen Meerderheid volk voor identificatieplicht

Van onze correspondent

DEN HAAG – Nederland heeft geen moeite met de identificatieplicht. Een grote meerderheid van de bevolking staat achter de plannen van het kabinet om een beperkte legitimatieplicht in te voeren. Wel staan jongeren er wat wantrouwend tegenover dan ouderen. Ongeveer de helft van de eerste groep is bevreesd voor de aantasting van hun privacy. Voor eventueel misbruik van de identiteitskaart vreest echter 38 procent.

Deze cijfers komen uit een telefonische enquête die deze krant, samen met andere bladen van de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD), heeft laten uitvoeren door bureau Intomart. Ruim 81 procent van alle Nederlanders heeft geen bezwaar tegen het invoeren van een 'beperkte' identificatieplicht. Zij stemmen ermee in het legitimeren verplicht te stellen om het opsporen van onder meer illegale vreemdelingen, zwartrijders in het openbaar vervoer, belastingfraudeurs en voetbalvandalen te vergemakkelijken.

Minister Hirsch Ballin (CDA) van Justitie zegt in een eerste reactie op de uitkomsten van de enquête 'dat deze aansluiten bij de benadering die mij voor ogen staat: geen algemene plicht, maar een die gericht is op specifieke situaties met een duidelijk herkenbaar doel'. De minister is vooral blij dat deze vorm van identificatieplicht door diverse bevolkingsgroepen met verschillende politieke voorkeuren breed wordt gedragen.

Deze week werd duidelijk dat een meerderheid van de Tweede Kamer voor een beperkte identificatieplicht is. Het kabinet zal nog voor de zomer van volgend jaar een wetsontwerp indienen, waarin staat om schreven in welke gevallen de burger verplicht zal worden zich te legitimeren door middel van een aparte identiteitskaart.

Zie verder pagina 7

• Identificatieplicht geen middel tegen alle kwaad

'Boeiend' protest bij Mandela



Geen wet arbeidskansen minderheden

DEN HAAG – Minister De Vries van Sociale Zaken vindt een wet over het in dienst nemen van minderheden niet nodig, nu werkgevers en werknemers in de Stichting van de Arbeid afspraken hebben gemaakt over het terugdringen van de werkloosheid onder de etnische minderheden.

De bewindsman wil afzien van een aanvraag om advies van de Sociaal-Economische Raad (SER) over de Wet bevordering arbeidskansen. Wel zal het kabinet aan de SER de vraag voorleggen of wetgeving gewenst is ter ondersteuning van het pakket maatregelen dat de sociale partners zijn overeengekomen.

Dit staat in een brief die de minister gisteren naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. De voorstellen in het plan van aanpak van de sociale partners hebben een groter bereik dan waarin de nieuwe wet zou voorzien. Ze gelden voor alle bedrijven met meer dan 10 werknemers.

• Een Zuidafrikaan laat zien hoe hij denkt over de positie van de zwarten in zijn land; nog steeds niet vrij. Zijn stil protest uitte hij gisteren tijdens een bijeenkomst in 'township' Khayelitsha. ANC-leider Nelson Mandela hield daar voor 2000 toesprekers een spreekbeurt. De 'geboiede' man zag Mandela voor de eerste keer na zijn vrijlating negen maanden geleden. Maar in vrije meninguiting geloofd hij echter nog steeds niet.

In poging om gijzelaars vrij te krijgen Nederland vraagt Jemen om hulp

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG – De Nederlandse regering heeft Jemen gevraagd zich in te zetten voor het lot van de 28 Nederlandse gijzelaars in Irak en Koeweit. Minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken) staat daarover in direct contact met zijn Jemenitische collega. Jemen staat bekend als een mede-stander van de Iraakse autoriteiten in het Golfoorlog.

Premier Lubbers wilde gisteren, tijdens zijn persconferentie na afloop van de wekelijkse ministerraad, niet bevestigen dat Nederland het initiatief heeft genomen om Jemen te benaderen. Betrouwbare bronnen op het ministerie van Buitenlandse Zaken melden echter dat de eerste stap wel degelijk door Nederland is gezet.

Lubbers zei dat het 'in de rede ligt dat Jemen opkomt voor de belangen van Nederlandse burgers'. Hij verwees naar de goede relaties met Jemen, dat jaarlijks op een flink bedrag aan Nederlandse ontwikkelingshulp mag rekenen. Beide ministers van Buitenlandse Zaken onderhouden volgens Lubbers 'een vrij regulier en intensief contact'. Het is dan ook niet noodzakelijk om Van den Broek naar Jemen te laten reizen om de bemiddelingspoging te bespreken, meent de minister-president.

Premier Lubbers deed gisteren na afloop van de ministerraad ook een verkapte oproep aan de Iraakse leider Saddam Hoessein om door te gaan met de vrijlating van gijzelaars. Volgens Lubbers zou de voortgang van dit proces het zoeken naar een politieke oplossing van het Golfoorlog kunnen bevorderen.

Oud-premier Piet de Jong, leider van de Nederlandse missie naar Irak, wilde gisteren geen commen-

taar geven op de gevolgen die de VN-resolutie kan hebben voor de missie en de positie van de Nederlandse gijzelaars in Irak. De commissie wacht overigens nog steeds voor de Belgische gijzelaars komt dit week einde een einde aan hun gedwongen verblijf in Irak dat vier maanden heeft geduurd. Hun vertrek is gisteren uitgesteld, maar volgens afspraak kunnen ze zondag met een Belgisch vliegtuig opgehaald worden.

Zie verder pagina 7

• In vrijlatingen nog geen patroon ontdekt

Aantal vrouwen in ambtenarij moet omhoog

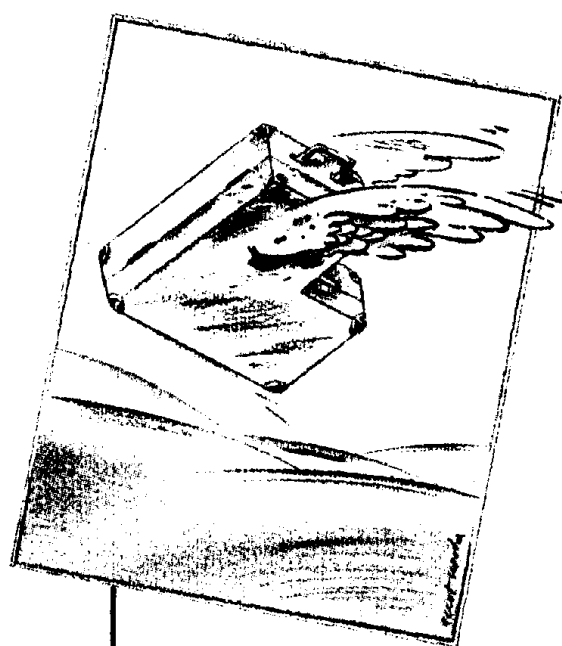
Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG – Dertig procent van het aantal ambtenaren moet in 1995 uit vrouwen bestaan. Dat betekent een groei van vijf procent ten opzichte van eind vorig jaar. Dat staat in een nota die het kabinet gisteren heeft goedgekeurd. Voor de 'positieve actie' voor vrouwen wordt 450.000 gulden uitgetrokken.

Het uiteindelijk doel dat het kabinet hiermee wil bereiken is een evenredige verdeling van vrouwen en mannen over de functies in de rijksdienst, vergelijkbaar met die van de totale beroepsbevolking (bijna 40 procent daarvan is vrouw). Per departement heeft men emancipatieplannen moeten opstellen, waarvan de resultaten ieder jaar door het ministerie van Binnenlandse Zaken bekeken worden.

(ADVERTENTIE)

Perspectieven zonder grenzen

Dag voor ondernemend Limburg



18 december 1990
Stadsschouwburg Heerlen

Ondernemers met toekomst zijn er allemaal

Aanmelden: telefonisch 043 - 644443 of per fax 043 - 640548 en door overmaking van f125,- op bankrekening 453501869 van PERSPECTIEVEN ZONDER GRENZEN o.v.v. de naam van de deelnemer.

Een initiatief van EFRO, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

piccolo's
Limburgs Dagblad

Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,20.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist
Gevonden f 1,00 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,60 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,60.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirosluit die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de te post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

Aangeb. HORECAPAIE-REN v. restaurantbedr. door repr. dame m. branche-erv. tevens bekend m. catering, tel. 043-642591.

Vermist/Gevonden

Beloning f 100,-. Vermist sinds 26 nov. omg. Schinnen, worstmakerij etc. Geen winkelmw. Br. o.n. B-6563, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen

biedt zich aan SLAGER voor uitbaten, worstmakerij etc. Geen winkelmw. Br. o.n. B-6563, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen

Personeel gevraagd

Horeca personeel

Pullman Grand Hotel Heerlen
vraagt op korte termijn:
Zelfstandig werkend kok m/v
Met gevoel van kwaliteit

Voor deze veelzijdige en afwisselende functie zoeken wij een enthousiaste, dynamische man/vrouw met:
• creativiteit en organisatievermogen
• teamgeest
• enige ervaring gewenst
• Spreek deze functie u aan?
Bel dan voor 'n afspraak met Dhr. Schreuder, 045-713846.

Cafetaria-medewerkster
gevraagd, werkzaamheden overdag en goede verdiensten, minimum leeftijd 18 jaar.

Cafetaria aan de Mert,
Maasbracht, 04746-1892.

Serveerster
gevraagd, gedurende de lunch-periode. Vanaf 1 januari a.s., voor 3 maanden. Schriftelijke reacties aan: WHIZZ CROISSANTERIE, Promenade 2, 6411 JK Heerlen

Restaurant t Peppermeuleke zoekt

3e jrs. leerl.-kok
Tel. 045-213305.

RED LIPS zoekt charmante dames, hogere beroepsmogelijkheden en woongegheid. Tel. 09-49.2403. 20686, na 20.00 uur.

MEISJES of vrouwen gevraagd voor hotelwerkzaamheden. Hotel Limburg, Grendelplein 19, Valkenburg. Tel. 04406-12318.

Gevraagd vr. FRITURE-HULP plasm. 20 uur p. week. Tel. na 14 uur 045-220040.

Hotel Rest. De la Frontière te Slenaken vraagt voor rekt. actieve SERVEERSTER/kelner. Sol. na tel. afspr. Tel. 04457-3205.

Voor onze kantine welke bezocht wordt door beroepschauffeurs, zoeken wij een enthousiaste KOK M/V (18-22jr). Geboden worden -wisseldiensten, -salari's conform horeca c.a.o. -bij na ieder weekend wisselende werksch. Motivatie vinden wij belangrijker dan ervaring c.q. diploma's. Belangstelling? Bel dan direct 045-443711.

Technisch personeel

TT TECHNO TIME

heeft direct werk voor
Tekenaar MTS-E
Bedragsmonteur MTS-E
MTS W onderhoudsbankwerker
LTS metaal
Onderh.monteur CV met rijbewijs
Erv. komm. medew. HTS E/W
Bel nu, of kom even langs. Tel. 045-717183.
Nobelstraat 1, 6411 EK Heerlen, 24 uur bereikbaar.
Ook Gouden Gids TV vakaturebank pag. 187.

Autobedrijf Driessen
Mazda-dealer, Maastrichterlaan 26, Beek, vraagt
Automonteur
Leeft. 20-30 jr. met enige jaren ervaring.
Tel. afspr. dhr. W. Driessen: 04490-71920.

Zelfstandig pijpfitter
J. Daniels BV, Valkenburgweg 10, Voerendaal.
Tel. 045-751591.

Met spoed gevraagd, voor omgeving Kerkrade
Grondwerker/Hulpfitter
Goed loon, goede sociale voorzieningen.
Tijdens kantooruren. Tel. inl. van 9.00 t/m 19.00 uur.
A.M.J. Geilen B.V. Sittard
Dr. Nolenslaan 107, Sittard 04490-11657

Kantoorpersoneel

Gevraagd secretaresse
voor maandag en dinsdag voor bedrijf in Echt. Moet zelfstandig kunnen werken. Ervaring in Duitse en Franse taal. Leeft. geen bezwaar. I.b.v. type-diploma. Br. o.n. B-6554, L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Wie komt de secretaresse Algemene Zaken van Holland Casino Valkenburg tijdelijk vervangen?

De Holland Casino's zijn de enige officiële casino's die ons land rijk is. Wat betekent dat de gasten er uit zijn in een onbesproken en uiterst sfeervolle omgeving. Voor de afdeling Algemene Zaken, die er achter de schermen van Holland Casino Valkenburg voor zorgt dat alles op rolletje loopt, zoeken wij een

Assistente/secretaresse (m/v)
Het gaat om een tijdelijk dienstverband, ter vervanging van de huidige medewerkster gedurende haar zwangerschapstermijn. De werkzaamheden lopen uiteen van het zelfstandig verzorgen van correspondentie en het maken van afspraken, tot het notuleren van vergaderingen en het beheer van het afdelingsarchief, de kleine kas en de voorraden bedrijfskleding.

Daarvoor is behalve een Havo- en een secretaresse-opleiding, ervaring in een soortgelijke functie en ervaring met tekstverwerkingsapparatuur nodig (bij voorkeur WP 5.0) evenals een goede kennis van de Duitse taal. Bovendien moet degene die we zoeken representatief zijn, beschikken over goede contactuele eigenschappen en zelfstandig kunnen werken.

Wij stellen daar een bruto maandsalaris van f 2.798,- tot f 3.899,- tegenover.

Bent u geïnteresseerd, dan kunt u een schriftelijke sollicitatie, met recente pasfoto, binnen 10 dagen richten aan de Chef Personeel en Organisatie van Holland Casino Valkenburg, mevrouw T.D. van Vieren-Witt, Postbus 807, 6300 AV Valkenburg.

Wie komt assisteren opdat ook achter de schermen het casino goed draait?

De Holland Casino's zijn de enige officiële casino's die ons land rijk is. Wat betekent dat de gasten er uit zijn in een onbesproken en uiterst sfeervolle omgeving. De afdeling Financiën en Administratie draagt daar haar steentje aan bij achter de schermen van Holland Casino Valkenburg. Voor die afdeling zoeken wij, voor vier dagen per week van elk vier uur, een

Assistente Financiën en Administratie (m/v)
Iemand die in teamverband facturen en declaraties controleert en verwerkt, met behulp van geautomatiseerde systemen zorgt voor de nodige boekingen en ook secretariale ondersteuning kan geven.

Daarvoor is behalve een Havo-diploma en een Praktijk-diploma Boekhouden, of een gelijkwaardige opleiding, minimaal een jaar ervaring nodig in een soortgelijke functie en ervaring met tekstverwerkingsapparatuur (bij voorkeur WP 5.0)

Wij stellen daar een bruto jaarsalaris tegenover van f 36.500,- tot f 42.000,- bij volledige werkdag. En uitstekende arbeidsvoorwaarden, waaronder een eigen pensioenfonds.

Bent u geïnteresseerd en tussen 20 en 30 jaar, dan kunt u een schriftelijke sollicitatie, met recente pasfoto, binnen tien dagen richten aan de Chef Personeel en Organisatie van Holland Casino Valkenburg, mevrouw T.D. van Vieren-Witt, Postbus 807, 6300 AV Valkenburg.

Gevraagd: secretaresse (deeltijd)
voor onroerend goed beleggingsmij./standplaats Kerkrade. Leeftijdsindicatie: 30-40 jaar.
Functie - eisen:
a. Accuraat
b. zelfstandig kunnen werken
c. beheersing van de Duitse taal in woord en geschrift.
Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan Benelux BV, Postbus 186, 8900 AD Leeuwarden.

Winkelpersoneel

Sjef Diederien handel in AGF
Julianastr. 10, 6285 AJ Epen.
Zoekt

Verkoop-medewerker
voor 40 uur per week. Sollicitaties richten aan bovenstaand adres, voorzien van recente pasfoto.

Keurslagerij van Melick vraagt een actieve MEDEWERKER/STER op full-time basis in zijn productiefaciliteit. Werken zijn ma. di. wo. van 5.30 uur tot 14.30 uur, dond. en vrijd. van 7.30 uur tot 16.30 uur. Bent u geïnteresseerd kom dan even langs of bel naar Keurslagerij van Melick Hoofdst. 78 Hoensbroek 045-212651

Diversen personeel

Beveiligingsbeambte?
Binnenkort starten wij in Uw omgeving met de volgende MONDELINGE opleidingen:

basisdipl. beveiligingsbeambte
1 December 1990 te Sittard.

Basis milieucursus:
1 december 1990 te Heel.
Bel of schrijf voor inschrijving naar

Opleidingsinstituut O.P.B.
Postbus 609, 6130 AP Sittard. Tel. 04490-80578

Gevr. per 1-1-1991 bij G.V. Ons Genoegen Hoensbroek:

Jazz-Leider(ster)
voor 4 uur per week. Lessen op woensdag en vrijdag.

Leider(ster)
voor jongensgroep voor 1 uur per week op dinsdag. Inlichtingen: 045-251628 of 045-721315.

Wegens drukte

barmeisjes
gevraagd. Voor de middag- en avonduren. Zeer hoge verdiensten. Gratis vervoer. Tel. 04492-4915, Hoofdst. 105, Amsternrade.

Gevraagd:

Alr. timmerman en leerl.timmerm.

Beton-timmerlieden
voor Nederland en Duitsland. Hoog loon en Ned. voorz. B.E.M. BV. Inlichtingen 04455-1871.

Gevraagd Chauffeur/Bezorger
in bezit van groot rijbewijs en chauffeursdiploma, leeftijd tot 25 jaar.

Degens Groothandel BV
Groothandel in eieren. Kapl. Ramakersstr. 20, 6413 EK, Heerlen. Tel. op zaterdag 045-212775 en andere dagen 045-212602.

I.v.m. nieuw project gevraagd
Part-time medewerkers
in de avonduren, dag. van 18.00 tot 20.00 uur in Geleen voor hoge-druk reiniging van fabriek. Linders. 045-421208.

Leerling steenhouwer
Na opleiding omvat deze functie zagen en bewerken van allerlei nat. steen, plus controle, klarnaam orders enz. Schriftelijke sollicitatie: Dir. Jan Oprey B.V. Rijksweg 72, Margraten. Tel. 04458-1541.

Stichting Bejaardenzorg Loreto
vraagt voor haar kloosterbejaardenoord (K.B.O.) (kapaciteit 28)

Ziekenverzorgster
in part-time dienstverband

Vereisten:
Diploma ziekenverzorgster
Katholieke levensinstelling

Salariëring volgens CAO-bejaardentehuizen.

Uitgebreide sollicitatiebrieven te richten aan de directie van het K.B.O., Postbus 21128, 6369 ZJ Simpelveld, vóór 10 december a.s.

Dierenkliniek heft m.v. 1. jan. vacature parttime

dierenarts-assistente
Brieven: dierenarts Pijls, Postbus 43, 6160 AA Geleen.

Fysiotherapeut M/V
gevraagd voor praktijk in Düren (BRD), 35 min. rijden van Heerlen, 25 tot 40 uur per week v.a. jan., febr. voor school voor gehandicapte kinderen. Tel. werkdagen tot 18.00 uur 09.49.2421-10556 of weekend 045-410244.

Energieke jongeman gevraagd
met groot rijbewijs als CHAUFFEUR voor interviewwagen. Sollicitaties met pasfoto richten aan de Heer W. WEIJZEN, HANDELSWEG 18, 6114 BR SUSTEREN.

Voor 'n deskundig advies en snelle levering uit voorraad ... TOT ZIENS in onze vernieuwde showroom!

industriële gasen lasbenodigdheden gereedschappen machines veiligheidsartikelen werkleding

Nu al 25 jaar een begrip voor kwaliteit en service!

van deuren
In de Cramer 17, Heerlen bv
Telefoon 045-711778

Gebr. Heuts automaterialen - BV is officieel dealer Du Pont

autolakken voor het gebied Zuid-limburg.

Wij vragen met spoed voor deze afdeling een

Vertegenwoordiger Autolakken

Vereist is branche-ervaring en kennis van moderne reparatielak systemen.

Uitsluitend schriftelijke sollicitaties aan:

Directie Gebr. Heuts BV Postbus 44, 6430 AA Hoensbroek

Bouwbedr. Paro Opperlieden en metselaars

gevraagd voor werken Maasbracht/Heerlen omg. Telefonisch aanmelden na 19.00 uur. 045-257880.

Nieuw massage-adres zoekt met spoed

2 meisjes
Tel. 04490-76333.

DAMES gevr. voor club. Tel. 043-211620

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betonlimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Bingo-Amusements center vraagt KASSIER/IERE voor part-time. Aanmelden tussen 12 en 18 uur. Grotestraat C 12, Valkenburg. Tel. 04406-14999

Wilt u zekerheid minimaal vier jaar zelfstandig werk in uw omgeving? Een hoog inkomen (plm. f 700,- netto per weer haalbaar) en ook privé nieuw auto. Heeft u een Mavo/Havo/LTS-c diploma? Is autorijden u hobby en kunt u goed omgaan met jonge enthousiaste leerlingen? Wilt u in aanmerking komen voor een aantrekkelijke studietoelage (f 4.800,-) voor een dag-avond of zaterdagopleiding? Solliciteer dan schriftelijk uitvoerig naar de functie van RIJNSTRUCTEUR/rij-schoolmanager m/v t.a.v. Mevr. E. Saris, KRM, Postbus 348, 5680 AH Best.

Nette attractieve DAMES gevr. voor nieuw te openen excl. club in Belgisch-Limburg. Zeer goede verdienste. Vervoer en werktijden in overl. Inl. 045-729421 tussen 18.00-20.00 uur.

Gevr. ervaren MACHINIST voor mobiele graafmachine, voor sloop- grondwerkzaamh. Goed loon, goede soc. voorz. Tel. 043-632433

PART-TIME kracht gevraagd op oproepbasis, bereidheid tot het werken van weekenden en wisseldiensten, voor kassawerk aan self-service tankstation. A.P. Wisman, Akersstr. Nrd. 57, 6446 XC Brunssum. 045-213207.

FISIOTHERAPEUT(E) gevr. full-time voor particuliere praktijk in Euskirchen (Dind) Anerkenning verkrijgbaar. Praxis Ringen Unistassstrasse 36, 5350 Euskirchen. Tel. 09-49.22514050.

Taxi Centrale Bor-Tax. Parttime TAXICHAUFFEURS gevr. Pers. aanmelden Pulstr. 103, Born.

PEUTERSPEELZAAL-leidsters gevraagd voor psz. Kruimeltje en psz. Pintelke m.v. 7-1-91. Schrift. reacties te richten aan: St. Kinderopvang Kerkrade, Hamolenweg 9, 6466 XT Kerkrade t.a.v. M.J. Ploemen.

Evaren CONTAINER-WAGENCHAUFFEUR (niet internationaal) dient in bezit te zijn van chauffeursdiploma. Tel. 043-212743.

AGENTE, handelaar of consulentie gevraagd voor SBS-bestek ink. f 245,- adv.pr. f 1.385,- badnaudoeken, badlakens v.a. f 2,25, Holtex Dr. Meuwissenstr. 13, 6074 BW Meick.

Gevraagd VERKOPERS/adviseurs voor Limburg en Brabant W.G.R. management Dusseldorf. Tel. 04759-3565 / 06-52107893.

Gevraagd iemand die voor 2 uur per week BULES (bijzonder onderwijs) wil geven. Tel. 045-352477.

Met spoed gevr. kolonnen METSELAARS en timmerlieden omg. Aken/Düren. Fa. Nyda, tel. 0949-223481072 na 18 uur 045-220485.

Bouw en metaalbedrijf ROADSTAR vraagt v. direct metselaars, betonlimmerlieden en grondwerkers. Tel. 045-213415 na 18 uur 045-226346.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel success. Bel: 045-719966.

Kamers aangeboden
Te huur gevr. studenten-kamer in MAASTRICHT omringende. Periode 7-1-91, 8 wkn. aansl. 04492-1835.

Te h. in HEERLERHEIDE geh. nieuw gestoff. zit/slpk., ondergebr. in Bungalow m. gebr. v. keuk., douche, eig. opgang. f 100,- p.w. all-in. Inl. van 20 tot 22 uur. 045-223482.

Gem. KAMER te h., voll. pens., huisel. verkeer en bewassing. Tel. 045-753136.

Reparaties
VROKO voor Uw koelkast en diepvriesreparatie's. 045-441566 17 u. 461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gargens in Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06.52-98.13.50.

DAMES, Uw bontmantel repareren, mouwen verwijderen en jas verlenen, model veranderen, kragen en manchetten maken. Bonthuis Bruning, Geleen. Kummee-naedestr. 18, 04490-45064.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Hobby/D.h.z.
METAALDETECTORS. Fa. Altech uw Tesoro-dealer. Tel. 045-325729.

Te k. electr. FIGUURZAAG, slijpmaten, en ijzerdraai-bank, 045-722259.

Te k. ZEEBOOT Smit-Rotterdam met afstandsbed. Eigen bouw. 045-722665.

Te k. handgemaakt WEEF-GETOUW, weefbreedte 120 cm, 4 schachten, incl. toebeh. Na 18.00 uur 045-457524.

Te k. 3 MODELAUTO's met graupner afstandsbediening veel access. Tel. 045-412848 of 412389.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. f 350,-
Type-machines v.a. f 450,-; Kasregisters v.a. f 750,-. Telefax v.a. f 1.495,-.

Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst. Spoor kantoor machines, Bochtoltz. Tel. 045-443961.

Te koop uit faillissement
Nieuw en gebruikt kantoormeubilair, stalen schuifdeurkasten, bureau's v.a. f 125,-, directie bureau's, kantoorkasten, materialkasten, handgerbeken, kluisen, brandkasten, ladenbloks voor hangmappen, kantine-stoelen-tafels, hangmappen Atlanta, Gondola stelling, magazijn stelling div. soorten, palletstelling, colomboomachines incl. 16 mm f 425,-, palletwagens, steekwagens, TL-lampset met bakken, vloerwagens, speciale aanbieding nieuwe en gebruikte burostoelen met extra goede korting v.a. f 175,-.

Brandblussers 16 kg f 50,-.

Nergens meer keus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar. Open maandag t/m vrijdag 9.30 tot 18.30 uur, zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur.

Rockmart Heerlen,
Kissel 46a, Tel. 045-723142

Rockmart Vlodrop,
Tussen de Bruggen 6, Tel. 04742-3170/3270.

Legbord en palletstellingen, nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. BLOK-INTERREK BV, 010-4378800. Ook vert. in Nrd-Brabant/Limburg.

Te k. nieuwe burostoelen, Rock 4050 adviesprijs f 425,-, nu bij ons f 295,-; Burostoel, Rock 2000, adv. prijs f 295,-, nu bij ons f 175,-. Gebruikte burostoelen v.a. f 35,-. ROCKMART, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te koop: Abbidick 30 Drukpers, in prima staat f 1.250,-; Lichttafels voor montagewerk, v.a. f 275,-. ROCKMART, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te koop DROGISTERIJ/inventaris. Tel. 045-252935.

Te huur goed onderhouden WINKELRUIMTE voor vele doeleinden geschikt. Goede ligging nabij winkelcentrum "Dr. Boutsch" wijk Scherweg 8 voor inl. Boutschweg 6, Heerlen. Tel. 045-413679.

Bedrijven/Transacties

Te koop cafépand
Vrij van Brouwerijverplichtingen. Ook geschikt voor andere doeleinden. Brunsummerstr. 8, Schinveld. Inl. 9.00-18.00 uur 04746-1285.

Ondern. midden- en kleinbedrijf
Boekhouder heeft nog tijd over om Uw administratie te verzorgen. Event. achterl. hoeft geen probleem te zijn. Tel. 045-442870 b.g.g. 222659.

Te k. gevr. HOTELBEDRIJF Reakties worden discreet behandeld. Brieven aan Belegingsmij, Postbus 330, 5460 AH Veghel.

Wat VERKOPEN? Advorteer via: 045-719966.

Te koop in prima staat: Verplaatsbare schafwagens op luchtbanden f 1.000,-; materiaal/schafwagens op luchtbanden f 950,-; verplaatsb. kantoor unit 600x300 f 2.500,-. ROCKMART, Kissel 46A, Tel. 045-723142

Landbouw en Veeleel

Winter
Master hieteluchtkanonnen en infraroodstralers. Mech. Bovenraai. Br. o.n. B-6475, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. jonge NENNEN tegen de leg. Tel. 04499-1341.

Te h. aangeb. plm. 200.000 kilo MELKQUOTUM v. seizoen '91/'92 en evt. ook daarna. Voorkeur v. verh. in regio Z-Limburg. Alle reacties worden beantwoord. Br. o.n. B-6536, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Schone GROND gevraagd voor opvullen van weiland. Tel. 045-720856.

Te k. gevr. vette VARKENS, zeugen, stieren en runderen Veehandel Jan Heunen, Puth. Tel. 04493-1843.

Te k. nieuw nikkelten TUIG en nieuwe seessje de Luxe. Tel. 045-716053.

MASTER en Remko hieteluchtkachels uit voorraad leverbaar. Collé Sittard. Tel. 04490-19980.

Auto's

Audi
P1am. 50x Audi 80, 90, 100, Avanti, Quattro enz. Audi Centrum v.d. Akker. Broekweg 213 Veldhoven, 040-541488.

AUDI 100 nw. mod. '83 met rechter voorschade v.r.p. f 4.250,-. Voor afspraak tel. 045-455778.



Na aanvaarding 'geweldsresolutie' in het Golf-conflict

Rol Nederland moet worden 'aangepast'

IN HAAG - Nederlandse leenplichtigen die onder Amerikaans commando vechten in de Saoedische woestijn. Dat is een stuk minder denkbeeldig geworden na de jongste resolutie van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN). Die biedt immers de landen die troepen hebben in het Golfgebied een vrijbrief tot 15 januari militair op te treden om Irak te dwingen zich uit Koeweit terug te trekken.

Nederland heeft nu twee fregatten en een bevoorradingschip in het Golfgebied, maar de VS zullen hun ruk op Nederland om de militaire bijdrage te vergroten de komende maanden ongetwijfeld opvoeren. Hoewel nog geen politiek debat heeft plaatsgevonden over Nederlandse deelname aan een eventuele Golf-oorlog, zijn er vele voortekenen dat Nederland zijn 'bondgenoten' (Amerikanen en Britten) niet alleen het vuile werk zal laten opknappen.

Minister Van den Broek heeft sinds het begin van de Golfoeris in augustus niet nagelaten te verklaaren dat de 'Irakse agressor' terugdrongen moet worden, desnoods het gebruik van geweld nadat de VN daarover een uitspraak gedaan heeft. Zijn defensie-collega Ter Heek hield zich publiekelijk wat geïsoleerd, maar heeft wel steeds het standpunt gehuldigd dat Nederland als lid van de VN nimmer zal nalaten zijn verantwoordelijkheid na te komen.

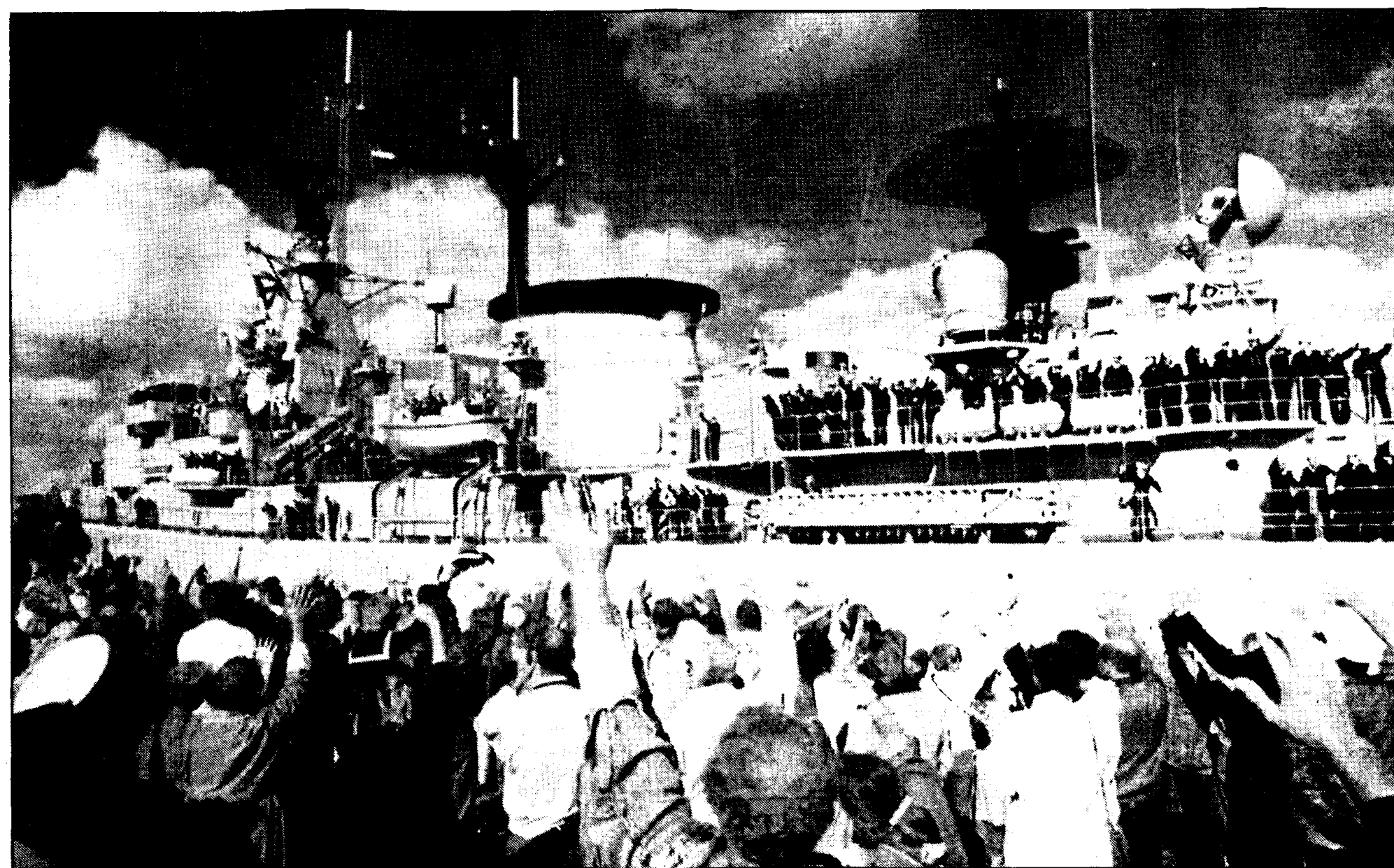
Handvest

Het is maar goed dat de resolutie van de Veiligheidsraad nog minstens respit biedt tot 15 januari voordat de vraag actueel wordt of militair ingrijpen nodig is, want er is heel wat losse eindjes aan elkaar te breien om de resolutie inderdaad uit te voeren. Het stelt het Handvest dat de VN de beschikking hebben over militaire eenheden van de leden, mocht het nodig zijn militaire dwang uit te oefenen. Maar, zo stelt D. Leurdijk, de politoloog verbonden aan het Instituut voor internationale betrekkingen Clingendael, dat heeft nooit een uitwerking gekregen in de vorm van 'op voorhand beschikken over N-eenheden'. Dus doet zich dezelfde situatie voor als begin jaren tachtig in Korea, toen het aan de VN-landen overgelaten werd al dan niet een militaire bijdrage te leveren.

Moet een internationale troepenmacht tot oorlog overgaan, dan is er nog de moeilijkheid dat de resolutie van de Veiligheidsraad niet repteert de militaire bevelvoering. De VN-organisatie heeft tijdens de Golfoeris pogingen gedaan het Militaire Comité (MSC) van de VN te laten leven in te blazen. In het MSC zitten de hoogste bevelhebbers van de permanente leden van de Veiligheidsraad, de VS, de Sovjet-Unie, China, Frankrijk en Groot-Brittannië en veertig jaar lang heeft de Koude Oorlog dit orgaan tot niets doen gedwongen.

Voor het eerst in zijn bestaan, sinds 1947, kwam in september het MSC samen, maar dat leidde niet tot het stellen van een VN-commando voor de troepen van de westerse, Aziatische en Arabische landen die op dat moment in het Golfgebied waren samengetrokken. En in de hermutering van de nieuwe VN-resolutie komt de MSC niet voor.

Wat biedt de Amerikanen, die met



hun beoogde 370.000 man het leeuwedeel van de troepenmacht voor hun rekening nemen, de kans bijna veertig jaar na Korea opnieuw onder eigen commando een oorlog te voeren die door de VN gedeeld is. De deelnemende landen, aldus Leurdijk, zullen buiten het militair commando van de VN om afspraken moeten maken over de operationalisering van de militaire actie. Dat kan nog een kakafonie opleveren, want er ontstaat ongetwijfeld verschil van mening over de vraag hoe ver militair optreden moet strekken.

Leurdijk: „Welk soort optreden is gerechtvaardigd? Als je zegt dat Irak uit Koeweit moet vertrekken, kun je dan volstaan met de actie te beperken tot Koeweits grondgebied? Waarschijnlijk niet, want een andere doelstelling is de gijzelaars in Irak te bevrijden. Is het bijvoorbeeld nodig het hele militair-industriële apparaat van Irak te vernietigen of zeg je uit oogpunt van proportionaliteit dat slechts een beperkt aantal van die fabrieken uitgeschakeld moet worden?”

Discussie

In Nederland, aldus Leurdijk, zal ongetwijfeld de discussie opblazen of bij gebrek aan een VN-commando wel sprake is van een VN-operatie, hetgeen door de betrokken bewindslieden in alle toonaarden als voorwaarde voor militaire deelname genoemd is.

Ook de taakstelling van de drie marineschepen in de Golf zal opnieuw aan de orde moeten komen. Die liggen er nu in het kader van een oudere VN-resolutie, namelijk om toe te zien op de naleving van het handelsembargo tegen Irak. Zij mogen slechts vrachtschepen aanhouden, in het uiterste geval met een schot voor de boeg. Maar voor gebruik van geweld, anders dan in geval van zelfverdediging, is een kabinetsbesluit nodig en zal het kabinet ook het parlement moeten raadplegen.

Overigens is ook de commandovoering van de schepen in de Perzische Golf verre van voorbeeldig. Begin december mag de Assemblee van de West-Europese Unie (WEU), een defensieverbond van negen West-Europese landen, de tanden zetten in een rapport van haar defensiecommissie, waarin gehamerd wordt op een geïntegreerde commandostructuur voor de schepen van de WEU-leden. Momenteel wordt er wel aardig samengewerkt, aldus de defensiecommissie, maar als er een gewapend conflict uitbreekt, is een duidelijke commandovoering onontbeerlijk. De Fransen en de Britten zullen echter nooit afstand doen van het commando over hun schepen.

Dienstplichtigen

Mocht Nederland besluiten een militaire bijdrage te leveren, dan zullen er nog pittige discussies komen over de vorm waarin dan wel: medisch personeel, grondtroepen, F-16-gevechtsvliegtuigen? Stuurt Nederland alleen beroepsmilitairen of ook dienstplichtigen, al dan niet vrijwillig. Of gaat er een contingent 'afgezwaaide' op contractbasis?

De dienstplichtigen aangesloten bij de Algemene Vereniging Nederlandse Militairen zien de bui al hangen. Zij hebben woensdag, nadat staatssecretaris Van Voorst tot Voorst van defensie vanuit de VS liet weten bereid te zijn te overwegen Nederlandse troepen in te zetten als de jongste VN-resolutie aangenomen zou worden, de regering opgeroepen alleen dienstplichtigen op basis van vrijwilligheid in te zetten.

Hoewel dienstplicht normaliter geassocieerd wordt met het nationale grondgebied, kunnen dienstplichtigen wel degelijk tegen hun zin worden ingezet bij militaire handelingen in het buitenland. Zelfs toestemming van het parlement is niet noodzakelijk om dienstplichtigen naar het buitenland te sturen.

staan als zij verschoond willen blijven van de hete strijd in de woestijn. Zij zijn afhankelijk van wat de politieke komende tijd besluit. Zo'n besluit is strikt genomen de verantwoordelijkheid van de regering. Wel is de praktijk gegroeid dat het parlement geconsulteerd wordt. Dat kan in de vorm van een brief aan de Eerste en Tweede Kamer. Juridisch gezien hebben dienstplichtigen dus geen been om op te

Nog niet eerder is Nederland zo sterk geconfronteerd geweest met wat het betekent om lid te zijn van de VN, die nu zij tot wasdom komen al hun kinderziektes tentoonspreiden. „Een vreedzame oplossing is het parool,” aldus Van den Broek in zijn reactie op de VN-resolutie, „totdat blijkt dat die absoluut onmogelijk is geworden.” Blijft de vooralsnog onbeantwoorde vraag, op welk moment dat is gebeuren.

Protest tegen vermindering van steun aan landbouw

Boeren gaan op de barricaden

Van de redactie buitenland
BRUSSEL - De Belgische hoofdstad beleefde maandag een spannende dag. Ongeveer 22.000 boeren trekken dan door de binnenstad uit protest tegen de vermindering van de steun aan de landbouw. Diezelfde dag begint in Brussel de slotronde van de internationale GATT-besprekingen over het vrijmaken van de wereldhandel. In deze zogeheten Uruguay-ronde heeft de EG aangeboden de steun aan de landbouw in tien jaar met dertig procent te verminderen, te rekenen vanaf 1986. De handelspartners van de Gemeenschap vinden dit bod veel te mager. Maar de Europese boeren zijn doodsbenuwd dat ze tot de bestelstaf worden veroordeeld. En met hen boeren uit alle delen van de wereld.

Om de ruim 100 ministers die in Brussel worden verwacht, op het hart te drukken de landbouw niet te vergeten, heeft de overkoepelende Europese boerenorganisatie tot de protestmars besloten. De demonstratie draagt een internationaal karakter. Naast de duizenden boeren uit de EG lopen er kleine delegaties mee afkomstig uit Japan, de VS, Canada, Zuid-Korea en de Scandinavische landen.

Vanuit Nederland zouden aanvankelijk tussen de 1500 en de 2000 boeren met bussen naar Brussel gaan. Het is echter onzeker of dat aantal gehaald zal worden. Volgens de Nederlandse organisatoren is het enthousiasme op dit moment niet bijster groot. Voor veel mensen is niet duidelijk wat het precieze doel is van de demonstratie. Deze onduidelijkheid zal ongetwijfeld ook tot uiting komen in de petitie die de boeren opstellen. Dat gebeurt maandagochtend. Het manifest wordt later op de dag overhandigd aan de GATT-onderhandelaars.

Vrijblijvend

Noedgedwongen krijgt de petitie een zeer vrijblijvend karakter. De belangen van de boeren uit de diverse bedrijfstakken en regio's liggen te ver uit elkaar. Algemeen geldt dat de ene sector beter gebaat is bij een vrije wereldhandel dan de andere. De sterk exportgerichte Nederlandse tuinbouw spint er garen bij als diverse landen hun grenzen openstellen voor tomaten, komkommers en aardbeien 'from Holland'.

De Nederlandse akkerbouwer, en in mindere mate zijn Europese colle-

ga, zal een frontale botsing met de grootschalige Amerikaanse graanteelt niet of nauwelijks overleven. De zuivel is een tweijfelgeval. Het opengaan van de Amerikaanse afzetmarkt oogt hoopvol, maar als tegelijkertijd de melkprijs daalt omdat de exportsteun wordt vermindert, blijft het gissen naar het nettoresultaat.

Op de lange termijn is een vrije handel in agrarische producten voor Nederland wel lucratief, zo verwachten de landbouw-economen. Maar het afbouwen van de steun zal de komende tijd tot aanzienlijk lagere inkomens leiden. En daar zit nou juist de pijn. „Dat we op weg zijn naar het Belofde Land is mooi, maar we moeten onderweg wel eten,” zei landbouwvoorman Vreemkamp onlangs tegen minister Bukman.

Belangen

Komende maandag worden de onderlinge verschillen voor het gemak maar even vergeten. Althans, dat is de bedoeling. De boeren moeten schouder aan schouder voor dezelfde zaak strijden, zo benadrukt secretaris Koekhoven van de Katholieke Boeren- en Tuindersbond (KNBTB). „Een eventueel GATT-akkoord bevat zowel kansen als bedreigingen voor alle sectoren. En hoewel de belangen voor sommige sectoren tegengesteld lijken, zijn ze dat op de lange termijn zeker niet.”

Voorzitter Kamp van het Nederlands Agrarisch Jongerencontact (NAJK) beaamt dat. De negatieve gevolgen van een GATT-akkoord staan voor hem vast, en dat kan van de positieve gevolgen niet worden gezegd. „De dramatische inkomensdaling waar de diverse sectoren mee

Poging

Een verrassende wending in het Golfconflict. Kort na aanvaarding van VN-resolutie 678, door middel waarvan de internationale strijdmacht officieel permissie krijgt de Iraakse troepen met geweld uit Koeweit te verdrijven, indien Saddam Hoessein weigert zich uit het sjeikdom terug te trekken,



probeert de Amerikaanse president een opening naar Bagdad te maken. Zijn aanbod om op korte termijn de Iraakse minister van buitenlandse zaken, Tarek Aziz, voor 'vredebesprekingen' in Washington te ontvangen, in het verlengde waarvan de Amerikaanse bewindsman George Baker met hetzelfde doel door Saddam Hoessein ontvangen zou moeten worden, komt als een verrassing, maar is in de gegeven situatie ook het ijerste waartoe Bush kan gaan. Tot nu toe hebben de VS categorisch geweigerd met de 'agressor' Saddam Hoessein rond de tafel te gaan zitten. Met zijn beslissing geeft het Amerikaanse staatshoofd ook gehoor aan de steeds grotere druk van de Democratische meerderheid in het Congres om het ook na de totstandkoming van de 'geweldsresolutie' niet op een oorlog aan de Perzische Golf te laten aankomen.

Als Irak met het voorstel instemt - gegeven de signalen die de laatste weken vanuit Bagdad werden gegeven, bestaat er een reële kans dat het tot besprekingen komt - betekent dat nog niet dat zij met succes zullen worden bekroond. De VS en immers onverkort dat Irak zich onmiddellijk uit Koeweit terugtrekt en dat alle gijzelaars worden vrijgelaten. Op zijn beurt handhaaft Saddam zijn weigering de Iraakse legereenheden uit Koeweit terug te trekken. Winstpunt alvast is dat de eventuele Amerikaans-Iraakse gespreksronden zullen plaatsvinden zonder voorwaarden vooraf. Dus: hoop op een wending ten goede, evenwel nog zonder concrete aanwijzingen in die richting.

Bush heeft VN-resolutie 678 een 'doodserieus signaal' genoemd. Nu Saddam sterker dan tot dusver de duimschroeven zijn aangedraaid, hopen de VS dat de dictator zich in het voor hem onvermijdelijke zal schikken. Saddams gedragingen zijn evenwel volstrekt onvoorspelbaar. Zo heeft hij - ook reeds in het Golfconflict - aangevoerd tot rare sprongen in staat te zijn. Zonder weerga was zijn door strategische overwegingen ingegeven, plotselinge verzoening met aartsvijand Iran, die in feite neerkwam op een vernederende capitulatie voor de ayatollahs in Teheran.

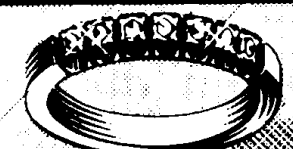
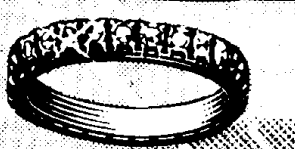
De Iraakse potentiaat wordt in analyses beschreven als 'pokerspeler' en 'cynische calculator'. Te hopen valt dat Saddam, nu hij opnieuw met de vastberadenheid van de internationale gemeenschap is geconfronteerd, het onvermijdelijke van zijn koppigheid zal inzien.

Blijft hij onverhoopt dwars liggen, dan zal het Midden-Oosten vrijwel zeker het toneel van een militair inferno worden. Dat heeft ook te maken met de aanwezigheid in de Saoedische woestijn van 400.000 tot de tanden toe bewapende Amerikanen die daar al weken lang ongeduldig op het uur X wachten. Bush kan bijna niet meer terug, de groeiende kritiek in de VS op een militaire beslechting van het conflict ten spijt. Maar met zijn gebaar in de richting van de Iraakse leiders, doet hij een ultieme poging naderend onheil te voorkomen. De wereld kijkt ademloos toe.

F.S.

EEN SCHITTEREND JUBILEUM-AANBOD VAN VAESSEN

JUWELIERS-DIAMANTAIRS

Prijzen en kwaliteiten van alliance ringen	
	
HALVE ALLIANCE	HELE ALLIANCE
15 Brillanten à 0,03 ct. = 0,45 ct. Normaal f 2.540,- Nu f 1.950,-	30 Brillanten à 0,03 ct. = 0,90 ct. Normaal f 4.850,- Nu f 3.900,-
11 Brillanten à 0,06 ct. = 0,66 ct. Normaal f 3.550,- Nu f 2.850,-	25 Brillanten à 0,06 ct. = 1,50 ct. Normaal f 7.400,- Nu f 5.900,-
09 Brillanten à 0,08 ct. = 0,72 ct. Normaal f 3.950,- Nu f 3.150,-	23 Brillanten à 0,08 ct. = 1,83 ct. Normaal f 9.700,- Nu f 7.900,-
09 Brillanten à 0,12 ct. = 1,08 ct. Normaal f 5.400,- Nu f 4.350,-	21 Brillanten à 0,12 ct. = 2,52 ct. Normaal f 12.900,- Nu f 9.900,-

Kwaliteit: VSI (very small inclus). Kleur: Top Wesselton (is hoog wit). Leverbaar in 18 karaat geel of witgoud. De prijzen gelden voor de halve-alliance ringen voor alle maten, voor de hele-alliance ringen de maten 16 tot 18,5. Eronder reductie, erboven toeslag. Alle ringen met een taxatie certificaat.

Als gevolg van gunstige valutakoersen zijn wij er nogmaals in geslaagd een aantal bijzonder mooie brillanten te kopen op heel gunstige voorwaarden.

Dit geeft ons in ons 90-jarig jubileumjaar de mogelijkheid een beperkt aantal waardevolle briljantringen aan te bieden voor aanzienlijk lagere prijzen dan gebruikelijk. Van die aanbieding vindt u in deze advertentie een nauwkeurige beschrijving.

U bent in de komende weken hartelijk welkom in onze zaken te Heerlen en Maastricht om de hier beschreven sieraden rustig te kunnen bekijken. Voor de hoge kwaliteit staan wij natuurlijk volkomen in.

VAESSEN

JUWELIERS-DIAMANTAIRS SINDS 1900

Hoek Bongerd-Oranje Nassaustraat, 6411 LD Heerlen, tel. 045-712440
Maastrichter-Smedenstraat 11-13, 6211 GK Maastricht, tel. 043-211428

Eén steens solitair briljant ringen

0,50 ct.
Kwaliteit ca. VSI/SI
(=very small inclus/small inclus),
kleur: Wesselton
Uitvoering in 14K. wit of
geelgouden ring in elke
gewenste maat
Normaal f 6.300,- Nu f 4.950,-



1,00 ct.
Kwaliteit ca. 1e pique,
kleur: Wesselton/Top Cristal
Uitvoering in 14K. wit of
geelgouden ring in elke
gewenste maat
Normaal f 13.500,- Nu f 9.900,-

Alle ringen worden voorzien van een taxatie certificaat.

(ADVERTENTIE)

SPORTVLIEGEN, MIJN HOBBY!



'Vliegen is een heerlijke hobby. Echt ontspannend. En haast net zo eenvoudig als autorijden.'

Leert ook vliegen bij Air Service Limburg. Gemakkelijk en goedkoop en dan kunt u...
Bel 043-646949 voor meer informatie of een eerste proefvlucht.

AIR SERVICE LIMBURG MAAKT VLIEGEN BEREIKBAAR

AIR SERVICE LIMBURG BV

Vliegenveldweg 17, 6192 ZN Maastricht Airport 043-646949

General Motors in problems

Weduwnaar 67 jr. zoekt PARTNER om te leren stilstaan, vaste relatie niet uitgesloten. Br.o.n.r. B-6576 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette vrouw 62 jr. zoekt een eenzijdig MAN voor vriendschap. Br.o.n.r. B-6580, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wintersport. Ja gezellig, maar dan wel met z'n twee. Welke onafh. sport. J.DAME 30-40 jr. wil samen met onafh. goeduitz. i.m.a. 43 jr. goed niveau plannen maken. Br.o.n.r. B-6581, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ben jij die huisel. eert. lieve VROUW met lief kar. tussen 45-58 jr., slank/volsl., Ned./Surin. v. eerv. afk. Ben je niet uit op geld, auto enz. maar geluk, liefde. Schrijf dan naar mij m. foto en tel. nr. Ben eind 50, slank, gesch., gebod. Bel v. int. zal-zond. tuss. 18 en 20 uur. 045-255843. Br.o.n.r. B-6586 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MAN met hart, 45 jr., lief, goed uitz., zkt. een vrouw voor een vaste relatie. B. m. foto o.e.r. n.r. B-6572 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zou die MENEER die ik plust. 1 mnd. geleden heb ontmoet op de parkeerpl. bij de Casinoverb. Vrijburg. contact met mij willen opnemen. Gele Kever, huisnr. 144.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Woont u in Limburg en zoekt u een partner? Nederland grootste relatiebureau geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen. Wil u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving.

Meerseen s.o. mevr. Corsius 043-640170 Heerlen s.o. mevr. Willemsse 045-215481 Maastricht mevr. Savelsberg 043-612291 Roermond mevr. Cremer 04750-10554 Weert mevr. Janssen 04950-36337

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatiebureau. Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC

Stichting mens en relatie
Postbus 525, 6040 AM Roermond, Postbus 5050, 6401 GB Heerlen

MARK 27 jr. vrijgezel 1.95 m. d. blonde krullen, bl. ogen, bril, goede techn. baan (middelniv.), speelt muziek lgt. brede belangst., vriendelijk en vrolijk, zkt. vaste vriendin voor gezamenlijke toekomst.

MARGRIET, 40 jr. knappe repres. vrouw, beschaaft en goed onderlegd (middelniv. opl.) receptioniste, 1 dochter, huist. v. aard, 1.82 m rookt niet, z.s.k.m. man.

PIET 60 jr. spontaan, vriendelijk en goedtales, optimistisch, eentje en resoluut, onghewuld, 1.75m, RZK, rookt weinig houdt van paarden, natuur (bergen) en muziek, zkt. vrouw

ANDRE, 29 jr. Diepzinnetig en gevoelig, muzikaal, brede belangst., goede gesprekspartner. Vrijgezel, 1.75m, opl. afstemm., zkt. meisje, lichte handcap geen bezwaar.

COR, 23 jr. Lange slanke man he snor, repres. gekleed, ondernemend en uitbundig, houdt van biljart, tennis, bowlen, autoriden, natuur, zkt. vlot met meisje evt. met kind

WOUT 34 jr. Vrijgezel, 1.76m, slank, bruin haar en snor, rookt niet, tuinman houdt van film maken, wielrennen, reizen, eten, zkt. vrouw.

REACTIES:
HEERLEN s.o.: 045-726539 mevr. Luchman. **ROERMOND s.o.:** 04750-15534 mevr. Nabarro. Deze en vele andere ingeschreven zoeken een partner voor een duurzame relatie. Wil u meer info over onze werkwijze, bel dan vrijblij. de consulent in uw buurt of vraag de GRATIS BROCHURE aan.

STICHTING MENS EN RELATIE is erkend Raad van Toezicht, ingesloten door het Ministerie van WVC. Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en doeltreffend.

Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt een drukke werkdruk, vrienden en interessante hobbies, maar u mist die ene partner in uw leven.
Erk. R.V.T. Brochure M. Schiks. 045-740088, Postbus 443, 6400 AK Heerlen.

Breimachines
Al 10 jaar uw vertrouwd adres. Alle merken breimachines, lessen en reparaties. W. Heuts, Dorpsr. 130, Heer-Maastricht. Tel. 043-611025.

Bonnie A. WEBERS-BASTINGS Inruil mogelijk ook op lening-systeem. Openingsdagen van maandag tot vrijdag van 13.00 tot 18.00 uur en 's zaterdags van 13.00-17.00 uur. Helder 13, Geleen. Tel. 04490-43435.

Tieners en kinderboek Midden winkelcentrum de Ptu. to. bush. Schouwburg. Tel. 045-714080. Nu 50% KORTING.

Te k. lange dames LAMS-JAS mt. 38, en heren lam-jas 3/4, mt. 48. Pr.n.o.l.k. 045-722665.

TROUWJUK mt. 40-42 v. bruid. Francaise. Nieuw f.1.400,- nu f.700,-. Tel. 045-252057

Quandro KINDERWAGEN 3 in 1, i.g.st., kl. blauw, incl. debedje en overtrek, voetenzak en regenkap, pr. f.400,-. Tel. 045-1216

Te k. wit BABYBEDJE en commode samen f.500,-; campingbedje, z.g.a.n. 045-723640.

Te k. blauwe COMBIWAGEN compl. met wintervoet-zak, pr. f.300,-. 045-212326

Te k. gevr. MAXI-COSY auto-babyzige en baby-wipstoeltje. Tel. 04404-1439.

Problemen aan uw dak

Arndts dakservice
Heerlen 045-726348 Fax 045-726089 Dag en nachtservice

STOELMATERIJ voor riem en blezen stoeien met gr. Bel 045-118220.

Let op! Uw dak is ons vak! Dakdekkingsbedrijf Peters, Groenstr. 21, Ubach over Worms. Tel. 045-325793, b.g.p. 045-311334. Tevens ZINKWERK en PVC-dakgoedbedrij. Gratis offerte

Ervaren vakman biedt zijk voor straatwerk o.a. oprijten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinsanier, zeer SCHIERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

Wat VERKOPEN? Advies-advies via: 045-719966.

NEW LOOK BV Schaasberg. Gevelreining, uitkappen, voegen, stegenverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, alle dakwerkzaamheden, 10 jr. gar. Nu met wintertekort. Bel voor vrijb. offerte. Tel. 045-224459

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijb. advies/offerte. Bel 045-453818.

STOELVLECHTERIJ vernieuwen blezen en rielen stoeien 04490-40850/40839

Voor al uw wand- en vloertegelwerk. Bel 045-720728.

SCHOONHEIDS- massage-ped-stoeien, beursmod. Tel. 04923-82939 of 86561.

Nieuw tapijt of gordijnen
Elk tapijt bij Hatéma gekocht, wordt GRATIS gelegd. Elk bij ons gekocht gordijn, wordt GRATIS gemaakt.

Spooringsel 40, Heerlen. Tel. 045-720741.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders
Groeneykerstraat 41A, Tel. 04490-47446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Tapijttegels!!!
Louis de Poortere in div. soorten en kleuren, van f.19.95 nu voor f.6.95 p/st. Tapijttegels reeds vanaf f.1.25 (alle kleuren). Offerte en stalenboek mogelijk. Waar? Het TAPIJTTEGELHUIS Grote Berg 85a, Eindhoven 040-455407 (op maandag gesloten).

VLOERBEDEKKING, gordijnen, tapijten, topkwaliteit, vele aanbiedingen, enorme voorraad, gratis gelegd. Won.inr. Grooten, Kloosterstr. 22 Sintelveld. Te k. 4 leren FAUTEUILS en salontafel, samen f.1.500,-. Tel. 045-424379.

Te k. mass. zw. eiken EET-HOEK m. 4 stoelen, f.500,-; zeer mooi; eik. woonkamer-kast met vitrine, nw. f.1.900,- nu f.950,-; zeer goedkoop tev. boeren gren. keukenkast en 2-drs. deerkast bwi. 1920. Tel. 045-258778.

Te k. TAFELBILJART 1.75 x 0.95 mtr.; gasform. met Etna bruin; 1 pers. bed. Tel. 045-228421, na 18.00 uur.

Te k. eiken BANKSTEL 2-2 zits met losse kussens (groen), pr.n.o.l.k. Tel. 045-419630 na 18.00 uur.

Te k. eiken EETHOEK m. 4 stoelen, strak model. Tel. 045-420389.

SOFA's en banken, jaren 50 stijl, bolle lijstast, ventilators, pastelporcelen. Vrijdags koopavond. Brixton, Hooftstr. 18, Amstenrade. Tel. 04492-1624.

Te k. antiek bankstel, nw. gestoffeerd, bordeaux rood, 3-2-1 zits 045-457852

SPOED opheffings-uitverkoop! Rondl. bankstellen duizenden gulden beneden de prijs. Schitterende clubfauteuils, rundl. en mohair, praktisch 1/2 prijs. Zilverkassen, barokbankstellen, eet-hoeken enz. Bestel tevel om op te noemen. O.K.Hal, Agnes Printhegeerstr. 22-24, Geleen center. (vlakbij A-H).

Te k. leatherlook BANKSTEL 3-2 zits, grijs gevlemd, z.g.a.nw. v.p.r. f.550,-. Tel. 04490-48922.

Te k. antieke BANK en grote lamp, klassieke piano, naaimachine, koper Marok 4 mtr. Tel. 045-312538.

Te k. eiken WANDMEUBEL, i.z.g.st., tel. 045-417162 na 12.00 uur.

Te k. BANKSTEL, 2-2 zits plus 1 fauteuil, t.e.a.b. Tel. 045-251641/225336.

Zonnehemels!
10 lamps superbrunier met snelbruinlampen, ventilator, en in hoogte verstelbaar statief, nu f.40,- per maand. Tevens showmodellen met hoge kortingen bij

Van Erp
Sittard, Limbrichterstraat 18. Tel. 04490-13531. Kerkrade, Hooftstraat 12. Tel. 045-456999.

Te koop ZONNENBANK merk International. Tel. 045-443958.

BCE
geeft 1 jaar garantie en GRATIS muis
BCE AT 40 Mb, 5.25" & 3.5" FDD met monitor .. f. 2.550,-
Televideo 386, 40 Mb, 5.25" & 3.5" .. f. 4.595,-
Prijzen inclusief BTW en verzending door Nederland.
Weesperstraat 103, Amsterdam. Tel. 020-203239.

XT wordt AT: voor 500.00 maken wij van uw oude XT een 16 MHz AT met 1Mb en 12 mnd. volledige garantie. **HARDWARE Repair Center** Europe. Tel. 04750-11131.

COMMODORE 64, disk-drive, joy-stick, spelen z.g.a. nw. f.450,-. Tel. 045-232028.

Te k. TULIP Compact 2 XT, 20 Mb, 3.5 HD en 5.25, Mon. Herc/OGA en softw. Prijs f.1.750,-. Tel. 045-353030.

AMIGA 500 incl. monitor, printer en orig. software. Pr. f.1.150,-. Tel. 045-414537.

Te k. PC COMPUTER 570KB 5.25 diskdrive, 10 MB HD met monitor, pr. f.650,-. Tel. 045-722946.

COMMODORE 64, disk-drive, kleine monitor. Dr. M.L. Klingaars 83, Hoensbroek.

PC-10 3 1/2" en 5 1/4" floppy-drive, 2x 20 Mb harddisk, 64 Kb geheugen, incl. monitor. 045-414039.

MAAR OOK: Sharp video-recorder VS 783 met afstandsbediening, VPS systeem, 1 jr. vooruit programma-beoor, geen f.1.698,- of f.1.098,- maar f.698,-.

MAAR OOK: Philips hifi midist met compactdisc, digitale tuner, versterker 2x30 W, dubbel cassette-deck FCD 485 geen f.1.098,- of f.898,- maar f.698,-.

MAAR OOK: Sherwood compactdisc CDP 250 programmaarbaar geen f.448,- of f.378,- maar f.298,- en nog veel meer!

STALMEIER
de muzikalspecialist
(Bij de Markt) Donderdag koopavond
Wintertijd is keyboardtijd
(maar dan wel gekocht bij de vakman)
Reeds v. f.30,- per mnd. Yamaha - Gem - Kawai
Keyboards met vertrouwde Stalmeiergarantie!
Alle types voorraadig of in bestelling.

Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Kerkstraat 111A, Brunssum. Tel. 045-252615.
Alle merken keyboards voorraadig
Yamaha keyboard van f.89,- nu voor f.72.50
Blokkfluiten v.a. f.975
Spaanse gitaren v.a. f.119,-
Elektrische gitaren v.a. f.245,-
Gitaar-versterkers v.a. f.129,-
Kom vrijblijvend kijken de koffie staat klaar!
Reserveringen voor kerst en St. Nicolaas mogelijk.
Maandag en dinsdag koopavond.

Te k. electr. GITAAR, Aria Pro II, v.p.r. f.400,-, i.z.g.st. 045-251853.

Te k. Gibson EB3 electr. BASGITAR, f.800,-. Bel zondag 045-723682.

Gevr. TUBA-BASSIST voor klein blaasorkest. Tel. 045-443449 of 045-592361.

Te k. electr. GITAAR, Aria Pro II, v.p.r. f.400,-, i.z.g.st. 045-251853.

Te k. Gibson EB3 electr. BASGITAR, f.800,-. Bel zondag 045-723682.

Gevr. TUBA-BASSIST voor klein blaasorkest. Tel. 045-443449 of 045-592361.

In-Verkoop van nieuwe en gebruikte piano's en vleugels. Wit, zwart, klassiek of modern met kwaliteits- en servicegarantie. Piano-revisiebedrijf. Piano-Revisiebedrijf. Rijksweg Zuid 170, Sittard. 04490-26426. Tevens inruil, stemmen en verhuur.

Wals-tango enz. brengt u ORGANIST Hubdec, voor alle gelegenheden. Tel. 09-32-11465325.

SAXOFOON en basgitar met versterker, pr.n.o.l.k. Sleinadstr. 24, Landgraaf.

Te koop Kawai ORGEL v.p.r. f.900,-. Tel. 045-415281.

Te k. t.e.a.b. ORGEL, Cosmonox F20 Leslie, 2 Peavey 150 W TA-boxen en Dynaco gitaarversterker. Tel. 045-456013.

Gitarist/ZANGER voor trio gez. inst. aanw. Tel. 04490-25967 b.g. 34467

Te k. compleet DRUMSTEL merk Pearl, als nieuw. Tel. 045-218066.

Will Bevers SAXOFOONS, in- en verkoop, reparatie en revisie. Marktstr. 19, Linne. Tel. 04748-4976, openings-tijden: woensdag-donderdag 09.00-12.00 uur vrijdag zaterdag 09.00-17.00 uur.

Te k. TROMPET in prima staat. Tel. 04490-24401.

Knop ACCORDEON Accordiola Traviata, 88 basen. Heerenweg 240, Heerlen.

Te k. Peavey Special 112 GITAARVERSTERKER, 2-kanalen 160 Watt, Preverb, 3 mnd. oud, f.950,-. Tel. 04490-31961.

Gevr. TOETSENIST(E) voor enthousiaste amateur-rock-groep, niet commerc. Tel. 045-218960 of 318221.

Cursus SYNTHESIZERS, Sampling & Midi-recording. Bel voor info 045-422627

TV/Video

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kluren-tv-video's etc.

Witte Hal Sittard
waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Echt Sittard
Loperweg 8
Bergerweg 51-53 (Naast Witte Hal) en Keukenshowroom

Te koop gev. overcompt. DIEPVRIESKIST, inh. 500 l, i.z.g.st. f.500,-, Strensstraat 9, Geleen, 04490-45450.

Te k. JUSKAST met diepvriesvak. Huskensweg 46, Heerlen.

KACHELS, hout-kolen-olie-gas. Nieuw, gebruikt en onderd. Fa. W.Lemmerling, Rijksweg 3-5, Margraten. Tel. 04458-1310.

KACHELSPECIAALZAK en alle aanverwante artikelen. Reker, Kluis 28, Geleen. Tel. 04490-40785.

Te k. goedkoop BRAND-HOUT. Houtind. Pelzer B.V. Tel. 04451-1218.

Te k. OPENHAARDHOUT. Gebr. Janssen b.v. Susteren 04989-2550.

Unie BRIKETTEN te koop, afhaalpr. f.17.50 per 50 kg. Tel. 045-324371.

BRANDHOUT gratis af te halen op het werk. Tel. 04450-2981.

VERW.RADIATEURS afm. hdb 0.60x2.50, 1.00x 0.70, 0.75x0.55. Tel. 04450-2036.

OPENHAARDHOUT te k. droog en gekookt, gratis thuisbezorgd. 04406-15582.

Uknippen! te k. ANTRA-CIETKOLEN 3 en 4, f.17.50 p.z. & 37 1/2 kg, per ton gratis thuisbezorgd. 045-319784.

OPENHAARDHOUT f.30,- f.55,- per m3, gratis bezorgd. Tel. 04459-1675.

BRANDHOUT: Beukenhout p.m. 15 m3 voor f.550,- aan huis bezorgd. Van Thoor, Holstraat 33, Margraten. Tel. 04458-1818.

Te k. nostalgische ALLES-BRANDER, Godin, rond mod. z.g.a.nw. 04492-5147.

Te k. enkele nieuwe SANNA-Kachels tegen spotprijz. Tel. 04490-20115

Te k. k. BUZET-KACHEL merk Seppeltrike voor huish. en groot gebruik, f.500,-. Tel. 04498-59378.

Te k. spiegelreflex CAMERA Ricoh KRX m. 50 mm. objectief, 1 1/2 jr. oud f.330,-. Tel. 045-416624.

SIEMENS
Bosch, Zanker, AEG, Miele-wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 of 14862.

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop complete keukens en keuken-inbouw-apparaten Bij Horn

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige keukens en keukeninbouwapparaten uit de bekende merken uit de HORN-keukenwinkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Zanussi onderbouw koelkast, 170 liter, volautomatische ontdooi-inrichting, verlichting, verstelbare deur-rekken. Geen f.1.499,- maar f.598,-;

Luxe Etna inbouw oven, in te bouwen op ooghoogte, met grill, aparte onder- en bovenwarme, thermostaat, verlichting. Geen f.995,- maar f.498,-; Pelgrim gas-elektro combinatie met regelbare thermostaat, aparte onder- en bovenwarme, gaskookplaat met 2 panneroosters en energiezuinige branders. Geen f.1398,- maar f.698,-; Philips koelkast 160 liter, volledig weg te werken achter kastdeur, thermoscha, verstelbare deuren, vriesvak. Geen f.1198,- maar f.498,-.

Echt Sittard
Loperweg 8
Bergerweg 51-53 (Naast Witte Hal) en Keukenshowroom

Te koop gev. overcompt. DIEPVRIESKIST, inh. 500 l, i.z.g.st. f.500,-, Strensstraat 9, Geleen, 04490-45450.

Te k. JUSKAST met diepvriesvak. Huskensweg 46, Heerlen.

KACHELS, hout-kolen-olie-gas. Nieuw, gebruikt en onderd. Fa. W.Lemmerling, Rijksweg 3-5, Margraten. Tel. 04458-1310.

KACHELSPECIAALZAK en alle aanverwante artikelen. Reker, Kluis 28, Geleen. Tel. 04490-40785.

Te k. goedkoop BRAND-HOUT. Houtind. Pelzer B.V. Tel. 04451-1218.

Te k. OPENHAARDHOUT. Gebr. Janssen b.v. Susteren 04989-2550.

Unie BRIKETTEN te koop, afhaalpr. f.17.50 per 50 kg. Tel. 045-324371.

1000 antieke klokken 2000 schilderijen/ikonen
19de, 18de, 17de eeuws. Alles met garantie-certificaat. Grote keuze tussen f.500,- en f.5.000,-.

Carpe Diem
G. Bruins en Zn.
Markt 26, Meerssen. Tel. 043-641408 of 642173 of 648278 's Zaterdags geopend van 10.00 - 17.00 uur.

Andere dagen afspraak.
Heden grote nieuwe zending binnen.

Te koop gev. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 045-272333.

Antieke BOERENTAFELS en kasten koop u beter bij Diana, Rennemigstr. 19, Heerlenheide

Mooie sortering Engelse, grenen en Franse MEUBELS en lampen, gespec. in Bretonse meubels. Tevens grote sortering eetkamers in alle stijlen. Donderdag koopavond tot 20.00 uur. Antiekhal Palmten-Heynen, Langs de Hey 9, Industrie-park-Nrd. Sittard Tel. 04490-10706.

Een origineel KADO voor de feestdagen! Stenen beelden voor binnen en buiten, salontafels, klassieke verlichting, openhaardschermen en haardstellen, echte oude mijnlampen, antieke meubels uit eigen import. Dit alles bij Alpha Antiek, Wilhelminalaan 59 te Valkenburg. Iedere dag en ook op zondag geopend.

Speciaal voor U zijn deze maand grote extra vrachten met beedschone antieke meubels binnen gekomen. WUSHOFF Antiques, Amsterdamerweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geop. dond. vrijd. en zaterdag.

Te k. antieke KERKBANK, zeer mooi, voor liefhebber. Tel. 045-219843.

Te k. antieke BIEDEMEIER-TAFEL ovaal, met 5 stoelen. Tel. 04407-1711.

Te k. oude en antieke POP-PEN. Tel. 045-243721.

Zeer mooi antiek bloem-mahonie KABINET, H. 250, Br. 170, D. 55 cm., v.p.r. f.8.000,-. Tel. 04409-1718.

Snuffelmarkt Maastricht Mecc
zaterdag 8 - zondag 9 december
Huur een kraamrie op deze grootste VLOOIENMARKT van Limburg, f.47.50 per kraam.

Maaslandse Snuffelmarkt
Dr. Haubenlaan 67, Maasmechelen België.
Zondags open van 10.00-18.00 uur. A.s. zondag 2 december Sandra Kim. Nog enige standplaatsen vrij.

Te koop gevraagd
Voor al uw oude METALEN, Frans v.d. Loop Recycling/Methaandel, Kisseel 12-14, Heerlen 045-726392

POSTZEGELS te koop gevraagd, liefst volledige Duitse verzameling. Tel. 09-49, 240718451.

Hoogste prijs voor POST-ZEGELS, munten en goud. Stamps and Coins, Kasteel 11, 102 Heerlen (Meezenbroek). 045-726789.

Vijf betalen de hoogste prijs voor al uw oud izer en metaalen. Gebr. SWINKELS, in de Cramer 100, Heerlen. Tel. 045-751994

Te k. gev. compl. olie-kachel of ZYBRO kachel. Tel. 045-456519

De beste prijs voor POST-ZEGELS, munten en goud. Volgens afsp. komen wij ook bij u aan huis. Akkerstr. Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-212371, 's maandag gesloten.

Te k. gev. DEFECTE kleuren TV's vanaf '82 (typenr. vermeldend) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

GOUD zilver, munten, postz. Cont. bel. vrijb. tel. Groenstr. 109, Geleen.

Te k. gev. DIESEL-AGREGAAT, 6 KVA. Tel. 04490-37543.

Te k. gev. STEREO's video's, T.V.'s, 27-MC-bakjes en computers. 045-323788, Hoogstr. 19, Landgraaf.

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
50 ct p. min.

Tropische
verrassing. De lekkerste van Nederland!
06-320.350.61 - 50 ct p/m

Men Only
luister hoe dit meisje u via de telefoon kan verwennen!
06-320.350.68 - 50c/m

Lisa.
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest
06-320.331.02 - 50 cpm

Gay voor twee
Limburg. Maak vrienden in je eigen omgeving!
06-320.329.80 50 ct p/m

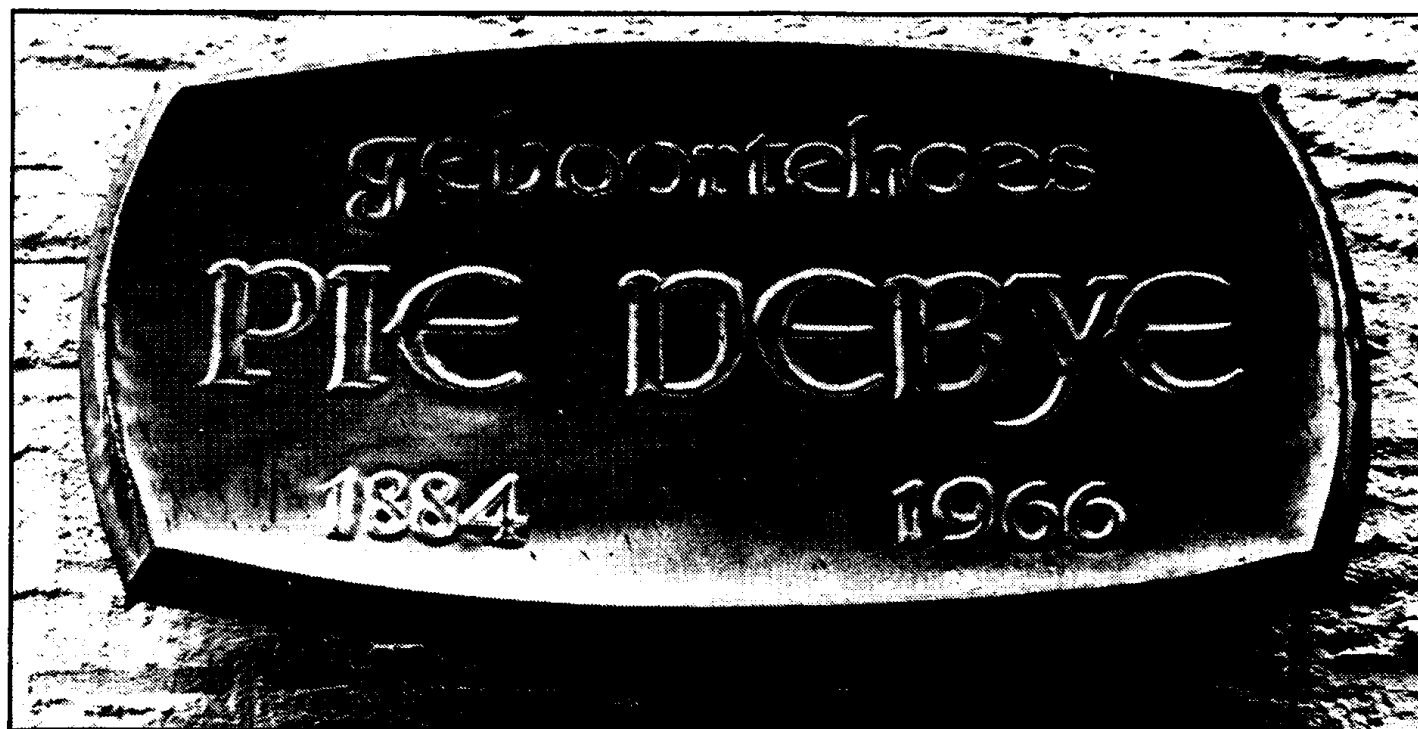
Donker meisje
krijgt les van een rijpe vrouw
50 cpm 06-320.323.24**



Iedere steen in Maastricht vertelt iets van de geschiedenis van de stad. Er is echter een aantal dat, — al dan niet door middel van een tekst — letterlijk teruggrijpt naar een historische gebeurtenis. Wie niet alleen oog heeft voor de geschiedenis van Maastricht, maar ook voor de merkwaardige, mooie of interessante stenen die her en der in muren of zelfs op de grond te vinden zijn, kan het 'gebeiteld verleden' tot leven brengen. In twaalf afleveringen doet Servé Overhof dit. Vandaag de achste aflevering: 'Herinnering en eerbetoon'. Die van volgende keer heeft als titel: 'Stad van Tricht, stad van Maria'.

gebeiteld verleden

● Herinnerings-plaquette aan het geboortehuis van Pie Debye. In 1936 trad deze toe tot het illustere genootschap van Nobelprijswinnaars. Waarschijnlijk ontbrak het aan geld om dit ook op de plaquette te vermelden. Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN



ander-

Z
i
j
d
s

Vliegangst

Vliegangst is iets dat kennelijk velen bezig houdt. Er worden zelfs cursussen gegeven om deze fobie te leren overwinnen. Je leest er ook vaak over. En nu doel ik nadrukkelijk niet op wat Erica Jong beschreven heeft in haar roman 'Fear of flying'. Ik ga dat hier niet uitleggen, lees zelf maar weer eens een boek.

Vliegangst dus. Jarenlang was ik met geen stok een vliegtuig in te krijgen. Ze vielen me wat al te gemakkelijk naar beneden, ondanks goedbedoelde — maar door mij volstrekt genegeerde — mededelingen van kennissen dat vliegen veel veiliger is dan autorijden.

Ik reisde, kortom, met alle mogelijke middelen van vervoer, variërend van fiets via boot, bus en trein tot auto. Het vliegtuig was voor mij een gesloten boek. Grote delen van de aarde — zeg maar de wereld buiten Europa — bleven voor mij verborgen.

„Ik zie het wel op de video”, zei ik tegen hen die me tot het luchtruim wilden overhalen. Mijn echtgenote, die de verregende vakanties in Denemarken en Cadzand ondertussen meer dan beu was, besloot wel te gaan vliegen, desnoods alleen. Zo reisde zij dit voorjaar naar Egypte, mij in doodangst en vertwijfeling achterlatend.

Ik begreep het, als niet-vlieger ging het leven aan mij voorbij. Ik was een zonderling, een rareitje, die met gepaste argwaan werd bekeken. Niet vliegen, hoe bestaat het, hoorde je je omgeving denken.

En plotseling — nou ja — lag daar in oktober op de redactie de uitnodiging voor een reis naar het Venezolaanse eiland Margarita. Zou ik uiteindelijk eens...? Mijn directe collega's vonden dat het mijn beurt was om eens een snoepreisje — zo heet dat in het journalistieke jargon — te maken. Maar ik zag er als een berg tegenop. Een collega kwam met het voorstel om samen een proefvluchtje te maken en dan te kijken of de vliegangst te overwinnen zou zijn. Want als je op een transatlantische vlucht knettergek van angst wordt, schijn je nu eenmaal niet aan de noodrem te kunnen trekken.

Eén week voor het vertrek naar Venezuela, het uur U zagezegd, boekten wij getoetend een vlucht van Beek naar Amsterdam, omdat we die dag een afspraak in Den Haag hadden. Een beetje mijl op zeven, zegt u dat wel, maar je moet er iets voor over hebben om je obsessies te overwinnen. Mijn collega legde me alle gebeurtenissen uit en het viel mee, hoewel ik niet of nauwelijks naar beneden durfde te kijken. Een val van 2500 meter of daaromtrent overleef je niet, dat stond voor mij wel vast. Op iedere beweging van het toestel, een F27 weet ik nu, volgde een krampachtige reactie mijnerzijds, gevolgd door de rustige explicatie van mijn collega.

Als we die dag met de auto waren gereisd, dan hadden we omstreeks half 10 Breda gepasseerd en laat daar, juist op mijn eerste vliegdag, een zeer ernstig ongeluk in dichte mist gebeuren met acht doden en tientallen gewonden. Wat zou er gebeurd zijn als we de auto hadden genomen in plaats van het vliegtuig, was de logische vraag die volgde.

Kort en goed, ik had mijn eerste vlucht — de luchttoer heet zo iets geloof ik — overleefd. Mijn angst was nog niet geheel verdwenen, maar ik leek haar te kunnen hantieren.

Een week later vloog ik dus van Eindhoven naar Londen en van Londen via Parijs naar het wondermooie Margarita. Aanvankelijk nog met het zweet op het voorhoofd, maar me allengs meer op het gemak voelend. Twaalf starts en twaalf landingen — die getallen schijnen met elkaar in evenwicht te moeten zijn — maakte ik in een tijdsbestek van acht dagen. Ik werd dus op slag een ervaren luchtreiziger. Toch frontste ik wel even mijn wenkbrauwen toen ik bij terugkeer hoorde dat diezelfde week twee toestellen waren neergestort, een DC9 bij Zürich en een ander toestel — het type is me inmiddels weer ontgaan — ergens in Zuidoost-Azië.

Maar in dezelfde tijd zijn er over de hele wereld aanzienlijk meer mensen bij allerlei verkeersongelukken omgekomen. En je noodlot ontloopt je niet, of je nu in een vliegtuig, per auto of met het openbaar vervoer reist, denk ik nu.

peter stiekema

Herinnering en eerbetoon

Zoals elke stad van stand telt ook Maastricht tal van standbeelden die herinneren aan 'onsterfelijke' stadgenoten. Een gebeiteld nagedachtenis op ware grootte is slechts voorbehouden aan enkelen. Anderen moeten genoegen nemen met een vereenvoudigd huldebetoon. Een plaquette in brons of ander metaal heeft nog cachet, een simpel straatnaambord daarentegen getuigt alleen van goede wil. Maastricht kent ook combinaties van beiden.

Opeenhoping

Op en rond de Markt bevindt zich een opeenhoping van gedenktekens. Allereerst, aan het einde van de Boschstraat, het beeld van Petrus Regout (1801-1878), de Maastrichtse grootindustrieel die heden ten dage nog zowel wordt geprezen om zijn ondernemerschap als verzuimd vanwege sociale misstanden als kinderarbeid. Het beeld werd op 27 november 1965 onthuld door prins Bernhard bij gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de door Regout gestichte sanitair- en aardewerkfabriek N.V. Koninklijke Sphinx. Aan het pand Boschstraat 107, tussen de Sint Matthiaskerk en de Markt, vermeldt een gedenksteen het geboortehuis te zijn van Alfons Olterdissen (1865-1923), die in zijn tijd het culturele leven van Maastricht bevruchtte als dialectschrijver, regisseur en ontwerper van optochten en andere openluchtmantifestaties.

Nog in onze dagen plegen opvoeringen van zijn 'kemikke opera's' (musicals) tientallen avonden een volle zaal te trekken. Naast een gedenksteen in zijn geboortehuis wordt de herinnering aan Fons Olterdissen bewaard in een grafsteen 'van dankbaar Maastricht' en in een bronzen beeldengroep aan de Grote Looiersstraat, onthuld op 11 mei 1961. Het stelt een vriendelijk ogende Ol-

terdissen voor als verteller, omringd door aandachtig toelisterende kinderen. In menige Maastrichtse huiskamer en café prijkt een verkleinde kopie van het Olterdissenbeeld.

Lichtgas

Tot de meest opmerkelijke standbeelden in Maastricht behoort dat van Jan Pieter Minckelers (1748-1824), gekleed in priesterstoog met brandende gaspijp in de hand. In 1904 kreeg het een vaste standplaats op het punt waar de Boschstraat aanhaakt aan de Markt. Als pries-

terstudent belandde de jonge Minckelers, zoon van een Maastrichtse apotheker, in Leuven waar hij werd ingeschreven aan de faculteit van de 'vrije kunsten'. In de kerkelijke hiërarchie bracht hij het niet verder dan diaken, op de wetenschappelijke ladder klom hij op tot professor in de schei- en natuurkunde. In oktober 1783 ontdekte Jan Pieter Minckelers dat gas dat uit steenkool was gewonnen kon worden gebruikt om lichtballons te vullen en iets later stelde hij vast dat dit gas kan worden ontstoken om licht te ge-

ven. Daarmee is dan verklaard waarom hij op de Markt in zijn geboorteplaats een fakkel brandende houdt.

Onlangs wilde de gemeente om zuinigheidsredenen de toorts alleen nog bij hoogtij ontsteken. Onder druk van de publieke opinie werd dit voornemen echter herroepen. In het andere geval zou zijn gehandeld in strijd met de voorwaarde die een verre achterneef van Minckelers in 1925 had gesteld bij een legaat van tweeduizend gulden. De rente daar-

van, zo wilde het de erfflater, dient aangewend te worden voor onderhoud van het beeld. Dat beeld nu is niet compleet zonder brandende gaspijp!

In navolging van Minckelers behaalde ook Peter (in het Maastrichts: Pie) Debye (1884-1966) een hoge wetenschappelijke graad in de natuur- en scheikunde. In binnen- en buitenland had deze geboren Maastrichtenaar al aan diverse universiteiten en hogescholen gedoceerd voordat hij in 1934 directeur

werd van het Kaiser Wilhelm Instituut für Physik in Berlijn. In 1936 ontving hij de Nobelprijs voor scheikunde. Vier jaar later vestigde Debye zich in de Verenigde Staten, waar hij in 1966 overleed. In de hal van het Maastrichtse Stadhuis herinnert een bronzen borstbeeld aan hem en een gedenkplaat siert sinds 1970 zijn geboortehuis in de Maastichter Smedenstraat. Tegenover het beeld van Debye staat in de hal van het Stadhuis dat van de Maastrichtse cellist Jos Hollman (1852-1926). Hij trad op in tal van landen in Europa, China, Japan en Noord-Amerika. Koning Willem III verleende hem de eretitel 'hofcellist'. Schuin tegenover het Stadhuis, op het adres Spijistraat 4, wijst een gedenksteen het geboortehuis van Hollman aan. De steen is op een zodanige hoogte geplaatst dat de tekst vanaf de straat moeilijk te lezen is. Bij VVV-rondleidingen zou een gendelwagen goede diensten kunnen bewijzen!

Moerdijkbrug

Tal van andere verdienstelijke Maastrichtenaars worden in hun geboortestad geëerd met alleen een straatnaam. Tot hen behoren de musicus, romancier en uitvinder Carl Smulders (1863-1934), Anton Lipkens (1782-1847), oprichter en eerste directeur van de Technische Universiteit in Delft en Jean Grégoire van den Bergh (1824-1890), hoofdingenieur van de Staatsspoorwegen en nadien minister van Waterstaat. Dezelfde Van den Bergh staat te boek als bouwmeester van de eerste Moerdijkbrug over het Hollands Diep. Een andere bruggebouwer van Maastrichtse herkomst was de Dominikaner broeder Franciscus Romanus. In opdracht van de stedelijke magistratuur restitueerde hij in 1684 de Maasbrug in Maastricht.

Daarmee trok hij de aandacht van Lodewijk XIV, die hem prompt naar Parijs haalde om daar over de Seine de Pont Royal te bouwen. In Maastricht ligt zijn nagedachtenis vast in de Franciscus Romanusweg, gelegen op de oostelijke Maasoever tussen Wilhelmina- en Noorderbrug.

Servé Overhof



● Op de Markt in Maastricht houdt Jan Pieter Minckelers het hele jaar door de vlam in de pijp.

Omgaan met kritiek (2)

„Nou, hou nou 'ns een keer op, verdorie, jij altijd met je commentaar. Ik kan ook werkelijk niks doen of je hebt er wel wat op aan te merken.”

„Nou zeg, wat heb jij nou opeens. Ik heb helemaal niet altijd commentaar. Overdrijven is ook een vak!”

„O ja, nou ik overdrijf geen spat. Moet ik 'ns overdag een keer mijn moeder bellen of een vriendin, dan is het meteen van 'had je dat niet 's avonds kunnen doen', en dat vanwege die paar stomme rotdebels die dat scheelt. En als ik 's avonds bel is het ook weer niet goed, want dan bel ik weer te lang of dan ouwehoer ik zogenaamd te lang aan de telefoon. Of wat doet meneer als ik eens iets voor mezelf gekocht heb? Dan is het niet van 'oh wat leuk' of gewoon iets vriendelijks zeggen, maar altijd als eerste 'en wat kost dat?' En wat voor prijs ik ook noem, altijd hetzelfde gezeur van 'zooooooh, da's ook niet niks.' Het is bij jou altijd te duur, het duurt altijd te lang, het is nooit goed. Kotsmisselijk word ik ervan.”

„Okay, okay, dan hou ik voortaan mijn mond wel. Mij zul je niet meer horen, dat kan ik je wel vertellen.”

En met het gezicht van de beledigde onschuld staat meneer op en loopt de kamer uit. Als hij een tijdje later naar zijn wekelijkse sportclub moet, verlaat hij zonder iets te zeggen het pand.

en bevestiging alleen maar de indruk bij anderen dat we corrigerende informatie niet verdragen. Soms zijn dit soort reacties te wijten aan het feit dat ons ego te fragiel, te breekbare is om persoonlijke kritiek te kunnen opvangen. Maar vaker zijn het gewoon manipulatietrucs om ons onder de kritiek uit te wurmen.

Klassiek

Klassiek is het geval van de jongere die het allemaal zo hoog zit, dat hij op een dag de stoute schoenen aantrekt en zijn ouders een brief schrijft (in wezen een goed middel om iets uit te leggen dat in een gesprek vaak niet lukt), waarin hij al zijn grieven uit de doeken doet. Maar dan komt het uur van de waarheid, het moment waarop hij voor het eerst na de brief zijn ouders weer onder ogen komt. Als het een beetje tegenzit, verloopt die ontmoeting zo dat een van de ouders onder tranen verzucht dat 'we toch altijd zo goed voor je geweest zijn' en de andere ouder boos en bars uitroept dat 'het wel verdomd ondenkbaar is om na al die jaren zo iets van je eigen kind te moeten horen.' En 'beseft je eigenlijk wel wat je je moeder (vader) daarmee aandoet'?

Met zoveel tegenwind bezwijkt de aanstichter al spoedig onder zijn schuldgevoel, maar kan achteraf natuurlijk niet anders dan de zure conclusie trekken dat het allemaal niks heeft uitgehaald. Als iedereen vervolgens zijn wonden heeft gelikt,

wordt weer tot de orde van de dag overgegaan alsof er nooit een brief geschreven is.

Gelukkig verloopt het niet altijd zo, maar wel vaak. Dat is jammer, want er werd natuurlijk een kans gemist. Een kans namelijk op het verbeteren van de kwaliteit van de relatie met iemand die daaraan belang hechtte.

Voor alle goede, belangrijke relaties tussen ons en andere mensen — partners, ouders en kinderen, collega's — geldt dat we regelmatig iets aan onszelf moeten veranderen om alles hetzelfde te houden. Een harmonische relatie is het produkt van genegenheid en strijd en natuurlijk doet het uitvechten van dingen soms pijn.

Een alternatief voor overemotioneel reageren is dat we bewust het besluit nemen om kritiek zo kalm mogelijk (dat wil niet zeggen vrolijk) aan te horen en om concrete voorbeelden te vragen zonder die meteen te gaan bestrijden. Zelfs als u eerst alleen op uzelf moet oefenen om kalm te kunnen blijven, doe dat dan. Maak er een belangrijk punt van om te leren niet overemotioneel te reageren als u negatieve opmerkingen te horen krijgt. Wat niet wil zeggen dat u niet mag laten merken het geen groot genoegen te vinden.

Een andere ontsnappingsstruc (nr. 4) bij kritiek is: proberen steun voor onze zienswijze te krijgen door andere mensen tegen onze criticus op

te zetten. Een van de meest onvolwassen, maar helaas wijdverbreide reacties op kritiek is naar familieleden, vrienden of kennissen toe te stappen, onze versie van het verhaal te vertellen en dan te vragen: 'Ben je voor of tegen mij in deze kwestie?' Natuurlijk doen we dat wat subtieler door vragen als: 'Wat denk jij daar nou van, dat is toch echt te dol, niet?' wat zoveel betekent als: 'Heb niet het lef om er anders over te denken anders zijn we geen vrienden meer.' Of, een ander voorbeeld, we zeggen: 'Snap je dat nou van die vent', wat zoveel betekent als: 'Haal het niet in je hoofd om het wel te snappen, anders krijg je met mij aan de stok.' Vooral in kwesties als bij voorbeeld relatieproblemen of een dreigende scheiding, waarin een van de partners de andere fel bekritiseert, gebeurt het nogal eens dat de ander op deze manier de boer opgaat.

Unfair

Maar zo'n strategie is volslagen unfair ten opzichte van de anderen die we erin betrekken, omdat ze meestal niet beide kanten van de zaak kennen. We dwingen ze om onze partij te kiezen op straffe van het feit dat we anders de relatie met hen in de vrieskast zetten of zelfs opzeggen. Dit soort van 'gedwongen keuze'-aanpak is de meest effectieve manier om op kantoor of in de familie het volk in kampen van voor- en tegenstanders op te splitsen en voor kortere of langere tijd de sfeer goed te verzieken.

In plaats daarvan is het eerlijker om een of twee vrienden of kennissen die niks met de zaak te maken hebben, om hun mening te vragen. Maar zonder onszelf daarbij uitsluitend als slachtoffer presenteren, want in menselijke relaties is het zelden zo dat de een alleen maar dader en de ander alleen maar slachtoffer is. Waar het in wezen om draait is het zoeken naar het eerlijke oordeel van anderen over het probleem waar het omgaat, zelfs als het niet helemaal is wat we graag zouden willen horen.

Weer een andere ontsnappingsstrategie (nr. 6) is die waarbij we automatisch het motief van een ander om kritiek op ons te leveren in een kwaad daglicht stellen. Een van de gemakkelijkste manieren om ons van kritiek te ontdoen is er gewoon vanuit te gaan dat het motief achter die kritiek niet kosher is: 'Hij heeft het de laatste tijd zelf gewoon moeilijk'; 'Ach, ze is gewoon jaloez'; 'Hij zit thuis zelf onder de plak'; 'Ze is nou eenmaal een mannenhaatster'. Dit zijn in feite allemaal trucs om te kunnen volhouden dat de kritiek die we gekregen hebben, niet zozeer te maken heeft met ons eigen gedrag of persoonlijkheid, maar eerder met frustraties of dubieuze motieven bij de ander.

Wat is het redelijke alternatief voor deze truc? Op de eerste plaats, onszelf voorhouden dat, hoe weinig waardering of genegenheid we misschien ook voor onze criticus koesteren, we door 'op de persoon te

spelen' in feite een bewijs van emotionele onvolwassenheid over onszelf overleggen. We laten daarmee namelijk zien dat we niet mans-/vrouws genoeg zijn om met kritiek om te gaan en daarom excuses zoeken om ons onder onze eventuele verantwoordelijkheid voor een bepaald probleem of een bepaalde situatie uit te wringen. Bovendien, zelfs als de motieven van de ander dubieus zijn, betekent dat nog helemaal niet dat wat hij of zij zegt daarom onterecht is.

Soms zijn we zelfs zo bevooroordeeld jegens de persoon die kritiek levert dat we onbewust reageren op een manier die het gelijk van de ander bevestigt. Zoals in het geval van de jonge vrouw die er schoon genoeg van had dat haar man zich meer gelegen liet liggen aan zijn moeder dan aan haar, en die tot scheiding besloot. Ze legde haar schoonmoeder uit dat ze van alles had geprobeerd en zelfs naar een psychiater was geweest, maar dat het niks had uitgehaald.

'Wat vond die psychiater dan van jullie?' wilde de schoonmoeder weten.

'Die zei dat Freddie een Oedipus-complex heeft', antwoordde de schoondochter.

'Een Oedipuscomplex?' herhaalde de schoonmoeder, alsof ze iets vies proefde. 'Een Oedipuscomplex? Mijn Freddie is een prachtingen; die psychiater moest eens weten hoeveel hij van zijn moeder houdt.'

rené diekstra

(Omgaan met kritiek dl 1 verscheen in onze uitgave van zaterdag 17 november)

AIR SERVICE LIMBURG BV



RONDVLUCHTEN

ZIE LIMBURG VANUIT DE LUCHT!
ALS SINTERKLAASKADO!
voor f 35,- p.p. per ¼ uur

op zaterdag 1 dec.
zondag 2 dec.
woensdag 5 dec.

Air Service Limburg BV
Maastricht Airport
Reserveringen: 043-646949

ALARM
06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

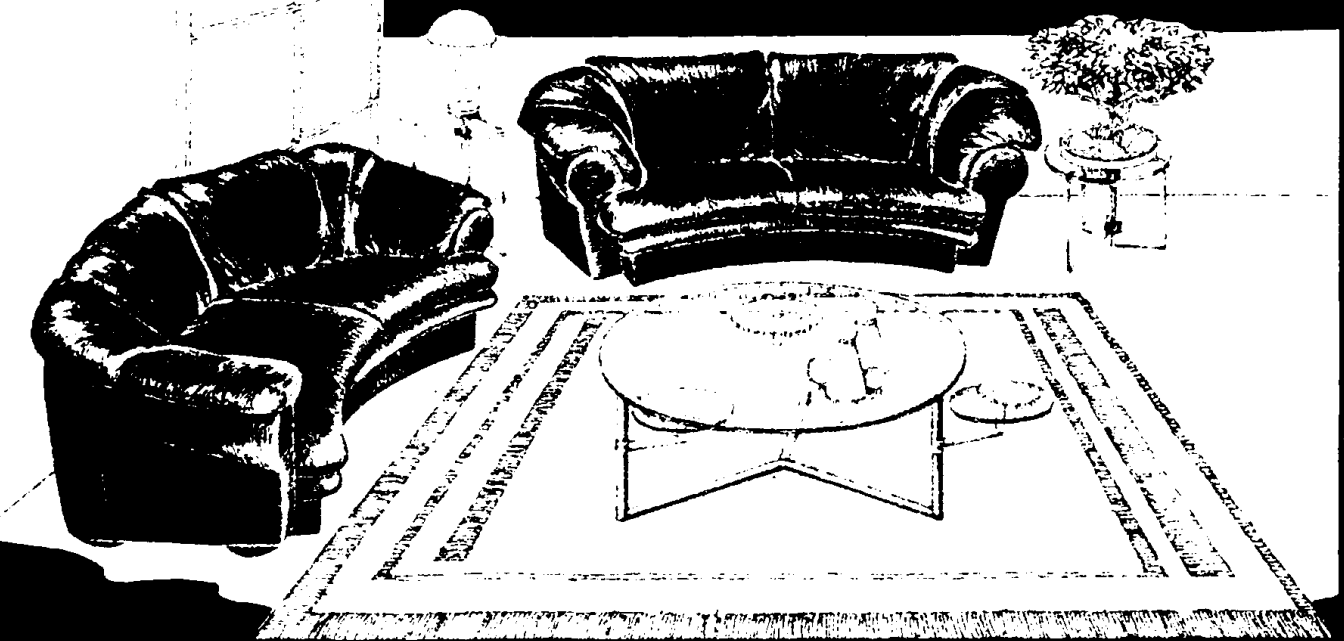
Provincie Limburg

mededeling
M 284/48-90

Gedeputeerde Staten maken bekend,
dat op 7 november 1990 bij hen is binnengekomen de aanvraag d.d. 29 oktober 1990 (ingeschreven onder nr. Bt 55228) van het gemeentebestuur van Nuth om vergunning ingevolge de Hindervet voor het oprichten en in werking hebben van een gemeentelager gelegen aan de Honselstraat te Nuth. De aanvraag en andere ter zake zijnde stukken liggen ter inzage van 3 december 1990 tot en met 11 januari 1991 en wel: — in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; — in het gemeentehuis van Nuth tijdens de werkuren en bovendien donderdags van 16.00 uur tot 19.00 uur, alsmede tijdens de werkuren na laatstgenoemde datum op deze plaatsen tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag. Tot en met uiterlijk 4 januari 1991 bestaat de gelegenheid gemotiveerde bezwaren tegen het geven van de aangevraagde beschikking mondeling in te brengen, waarbij alsdan een gedachtenwisseling kan plaatshebben waarbij ook de aanvrager aanwezig kan zijn; daartoe dient tijdig (eventueel telefonisch: 043-897686) een verzoek bij Gedeputeerde Staten te zijn ontvangen. Tot en met uiterlijk 12 januari 1991 kunnen tegen het geven van de aangevraagde beschikking schriftelijk gemotiveerde bezwaren worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het nummer van de aanvraag. Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Alleen degenen, die bezwaren hebben ingebracht op de wijze als bovenschreven en een ieder die aantoonde, dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, kunnen bezwaren tegen de ontwerp-beschikking indienen en zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

DUO
TENTOONSTELLING

Kenners van Kunst, Welkom bij Wooncultuur



Kunst-actie tot 31 januari 1991

Kenners van verfijnde meubelkunst weten al langer de weg naar Wooncultuur. Maar nu krijgt onze toonzaal een extra artistiek cachet! Wooncultuur stelt zijn ruimte ter beschikking van beeldhouwer Jo Ramakers en kunstschilder Jean-Marie Detré. De confrontatie tussen hun werken en onze nieuwste meubelcreaties is verrassend, geraffineerd, en uw bewondering overwaard!

Kunst voor u

Van 10 november tot 31 januari wordt uw Wooncultuur-aankoop vanaf f 5.000 verrijkt met een uniek geschenk: een originele sculptuur van Jo Ramakers. In dezelfde periode kan elke bezoeker (ook zonder aankoop) deelnemen aan een eenvoudige wedstrijd, waarvan de winnaar zichzelf of een familielid mag laten portretteren door Jean-Marie Detré.

Deelnemingsformulieren en bijzonderheden over de wedstrijd zijn ter beschikking in onze toonzaal.

wooncultuur

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 011/61.11.36.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3211 611136.
Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

REZA GELEEN

WIJ GAAN ONZE DEUREN SLUITEN!
DAAROM MET DE GROOTSTE SPOED

MAANDAG 3 EN DINSDAG 4 DEC. ZIJN WIJ TOT 17.00 UUR GEOPEND

TOTALE LIQUIDATIE

VAN ONZE GEHELE VOORRAAD!

6000 KLEDEN UIT

PERZIË, PAKISTAN EN INDIA

GELEEN: RIJKSWEWEG ZUID 193 TEL. 04490-55052

OOSTERSE TAPIJTEN



imburgs agblad

ZONDAG
2 DECEMBER '90
om 15.00 uur
SINTERKLAAS



ALLE AANWEZIGE
KINDEREN ONTVANGEN
WAARDEVOLLE
GESCHENKEN!

«DE ZWARTE MARKT»

TEL.: 09/32.13.66.15.61 TESSENDERLO BELGIË

EUROPA'S GROOTSTE VERWARMDE
ROMMELMARKT - 15.000 m²

Wekelijks meer dan 10.000 bezoekers

Open: elke zondag van 9.00 tot 18.00 uur

Binnenbrengen materiaal:
elke zondag van 7.00 tot 9.00 uur

ELKE ZONDAG SHOW EN ATTRAKTIES
DOOR BINNEN- EN BUITENLANDSE ARTIESTEN!!

ZONDAG 2 DECEMBER '90: SINT NIKLAAS en zijn
ZWARTE PIETEN brengen een bezoek aan
«DE ZWARTE MARKT»

Reuma.
De stille
pijn.

COMPUTER- PROGRAMMA'S INGEWIKKELD?

Duizenden mensen worstelen met hun computerprogramma's (en de bijbehorende instructies). In het midden en eindbedrijf in verenigingen. En thuis. Oorzaak: ze gaan gewoon veel te ver! Wat moet u met al die ballast? En waarom zou u ervoor betalen?

'T KAN VEEL SIMPELER!

Golden Ten heeft uitgezocht wat u wel nodig heeft. En daar hebben we onze software precies op afgestemd. Niet meer. Niet minder. En dat is glashelder, dat u er in een paar uur mee overweg kunt!

TUDELIIK DE TOP-10 PROGRAMMA'S

299,-



Simpel en goed kan dus verbaasd voordelig zijn! Want deze cassette bevat alle floppy's + alle handleidingen voor:

1. Tekstverwerken, 2. Boek houden, 3. Factureren, 4. Kasboek, 5. Database, 6. Leden administratie, 7. Orderadministratie, 8. Spreadsheet, 9. DOS-hulp en 10. Datacommunicatie.

Zo heeft u in één klap alles wat u maar nodig kunt hebben. En al gebruikt u ze voorlopig niet allemaal, met dit fantastische aanbod bent u nog altijd stukken voordeliger uit! Maar de programma's zijn ook los te verkopen. Voor alle programma's geldt een garantie van 12 maanden.

LEUFKENS- DUBOIS

Sittarderweg 58A
Heerlen

045-722315

Kantoor- boekhandel

Raadhuysstr. 54
Elsloo

046-371475

GOLDEN TEN

Deze actie loopt t/m 31 decem. 1990.

Mode Totaal

Kostbare BRUIDSJAPON in de kast? Al maanden hangt die kostbare bruidsjapon daar maar te hangen. Doodzonde! U zou 'm eigenlijk best willen verkopen. Geen probleem! Plaats als de weerga een PICCOLO! Belt u maar.

045-719966

Het PICCOLO-TEAM van het Limburgs Dagblad regelt het wel!



Voor meer resultaat!

BELEGGEN/SPAREN IN BELGIË

- onvoorwaardelijke staatswaarborg
- perfect bankgeheim
- hoog rendement
- spaarbankboekjes en bewaren van effecten

1 jaar 8,50%
3 jaar 8,90%
5 jaar 9 %

KANTOOR NEERPELT :

Heerstraat 16 - 3560 Neerpelt - 0932/11641694

Vragen naar H.H. Thijss van Willems
Openingsuren : 9 - 17.30 u.

BIJKANTOOR BOCHOLT :

Dorpstraat 45 A - 3598 Bocholt - 0932/11473632

Vragen naar G. Tjoens
Openingsuren : 9 u. - 12.30 u.

SLAAPKAMERS

KOM, KIJK EN VERGELIJK ONZE PRIJS

In onze zaak **HEERLERBAAN** is onze slaapkamerafdeling sterk uitgebreid. U vindt er een keuze uit meer dan 50 stuks in de kleuren wit, parelgrjs, antraciet, zwart etc.

Tevens een grote collectie in

**schuifdeurkasten,
matrassen, spiralen,
lattenbodems en
éénpersoons
ledikanten.**

Ook in
onze zaak
**AUPING
PULLMAN
NORMA
VELDA**



VEGERS MEUBELEN

Eiken Klassiek
Honigmanstraat 47
Heerlen

Slaapkamers
Heerlerbaan 235
Heerlen

Moderne meubelen
Mik Meubel Locht 2
Kerkrade

06-lijnen

Kim is een blond GRIETJE,
vol van boven en

Super Heet

06-320.330.96 - 50 ct p/m

Blonde Natasja doet het met

2 buurljongens

06-320.330.98 - 50 ct p/m

Homo:

zoek je een lekkere boy? bel

06-320.330.18 - 50 ct p/m

Inspreken: 01720-22484.

Wil jij een lekkere meid? Bel

de Tippijlijn

06-320.330.66 - 50 ct p/m

Homo:

Het is wel slikken voor die

hete jongens

06-320.330.88 - 50 ct p/m

De allerheestste meiden zijn

op zoek naar jou. bel 50 cpm

06-320.320.36

Meisjes zoeken snel

sexcontact

06-320.320.33

Zoek je een sekrelatie met

'n lekkere meid

06-320.320.44 - 50 ct p/m

Mooie vrouwen zijn op zoek

Sexkontakten

Bel nu:

06-320.321.44 - 50 ct p/m

Lifeseex

Een blonde vrouw weigert

eerst boos, maar als het

toch gebeurt, reageert ze

waanzinnig. heet.

06-320.340.22 (50 cpm)

De man kneedt de pijnlijke

dijspiers van Yvonne. Ze

doet haar ogen dicht als hij

steeds

hoger

gaat 06-320.326.71 50cpm

Wat gebeurt er als de man

een wijntje inschenkt,

opslag belooft, de deur

afsluit, en Dory's jurkje

omlaag glijdt

06-320.326.70 (50 cpm)

"Hete Sexcontacten" met

heerlijke dames

06-320.328.02 - 50 ct p/m

Bisex voor twee

direct apart met een heet

meisje of een lekkere

jongen: ook trio!!

06-320.330.87 - 50 ct p/m

Zoek je een leuke vriend of

vriendin? AFSPREEK-

computer

06-320.330.79 - 50 ct p/m

Zoek je een lekkere Boy?

Homo-Kontakt-

Computer. Bel:

06-320.330.95 - 50 ct p/m

Homo:

Vanaf vandaag is het wel

heel gemakkelijk om met

een andere gay in kontakt te

komen!! Bel Gay Privé voor

het maken van een span-

nende afspraak op een op-

windend gesprek van man

tot man!!

Direct apart met een andere

Gay, Gay privé Limburg, bel:

06-320.322.75 - 50 ct p/m

Meer dan 100 hete

MEISJES zoeken

Sexcontact

06-320.326.66 - 50 ct p/m

Voor sex-afspraken

MeisjesKontakt

06-320.328.00 - 50 ct p/m

Hoor ze TEKEER gaan die

ondeugende

hete meisjes

06-320.328.88 - 50 ct p/m

Wil jij direkt APART met 'n

strenge meester of met een

onderdanige slaaf??? Bel:

gay SM voor 2

06-320.329.99 - 50 ct p/m

GAY

two

Gay

06-voor twee en niemand

luistert mee. Draai een nul

voor een andere partner.

06-320.327.32

Draai 06-320- en dan voor

Escort Boys 323.04

SM Mr. Martin 323.05

Gay Phone 322.06

Marcel & Andre 320.21

Dag & nacht 50 ct p/m

Griekse Sex

Nieuw Lisa doet 't

50 cpm 06-

320.325.55

Gezellige

dames

charmant, discreet bezoe-

ken u thuis of in hotel.

045-311895

Sexlijn 10

Sonia 06-320.320.10

Evelijntje 06-320.321.10

Vriendinnen 06-320.322.10

Meisjes 06-320.320.50

Sex Box 06-320.325.30

50 ct p/m

tough gays only!

Draai eerst 06-320 en dan:

Harry's Gaydating ... 330.99

Harry's Gaybox ... 330.11

Gaybox A'dam ... 330.33

Gaybox Den Haag ... 330.44

Gaybox Utrecht ... 330.55

Homobox ... 325.50

Meisjesteren ... 330.22

Gay College ... 321.08

Homoschool ... 321.12

P.O.B. 5810 A'dam - 50cpm

Probeer nu!

Draai eerst 06-320 en dan

PARTY-LINE

Party-Line-Dating ... 330.00

Party-Line-Boxen ... 330.10

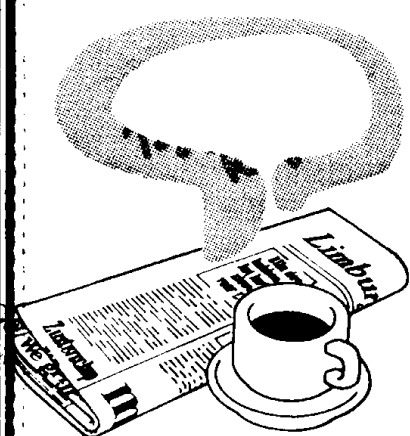
SEXDATING

Versiercentrale ... 320.11

Sexdating-NL ... 330.06

Sexgids-Dating ... 320.04

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. NIEUW-EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;



Kolenboer

Het is het gepaste moment om het vak van kolenboer in de rimmering te roepen. Of beter gezegd: het vak van knecht van de kolenboer. Er is al een hele generatie, die niet meer weet wat er mannen waren, die dag uit met zware zakken kolen op hun rug sjouwden. Van de kar de huizen in, vaak een helle keldertrap af om het offige en zwarte goetje uit de k ergens in een hoek van de lder uit te gooien. Tien zakken per keer vormden geen uitdaging. Na een paar zakken was het gelaat van de knecht al zwart van het kolenstof. De deze dagen met een heel wat zwaardere zak rondrennende warte Piet is er schoon bij, vergeleken met de kolenboer-knecht.

Kolenboer (2)

Zo'n knecht deed dat kolensjuwen vaak jarenlang. Zonder morren, zonder klagen. En voor een loontje, waarmee je niet geen zakken kon vullen. Hij is er niet meer, de knecht van de kolenboer. En dat is maar goed ook. Trouwens: als huidige generatie nog op die derwetse manier zakken best sjouwden, gegarandeerd dat velen na een week werken in de WAO terecht kwamen. Maar, toen de mensen echt werk werden van het werk, gingen ze stug door. Met of zonder gebroken rug, met of zonder aftongen. Tegenwoordig zouden we al ziek worden als we er aan denken.

Kip

In steeds meer huizen zie je voor het raam de afbeelding van twee ganzen. Van Kooten De Bie attendeerden er ook op in hun programma 'Keek de Week'. Het is dus niet meer ingineel om iemand over enkele dagen als surprise een afbeelding te geven van een koppel ganzen. Maar wat zagen wij deze dagen? Een raam waarachter de afbeelding van een kip te zien was. Een raam van maar een huis in een gewone woonbuurt en niet van bijvoorbeeld een boerderij waar eieren worden gekookt. Wanneer volgen de afbeeldingen van een konijn, een varkentje, een koppel schape? Voor olifanten en giraffen zijn onze ramen doorgaans wat klein.

Nieuwbouw

Foutje geslopen in het berichtje over de opening van de nieuwbouw van het Voerendaalse raadshuis. De opening door gouverneur Mastenbroek vindt niet op 12 maar op 14 december plaats. Het tijdstip van de opening hadden we wel goed vermeld. Maar wat wil het geval: de tijd is inmiddels veranderd. Mastenbroek knipt niet om 16.45 uur het obligate lintje door, maar doet dat een half uur eerder, zo weet men in Voerendaal nu vertellen.

Tippen

Ben Erkens. Geleens alleszumer als het gaat om de betel (pop)muziek, zit 'n beetje in de bak en as. Hij is een van de initiatiefnemers van de John Lennon Memorial, die volgende week over de Bühne gaat in de Harenhof en hij is ook een van de tien leden van de speciaal voor deze gelegenheid geformeerde groep 'Abbey Road'. Deze week schreven we dat Erkens voor de microfoon de zangpartijen van Paul McCartney en John Lennon voor zijn rekening neemt. Dat klopt. We schreven tevens dat het stembereik van de Beatles erg hoog lag en dat Erkens de enige is binnen de groep die hieraan kan tippen. Dat klopt ook, al wordt dat 'tippen' nu uitgelegd als zou hij het enige lid van de groep zijn die wat dat betreft kwaliteits in huis heeft. En dat is dus niet zo! Het enige wat Erkens daarmee wilde zeggen is dat hij het pijn en moeite het stembereik van de Beatles kan benaderen. Zonder daarmee de andere werkers van Abbey Road daarmee tekort te doen. Begrepen?

Burgemeester Van Zeil stelt gemeente kandidaat

Heerlen wil centrum telematica-onderzoek

Van onze verslaggever

HEERLEN - De gemeente Heerlen zal zich officieel kandidaat stellen voor de vestiging van een onderzoekcentrum voor telematica.

Overheid en bedrijfsleven ondertekenden deze week in Den Haag een intentieverklaring om een dergelijk onderzoekcentrum op te richten. Er moet alleen nog een geschikte locatie worden gevonden. Daarmee zijn oud-premier Biesheuvel en oud-commissaris van de koningin Oele belast. Heerlen, dat zich al geruime tijd profileert als Telematicastad, is zeer geïnteresseerd. Burgemeester Van Zeil zei gisteren dat hij Heerlen 'onvervuld' bij de initiatiefnemers aan zal prijzen. „Heerlen is een uitstekende lokatie van waaruit de hele Euregio kan worden bediend. Bovendien hebben we al veel ervaring op het gebied van Telematica en beschikt de HTS in Heerlen over een informatica-opleiding”.

Telematica is een verzamelnaam voor alle toepassingen van informatica waarbij geografische en organisatorische afstanden worden overbrugd door telecommunicatie. Naast technische aspecten zijn ook

juridische, economische en sociale factoren van belang.

Hoogwaardig

Het centrum krijgt tot doel het telematica-onderzoek in ons land te versterken en zelf hoogwaardig onderzoek van internationaal niveau te verrichten. Onderzoekers uit bedrijfsleven en van instellingen die door de overheid worden betaald, zullen erin samenwerken. Zij moeten werken aan de toepassing van telematica bij de oplossing van problemen als verkeersdichtheid, energie en milieuvervuiling. Het telematicacentrum zal werken met een jaarlijkse begroting van ruim tien miljoen gulden. Alle partijen dragen daaraan bij.

De intentieverklaring is ondertekend door IBM, Philips en PTT enerzijds, en de ministers van Economische Zaken en van Onderwijs en Wetenschappen anderzijds.

BBK verlaat de oppositiebanken

Van onze verslaggeefster

KERKRADE - Fractievoorzitters Hans Bosch (PvdA) en Toon Willems (CDA) reageerden gisteren tijdens de tweede ronde van de Algemene Beschouwingen op de begroting 1991 verrast en zeker niet afwijzend op het voorstel van BBK om toe te treden tot de coalitie.

Nog geen opvolger voor Els Haenen

HEERLEN - De nieuwe Heerlense wethouderskandidaat wordt volgende week bekend. De CDA-fractie vergaderde donderdagavond maar kwam niet tot een besluit over de opvolging van de afgetreden Els Haenen. „Na de reguliere onderwerpen op de agenda, zoals de voorbereiding van de raadsvergadering, kwamen we hier pas erg laat aan toe. De fractie bestudeert nu de inhoudelijke zaken rond de portefeuille Cultuur en Onderwijs en is dan goed voorbereid voor een definitief besluit volgende week”, aldus fractievoorzitter Goijen.

Veel vraag naar huurwoningen

HEERLEN - Aan de Akkerhof in Heerlerbaan worden in het voorjaar 34 eengezinswoningen in de sociale huursector opgeleverd. Gistermiddag werd de mei gezet. De belangstelling voor de woningen is volgens Woningvereniging Heerlerbaan zeer groot. Er hebben zich al meer kandidaat-huurders gemeld dan er woningen beschikbaar zijn. Met de bouw van de 34 woningen is een bedrag van ruim vier miljoen gulden gemoed. De voorlopige huurprijs is berekend op 700 gulden per maand.

Willems beloofde dat de BBK na de feestdagen een uitnodiging voor een gesprek tegemoet kan zien.

Bosch vond echter dat er van een eventuele toetreding tot de coalitie, niet alleen positieve effecten verwacht moeten worden. De BBK bepaalde dit volmondig, door te wijzen op de mogelijke problemen die de partij zal hebben om zich tijdens de volgende verkiezingen te profileren.

BBK heeft aan het CDA en de PvdA aangeboden om toe te treden tot de coalitie, omdat men het systeem van coalitie en oppositie vindt thuishoren in Den Haag en niet in Kerkrade, aldus woordvoerder Jo Bok. Zijn fractie wil meewerken aan het beleid, overigens zonder een wethouderszetel te claimen.

Ommezwaai

Burger Belangen liet bij monde van Frans Krasovec weten, dat het verzoek van de BBK voor hen als een donderslag bij heldere hemel was gekomen. „Na acht jaar samenwerken vragen wij ons als zusterpartij af waar deze plotselinge ommezwaai vandaan komt. Zeker als men bedenkt dat er van de BBK vaak andere geluiden zijn gehoord, komt dit nu toch wel héél onverwacht.”

SW26

Gisteren bleek ook dat Kerkrade de discussie over de SW26 opnieuw wil openen, om een oplossing te vinden voor de verkeersproblemen op de St. Pieterstraat. Wethouder Coumans: „De SW26 bood de beste oplossing, omdat alle andere maatregelen het milieu nog meer zouden belasten en de doorstroming van het verkeer belemmeren. Er is nu een ruimtelijk plan waardoor er gepraat zou kunnen worden over doortrekking van de weg naar Herzogenrath.”



● De zandgroeve in Landgraaf, waar nog geen vuil gestort mag worden. Op de achtergrond de bestaande stortplaats die wordt uitgebreid met een plaats voor het deponeren van lichtvervuilde grond. Ook daar mag geen regulier huisvuil terecht komen.

Wel nieuw terrein voor licht vervuilde grond Plan nieuw vuilstort loopt vertraging op

LANDGRAAF - Het Streekgebied Oostelijk Zuid-Limburg zit op dit moment ernstiger dan ooit om ruimte voor een nieuwe vuilstortplaats verlegen, waar het afval van duizenden huishoudens kan worden gedumpt.

De structurele oplossing voor het huisvuil moet komen van een grote, nieuwe stortplaats aan de overkant van het bestaande stort in een zandgroeve te Ubach over Worms. Het plan voor de aanleg van dit stort is echter vanwege een kroonprocedure over de verandering van het geldende bestemmingsplan in het slop geraakt.

Een uitspraak in deze zaak wordt pas over enkele maanden verwacht en tot dan mag en kan er niet één vuilniszak in de groeve gedeponeerd worden.

Uitbreiding

Daarnaast ketste ook nog het plan om het bestaande regionale stort in Ubach over Worms uit te breiden, af. Dit vanwege de hoge kosten (2,5 miljoen) die noodzakelijk zouden zijn om de uitbrei-

ding 'milieuvriendelijk' te houden. Het bestaande stort ligt in een waterwingebied en de kwaliteit van het drinkwater ter plekke, moet gewaarborgd blijven. Met peperdure milieuhygiënische voorzieningen zou dat kunnen, maar het gewest vindt de investeringen te hoog.

Een woordvoerder van het Streekgebied liet gisteren weten dat men zich met het oog op het niet doorgaan van de geplande uitbreiding en de vertraging rond de aanleg van het nieuwe stort, ernstig zorgen begint te maken. Vandaar ook dat het gewest inmiddels de voelhorens heeft uitgestoken in de hoop andere lokaties voor het deponeren van het regionale afval te vinden.

Vervuilde grond

Het bestaande stort wordt nu wel met 1,5 hectare uitgebreid in een andere richting. Aangezien de provincie een vergunning voor het storten van huisvuil op dat gebied heeft geweigerd, wordt hier licht-verontreinigde grond, deels afkomstig uit het Heuveland, gestort.

HEERLEN - Heerlen heeft zijn eerste mini-rotonde. Het verkeerspleintje is te vinden op het kruispunt Koumerweg-/Breukerweg/Wijn-gaardsweg. Op dat kruispunt zijn de afgelopen jaren zoveel ongelukken gebeurd dat in overleg met het ministerie van Verkeer en Waterstaat besloten werd een mini-rotonde aan te leggen. Diverse andere gemeenten kennen deze roton-

Heerlen heeft mini-rotonde

des al langer en de ervaring heeft geleerd dat de verkeersafwikkeling daardoor veiliger verloopt.

Het verkeer dat zich op de rotonde bevindt heeft te allen tijde voorrang. Voor

fietsers en bromfiet-sers geldt dat zij al-tijd voorrang moeten verlenen aan autoverkeer. Het is de bedoeling dat in de nabije toekomst ook een mini-roton-de wordt gereali-seerd op Heerler-baan.

Schoolcampagne over klein chemisch afval

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - De Stichting Milieu op School (voorheen Interscholaire Milieu-Aktie) begint in samenwerking met het Streekgebied Oostelijk Zuid-Limburg met een voorlichtingscampagne over klein chemisch afval. Nadat voor dit project in 1989 alle basisscholen in de Westelijke Mijnstreek werden benaderd richt Milieu op School zich nu op 150 scholen voor voortgezet- en basisonderwijs in deze regio.

Milieu op School ontstond zes jaar geleden als een spontaan initiatief van het Eykhagencollege in Landgraaf. Geleidelijk aan nam het Recreatieschap Oostelijk Zuid-Limburg steeds meer deel aan de activiteiten en werd een stichting in het leven geroepen om het beheer waar te nemen. Van de overheid kwamen projectsubsidies, maar in 1991 zal de geldstroom van de provincie helemaal worden stopgezet. Het streekgebied zal in ieder geval 26000 gulden bijdragen aan de campagne voor Oostelijk Zuid-Limburg.

Gratis

Alle 150 scholen worden benaderd door coördinator Wim Silvertand van Milieu op School, de enige vaste kracht overigens. Na een eerste gesprek kunnen de scholen kiezen welke onderdelen ze uit het door de stichting samengestelde gratis les-pakket willen overnemen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om videobanden, boeken en brochures via deze stichting te bestellen en gastdocenten naar school te halen.

Toonaangevend

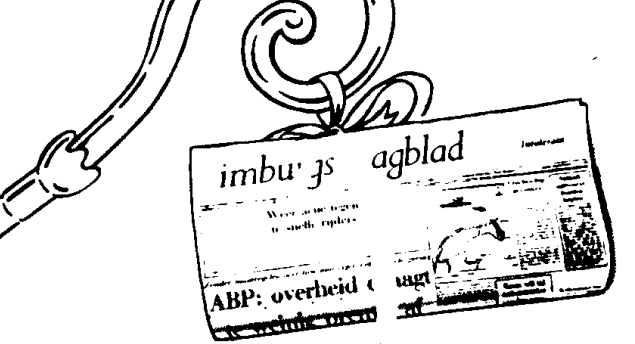
Inmiddels is er al een toezegging van de gemeente Brunssum binnen, die een wedstrijd aan de aktie wil verbinden. Toonaangevend op het gebied van milieu in Oostelijk Zuid-Limburg is volgens Silvertand de gemeente Kerkrade. Maar Vaals en Wittem, die ook deelnemen aan het nieuwe project, zijn eveneens bijzonder actief. De enige gemeente die zonder enige steun van de overheid moet zien in te haken is Voerendaal, de laatste witte plek op de zuidelijke milieu-kaart. Voor meer informatie over de voorlichtingsaktie: 427694.

Foto: FRANS RADE

(ADVERTENTIE)

OPMERKELIJK CADEAU!

Geef met Sinterklaas 'ns wat héél anders: geef 't Limburgs Dagblad cadeau! Is dat geen goed idee? U doet er de ontvanger een enorm plezier mee! Vul meteen de bon in! Dan ontvangt U tijdig (uiterlijk 4 december a.s.) een mooie kranten-cadeaubon, die U dan aan iemand kunt schenken.



SINTERKLAAS-SURPRISE BON

☐ Ik wil met Sinterklaas een kranten-cadeaubon geven. Bezorg het Limburgs Dagblad van 6 december 1990 tot 10 januari 1991. Voor maar f 15,-.

Naam ontvanger:
Evt. troetelnaam:
Bezorgadres:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:

Naam gever:
Betaladres:
Postcode:
Woonplaats:

Bon opsturen in open envelop ZONDER POSTZEGEL naar Limburgs Dagblad Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen of bel GRATIS 06-0229911

(ADVERTENTIE)

Cartier

VAESSEN

90 JAAR JUWELIER

Hock Bongerd-Oranje Nassaustraat, 6411 LD Heerlen, tel. 045-712440
Maastrichter Smedenstraat 11-13, 6211 GK Maastricht, tel. 043-211428



In dankbare herinnering geven wij u kennis dat na een werkzaam leven toch nog onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 76 jaar, mijn dierbare man, onze vader en schoonvader, opa en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Willem Jan (Wiel) Sturmans

echtgenoot van
Anna Maria (Annie) Winkelman

Hoensbroek: A. Sturmans-Winkelman
Hoensbroek: Jan en Kitty Sturmans-Bronwasser
Anita en Frans, Marc Yvonne en Jos Wil en Iwita Familie Sturmans Familie Winkelman

6431 LX Hoensbroek, 30 november 1990 Gebroekerplein 114

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op woensdag 5 december om 14.00 uur in de dekenale kerk St. Jan Evangelist in Hoensbroek, waarna om 15.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium in Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene is opgebaard in het Uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 in Heerlen. Gelegenheid tot afscheid nemen van Wiel, zondag van 14.00 tot 15.00 uur, maandag en dinsdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.



Heden overleed, na een goede verzorging in de Lückersheidkliniek te Kerkrade, mijn lieve zus en tante

Maria Gertrud Küppers

Zij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 87 jaar.

De bedroefde familie

Kerkrade, 30 november 1990
St. Pieterstraat 145
Corr.adres: Rolduckerstraat 105
6461 VL Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 4 december a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk St. Lambertus te Kerkrade-Centrum, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in voornoemde kerk. Er is geen condoleren.

Voor vervoer van de kerk naar het crematorium en terug is gezorgd.

Maandag 3 december zal de overledene bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Mochten wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, gelieven dan deze aankondiging als zodanig te beschouwen.



In het VKH Centrum voor Reactivering en Verpleging te Heerlen is op 71-jarige leeftijd van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Zef Smeets

echtgenoot van
Gretha Schmitz

Amstenrade: M. Smeets-Schmitz
Itteren: Jan en Mieke Smeets-Rouland
Bunnik: Ton Smeets en Agnes Lubbers Lotte, Pim

26 november 1990
A. Huynstraat 43, 6436 BB Amstenrade

De uitvaartdienst en de crematieplechtigheid hebben in besloten kring plaatsgevonden.



Diep bedroefd, doch dankbaar voor de 35 overgelukkige jaren, die ik met haar mocht hebben, deel ik u mede, dat heden na een lang, doch zeer geduldig gedragen ziekbed thuis rustig is ingeslapen, voorzien van de h. sacramenten, mijn innigstgeliefde vrouw

Ilse Christine Johanna Höwermann

(Illa)
echtgenote van
Adriaan C. Theunissen

Waarom zij? Zij was zo lief, iedereen hield van haar.
6411 BD Heerlen, 30 november 1990
Apollolaan 108

Gelegenheid om afscheid te nemen, dagelijks van 18.00 tot 17.00 uur in de rouwkapel van het ziekenhuis te Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 5 december a.s. om 11.00 uur in de St. Franciscus van Assisië-parochie aan de Laanderstraat te Heerlen.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10. Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is uw naam in het condolanceregister te schrijven.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.



Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons gedurende haar hele leven heeft omringd, delen wij u mede dat wij heden toch nog vrij onverwacht afscheid hebben moeten nemen van onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Keulen

weduwe van
Pierre Beckers

in de leeftijd van 84 jaar.

Brunssum: Zef en Joke
Brunssum: Clara en Funs
Amstenrade: Gerrit en Mia
Brunssum: Mia en Jan
Brunssum: Piet en Trudie
Brunssum: John en Ellie
Brunssum: Lenie en André
Kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Keulen
Familie Beckers

6441 ER Brunssum, 30 november 1990
Corr.adres: Merkelbeekstraat 27
6441 KH Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum.

Avondwake, maandag om 19.00 uur, in de hierna te noemen kerk.

In de St.-Gregoriuskerk, aan de Kerkstraat te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst worden gehouden op dinsdag 4 december a.s. om 11.00 uur. De begrafenis vindt plaats op de algemene begraafplaats aan de Merkelbeekstraat.

Samenkomst in de kerk; er is geen condoleren. Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.



Dankbaar dat haar verder lijden bespaard is gebleven, maar intens verdrietig dat wij haar moeten missen, delen wij u mede, dat toch nog onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Jo van Deursen

echtgenote van

Sjir Albrink

Zij overleed in de leeftijd van 61 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: G.H. Albrink
Heerlen: Toos Gooren-Albrink
Heerlen: Jan Gooren
Heerlen: Eveline
Heerlen: Gerry Sassen-Albrink
Heerlen: Frans Sassen
Heerlen: Michelle en Vincent
Heerlen: Marjo Schults-Albrink
Heerlen: Ronald Schults
Heerlen: Wim Albrink
Heerlen: Bernie Gybels
Familie van Deursen
Familie Albrink

6412 BJ Heerlen, 29 november 1990
Grasbroekerweg 144

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 4 december a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Martelaren van Gorcum te Heerlen, Sittarderweg, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 3 december a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.



Heden is geheel onverwacht van ons heengegaan, in de leeftijd van 79 jaar, onze overgetelijke moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Leonie Heltzel

weduwe van

Stephan Kaldenbach

Hoensbroek: Tonny Houbiers-Kaldenbach
Lou Houbiers
Fred en Gisela - Christiaan
Astrid en Peter
Deurne: Jo Kaldenbach
Annemie Kaldenbach-v.d. Kerkhof
Marieke - Xander en Remy
Familie Heltzel
Familie Kaldenbach

Bocholtz, 29 november 1990
Corr.adres: Bongaardweg 7, 6351 CX Bocholtz

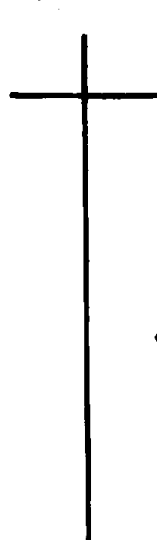
De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op dinsdag 4 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De rozenkrans wordt maandag 3 december a.s. gebeden om 18.40 uur in voornoemde kerk, waarna aansluitend de avondmis ter hare intentie.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium, Dr. Ottenstraat 60 te Simpelveld. Bezoekuren van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.



Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij van u mochten ontvangen, na het overlijden en tijdens de crematieplechtigheid van

Ludovicus (Wieke) Kessen

willen wij langs deze weg onze hartelijke dank uitspreken, het was voor ons een grote steun en gaf ons het gevoel dat hij door velen geliefd en gerespecteerd werd.

Mevr. W. Kessen-de Zeeuw
Kinderen en kleinkinderen

Hoensbroek, december 1990

Dankbetuiging

Uw aanwezigheid in de kerk, de bloemen, de condoléances en de welgemeende brieven die wij mochten ontvangen na het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man, zorgzame vader, schoonvader en opa

Josef Paulus

zijn ons een grote steun geweest. Hiervoor willen wij u oprecht danken.

Mevr. B. Paulus-Austen
kinderen en kleinkind

6467 EH Kerkrade, december 1990, Piusstraat 3

De zeswekdienst zal gehouden worden zondag 2 december a.s. in de kerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Terwindsen-Kerkrade.



„Een rechtvaardig mens heeft zijn ogen gesloten.
Een mens die ieder rechtvaardig in de ogen kon kijken”.

De Heer onze God nam tot Zich mijn dierbare man, onze zorgzame vader en opa

Pieter Herinx

echtgenoot van

Anna M. Vreuls

* 1 maart 1913 te Kerkrade-Nulland
† 24 november 1990 te Kerkrade-Haanrade

Mevr. Herinx-Vreuls
Mia Lenzen-Herinx
Peter Lenzen
Pierre Herinx
Annie Zafarin-Herinx
Paul Zafarin
Ramon en Bjorn Zafarin

6464 EC Kerkrade, 24 november 1990
Meuserstraat 135

De uitvaartdienst en de bijzetting op het kerkhof te Haanrade heeft in stilte plaatsgevonden.

OVERLEDEN

† Gezina Kasdorp-Mulder, 85 jaar, Prinses Marijkestraat 17, 6045 AK Roermond. De uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 3 december om 14.00 uur in de Minderbroederskerk te Roermond.

† K.G. de Vries, 89 jaar. Corr.adres: Faunasingel 13, 6043 WP Roermond. Op wens van de overledene heeft de crematie in besloten familiekring plaatsgevonden.

† Maria Dekker, oud 91 jaar, weduwe van Lambertus van Veggel. Maastricht, Huize Molenhof. Corr.adres: Old Hickoryplein 30c, 6224 AR Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 3 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie, Wyckerveld, Maastricht. Er is geen condoleren.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen

In verband met onze vakantie is de praktijk gesloten van maandag 3 december tot en met maandag 10 december.

Tandartsenpraktijk
H.W.M. Schoffelen-van Ballekom
en A.J.P. Schoffelen

Op de Vaard 9
6444 AH Brunssum
Voor spoedgevallen: tel. 045-252797.

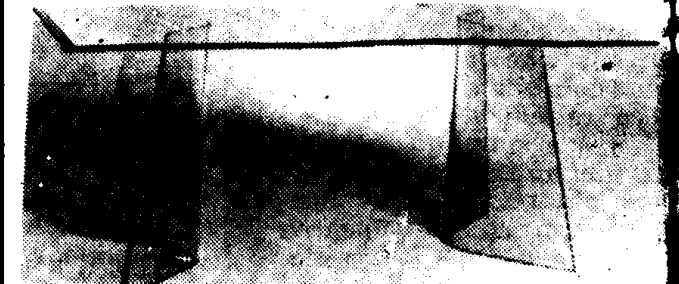
Gevraagd

Coupeuse/verkoopster
1ste klas thuisnaaister

Bruidshuis Pereboom

Oranje Nassaustr. 27, Heerlen

Ontdek de ongekende mogelijkheden van glas en spiegels in het interieur
bijv. glazen tafels



glas
design
center

spiegels
gezuigd glas
gezuigdstraal glas
glas in lood
hardglazen binnendeuren

Pr. Irenweg 6, Bunde, 043-645959

Een activiteit van MESTERON-BUNDE
specialisten in glas sinds 1892.

Begrafenis- en crematieverzorging

HEERLEN e.o. HOENSBROEK e.o.
v.h. CROMBACH v.h. OTERMANS



ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding. Ruime parkeerplaats op eigen terrein. Stermige opbaar- en ontvangruimten. Begrafenis- en crematieverzekeringen. Tevens verzorging van complete koffietafel. Koopsommen en wilsbeschikkingen.

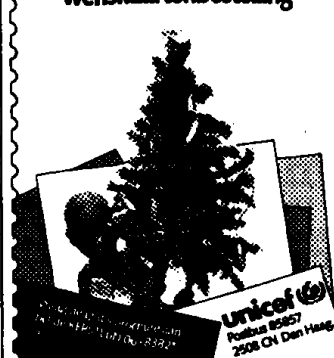
Heerlen e.o.
Olimpienstraat 30 - Postbus 2755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-714427.
Waarin opgenomen: J.G. Boon. Tel. 045-416814.
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.
J.S. Post, gedipl. uitvaartverzorgster.



Hoensbroek e.o.
Nieuwstraat 118
6431 KW Hoensbroek - Tel. 045-211094
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.



Ook dit jaar kijken miljoenen kinderen uit naar uw wenskaartenbestelling



WMF IMPERIAL

met vergulde grepen

1 steelpan 16 cm

2 kookpan 16 cm

2 kookpan 20 cm

5-delig 645,-

Paschprijs 499,-



SPRING CRISTAL-GL

steelpan 16 cm

kookpan 16 cm, 18 cm, 20 cm

4-delig 595,-

Paschprijs 495,-

BK - SIGG - WMF - FISSLER - SPRING - LAGOSTINA - EMALCO

MORGEN, ZONDAG

MEUBELSHOW IN VALKENBURG EN ROERMOND

van Sloun Interieur zondag geopend van 13.00 tot 17.00 uur

van sloun interieur
HERKENT U AAN DE KWALITEIT

SLAAPADVIES

CENTRUM

SITTARD, Industriestraat 4, tel. 04490-21839

GELEEN, Annastraat 19, tel. 04490-52865

ROERMOND, Minderbroederssingel 33/
Zwartbroekstr. 20, tel. 04750-10110

SITTARD, Industriestraat 23, tel. 04490-13663

VALKENBURG, Reinaldstraat 1, tel. 04406-12705

GIRO: 17797
BANK: 69.99.10.498

Actie Sympatia Biltseweg 14,
3735 ME Bosch en Duin
Tel. 030-281822

Van onze verslaggever

HEERLEN - Acht papierhandelaren in Zuid-Limburg hebben besloten met ingang van 1 april volgend jaar een vergoeding te vragen voor het ophalen van oud-papier alsmede voor de daarvoor ingestelde container-service. Dit betekent dat verenigingen, scholen en andere instellingen voor het ophalen voortaan geld moeten betalen. De ondernemers hopen evenwel dat bij voorbeeld gemeenten een financiële regeling zullen treffen die het inzamelen van oud-papier toch lonend maken.

Ophalen oud-papier gaat geld kosten

De papierhandelaren - gevestigd in Landgraaf, Hoensbroek, Maastricht, Geleen, Voerendaal en Heerlen, en samen goed voor een capaciteit van 450 miljoen kilo per jaar - zien zich tot deze opmerkelijke beslissing genoodzaakt teneinde hun bedrijven rendabel te houden. Als gevolg

van milieu-maatregelen en de import van papier-overschotten uit andere landen, is de marktprijs drastisch gekelder. Van daar ook hebben zij besloten per 1 januari volgend jaar de vergoeding voor het ophalen van oud-papier te beëindigen. „Gezien de huidige marktsituatie

zouden wij eigenlijk een vergoeding van circa drie cent per kilogram moeten vragen”, zo geven de papierhandelaren in een gezamenlijke verklaring aan dat de nood hoog is. De prijs die zij vanaf 1 april 1991 voor een kilo papier vragen, zal variëren en is afhankelijk van de marktsituatie.

Als pleister op de wonde blijft de huidige containerservice tot eind maart volgend jaar gehandhaafd, zodat gemeentebesturen en andere instanties voldoende tijd hebben om voor een financiële vergoeding voor het inzamelen van oud-papier te zorgen.

Prijs van water vanaf januari dubbeltje hoger Consument betaalt mee aan nieuwe wingebieden

Van onze verslaggever
MAASTRICHT - De Watermaatschappij Limburg heeft haar plan om landbouwgrond op te kopen ter

bescherming van het drinkwater volop in gang gezet. De WML heeft nu al 300 ha in Zuidlimburg gekocht, voornamelijk in de omgeving van Roosteren en Heel/Panheel. Men is van plan om nog minstens 700 ha erbij te kopen in de periode tot het jaar 2000. Dit zal dan vooral gronden betreffen bij grote waterwingebieden, waar het water aan de oppervlakte wordt gewonnen en niet beschermd wordt door een kleilaag. Dit verklaarde directeur H. Vliegen van de WML gisteren.

De consument zal voor een gedeelte meebetalen aan de aankoop van de gronden. De prijs van een kubieke meter water stijgt vanaf 1 januari van f 1,05 naar f 1,15. Ook de grootverbruiker zal moeten boeten voor alle investeringen. Zijn tarief gaat van 72 cent naar 90 cent. Verwacht wordt dat in 1995 het tarief voor grootverbruikers en kleinverbruikers even hoog zal zijn.

De investeringen zijn noodzakelijk omdat de behoefte aan drinkwater de laatste tijd jaarlijks met 5% is gestegen en dat is meer dan voorafgaande jaren. De reservecapaciteit van het drinkwater van de WML wordt daardoor te snel aangesproken. Om deze weer aan te vullen moeten er meer pompstations gebouwd worden, maar dit kost tijd vanwege het aanvragen van de vergunningen. „Het is niet zeker of de WML, gezien het huidige verbruik, op ieder moment van de dag en met de juiste druk drinkwater kan leveren in 1991,” verklaart Vliegen.

nodigde behoefte aan drinkwater kunnen voorzien. Verder zullen er in de toekomst waterfabrieken gebouwd moeten worden om het water te zuiveren.

Maar dan zal de Limburger ook weer kunnen genieten van typische Limburgs natuurschoon. Als hij aan directeur Vliegen ligt zal er ook de aangekochte gronden alleen maar ecologisch verantwoord; landbouw plaatsvinden en waar dat niet mogelijk is zal er wellicht beaangeplant worden.

Man uit Kerkrade drie jaar in cel

Van onze correspondent
MAASTRICHT - De officier van justitie mr. Ummels heeft gisteren voor de rechtbank in Maastricht een gevangenisstraf van drie jaar geëist tegen een inwoner van Kerkrade. De officier verweet hem de import van anderhalve kilo cocaïne vanuit Curaçao in 1989 te hebben uitgelokt, het voorhanden hebben van een pistool en het op grote schaal handelen van mei 1989 tot april 1991 in verdovende middelen in Kerkrade.

Tegen twee handlangers eiste de openbaar ministerie een gevangenisstraf van acht maanden. Het werd alleen handel in verdovende middelen in die periode in Kerkrade te lastegelegd. De verdediging van het uit de Antillen afkomstige trio, mrs. Roebroek, Meulenbergh-Theunissen en Hiddema plaatste grote vraagtekens bij de verklaringen van getuigen en bij het voor identificatie gebruikte fotomateriaal. Een verzoek van Hiddema en Meulenbergh-Theunissen om hun cliënten in onmiddellijke vrijheid te stellen, wees de rechtbank af.

Rivier

Een van de oplossingen is het gebruik van gezuiverd rivierwater. De laatste ontgrinding in Heel/Panheel zal gebruikt worden als wateropslagplaats. In 1997 zal er dan overgegaan worden op het mengen van grondwater en rivierwater om in be-

Douane legt beslag op 2.300 stuks

Zwarte strijkers toch in Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN - Naar eerst gisteren is bekendgemaakt, heeft de douane in Roermond zaterdag 10 november jongstleden beslag gelegd op een partij zwarte strijkers. Volgens woordvoerder P. Vermey betrof het 2.300 stuken van dit uiterst gevaarlijke vuurwerk. De partij vertegenwoordigt een marktwaarde van ongeveer 1.000 gulden.

De illegale, zwarte strijkers, in de wandelgangen widow-makers genoemd, zien eruit als 'mammoet-luifers' en hebben een flinke kop voerkracht en een kort lontje. In Almer zijn reeds een paar duizend zwarte strijkers - een zwaardere uitvoering van de al langer bekende 'gevoer' strijkers - door jongeren op straat verkocht.

Wordvoerder Vermey van de Roermondse douane acht het niet uitgesloten dat smokkelaars de komende weken zullen proberen nog meer partijen van dit voor Nederland nieuw soort vuurwerk de grens over te brengen.

Voor sanering vervuilde bodem in Limburg

CDA noemt bijdrage rijk 'een aalmoes'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Statenlid J. Ruth (CDA) heeft gistermiddag de bijdrage die het rijk geeft aan de bodemsanering in Limburg een aalmoes genoemd. „Er ontstaat een steeds grotere achterstand, de omvang van het probleem is gigantisch. Er is 850 miljoen nodig en Limburg krijgt maar 4,2 dit jaar en dat is al meer dan aanvankelijk toegezegd. Het budget moet dringend worden opgehoogd,” aldus Ruth.

Iedereen in de vergadering van de vaste commissie voor Milieu en Volksgezondheid van de Staten was het roerend met hem eens, maar men voegde daaraan toe, dat dezelfde constatering vier jaar geleden ook al eens was gedaan. Het gaat om meer dan 2000 plaatsen in Limburg die vervuild zijn. Daar moet dringend iets aan gebeuren, maar er is geen geld voor. De provinciebesturen in Nederland verenigd in het IPO (Inter-Provinciaal Overleg) hebben er bij minister Hans Alders op aangedrongen meer geld uit de landelijke pot naar de provincies toe te schuiven. Maar zelfs dat zet geen echte zoden aan de dijk.

Ook GS van Limburg hebben al in een brief aan de minister van VROM hun bezorgdheid uitgesproken over het feit dat er te weinig geld beschikbaar is om de bodemsanering goed aan te pakken.

Postkantoor Wijnandsrade overvallen

WIJNANDSRAD - Een nog onbekende man heeft gistermiddag even voor half vijf het postkantoor van Wijnandsrade overvallen. De man drong het postkantoor binnen, hield zich daar ongeveer een half uur op en eiste pas toen onder bedreiging van een vuurwapen geld. Met enkele duizenden gulden verdween hij vervolgens. De inderhaast gearreerde politie zette meteen na de overval het gebied rondom Wijnandsrade af in de hoop de dader alsnog te kunnen achterhalen. De man vluchtte in een oranje/roodkleurige Volkswagen Golf maar is sindsdien spoorloos.

(ADVERTENTIE)



Uw kerstviering in Restaurant Kasteel Hoensbroek

Eerste kerstdag 's avonds muzikale oplichting door salonorkest „Cher”.

Prijs per couvert f 105,-

Voor informatie en reserveringen

045-213976 De heer Moonen

Van onze verslaggever

SITTARD - Het Vormingscentrum Wormdael in Sittard wordt met sluiting bedreigd. Het instituut wordt bij ongeëfde regeringsbeleid ernstig getroffen door de bezuinigingen die minister d'Ancona aan WVC in haar begroting voor volgend jaar heeft opgenomen. Wormdael draait volledig op rijkssubsidies. Indien de zelfs maar voor een deel wegvallen, zo heeft directeur Janssen gisteren degeklamd verklaard, moet het vormingscentrum naar alle waarschijnlijkheid sluiten en verliezen meer dan twintig beoepskrachten hun baan.

De Sociaal Economische Adviesraad (SEAR) in Limburg heeft zich geworpen als pleitbezorger van het Sittardse vormingscentrum bij het ministerie van WVC.

Een brief aan minister d'Ancona ruzen de leden van de SEAR om de bewoordingen op de desbetreffende gevolgen die de bezuinigingswoede op het departement van WVC voor Wormdael zal hebben. „De verlaging van de bijdrage aan het ministerie brengt de uitvoering van de opdracht van Wormdael in gevaar. In het bijzonder ten aanzien van de grote aantallen jongeren in achterstandssituaties in Limburg, waaronder etnische minderheden. Wij dringen daarom ten zeerste aan op het behoud van het vormingswerk”, aldus de leden van de SEAR.

Wormdael kunnen jongeren met een LBO-opleiding cursussen volgen die integratie in de samenleving moeten vergemakkelijken. Voorlichting over de gevaren van alcohol en drugs, het opbouwen van relaties en over doeltreffend solliciteren is een van de onderdelen van het vormingswerk.

Indien de minister haar plannen niet wijzigt, moeten 29 vormings-



● Indien de minister van WVC niet terugkomt op haar bezuinigingsplannen, komt het voortbestaan van het Vormingscentrum Wormdael in Sittard ernstig in gevaar.

Foto: PETER ROOZEN

centra en zogeheten volkshogescholen voor jongeren- en volwassenen-educatie in Nederland samen ongeveer negen miljoen gulden aan rijkssubsidies inleveren. In concreto zal elke instelling gemiddeld dertig procent van haar inkomsten kwijtraken. Voor Wormdael betekent dat volgens directeur Janssen naar alle waarschijnlijkheid de doodsteek.

Halverwege de jaren tachtig werden de vormingscentra en volkshogescholen in Nederland ook al getroffen door bezuinigingen van WVC. Wormdael en het Zeepaard in Zuid-Holland ontsprongen toentertijd de dans omdat beide instellingen zich uitsluitend met de vorming van jongeren bezighouden en daarom het predikaat 'uitsonderingspositie' kregen toegewezen. De overige in-

stituten richten zich enkel op ouderen.

„De voorgenomen bezuinigingen druisen regelrecht in tegen het eigen beleid van de regering. In de jaren zeventig bijvoorbeeld hadden wij enkele jaren een tekort, dat varieerde van vijftientig tot driehonderdduizend gulden. Wij hebben toen altijd extra financiële steun gekregen. Mede daardoor zijn wij nu een gezond bedrijf. En dan nog iets. Toen wij in 1982 verhuisden van Egelshoven naar Sittard hebben wij rijk en provincie de nieuwbouw van viereneenhalf miljoen gulden betaald. Ik kan daarom volstrekt niet begrijpen, waarom de minister haar eigen beleid nu zo drastisch doorkruist”, klaagt directeur Janssen van Wormdael zijn nood.

(ADVERTENTIE)

SPECIALISTEN IN OPTIEK

Peree & Jongen

- gedipl. opticien
- gedipl. optometrist o.v.
- gedipl. contactlensspec. ANVC

Heerlen
Akerstraat 18a
Telefoon 045-714856

Op het grootste gedeelte van onze monturencollectie

25% feestmaandkorting!

Geldig van 1 t/m 15 december

'Ik houd niemand's hond meer vast'

Van onze correspondent

BERGEN OP ZOOM/HEERLEN - Roger Ramakers uit Heerlen past nooit meer op andermans hond. Zelfs niet voor een paar tellen. Dat vindt hij veel te link. Daar is hij nu wel achter. Een moment van behulpzaamheid en je hebt een bekeuring aan je broek. Een bon die hij niet betaalde en daarom mag hij nu zijn verhaal komen doen voor de kantonrechter.

Roger Ramakers is tijdelijk vanwege een vriendin in Bergen op Zoom neergestreken. En alhoewel de relatie inmiddels is verbroken, zal hij er nog wel even blijven. Hij moet immers nog naar de rechter om zijn zaak over het 'hondepoepzakje' te bepleiten.

In Bergen op Zoom moet je als hondbezitter in het centrum een hondepoepzakje bij je hebben. Een ruilmiddel heet dat. Wie zijn hond uit laat, moet dit altijd bij zich dragen. Al doet de hond niets, het zakje hoor je op zak te hebben. Doet hij wel wat, dan kun je het zakje gebruiken om de rotzooi op te ruimen.

Ramakers heeft geen hond, heeft nooit een hond gehad en zal ook

nooit een hond hebben. „Daar moet je tijd voor hebben. Die tijd heb ik niet. Daarom neem ik geen hond”.

Even

Maar Ramakers heeft wel een bekeuring gekregen. Omdat hij geen hondepoepzakje bij zich had. Rara, hoe kan dat? Hij vertelt: „Vorig jaar augustus liep ik door de Zuivelstraat in het centrum van Bergen op Zoom. Er stond een vrouw die iets uit haar tas wilde pakken, maar ze had ook een hond aan de lijn. Die hond trok nog al waardoor zij niet goed in haar tas kon”. De vrouw zag Ramakers en vroeg of hij de hond even vast wilde houden. Hij pakte de riem van de hond en meteen op dat moment, zo legt de tijdelijke Bergenaar uit, stond er een agent naast hem. Nee, antwoordde Ramakers uiteraard. „Want het is mijn hond niet”. Hij kreeg te horen dat dat niets ter zake deed. Of hij vijftien gulden wilde betalen. De boete voor het niet bij zich hebben van het zakje. En weer antwoordde Ramakers: „Nee, want het is mijn hond niet”. Hij probeerde volgens eigen zeggen de agent van zijn gelijk te overtuigen. Maar dat lukte niet.

Schikking

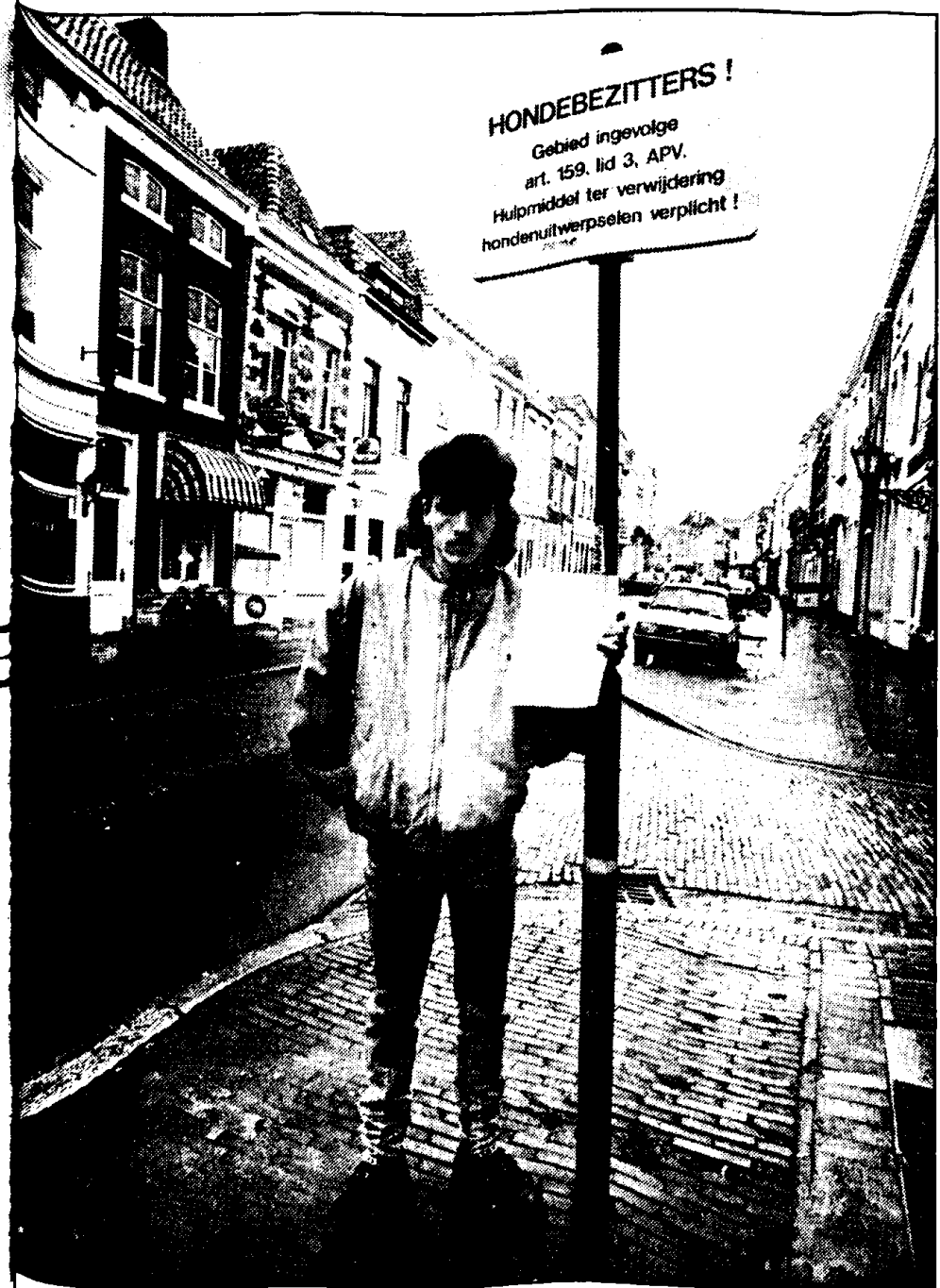
Hij kreeg eerst een schikking. Of hij 45 gulden wilde betalen. Vervolgens

kwam de zaak een keer voor de kantonrechter, maar Ramakers kon daar niet heen. Inmiddels is er opnieuw een dagvaarding bij hem in de bus geplaatst. Op 20 december moet hij opnieuw voorkomen. „Ik ga eerst een aangetekende brief sturen waarin ik de zaak uitleg”, zegt hij. Helpt dat niet, dan heeft hij al helemaal in zijn hoofd zitten hoe hij zich zelf moet verdedigen. „Als iemand vraagt zijn fiets vast te houden en je doet dat, maar er komt een agent langs en die fiets blijkt te zijn gestolen. Wie is er dan de dief?” Ramakers is zo boos, dat hij niet van plan is welke boete dan ook te betalen. „Ik ga nog liever zitten dan dat ik betaal. Ze krijgen geen cent van me. Je helpt een mens en dan krijg je nog een bekeuring ook.”

Humor

Al ziet hij ook de komische kant van het verhaal wel, zo geeft hij toe. „We hebben er al heel wat over afgeleken, maar het is toch lullig. Ik houd niemand's hond meer vast. Bovendien had die hond niets gedaan. Als er iemand een bekeuring had moeten krijgen, was het die mevrouw. Ze kwam uit Utrecht en wist niet dat je zo'n ruilmiddel bij zich moest hebben.” Een woordvoerder van de politie kan de humor van het geheel inzien, maar hij laat een uitspraak over deze zaak graag over aan de rechter.

HONDEBEZITTERS!
Gebied ingevolge
art. 159, lid 3, APV.
Hulpmiddel ter verwijdering
hondenuitwerpselen verplicht!



Het vasthouden van het hondermpje van een voorbijganger kwam Heerlenaar Roger Ramakers in Bergen op Zoom te staan op een boete. De rechter zal uiteindelijk een oordeel moeten vellen.

Foto: BRABANTS NIEUWSBLAD

NIEUWE COLLECTIE NEPAL TAPIJTEN



• Deze tapijten, in pasteltinten met effen middenvlak en eenvoudige randmotieven, zijn geheel afgestemd op de huidige woontrend.

• Zowel in een modern als in een klassiek interieur kunnen deze tapijten goed toegepast worden.

HUB. DOLS & CO

Staat sinds 1905 Garant voor Kwaliteit!

SITTARD MARKT 31 TEL. 04490-12605

Maastrichtse organisatie pleit voor meer openheid

Vrouwen en zelfzorg op Wereld Aidsdag

Van onze verslaggeefster
MAASTRICHT - De Wereld Aidsdag van vandaag is op aandrang van de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) aan het thema vrouwen en aids gewijd. Wereldwijd zijn er ongeveer twee miljoen vrouwen besmet met het aidsvirus. In Nederland bestaat 6,3 procent van de aidspatiënten uit vrouwen. De Stichting Training en Onderzoek Zelfzorg in Maastricht probeert daarop nu de aandacht te vestigen. Vandaag houdt zij een trainingbijeenkomst op het gebied van zelfzorg bij aidspatiënten voor personen uit vrouwenorganisaties en slachtoffers.

De training wordt gegeven door een team van beroeps- en ervaringsdeskundigen, bekend met de diverse aspecten van zelfzorgbevordering en voorlichting aangaande aids. Zowel de zelfzorg in Nederland, als ook de mogelijke toepasbaarheid in Derde Wereldlanden zal worden besproken. De cursus wordt derhalve ook mogelijk gemaakt door de Nationale Commissie Voorlichting en bewustwording. Ontwikkelingssamenwerking. De cursisten worden onder andere geleerd hoe ze om moeten gaan met de emoties van aidspatiënten, hoe ze de kwaliteit van hun leven kunnen verhogen en hoe zelfzorg te bevorderen bij chronisch zieken zoals aidspatiënten. De training wordt vanaf 11.00 uur gegeven in de DGD te Maastricht.

Begrip

„Veel mensen proberen zich voor de aidsproblematiek af te sluiten. Met deze dag proberen we vooral veel begrip te kweken voor de slachtoffers. Er moet meer openheid komen en vrouwen kunnen daarbij een grote rol spelen. Wij leren hen hier om te gaan met deze ziekte en hopen op een sneeuwbal effect. De cursisten kunnen de opgedane kennis in hun eigen organisatie in praktijk brengen of anderen adequaat inschakelen ten behoeve van de aidsproblematiek,” aldus dr. Maria Bremer Schulte, directeur van het trainingscentrum en schrijver van een boek over zelfzorg.

De reguliere aids-organisaties nemen de aandacht die door Nederlandse vrouwengroepen voor het thema 'vrouwen en aids' wordt opgeëist niet erg serieus. Tot nu toe lag het accent meestal op de vrouw als doorgeefluik van het virus naar mannen en naar kinderen. Toch is de kans op overdracht van man naar vrouw vijf maal groter dan omgekeerd. In ongeveer dertig procent van de gevallen brengt een seropositieve moeder een kind ter wereld dat geïnfecteerd blijkt te zijn. De komende jaren zullen problemen rond kinderen met aids sterk toenemen. De adoptie vormt nu al een knelpunt.

Zelfs als de preventie van nu af honderd procent effectief is, of als er een vaccin wordt uitgevonden, dan nog zullen er in Nederland rond de eeuwwisseling tienduizend aidspatiënten zijn.

Hoop is er bij patiënten over middelen die in de reguliere gezondheidszorg met grote scepsis bekeken worden. Zo'n middel is Kemron. TNO-wetenschapper H. Schellekens meent dat eventuele gunstige effecten, die nu reeds door patiënten worden beschreven, kunnen worden toegeschreven aan normale psychologische suggestie die uit gaat van het hoopvol gebruiken van het middel.

Het is overigens voor de derde keer dat er een wereld aidsdag gehouden wordt. De aandacht voor aids lijkt in Nederland enigszins te verslappen, zodoende wordt via praatprogramma's op radio en tv, met advertenties, brieven etc. aandacht gevraagd voor de gevreesde ziekte.

Ter gelegenheid van Wereld Aidsdag brengt de AVRO vanavond de kijkversie van 'Red Hot & Blue', het unieke aids-benefietproject rond het repertoire van Cole Porter, op de buis. De AVRO zendt de 'verzamel-film' vanavond vanaf 23.26 uur uit via TV2.

Naast wereldsterren als Annie Lennox, Sinéad O'Connor en U2 prijken minder bekende namen als die van K.D. Lang, Aztec Camera en Les Négresses Vertes op het programma.

zich tegen het, nagenoeg, gratis vervoeren van kinderen in het openbaar vervoer. Nu ook de streekvervoerbedrijven in navolging van de spoorwegen gratis vervoer aanbieden, vrezen de touringcarbedrijven veel minder dagtochten te verzorgen, aldus Busvervoer Nederland. De Nederlandse Spoorwegen kennen al langer het Railrunnerkaartje, waarmee kinderen voor een gulden kunnen reizen. „De acties van de spoorwegen en het streekvervoer zijn door de overheid toegestaan en gesubsidieerd, hetgeen concurrentievervalsing werkt en daarom onaanvaardbaar is voor Busvervoer Nederland”, aldus de verklaring.

De touringcarbedrijven verzetten

Poedermenger in Kerkrade

KERKRADE - Op het industrieterrein Willem Sophie in Kerkrade gaat zich een nieuw bedrijf vestigen dat in opdracht van andere ondernemingen poeders gaat mengen en van een beschermende laag voorzien. Zo zijn ze beter oplosbaar in vloeistoffen. Tollman, zoals het bedrijf heet, wordt volgende week donderdag officieel geopend door burgemeester J. Mans van Kerkrade.

Het bedrijf is een dochter van mengmachinefabrikant Schugi uit Lelystad. Tollman is door de Industriebank Liof en de gemeente Kerkrade naar de Mijnstreek gehaald. Liof participeert samen met een Amerikaanse onderneming in Tollman.

De divisie Hygiëne van Rentokil bv is een afdeling die zich bezighoudt met sanitair- en grootkeukenhygiëne, elektrostatische luchtreiniging, industriële reiniging en het pneumatisch reinigen van luchtkanalen.

Voor de commerciële afdeling van deze divisie zoeken wij op korte termijn contact met enkele

VERKOOPADVISEUSES (m/v)

TAAKOMSCHRIJVING:

- het zelfstandig leggen en onderhouden van contacten met onze relaties
- het initiëren van nieuwe contacten met bedrijven en instellingen
- het afsluiten van onderhoudskontrakten
- after sales
- regio Limburg, Brabant en Zeeland

WIJ BIEDEN:

- een goed gehonoreerde functie met een grote mate van zelfstandigheid
- goede sekundaire arbeidsvoorwaarden
- een prettige werksfeer en een goede ondersteuning door de commerciële binnendienstmedewerkers
- het gebruik van een bedrijfsauto

GEVRAAGD WORDT:

- goede contactuele eigenschappen
- grote zelfstandigheid
- commercieel inzicht
- leeftijd tussen 25 en 35 jaar
- commerciële ervaring in de dienstverlenende sector strekt tot aanbeveling

Uw handgeschreven sollicitatie met pasfoto, kunt u richten aan:
Rentokil bv
Strijkviertel 70, 3454 PP De Meern
t.a.v. dhr. Jw. Busschers.

Rentokil

Rentokil is een dochter van de multinationale Rentokil-group, waarvan het hoofdkantoor in Engeland zetelt. Rentokil kent de divisies Ongediertebestrijding, Hygiëne, Sanitact en Tropical Plants. Het bedrijf toont een expansieve groei en een gezonde omzet- en winstverhouding.

KIJK EENS WAT EEN MOOIE KADO'S

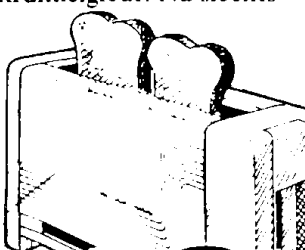
Maandag en dinsdag a.s. koopavond.

TEFAL

VARIATOASTER

type 8437

Voor het toosten van alle soorten brood. Met broodkruimelgeef. Nu slechts



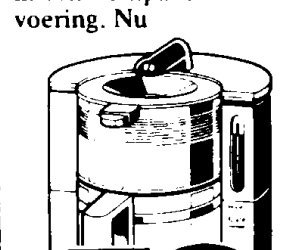
69.-

PHILIPS

KOFFIEZETTER

type HD-7200

Voor 3-10 kops. Met watervolume-indicatie en in een compacte uitvoering. Nu



59.-

TEFAL

GOURMET PARTY SET DE LUXE

Grillplaat en 8 vierkante pannetjes met anti-aanbaklaag. Met receptenboekje.



125.-

ELEKTRISCHE DEKENS

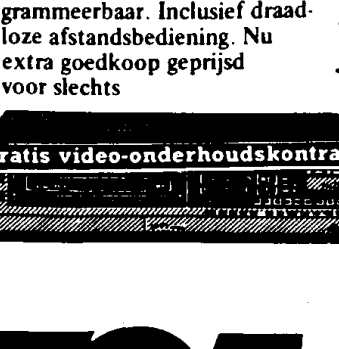
Keuze uit o.a. Dreamland en Inventum. En er is al een elektrische deken vanaf



69.-

PHILIPS

VHS-frontloader. Vooraf programmeerbaar. Inclusief draadloze afstandsbediening. Nu extra goedkoop geprijsd voor slechts

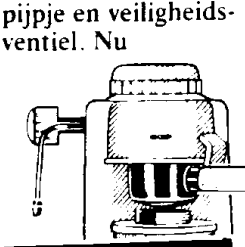


299.-

KRIPS

MINI-ESPRESSO

2-4 kops. Voor espresso of cappuccino. Met stoompijpje en veiligheidsventiel. Nu



139.-

MIELE

STOFZUIGER

type S-227

Zeer krachtige 1150 watt motor. Slang geheel draaibaar. KEMA-KEUR. Adviesprijs f. 529.-. Incl. hulpstukken. Nu voor



349.-

PHILIPS

LUXE FRITEUSE

Door rechthoekige vorm handig in gebruik

• Regelbare thermostaat.



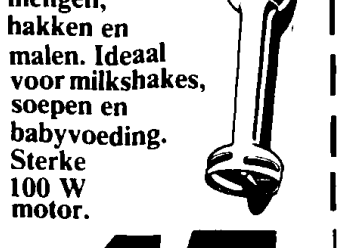
175.-

PHILIPS

SNIJSTAAF-MIXER

type HR 1380

Voor pureren, mengen, hakken en malen. Ideaal voor milkshakes, soepen en babyvoeding. Sterke 100 W motor.



45.-

BLACK & DECKER

KRUIMLDIEF

type HC-85

nu 30 dagen op proef en met 2 JAAR GARANTIE voor slechts

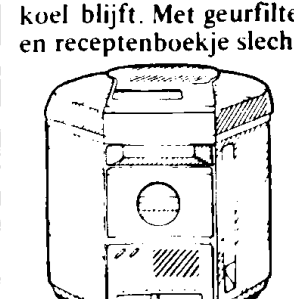


59.-

TEFAL

COOLWALL FRITEUSE

Met thermische isolatie, waardoor de buitenkant koel blijft. Met geurfilter en receptenboekje slechts



169.-

ARISTONA

STEREO RADIO/CASS. RECORDER

type NR-2012

Met AM/FM. Werkt op lichtnet en batterijen. Nu slechts:



95.-

PHILIPS

SHAVER type TRACER

Met 2 verende scheerhoofden en uitklapbare tondeuse. In een moderne vormgeving. Incl. opberg-etui nu



89.-

SONY

HOOFDTELEFOON

Deze professionele lichtgewicht hoofdtelefoon nu extra goedkoop geprijsd voor slechts



25.-

BRAUN

KEUKENMACHINE

Komplete foodprocessor. 460 Watt motor. Elektronisch regelbare snelheid. Div. hulpstukken.



285.-

PHILIPS

SHAVER

• Nieuw reinigingssysteem. • Tondeuse voor snor of bakkebaard.



115.-

ARISTONA

COMPACT-DISC

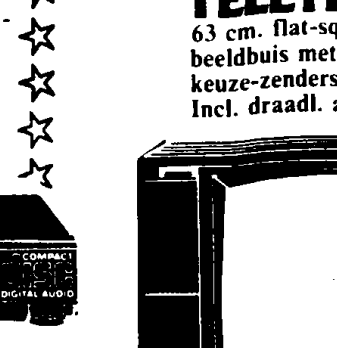
20 Nummers vooraf programmeerbaar. Digitaal filter en 4x oversampling. Hoofdtelefoonaansluiting. Nu voor



269.-

TELETEKST KTV

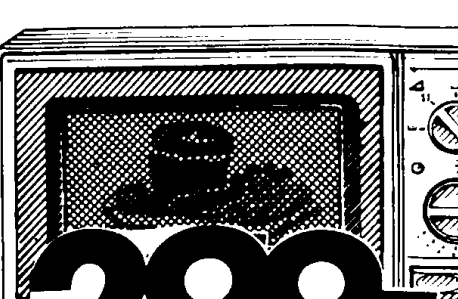
63 cm. flat-square beeldbuis met rechte hoeken. 90 voorkeuze-zenders. Stereo en Teletekst. Incl. draadl. afstandsbed.



1495.-

MAGNETRON

Ontdek nu de nieuwe manier van koken met deze fantastische magnetronoven. Inhoud 17 liter, 500 watt. Nu voor slechts



299.-

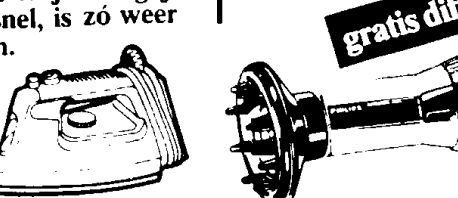
PHILIPS

HANDHAARDROGER

Type HP 4342

Moderne, ergonomische vormgeving.

gratis diffuser

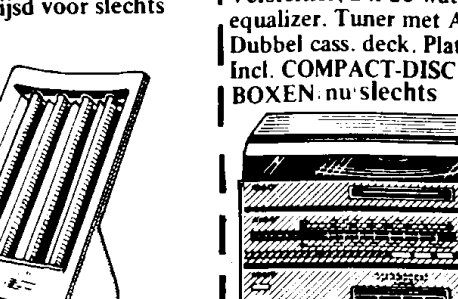


89.-

PHILIPS

GEZICHTSSOLARIUM

Nu extra voordelig geprijsd voor slechts



89.-

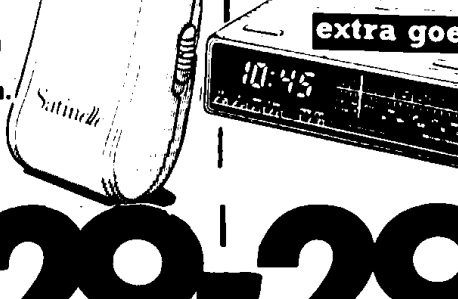
SONY

MIDSET MET COMPACT-DISC

type NEWS D-82

Versterker. 2 x 20 watt. 5-bands-equalizer. Tuner met AM/FM/LG

Dubbel cass. deck. Platenspeler. Incl. COMPACT-DISC en INCL. BOXEN. nu slechts



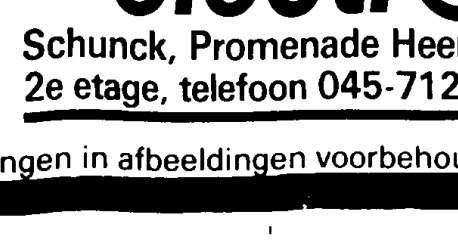
898.-

PHILIPS

EPILATOR SATINELLE

HP 2830

Voor aange-naam en effectief ontharen van de benen.



129.-

29.-

prijs- en modelwijzigingen voorbehouden

Limburg

electro

Schunck, Promenade Heerlen, 2e etage, telefoon 045-712057

De electro-afdeling bezorgt gratis aan huis! Alle artikelen met volledige garantie en service. Zolang de voorraad strekt. Afwijkingen in afbeeldingen voorbehouden.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS



De economische bedrijfsdeur

Alsta b.v. is gespecialiseerd in de productie, verkoop, installatie en service van bedrijfsdeuren en behoort tot de vooraanstaande producenten binnen deze sector. Een hoge kwaliteit, een projectgerichte marktbenadering, een snelle levering en goede service hebben er toe bijgedragen dat ons bedrijf de laatste jaren een sterke groei heeft doorgemaakt.

In het kader van deze groei zoeken wij

RAYONMANAGERS

Onze afnemersgroep is zeer gevarieerd, doch bestaat met name uit aannemers, architecten, adviesbureaus maar ook uit grote en kleine industrie/ondernemingen en overheidsinstituten.

De producten zijn kapitaalgoederen van hoge kwaliteit.

De personen die wij zoeken zullen zich met alle aspecten van de verkoop bezighouden. Het spelen van acquisitie, offertes, projectbegeleiding en after-saleservice behoren tot hun dagelijkse bezigheden. Door de brede range producten heeft deze functie een zeer afwisselend karakter.

De personen waar onze afnemers naar zoeken zijn doortastend, overtuigend, flexibel, dynamisch en initiatiefvol. Leeftijd ongeveer 35 jaar en woonachtig in het zuiden van het land.

Middelbare opleiding en commerciële ervaring, vooral in de bouwsector, is een voorwaarde.

Wij bieden u een zeer goed salaris conform de uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder ook een auto van de zaak.

Heeft u belangstelling en wilt u binnen een prettige werksfeer uw kennis en ervaring inzetten, richt dan uw sollicitatiebrief en cv naar: ALSTA b.v., Postbus 1000, 6200 BA Maastricht.



N.V. Nutsbedrijven Maastricht is een horizontaal geïntegreerd bedrijf voor de levering van elektriciteit, gas, water en CAH's, alsmede voor de verhuur van gaseisers en c.v.-ketels binnen het gemeentelijke Maastricht.

Bij N.V. Nutsbedrijven Maastricht bestaat een vacature voor een:

inspекteur a (m/v)

(vacaturenummer 16)

Functieomschrijving:
Het inspecteren van ontwerp en aanleg van elektriciteit, gas en drinkwaterinstallaties.
Het voeren van gesprekken en het verstrekken van informatie over bovenvermelde installaties.
Het geven van advies over energie en water.

Eisen:
MBO.
M.T.S.-elektrotechniek.
Technicus Sterkstrominstallaties (TSI) of gelijkwaardige opleiding.
Middelbare openbare en middelbare wetenschappelijke school of de bereikbare deze opleidingen te volgen.
Goede kennis van de Nederlandse taal.
Zelfstandig kunnen werken.
Bereidheid verdere relevante opleidingen te volgen.
Betrokkenheid.

Wettelijke voorwaarden:
Kwalificatie van opleiding en ervaring zal het salaris nader worden vastgesteld.
Opname in het IZA-Limburg alsmede opname in het Algemeen Bureau Personeelszaken.
De CAO is van toepassing.

Interessenten:
Sollicitatiebrieven kunnen worden ingeworpen bij de heer G. Aben, telefoon 043-292632.

Opmerking:
Sollicitanten, die een bestaande functie hebben, worden uitgenodigd om sollicitatie, onder vermelding van het salaris, te sturen vóór 14 december 1990. Het verspreiden van deze oproep wordt niet aanvaard door de Directie van N.V. Nutsbedrijven Maastricht, Postbus 1042, 6200 MJ Maastricht. Een psychologisch onderzoek kan onderdeel zijn van de selectieprocedure.



valkdruk

Voor onze drukkerij, die met 20 medewerkers een grote verscheidenheid aan kwalitatief hoogstaand drukwerk vervaardigt, vragen wij op kort termijn wegens verdere uitbreiding van de werkzaamheden, een ervaren

offsetdrukker

Bekendheid met vierkleuren-persen strekt tot aanbeveling.

Eigenhandig geschreven sollicitatie richten aan: Directie Valkdrak bv, Postbus 808, 6300 AV Valkenburg a/d Geul.

STICHTING GEMEENSCHAPSHUIS SCHIMMERT

In verband met een uitbreiding roept het Bestuur van de Stichting Schimmert op voor de functie van

BEHEERDER

De Stichting heeft momenteel twee huizen in beheer, waarbij plannen tot integratie in bewerking zijn. Gedeeltelijke bezetting van de daarmede gepaard gaande werkzaamheden gaat de voorkeur uit naar een beheerschapspaar.

Wij vragen:
- de vereiste horeca diploma's
- zelfstandigheid bij het uitvoeren van de functie
- creatief en actief meedenken over te organiseren activiteiten
- een goede houding t.o.v. de bewoners
- een goede instelling tot samenwerking met bestuur en verenigingen.

Wij stellen:
- een salaris in overleg overeen te komen, waarbij men kan rekenen op de CAO-Horeca
- de mogelijkheid tot zelfstandige uitoefening van functie.

Brieven met opgave van opleiding en ervaring kunnen vóór 30 december 1990 worden ingeworpen bij het Bestuur van de Stichting, p.a. J.G. Jansen, Bakkerstraat 28, 6300 EK Schimmert.



Wola B.V. is een sinds 1833 in Groningen gevestigde onderneming, die zich bezighoudt met fabricage en levering van diverse technische producten en materialen die zijn toepassing onder andere vinden in de industrie, bij installaties en in de horeca. De producten worden in de fabriek in Groningen vervaardigd en in grootverpakking rechtstreeks aan de gebruiker geleverd.

Voor het rayon Midden- en Zuid-Limburg zoeken wij een

vertegenwoordiger

De functie:
- U bent een actief verkoopster, die af en toegaan dat u voldoende kennis per jaar de productgroep heeft.
- U bent verantwoordelijk voor de verkoop van de producten van deze onderneming.
- U bent verantwoordelijk voor de verkoop van de producten van deze onderneming.

De functie:
- U bent een actief verkoopster, die af en toegaan dat u voldoende kennis per jaar de productgroep heeft.
- U bent verantwoordelijk voor de verkoop van de producten van deze onderneming.

De functie:
- U bent een actief verkoopster, die af en toegaan dat u voldoende kennis per jaar de productgroep heeft.
- U bent verantwoordelijk voor de verkoop van de producten van deze onderneming.

Wij bieden:
- Zelfstandig werken in een onderneming met uitstekende commerciële mogelijkheden.
- Een beschermde rayon waarbinnen u de mogelijkheden kunt benutten om tot een goed salaris te komen, dat gedeeltelijk wordt betaald door de onderneming.

Wanneer u woonachtig bent in het gebied Midden- en Zuid-Limburg, dan is deze functie voor u een uitstekende kans om u te ontwikkelen als verkoopster.

WOLA B.V.

Postbus 18, 9700 CA Groningen

Rabobank SSB

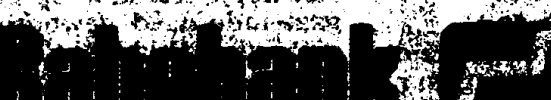
Is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobank-organisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in haar eigen gemeenschap. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen.

medewerker administratie/commerciële ondersteuning verzekeringen (m/v)

De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen.

De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen.

De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen. De Rabobank is een openbare bank, die openstaat voor iedereen.



In een "jungle" van arbeidsvoorwaarden mag een HBO'er bij ons best over wat creativiteit en durf beschikken.

De Stichting Arbeidsvoorwaarden Sociale Instellingen (SAI) is een dochterorganisatie van de Stichting Arbeidsvoorwaarden Sociale Instellingen (SAI). De Stichting Arbeidsvoorwaarden Sociale Instellingen (SAI) is een dochterorganisatie van de Stichting Arbeidsvoorwaarden Sociale Instellingen (SAI).

Om deze vacature te kunnen vervullen bent u een specialist met ruime kennis van arbeidsrecht, sociale-verzekeringswetgeving en pensioen en beschikt u over een opleiding op HBO-niveau. Het betreft een HBO-EI en Sociale Verzekeringen.

Wilt u meer informatie? Bel met de heer M. Ossen, telefoon 043-292632 of 043-292633.

Wilt u meer informatie? Bel met de heer M. Ossen, telefoon 043-292632 of 043-292633.

exposities

HEERLEN

Stadsgalerie, Raadhuisplein 19. De tentoonstelling 'Eigenwijze Portretten' met de kunstenaars Philip Akkerman, Ad Gerritsen, Dolf Henkes, Charlotte van Vallaand en Eno Verkerk. T/m 16/12, openingstijden di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Credit Lyonnais Bank**. Foto-expositie van Marri Bot in de 8 Limburgse kantoren. T/m 31/12, open ma t/m vr van 9-16 uur. **Galerie Signe**, Akerstraat 82a. Schilderijen van Fred Matthys, fotografie van Reiner Nachtwey en keramiek van Marie Verdijk. T/m 9/12, open do t/m zo van 14-17 uur. **Galerie De Nor**, Geerstraat 302. Expositie van Jan Kusters. Van 2/12 t/m 30/12, open tijdens cafe-uren, vr en za vanaf 17 uur. **NMB**, Bongerd 13. Expositie van Andre Offermans. T/m 31/12, open ma t/m vr van 9-16 uur. **Galerie 't Vinkentouw**, Bokstraat 63. Expositie van Meike van Bilzen. T/m 7/12, open van di t/m vr 13-17 uur, za 10-17 uur en zo 11-12/13-17 uur. **Rotan Tentenaar**, Ten Eschen 26 (bij tennisclub). Expositie van Minke Lipsch-de Vries. T/m 15/12, open di t/m za van 10-17 uur en do van 10-21 uur. **Galerie de Konfrontatie**, Putgraaf 5 (naast de Luciushof). Schilderijen van Jos Limpens en Patric Lateurtje. T/m 16/12, open za en zo 14-17 uur. **Thermenmuseum**, Coriovallumstraat 9. Expositie 'Prix de Rome 1990, Architectuur en Stedebouw & Landschapsarchitectuur'. Van 4-12 t/m 13/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Olieverfschilderijen op lijnen van Willem van Scheyndel. T/m 2/12, open do t/m zo van 13-17 uur. Tekeningen van de Puerto Ricaanse kunstenaar Susana Herrero-Kunhardt. Van 8/12 t/m 6/1 1991, open do t/m zo van 13-17 uur.

BRUNSSUM

Galerie 'Het Kijakraam', Akerstraat 124. Expositie van de beeldhouwer Markowski en leerlingen van de Fijnschilderschool 'Driemaal Nul'. T/m 23/12, open di t/m zo 14-18 uur.

HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek. Fotogalerie 68, poortgebouw Kasteel Hoensbroek, foto-expositie van Carlo Valkenborgh. T/m 30/12, open ma t/m vr 10-12 uur en 13-30/17 uur, za en zo 13-30/17 uur. **Gemeentehuis**. Expositie 'Kraat', open za 1/12, zo 2/12 en ma 3/12 van 14-17 uur. Tevens een tentoonstelling van de Limburgse Porselein Schilder Club en een collectie werk van de Columbianse kunstenaar Elsy Wald van Hemelryk. Open za 1/12 en zo 2/12 van 14-17 uur. **ABN Bank**. Fototentoonstelling van Ella Pelzer. T/m 15/1 1991.

NUTH

Sportthal 'De Keelkamp'. Expositie van de schildersclub Nuth. Za 1/12 en zo 2/12, open van 10-19 uur.

SCHINVELD

Gemeentehuis (Onderbanken). Expositie van Ria Jussen. T/m 30/12, openingstijden ma t/m vr 9-12.30 uur en 13.30-17.30 uur.

UBACHSBERG

Atelier Ben Bonke, Hunsstraat 58. Expositie met wisselende selectie van oa objecten, schilderijen en sieraden van Ben Bonke. Iedere derde zondag van de maand. Geopend van 14-18 uur.

ULESTRATEN

Galerie 'De Sauvuer', Dorpsstraat 19-21. Expositie 'Kick' op keramiek in vele toonaarden. T/m 24/12, open do t/m zo 14-17 uur, 8/12 en 9/12 van 10-22 uur.

MAASTRICHT

Galerie Signature, Kapoensstraat 24. Tentoonstelling van steeds wisselende objecten. Open wo t/m vr 13-18 uur, za 13-17 uur. **Bonnefantenmuseum**, Dominikanerplein 5. Sculpturen en tekeningen van Adam Colton. Hommage aan Vincent van Gogh. Arnulf Rainer. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Expositie van Didier Vermeiren. T/m 10/2 1991, openingstijden di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. **Galerie Aartje**, Grote Gracht 43. Expositie van Will Eggen en Math van Kampen. T/m 29/12, open di t/m za 13.30-17.30 uur. **Perroen Aktuele Kunst**, Vrijthof 29. Beelden en schilderijen van zes Belgische kunstenaars. T/m 15/12, open wo t/m vr 13-18 uur, za 13-17 uur. **Galerie Wanda Reiff**, Rechtstraat 43. Expositie 'Nachtsonne', van Kazuo Katase. T/m 5/1 1991, open di t/m za 11-17 uur. **Gouvernement**, Limburglaan 10. Expositie 'De Mijnen en de kunsten'. Van 7/12 t/m 10/12, open op werkdagen van 9-17 uur. **Galerie Armana**, Rechtstraat 64. Expositie 'In de linnen van de ring', 15 nationale en internationale sieraadontwerpers/vormgevers. T/m 5/1 1991, open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 uur en do 11-21 uur. **Kasteel Bethlehem**, Hoge Hotelschool, Bethlehemweg 2. Schilderijtentoonstelling van Karin Eyck-Meyer. Van 25/11. **Galerie La Depeendance**, O.L. Vrouweplein 24. Recent grafiek van Ger Lataster. T/m 31/12, open do t/m zo 12-17.30 uur. **Stadschouwburg**. Expositie van Arjen van Prooijen. T/m 10/12. **Galerie Dis**, Tafelstraat 28. Expositie van Adriaan Hattink, Nel Linssen, Petrus Hartman en Hans van der Weyden. T/m 2/12, open wo t/m zo van 13-18 uur. Beelden en schilderijen van Herma van den Heuvel. Van 8/12 t/m 20/1 1991, open wo t/m zo van 13-18 uur. **Kunsthandel Felix**, Wyckerbrugstraat 16. Foto-expositie van Leo Meyers. T/m 1/12, open ma 13-18 uur, di t/m za 9-18 uur. **Kamer van Koophandel**, Het Bat 2. Expositie van Huub Philippen. T/m 31/12, open ma t/m vr tijdens kantooruren. **Galerie Schuwirth & van Noorden**, Rechtstraat 64. Sculpturen en grafiek van Marco Jurien. T/m 15/12, open do t/m za van 14-18 uur. **Galerie Noortman**, Vrijthof 49. Expositie van de Britse kunstenaar Val Archer. T/m 15/12, open di t/m za 10-18 uur. **Galerie Simera**, Bogaardenstraat 40b. Expositie van Dre Devens en Kees Barten. T/m 8/12, open wo t/m za 13.30-18 uur. **Stadschouwburg**. Schilderijen van Arjen van Prooijen. T/m 10/2, geopend tijdens voorstellingen. **Generaalshuis**, Vrijthof. Overzichtsexpositie 'De Tachtiger jaren' van A. Winters. Van 3/12 t/m 2/1 1991, open ma 13-16 uur, di t/m vr 11-16 uur en za 11-14 uur. **Stadsbibliotheek**, Nieuwenhofstraat 1. Expositie 'Illustratoren, werk in uitvoering'. T/m 22/12. **Galerie Fah**, Brusselsestraat 80. Expositie van Stephen H. Epstein. Van 30/11 t/m 6/1 1991, open vr t/m zo van 13-17 uur. **Galerie Anny van den Besselaar**, Tafelstraat 6a. Beelden van Marcel Sprooten. T/m 1/1 1991, geopend van do t/m zo 13-17.30 uur. **Galerie Japonais**, St. Pieterstraat 19. Expositie 'Europese Calligrafieën' van Ben Aalbers. T/m 12/1 1991, open di t/mvr 13-18 uur en za van 11-17 uur.

MARGATEN

Galerie Keramiek, Groot Welsden 48. Werk van Natascia Rieter en Siegfried Gorinkas. Open di t/m zo 13-17 uur. Expositie van Hans Barteel (beelden), Siegfried Gorinkas (keramiek), Janke Lahey (schilderijen) en Natascia Rieter (keramiek). T/m 30/12, open di t/m zo van 13-17 uur.

Voor opvang van kinderen tot 12 jaar Gastouderbureau in Kerkrade van start



Wethouder De Bruijn opent de nieuwe 'Keet' met het inslaan van een spijker.

Foto: FRANS RADE

Jeugd Treebeek kan weer 'keet' maken

BRUNSSUM - De jeugd van Treebeek kan sinds gisteren weer 'keet' maken. Wethouder Rien de Bruijn opende gistermiddag het ingrijpend verbouwde jongerencentrum 'De Keet' aan de Treebeekstraat, nadat vorig jaar de knip op de deur ging omdat het gebouw zo ongeveer op instorten stond en bovendien de beroepskracht het veld moest ruimen.

Vanaf dat moment zat Treebeek zonder jongerencentrum. Vrijwilligers en het WEB (Welzijnswerk Brunssum) sloegen meteen groot alarm. De beroepskracht moest terug en het gebouw moest gerenoveerd worden. Na enkele verhitte discussies ging de gemeente overstag. Maar niet nadat was afgesproken dat de jongeren uit Treebeek tij-

dens de verbouwing zelf de handen uit de mouwen moesten steken. En dat deden ze. Daardoor bleven de kosten binnen de perken en kon er weer een beroepskracht worden aangetrokken.

Bewijzen

Welzijnswethouder De Bruijn prees gisteren de zelfwerkzaamheid van de jongeren, maar wees hun tegelijkertijd op hun (nieuwe) verantwoordelijkheden. „De jeugd moet nu bewijzen tegenover de omwonenden, de gemeente en het WEB dat zij een gebouw als 'De Keet' waardig is. Als dat het geval is, dan zal de gemeente het jongerenwerk in Treebeek blijven steunen.”

door joos philippens

HEERLEN - „Het begon met een aantal 'dwazen' in een Heerlens restaurant aan het Emmaplein. Er moest meer sfeer en gezelligheid komen in de stad. Dus: muziek. En aangezien die geld kost, was het idee voor een kerstmarkt als inkomstenbron snel geboren. Geen eenmalig feest zoals Heerlen er al vele had gekend, nee dit moest een traditie worden.”

Penningmeester Nol Patelski van de stichting Kerstmarkt herinnert zich de succesvolle start. „We hadden misschien niet veel kennis van zaken, maar we waren vol goede wil. De eerste markt trok in 1982 meteen ontstellend veel publiek. Het idee van de koopzondag met een speciale sfeer sloeg erg goed aan. We hechtten veel waarde aan een culturele invulling, wilden geen Duitse kerstmarkt imiteren. Dat Aken later schoorvoetend met muziekjes begon, heeft ons in die mening gesterkt.”

Om een indruk te geven van hoe het in de eerste jaren toeging, een anecdoten van voorzitter Ger Tummers. „We moesten een gat laten maken voor de grote kerstboom. Dat kostte tien mille. Ik liep met wethouder Savelsbergh door de Akerstraat en tekende op de achterkant van een viltje hoe mooi die boom zou afsteken bij de Pancratiuskerk”. Het geld kwam er.

Het derde jaar betekende een ongekende top. Een half miljoen bezoekers kwamen van heinde en verre. „In de tent durfde ik nauwelijks naar binnen, zo druk was het. Er werden files gemeld op alle toevvoerwegen, tot in Heerlerbaan stonden auto's”, zegt Patelski.

Het bestuur sjouwde in die dagen vrolijk mee, het 'probleem' Sinterklaas werd aangepakt door de grote adventskransen te introduceren, het succes kwam bijna vanzelf. Dat lokte bussen vol toeristen, nog steeds trouwens, zoals die ene uit Amsterdam, die al arriveerde toen de markt nog opgebouwd werd. Foutje in de planning.

Heerlen zet met ondernemers schouders onder negende editie 'Heerlijk gevoel, eindelijk erkenning voor kerstmarkt'



Het bestuur van de stichting Kerstmarkt is al volop bezig aan de voorbereiding van de negende editie.

Foto: FRANS RADE

Verkoopshuisjes

Het blijven voortborduren op een succesformule kan niet eeuwig zonder bijstellingen. Vier jaar geleden volgde een eerste herbezinning. Dat leidde vorig jaar tot een verzoek aan de gemeente voor hulp bij de aanschaf van nieuwe verkoopshuisjes. „Op het laatste moment ging dat niet door. De gemeente wilde maar vijf jaar garant staan, maar dat betekende voor ons een te groot risico.”

Letterlijk alle zeilen moesten worden bijgezet om die achtste versie te redden. Tenten en tentjes, oude huisjes, alles werd bijeen geschaapt. De Kerstmarkt 1989 werd een teleurstelling. „Verschrikkelijk weer, alles verwaaid. Door nieuwbouw bij het Kerkplein moesten we het met aanzienlijk minder ruimte stellen. De jus was er af”, constateert Patelski.

„Vorig jaar stonden we in wind en regen af te breken. Burgemeester Van Zeil, onze beschermheer, die meteen de promotionele waarde van de Kerstmarkt inzag, stond te kijken. Niet dat de zaak daardoor sneller was afgebroken, maar die morele steun doet je goed”.

En die was ook wel nodig: de Kerstmarkt was op zijn diepte-



Burgemeester Van Zeil wenst de heer Cornelissen geluk met zijn onderscheiding. Links mevrouw en zoon Cornelissen.

Foto: DRIES LINNSEN

per persoon

Onderscheiding

Bij gelegenheid van zijn afscheid als sportdocent bij de politie-school in Heerlen is **G. Cornelissen** uit Simpelveld onderscheiden met de gouden eremedaile in de Orde van Oranje Nassau. Burgemeester Van Zeil van Heerlen speldde hem gisteren de versierselen, verbonden aan die orde. Op Cornelissen trad op 1 september 1963 in dienst van de politie-school. Daarvoor was hij werkzaam bij de Koninklijke Marechaussee. Cornelissen heeft zich vooral verdienstelijk ge-

maakt op het gebied van studentenbegeleiding. Hij richtte onder meer een studenten-zangkoor op en organiseerde regelmatig internationale toernooien in diverse takken van sport.

Huldiging

Harmonie St. Cecilia in Hoensbroek telt een aantal jubilarissen. Baritonspeler **Hub Lexis** en dirigent **Jan Dols** werden gehuldigd omdat ze respectievelijk 60 en 40 jaar lid van de harmonie zijn. **Jan Caenen** werd geféteerd omdat hij 25 jaar instructeur is en trompettist **Michel Giepmans** in verband met zijn tienjarige lidmaatschap.

in gesprek

Sinterklaas (2)

Het ingezonden stukje in het Limburgs Dagblad van 27 november over mijn intocht in Heerlen is mij uit het hart gegrepen. Mijn intocht was dit jaar inderdaad allerliserabelst. Werd ik vroeger op een waardige wijze in de stad ontvangen en kon ik, begeleid door veertig Pieten en twee harmonieën, een joyeuse entree houden, dit jaar waren de harmonieën en de schutterij nergens te zien en kon ik over slechts enkele Pieten beschikken om de kinderen langs de weg namens mij te begroeten.

Kan Heerlen de overkomst van meer Pieten echt niet betalen? Vroeger - ik zei het al - waren er veertig Pieten, er werd goed voor betaald en ze deden hun werk met verve. Het waren de best geschoolde. Werd ik vroeger na mijn tocht door de stad door de burgemeester op het het stadhuis ontvangen, dit jaar heb ik het stadhuis niet mogen betreden; ik werd ergens voor een eethuis geposteerd, op de Bongerd, of hoe het daar ook heten mag.

Hebben de organisatoren van de Sinterklaas-intocht er echt niets meer voor over om een goed kinderfeest te organiseren? Of heren middenstanders/zakenlieden, die zich

indertijd de Sinterklaas-intocht toegeëigend hebben, bent u nu zozeer met de kerstmarkt bezig, dat u mijn feest maar verwaarloost? Levert mijn intocht u niet genoeg reclame of geld op? Of kunt u het onderling niet eens worden wie dat kinderfeest moet organiseren en hoe dat moet? In het verleden merkte ik al iets van uw onderlinge rivaliteit.

En dan nog iets. Mijn feest is een feest voor kinderen: een soort sprookje. Laat dat zo blijven, vier en speel mijn feest op een waardige wijze, statig en met stijl. Laat alles wat dat sprookje verstoort weg, laat alle reclame weg. En zoek mensen die dat sprookje mee willen spelen en die met kinderen weten om te gaan.

En wat mijn kleding betreft: zorg ervoor dat ik bij een volgende keer fatsoenlijke kleding krijg. Anders breng ik voortaan mijn eigen kleding wel mee. Ik dacht dat Heerlen een oude man als de Sint niet met koffers zou laten sjouwen. Maar als het voor de kinderen van Heerlen dan moet, dan doen we dat in het vervolg toch maar.

Groeten aan alle kinderen.

De enige echte Sint van Heerlen (Pater Max van der Schoot)

Worstelen

„We bespeuren ook dat de Kerstmarkt gezien wordt binnen het jaarlijks activiteitenplan van Profonde, Cultuur Avontuur, Telemetaloopt. Na acht jaar worstelen, bespeuren we eindelijk erkenning. Een heerlijk gevoel, waar ik nog aan moet wennen”, zegt Nol Patelski.

In afwachting van dat al heerlijks in de nabije toekomst, lijken ook voor deze, negende uitgave, van 13 tot 24 december, de (kerst)sterren er gunstig voor te staan. De brede basis er gekomen, nadat het bestuur zich harder dan voorheen opstelde. Er wordt nu in alle geleidingen van Heerlen meegedacht om de Kerstmarkt te behouden en te versterken.

Er zijn al veranderingen aangebracht: de muziekgroepen zullen meer uitwaaien door het centrum, en er worden voorzichtigjes ook al stands op de Promenade en bij 't Loon neergezet.

En naast de nieuwe huisjes is er ook een wensdroom vervuld: er komt een prachtige spiegeltent, zoals je die in de jaren vijftig had, met zithoekjes en al. „Echt geweldig”, verzekeren ze de journalist, die van na die tijd is.

Openingstijden Kerstmarkt Heerlen

2 dec: adventskrans, 12 uur

5 dec: kerstboom komt aan, 14 uur

13 dec: 10-21.30 uur

14 dec: 10-18.30 uur

15 dec: 10-17.30 uur

16 dec: 11-17.30 uur

17 dec: 12-18.30 uur

18 dec: 10-21.30 uur

19 dec: 10-21.30 uur

20 dec: 10-21.30 uur

21 dec: 10-21.30 uur

22 dec: 10-17.30 uur

23 dec: 11-17.30 uur

ontmoeting op zaterdag

Naast de lening van de gemeente, kwamen ook de ondernemers over de brug.

ARBEIDSVOORWAARDEN

Ten aanzien van de salariering en de arbeidsvoorwaarden is de CAO voor het Kruiswe

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Twente-NEC
Morgen 14.30 uur:
SVV-RKC
Sparta-Roda JC
Ajax-Den Haag
Volendam-Feyenoord
Groningen-Utrecht
Willem II-PSV
Vitesse-Heerenveen

PSV	12	8	3	1	19	32	9
Ajax	11	7	4	0	18	28	8
Groningen	12	5	6	1	16	23	13
Den Haag	12	7	2	3	16	22	14
Fortuna Sittard	13	5	5	3	15	16	13
Vitesse	12	4	5	3	13	15	10
Feyenoord	12	3	6	3	12	19	13
Willem II	12	4	3	5	11	20	20
RKC	12	4	3	5	11	16	18
Volendam	12	4	3	5	11	16	19
FC Utrecht	12	5	1	6	11	10	17
Sparta	12	3	5	4	11	18	27
SVV	12	3	4	5	10	6	11
FC Twente	12	3	4	5	10	9	15
NEC	12	2	6	4	10	11	20
Roda JC	11	4	1	6	9	15	20
MTV	13	3	3	7	1	15	28
Heerenveen	12	1	2	9	4	12	28

eerste divisie

Zwolle - De Graafschap 0-1

Vandaag 19.30 uur:
Dordrecht '90 - Telstar
AZ - Vlijssingen
Emmen - NAC
Haarlem - Wageningen
Cambuur L. - Go Ahead Eagles
Eindhoven - Heracles
Helmond Sport - Veendam
Morgen 14.30 uur:
RBC - VVV
Excelsior - BVV Den Bosch

De Graafschap	18	14	5	0	33	43	19
VVV	17	12	3	2	27	36	13
NAC	18	10	6	2	26	43	23
AZ	18	10	4	4	24	25	16
Helmond Sport	17	8	6	3	22	24	19
Eindhoven	18	9	4	5	22	29	20
Heracles	17	7	7	3	21	26	14
Go Ahead Eagles	18	7	7	4	21	36	24
Haarlem	18	7	5	6	19	28	29
Emmen	18	4	9	5	17	24	29
Dordrecht '90	17	4	8	5	16	28	29
RBC	17	4	7	6	15	22	25
Telstar	17	3	7	7	13	19	26
Cambuur L.	17	4	5	8	13	18	33
Vlijssingen	18	5	3	10	13	22	36
BVV Den Bosch	17	5	2	10	12	24	24
Excelsior	18	4	3	11	11	27	47
Wageningen	17	3	3	11	9	27	39
Veendam	18	2	5	11	9	24	41
Zwolle	18	1	7	10	9	14	33

De Graafschap, Eindhoven en VVV pe-
riodekampioen.

sparta-roda jc

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Van der Niet

Roda (selectie): Bolesta, Smits, Hans-
sen, Boerebach, Verhagen, Trost, Van
Edmond, Luyers, Dilliberto, Groen-
dijk, Janssen, Hofman, Haan, Arnold,
Vanderbroeck, Broeders, Blatter.

Sparta (opstelling): Metgod, Luyten,
Sas, Van der Gaag, Gerard de Nooijer en
Snoei, Valke, Spork, Vurens, Houtman
en Helder.

rbc-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Lammers

RBC (opstelling): Van Campenhout,
Kopers, Van Gastel, Magiels, Kerstens,
Van Oeveren, Hellemons, Yilmaz, Van
Hoydonk, Rog, Aben.

VVV (opstelling): Roox, Janfada, Ver-
berne, Polman (of Rayer), Derix, Jans-
sen, Rutten, Van Aerts, Venetiaan, Boe-
re, Verbeek.

buitenland

BEELGIE
Vandaag 20.00 uur:
Club Luik-FC Antwerp
AA Gent-Cercle Brugge
Anderlecht-KV Mechelen
Lierse-Waregem
Club Brugge-Beerschot
Charleroi-Standard Luik
Racing Genk-St. Truiden
Morgen 15.00 uur:
Kortrijk-Lokeren
Ger. Ekeren-RWD Molenbeek

DUITSLAND
1/8 finale DFB-Pokal:
Preussen Münster-VfB Stuttgart 0-1
Werder Bremen-Schalke 04 3-1
Bayer Udingen-RW Essen (n.v.) 4-2

Vandaag 15.30 uur:
HSV-Wattenscheid
FC Köln-SV Meppen
FC Saarbrücken-Eintr. Frankfurt
MSV Duisburg-BW Berlin
Morgen 15.30:
FC Remscheid-Hessel Kassel
Bundeliga:
Vandaag inhaalwedstrijd 15.30 uur:
VfL Bochum-F. Düsseldorf

VVV'er Rutten geschorst

ZEIST - VVV'er Rutten is een van de spelers die door de strafcommissie van de KNVB voor een duet werd geschorst: de overige voor een wedstrijd gestrafte spelers zijn:

Aalbers en Van Wanrooy (NEC),
Van Duren en Wilson (FC Gron-
ingen), Luhukay (SVV), De
Leeuw en Custers (Eindhoven),
Sterken (Veendam), J. de Jong
(Cambuur Leeuwarden), Van
Haren (Dordrecht '90).

ZÜRICH - Johan Crujff en Arrigo Sacchi zijn de voorbeelden voor het trainersgilde. Dat vindt FIFA-secre-
taris Joseph Blatter, die zich in een
commentaar van het deze week ver-
schenen blad „FIFA News“ af-
vraagt wat de gemiddelde trainer
doet om de aantrekkelijkheid van
het voetbal te vergroten.

Blatter was na de wereldtitelstrijd
in Italië een van weinige bobo's die
kritiek oefende op de kwaliteit van
het gebodene. De Zwitser stelt dat
voetbal aan het einde van zijn ont-
wikkeling is. Volgens hem zijn
vooral trainers, scheidsrechters en
clubvoorzitters verantwoordelijk
voor de positieve al dan niet nega-
tieve lijn in de toekomst. Zolang

„Wat is er mis met de trainers?“

Blatter roemt Crujff en Sacchi

trainers zich laten leiden door angst,
is echter weinig vooruitgang te ver-
wachten.

Blatter vraagt zich veel af: „Wat is er
mis met de trainers die, meer dan
ieder ander, de macht hebben om

het gezicht van het voetbal te veran-
deren? Waarom is de angst voor een
nederlaag groter dan het plezier van
de zege? Waar is de creativiteit bij
de personen die de verantwoorde-
lijkheid voor de standaard in voet-
bal dragen?“

Hij haalt de trainers van Barcelona
en AC Milan aan als voorbeelden.

„Waar zijn de mensen die werken
als Johan Crujff, die ook als speler
altijd voor de aanval koos, of Arrigo
Sacchi, die met AC Milan de verde-
digende tendens in het Italiaanse
voetbal doorbrak? Hoe kan van spe-
lers worden verwacht dat ze creatief
zijn als ze moeten handelen in de
geest van de trainers angst voor een
tegendoeelpunt?“

Volgens Blatter is de grote druk
waaronder trainers zeggen te wer-
ken geen geldig excuus. „Want zijn
er trainers die onder grotere druk
moeten presteren dan Crujff bij
Barcelona of Sacchi bij Milan?“

Hirschmann/VenL wint tegenvallende derby

Gemiste kans voor Kwantum Blauw Wit



● VenL-speler Wil Jacobs (9) weert een Blauw Wit-aanval af.

Foto: PETER ROOZEN

Van onze medewerker
MICHEL JANSSEN

BEEK - De handballers van
Hirschmann/V en L sleepten
een nipte 16-17 overwinning
weg bij Kwantum Blauw Wit,
maar konden op een enkele
uitzondering na geen moment
de hoge(re) positie op de rang-
lijst bewijzen. Blauw Wit toon-
de zich een uiterst taai oppo-
nent, die door een veel te lage
score in de laatste 15 minuten
(drie treffers) ervoor zorgde
dat V en L zich het missen van
legio kansen ongestraft kon
permitteren in een wedstrijd
die niet bracht wat er vooraf
was beloofd.

Dertig minuten lang hielden beide
ploegen elkaar volkomen in even-
wicht. Niet alleen wat betreft scoren
(negen maal gelijk) want ook verder
waren de overeenkomsten fra-
pant: beide keepers speelden zwak,
bij 7-7 misten de ploegen elk een
strafworp en ook qua spelopvatting
ontliepen zij elkaar niet. Het had er
alle schijn van dat zowel V en L als
de thuisclub met aangetrokken
handrem speelden en energie wen-
sten te sparen voor moeilijker tij-
den.

Schijn

Maar schijn bedriegt want toen het
na de rust (10-9) achtereenvolgens
voor Blauw Wit en V en L moeilijk
werd, bleek geen van de kempa-
nen iets toe te kunnen voegen aan
het reeds vertoende. V en L's Claus
Veerman flakkerde even op en
bracht zijn ploeg weer eens op voor-
sprong en toen de verder falende
Smits met een effectvolle bal voor
11-13 zorgde kwam Blauw Wit in de
problemen. De ploeg van Verjans
werd steeds verder van de cirkel ge-
houden, zodat doelpunten nog
moeilijker tot stand kwamen.

V en L kreeg een aantal goede kan-
sen om het verschil op te voeren
maar Versteegden -vooral hij- mis-
te bij herhaling. In deze fase bleek
ook dat de gasten geen verbetering
in huis hadden en in feite zelfs het
niveau van voor de rust niet meer
bereikten. Moeizaam scorende ploeg-
en speelden de partij vervolgens
naar een einde (16-17) dat V en L
twee punten maar weinig voldoe-
ning schonk. Marcel Ewrelings (6)
en Jac Beaumont (3) waren de beste
Blauw Witte schutters, terwijl Ja-
cobs en Veerman met ieder 5 doel-
punten voor het merendeel van de
Geleense productie zorgden. Blauw
Wit moest vier tijdstraffen verwen-
den, terwijl V en L slechts een maal
met een man minder op het veld
stond

Sittardia

HENGLO - VGZ-Sittardia won bij
hekkelsluiter Hengelo na een 10-11
stand bij de rust nog onverwacht
ruim met 13-22. De Limburgers ge-
bonnen zwak en lieten zich intimi-
deren door het harde (lees: onbe-
zonnen) spel van de thuisclub. Na
de rust speelde Sittardia met meer
overleg en kon het de zeker niet goe-
de wedstrijd makkelijk naar zijn
hand zetten. Habraken (7), Jacobs
(4) en Louwers (3) waren Sittardia's
productiefste spelers.

Uitslagen handbaleredivisie, mannen:
Hermes-Aalsmeer 22-16, Hengelo-Sittardia
13-22, HVT Eindhoven-Tachos 14-21, E en
O-Hellas 25-17, Blauw-Wit-V en L 16-17,
OSC-Esca 17-26.

● MAASTRICHT - Fort Cannerweg
won, daags nadat Casino Heerlen
was verslagen, ook de ontmoeting-
tegen biljartclub Tegelen: 8-0.

Jan Reker rekt op vier punten voor winterstop

Van onze sportredactie

KERKRADE - Trainer Jan Reker rekt erop dat
Roda JC uit de resterende drie competitiewedstrijden
voor de winterstop (uit tegen Sparta en Vitesse, thuis
tegen SVV) vier punten veroverd. „Zondag moeten we
in ieder geval al een punt tegen Sparta pakken“, ver-
klaarde Jan Reker gistermiddag na afloop van de train-
ing op het Kaalheide-sportcomplex.

Aan de vooravond van de uitwedstrijd tegen Sparta
ontkent Jan Reker zeker niet, dat zijn team de afgelo-
pen periode geen beste prestaties heeft neergezet. „We

hebben niet goed gespeeld, maar we hebben ook met
een reeks blessures moeten afrekenen. De afgelopen
twee weken hebben we geen competitiewedstrijden
gespeeld. Erger is, dat we daarvoor geen punten pak-
ten. Maar we hadden toen ook met moeilijke tegen-
standers af te rekenen.“

Ondanks de minder florissante positie van de huidige
nummer 16 op de eredivisie-ranglijst (met een wed-
strijd minder gespeeld dan de concurrentie) heerst er
volgens Jan Reker een goede sfeer binnen de Roda-se-
lectie. „Ik heb er alle vertrouwen in, dat Roda weer
gaat presteren. De komende wedstrijden tegen Spar-
ta, Vitesse en SVV moeten zeker vier punten opleve-
ren.“

Jan Reker kon gistermiddag de opstelling van Roda
JC voor het duel van morgen in Rotterdam nog niet
vrijgeven. „Eric van der Luer is geschorst. Die moet ik
dus missen. Dilliberto is vanwege zijn blessure nog
tweifelachtig en de gekneusde enkel van Michel Boe-
rebach wordt tijdens de zaterdagtraining getest. Ik
verwacht wel, dat beiden tegen Sparta van de partij
kunnen zijn.“

(ADVERTENTIE)



Nú uit voorraad leverbaar



KOMPIERVAN
AUTOMOBIELBEDRIJVEN BV

'N BEGRIP IN LANCIA

Heerlen: Akerstraat 150
Tel.: 045-717755

Maastricht: Galjoenweg 45
Tel.: 043-632547

Het nieuwe
jaar
tegemoet
met een
Lancia Dedra

RKC verkoopt achter rug Van Veen om

WAALWIJK - Leo van Veen is woedend op het bestuur van RKC. Don-
derdag ontdekte de coach dat Peter
Treffers zonder zijn medeweten en
toestemming contractbesprekingen
voerde met Eindhoven. Van Veen
had eerder al zijn veto uitgesproken
over een transfer van de voorstop-
per toen De Graafschap, Helmond
Sport en BVV Den Bosch belang-
stelling toonden. De trainer kampt
met personele problemen door de
blessures van Hoekstra, Gouda en
Van der Heijden.

Desondanks gaf het bestuur Tref-
fers groen licht om een verbintenis
van anderhalf jaar aan te gaan met
de Eindhovense eerste divisieclub,
waardoor hij zaterdag debuteert in
het duel met Heracles. Het bestuur
liet Treffers gaan uit financiële
noodzaak. De transfer leverde
100.000 gulden en een boze trainer
op. Van Veen: „Dit werkt demotive-
rend. Het is geen stimulans. We wa-
ren net bezig met een aardige serie.
Ik ben benieuwd wat de invloed zal
zijn“, aldus Van Veen. „Mijn con-
tract loopt aan het einde van het se-
izoen af. Ik heb nog een optie, maar
of ik daar gebruik van maak?“

opstelling Lef

Paul Boels kan de nodige moed
niet ontzegd worden. De oud-
voorzitter van Fortuna wordt de
opvolger van bondscoach Rinus
Michels, toen nog gewoon 'Sectie-
bestuurslid van de KNVB'. En
daar is moed voor nodig. Tegen-
woordig valt er vanuit Zeist
voornamelijk wartaal op te teke-
nen. Afgelopen maandagavond
werd de najaarsvergadering ge-
houden en het lijkt er nu toch ver-
dacht veel op dat alle betrokke-
nen op z'n minst een deel van hun
verstand zijn verloren. Spelers
die naar de rechter willen stap-
pen omdat er in hun ogen te veel
rode en gele kaarten uitgedeeld
worden. Desnoods tot staking
willen overgaan. Voetballers die
eisen dat de strafmaat voor der-
gelijke kaarten zal worden terug-
gebracht, want op deze manier
kan er immers niet meer gespeeld
worden... Misschien dat wat meer
zelfbeheersing bij de heren een
wat logischer oplossing zou zijn.
En passant zou het spelletje zelf
ook weer wat aan aantrekkelijk-
heid winnen. Het is werkelijk te
gek voor woorden dat de Centra-
le Spelers Raad alleen maar
zeurt over kaarten en regels en de
eigen achterban alleen maar
naar de mond praat.

Kleurrijker wordt het er wel op.
Reclame-uitingen mogen tijdens
competitieduels vanaf deze week
niet alleen op de shirts, maar
ook op de broeken, maillots,
petjes en andere attributen ge-
plakt worden. Fantastisch, kan
iedereen ook in de warmere we-
ken met handschoenen en mail-
lots aan spelen. Want anders loop
je toch een aardige bron van in-
komsten mis. Er is immers bere-
kend dat deze toegevoegde waar-
de af snel de 3 a 4 miljoen gulden
zal belopen. De inkomsten uit
sponsoring vormen nu reeds een
veelvoud van hetgeen dat in het
verleden bij de clubs binnen rol-
de. Gaat het daardoor financieel
beter dan een aantal jaren te-
rug?

Integendeel. Op een paar vereni-
gingen na heeft men nog steeds
grote moeite het hoofd boven wa-
ter te houden. De KNVB zelf is het
mooiste voorbeeld. De sportbond
met de meeste leden van Neder-
land kan vergeleken worden met
een groot bedrijf. Anderhalf jaar
geleden beloofde de nieuwe 'ver-
losser' Martin van Rooyen bin-
nen afzienbare tijd een directeur
Betaald Voetbal te presenteren.
Niet bepaald een nieuw geluid,
maar nu zou het toch echt gaan
gebeuren. Mooi niet dus. Blijk-
baar wil Van Rooyen zelf de
touwtjes in handen houden.

Dat een en ander leidt tot een
steeds grotere chaos is dus afgelo-
pen maandag weer duidelijk ge-
worden. De KNVB beschikt in de
Zeister bossen over een riant train-
ingscomplex. Het Nederlands
elftal kan er al jaren niet meer te-
recht, omdat Zeist 'compleet vol-
geboekt zit'. Prachtig zou je den-
ken, is er tenminste nog een on-
derdeel waar de zaken goed aan-
gepakt worden. Mis. Het KNVB-
sportcentrum werkt met een ver-
lies van f.300.000,- per jaar.
Daarnaast is de zaak zo vervallen
dat vele miljoenen gulden
nodig zijn om alles weer een
beetje bevredigend op te lappen.
In de wandelgangen wordt nu al
gefluisterd dat een verhuizing
naar Papendal, onderkomen van
het NOC en NSF, de oplossing zou
zijn. Zou het geen oplossing zijn
de zaak eens echt voortvarend en
bedrijfsmatig aan te pakken?
Onder leiding van een professio-
neel kader dat, ook niet onbe-
langrijk, ter zake deskundig is?

Op een vlak is Van Rooyen dat
wel: het leiden van vergaderin-
gen beheerst hij tot in de puntjes.
Alle betrokken partijen vindt hij
dus als geen ander om zijn vin-
ger. Spelers, bestuurders en an-
dere tegenwoordigders blijven
na afloop stevast verbouwe-
reerd achter. Meestal totaal on-
machtig enige invloed uit te oefe-
nen op het verloop van de bijeen-
komst. Hete hangijzers worden
door de voorzitter meteen naar
een subcommissie doorgeschoven.
In die lijn moet ook het voor-
stel gezien worden om de algeme-
ne vergadering voortaan achter
gesloten deuren te houden. Dan
kunnen lastige en ook objectieve
toeschouwers weggestuurd wor-
den en heeft niemand meer iets te
vrezan van de boze buitenwereld.

Professioneel aangepakt, maar
niet heus. Echt belangrijke agen-
dapunten zoals het vandalisme
en de rol van de spoorwepolitie,
de rol van de televisiebeelden bij
strafzaken, werden, u begrijpt het
al, doorgeschoven naar een vol-
gende gelegenheid tot het stichten
van chaos. Paul Boels zal alle
takt en wijsheid in zijn nieuwe
werkomgeving hard nodig heb-
ben. Hij weet in ieder geval na
afgelopen maandag weer waar
aan hij begint.

bert groothand



EHC-trainer: 'Blijven strijden voor kampioenschap'

Piet Hermans vol ambities

Van onze medewerker HENK SPORKEN

HOENSBROEK - Wie EHC-trainer Piet Hermans kent, weet dat voor hem in het voetbal slechts één zaak telt: eindigen in de top van de ranglijst. Lukt dat niet, dan beschouwt hij het resultaat als tegenvallend en het seizoen min of meer als verloren. Met deze houding switchte hij afgelopen zomer van Caesar naar EHC. De opdracht die hij zijn jongens en zichzelf stelde was duidelijk: minimaal 30 punten, een periodetitel én een eindklassering bij de eerste vijf.

Hij: „Vijftien punten uit tien duels is netjes. Jammer is dat we vier punten achterstand hebben, maar dat zegt nog niets. Belangrijker vind ik, dat we na een aantal weken matig gevoetbald te hebben afgelopen zondag eindelijk ons ware gezicht hebben laten zien.”

Gevraagd naar de oorzaken van het grote puntenaantal tot nu toe weet hij snel tot een antwoord te komen. „Het is logisch dat je kwartier in huis moet hebben, maar daarnaast moet er een positieve mentaliteit zijn. Deze wordt gecreëerd door bepaalde karakteristieken. Van die groep zitten er momenteel hier twee aan tafel.”

Voetbalintellect

Karel Bauling, manager van Limburgs oudste hoofdklasser: „Zij

hebben niet alleen het hart op de juiste plaats zitten, maar beschikken bovendien over voetbalintellect.”

Patrick Ypelar en Maurice Selder vinden het zichtbaar prettig dat hun 'bazen' zich positief uitlaten over hen. Van genoemd duo heeft Ypelar de grootste staat van dienst. De 23-jarige student bewegingswetenschappen kwam via het C-elftal van Roda en Miranda verleden seizoen bij EHC terecht. Hij veroverde meteen een vaste plek en miste slechts drie duels door schorsing. Dit seizoen is hij nog niet geboekt. „Ik denk,” legt hij uit, „dat dat komt, omdat ik vorig jaar in feite de enige echte verdediger was. De rest van de defensie bestond uit aanvallende types, waardoor ik geregeld het vuile werk moest opknappen. Momenteel beschikken we over enkele



● Piet Hermans (links) doceert. Maurice Selder en Patrick Ypelar (rechts) luisteren aandachtig. Foto: FRANS RADE

pure verdedigers. Voor mij is dat gunstig geweest. Ik kan me nu meer op mijn eigen taak concentreren.”

Ook Maurice Selder, de 24-jarige fysiotherapeut vertoefde sinds 1989 bij EHC. „Het was een gok,” aldus Selder. „Ik heb altijd bij Helios ge-

speeld en voelde me bij die vereniging thuis. Toch heb ik de overstap gemaakt. Het is me niet tegengevallen, hoewel het een enorme omschakeling was.” Selder kwam in het eerste jaar op de bank terecht. In deze competitie startte hij vanaf het derde duel in de basis. Hij: „Ik heb geluk gehad dat de trainer maar twee wedstrijden met de complete groep heeft kunnen aantreden. Daardoor kreeg ik mijn kans. Ik ben wel blij dat het tot nu toe redelijk is gegaan.” Hermans interrumpeert: „Maurice kun je op diverse plaatsen inzetten, dat is prettig. Natuurlijk vertoont zijn spel nog diverse tekortkomingen, maar tot nu toe heeft hij dusdanig gepresteerd, dat het voor mij moeilijk wordt om hem nog te passeren.”

Spanning

Wat kunnen we van EHC nog verwachten? „We zullen gegarandeerd voor spanning blijven zorgen tot het laatste moment,” weet Ypelar te melden. Waarna Piet Hermans duidelijk wil stellen: „We hebben vier punten achterstand, maar vergeet niet dat alle topploegen van dit moment nog naar Hoensbroek moeten komen.”

EVV'er minst gepasseerde doelman van Limburg

De andere Sef Vergoossen

Van onze medewerker KAREL BOVENDEAARD

ECHT - De weg naar het net kennen alle keepers. Dat hoort bij hun werk. Voor EVV-doelman Sef Vergoossen werd het in de vorige competitie wel een heel erg platgetreden pad. Zesendertig keer plaatsten de tegenstanders hem voor een voldongen feit. Des te eenvoudiger ziet de boekhouding van de naamgenoot van de MVV-trainer er nu uit: halverwege de competitie heeft hij pas drie keer gecapituleerd, waarmee hij de minst gepasseerde doelverdediger in Zuid II is.

Twee van die drie tegentreffers zitten hem dwars: „Tegen Holtum en FC Ria scoorden wij zelf niet, dus verloren we beide malen met 1-0.” Zeven duels hield hij zijn doel schoon. Waar komt die positieve omwenteling vandaan? De lange, 27-jarige Echtenaar weet best, dat hij een 'aardig partijtje staat te keeper’, maar is realist genoeg om andere redenen te zoeken.

Als eerste noemt hij de tegenstanders: „Vorig jaar, in de derde klas, waren er meer ploegen die ons onder druk konden zetten. Hoewel we met een nieuw centraal verdedigingsduo begonnen, Paul Vogels en Erwin Evers, bleef de achterhoede dit jaar altijd vrij gemakkelijk overleidend.”

Keeperstraining

Blij is Vergoossen ook met de speciale keeperstraining. Twee keer per week wordt die verzorgd door de vader van ploeggenoot Marcel Gehlen: „John Gehlen was in de goede jaren keeper bij RIOS'31. De keeper van de A-jeugd, Marcel Laumen van de tweede elftal en ikzelf steken heel wat van hem op. Vooral mijn zelfvertrouwen is gegroeid.”

Sef is een pratende doelman: „Onmiddellijk nadat een aanval van ons is afgeslagen, corrigeer ik al roepend de middenvelders en de verdedigers, als daar aanleiding toe is.”



● Sef Vergoossen, tot nu toe pas drie keer gepasseerd. Foto: JEROEN KUIT

Onmiddellijk na de degradatie zei Vergoossen, dat zijn ploeg beslist in de derde klas thuis hoort. Het lijkt er sterk op, dat hij gelijk had. De eerste periodetitel is al binnen. De blauw-witten gaan fier aan kop.

Gaat de ploeg van trainer Ad van der Wey promovieren? Sef: „Dat kun je natuurlijk niet met zekerheid zeggen. Maar als ik zie hoe onze ploeg draait, dan durf ik wel te verklaren dat we meer dan een gewone kanshebber zijn.”

Louis Duchateau: 'Trainer Hellemonds maakte ons tot eenheid'

Waubachse Boys uit anonimiteit

Van onze medewerker FRANS DE CROON

WAUBACH - Louis Duchateau (31) is vorig seizoen teruggekeerd op het oude nest: Waubachse Boys. Na 'uitstapjes' bij Abdissebosch en Waubach kan hij bogen op een constant seizoen. Vanaf zijn favoriete stek, de rechtsbackpositie, bezorgt hij menige aanvalverhoofdbrekers. „Ik ben geboren met een blauw-wit hart”, zegt Duchateau. Als aspirant bij Waubachse Boys leerde hij tegen de bal trappen. „Ik ben dolblij dat ik na enkele jaren onderbreking weer bij de Boys terecht ben gekomen. Bij Waubach, onder Wim Vrosch en Thei Caenen, heb ik

veel geleerd. Mijn ervaring probeer ik hier op de jongere spelers over te brengen. In 4C zijn we na tien wedstrijden nog steeds ongeslagen.”

Duchateau verder: „De oogst van zestien punten moeten we weliswaar delen met FC Hoensbroek, maar ik zie ons aan het einde van de rit heel hoog, zo niet als hoogste, eindigen. Vorig jaar merkte ik al, dat er binnen de groep iets moois ging groeien. De versterking met o.a. Pablo Huth, Marcel Meens, Arnold Wauben en mijzelf bracht weer hoop in de harten. Uiteindelijk werden we in de eindklassering vierde. Coach Jan Rutten werd voor aanvang van dit seizoen vervangen

door Joop Hellemonds. Over het waarom kan ik alleen maar gissen, maar het feit dat hij nu nog geen club onder zijn hoede heeft, is zeker een vingerwijzing. Onze nieuwe trainer is een kanjer. Zijn oefenstof is van grote klasse en het lekkere sfeertje heeft hij van er van meet af aan ingestampt. Jos Meens en Patrick Dieters van Waubach zijn nu de groep komen versterken.”

Waubachse Boys scoort er dit seizoen aardig op los. Van de 24 treffers, nam topscorer Pablo Huth er tot nu toe negen voor zijn rekening. De defensie blijft redelijk gesloten. Doelman Eddy Jongboom hoefde slechts negen keer te capituleren. Louis Duchateau: „Het collectief is nadrukkelijk aanwezig. Iedereen werkt zich het lazarus. Dat is de verdienste van de trainer. Wij in deze klasse als eerste eindigen, dan zul je van goede huize moeten komen. Momenteel draaien we zo verschrikkelijk goed dat, blessures en schorsingen daargelaten, ik er alle vertrouwen in heb, dat wij de titel halen.”



● Louis Duchateau (links) en Pablo Huth testen elkaar op de 'glazen' mat. Trainer Joop Hellemonds fungeert als scheidsrechter. Foto: FRANS RADE



● Ondanks de slechte resultaten blijft het trainingsbezoek groot bij MKC. Op de voorgrond v.l.n.r. Jan Druijts, John Massot, Raymond Ronda, Robert Cox en Leon Sliepen. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Noodlijdend MKC strikt oud-MVV'ers Rob Cox en John Massot

Jan Druijts heeft slapeloze nachten

Van onze medewerker LEO JASPERS

MAASTRICHT - Tien wedstrijden gespeeld, nog geen overwinning op zak, slechts drie schamele punten bijeen gesprokkeld en al vijf punten verwijderd van de laatste niet-degradatieplaats. Trieste realiteit in het 75e levensjaar van MKC. Betekent dit het luiden van de noodklok en het plaatsen van de trainer op schepstoel? Voorzitter en elftal leider Leon Sliepen:

„Nee hoor. Trainer Jan Druijts is een van de beste trainers die Limburg rijk is. Hij kan hier zo een contract voor het leven krijgen. Aan hem ligt het zeker niet. Geen haast op ons hoofd, dat denkt aan zijn ontslag. Wij hebben niet voor niets zo lang jacht op hem gemaakt.”

De vleiende taal van zijn voorzitter doet Jan Druijts als muziek in de oren klinken. Toch gaat de 48-jarige trainer niet meer onbekommerd

door het dagelijks leven. Jan Druijts: „Het is voor het eerst in mijn carrière, dat ik met deze kant van de medaille kennis maak. Ik moet eerlijk bekennen dat ik daar wel wat probleemjes mee heb en dat ik er best wel slapeloze nachten aan overhoudt. Je piekert je suf hoe je het tij kunt keren.”

Leon Sliepen en Jan Druijts leggen eendrachtig de problemen op tafel. MKC heeft vorig jaar noodgedwongen de totale A1-selektie aan

het seniorentotaal moeten toevoegen. Op zich een toe te juichen zaak, ware het niet dat de routiniers en afwerkers Math Bulté en Jos Abbing plotseling wegens langdurige blessures weg vielen. De youngsters kwamen daardoor eerder aan de bak dan gepland, met het gevolg dat er zeer wisselvallige prestaties op de grasmat werden gelegd. Dit had weer tot gevolg dat Jan Druijts zich genoodzaakt zag nieuwe spelers op bepaalde plekken uit te testen. Het creëren van een vast elftal bleef daardoor een utopie.

Jan Druijts: „Maar dat gaat veranderen. Om de ploeg weer op de rails te brengen zijn we op zoek gegaan naar versterking, met name voor onze voorhoede. Zo zijn we er in geslaagd de ex-MVV'ers John Massot en Robbie Cox, die laatste tijd in België actief waren, te strikken. Samen met aanvoerder Raymond Ronda moet om dat duo heen een hecht team te formeren zijn, dat MKC in de tweede klasse kan houden. De nieuwkomers zijn al met de ploeg in training en de vooruitgang is duidelijk waarneembaar.”

Ondanks het feit dat lonkende degradatie een flinke smet op op het aanstaande 75-jarige bestaansfeest zou kunnen gooien, zit voorzitter Leon Sliepen allerminst in zak en as. Leon Sliepen: „Degradatie wel of niet, MKC blijft een heerlijke vereniging. We zullen blijven lachen en vooruit kijken, want regen komt ook in voetballand zonneschijn.”

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
TOP-Desk
Pannings-BVV
Venray-Meerssen
Geldrop-Longa
TSC-EHC
Baronie-Volharding
Wilhelmina-Halsteren

Eerste klasse E
Hapert-Margriet
Noad-ODC
WVO-De Valk
ESV-Rood Wit
WSC-Gemert
Udi'19-Blerick

Eerste klasse F
Wilhelmina'08-Limburgia
Waubach-Caesar
RKONS-RKVC
Her-SVN
Sittard-SCG
FC Vinkenslag-Chevremont

Tweede klasse A
Miranda-Almania
Heerlen Sport-Bunde
RKVV-MKC
Leoniaas-Geleen
Haelou-Eijsden
Vaersrade-Schuttersveld

Tweede klasse B
MVC'19-De Ster
Helden-Lindenheuvel
Veritas-Belfeldia
Born-Obbicht
PSV'35-Roermond
FCV-Venloosche Boys

Derde klasse A
Polaris-RVU
Kuijs-Scharn
SVM-RKHSV
LHB/MC-WVV'28
Voerendaal-Berg'68
SVM-Standaard

Derde klasse B
Bekkerveld-Hopel
Heerlen-VKC
Heksenberg-Groene Ster
RKSN-Kolonia
Vijlen-Minor
Weltania-Heilust

Derde klasse C
Moessel-Leveroy
DESM-Crescentia
Buchten-Brevendia
Susteren-RKMSV
FC Oda-Eindse Boys
Merefeldia-Megacles

Derde klasse D
VOS-Reuver
RKDEV-Meerlo
SVEB-IVO
Wittenhorst-SSS'18
VVO'03-SC Irene
Tigheja-Sparta'18

Vierde klasse A
Amicitia-RKBFC
Willem I-lason
RKASV-Caberg
Walraven-Rapid
Hulsberg-Schimmert
Vilt-St-Joost

Vierde klasse B
Mheerder Boys-Keer
Wit Groen-Simpelveld
Nijswiller-RKMVC
Sportclub'25-Lemirsa
RKVVM-Klimania
Gulpen-Banholtia

Vierde klasse C
KVC Oranje-Stadbroek
RKHSB-Nieuw Ende
RKBSV-RKSVB
FC Gracht-Waubachse Boys
Laura-Abdissebosch
SVK-FC Hoensbroek

Vierde klasse D
Treebeek-Sanderbout
Mariarade-IVS
GVCG-RKDPC
GSV'28-Helios'23
Centrum Boys-KEV
Corioallum-Langeberg

Vierde klasse E
SVE-FC Ria
Maasbracht-Armada
EVV-Holtum
Roosteren-Linne
Vlodrop-Walburgia
Stevensweert-Urmondia

Vierde klasse F
RKSV-SVVH
SC Leeuwen-Rios'31
Victoria-Thorn
MHD-SVH'39
Nunhem-RKVB
Swift'36-RKESV

Vierde klasse G
Venlo-VCH
Swalmen-Egchel
RKSVN-Roggel
KVC-Boekel
Quick Boys'31-FC Steyl'67
Bevo-HBSV



Hans van Breukelen

Het doel heiligt de middelen

e eerste bal houdt hij klemvast. „We waren ongelofelijk hard toe aan een succesje. Heel Nederland. Wij ook, als spelers.” Die ontboezeming laat hij kort na de aftrap vallen. Dan is er koffie. „Met of zonder?” Hij maakt hij een paar omcirkelende bewegingen, daarmee getuigend van goede omgangsvormen. Hans van Breukelen beschikt over uitstekende contactuele eigenschappen, al zijn die bij hem, zo lijkt het, de laatste tijd uitsluitend van toepassing op de bal. Buiten het veld komt de doelman van het nationale elftal amper nog in het stuk voor. Gullit, Van Basten, Kieft en Van Tiggelen hoeven maar een scheet te laten, of de media staan bol. Over 'De Breuk' is in tien jaar alles gezegd en geschreven. Niet interessant, afgezaagd. Valt op televisie geen eer mee te behalen. Af en toe een berichtje in de krant, rechtsonder in een hoekje, zoals begin deze week. „Fifa beboet Van Breukelen wegens opzichtig reclame maken voor een merk handschoenen.” Staat-ie weer even voor paal.

Na de ochtendtraining komt ook John Bosman een bakje troost halen in het dagverblijf. Hij leunt, elleboog op het blad, wat scheef tegen de bar. Die positie heeft symbolische waarde. PSV valt bijna om. Oranje is weer kaarsrecht, tot groot plezier van Hans van Breukelen. „Die 2-0 tegen de Grieken, laten we hopen dat het weer de basis is voor volgende successen.” Waarna hij schielijk de ene zwaluw signaleert die nog geen zomer maakt. „Rond het wereldkampioenschap is er alleen maar... geweest.” Hij gebruikt de bekende krachtterm, beginnend met 'ge' en in het midden iets van 'ouwe'.

De hete Italiaanse zomer is hem niet in de koude kleren gaan zitten. „Moeilijk, je bent er dag en nacht mee bezig. Dan kom je iemand tegen van 'nou, nou, nou'. Dan zeg ik het nog netjes. We hebben wat dat betreft allemaal een mening in Nederland, gelukkig. Daardoor is voetbal zo populair.” Iedereen praat erover. „Goede tijden, slechte tijden, logisch, doe ik aan mee. Maar wel in alle realiteit graag.” Dat mist hij. „Goed, een succesje, maar je moet het ook niet overdrijven. We hebben tegen Griekenland een half uur goed gespeeld.” En het is maar 2-0 geworden.

Daarmee zegt hij eigenlijk al meer dan hij zich had voorgenoemen. Zijn ogen staan nog altijd even gultig, maar de manier waarop hij met het plastic roerstokje tussen de tanden peutert, om het vervolgens handtastelijk met krakgeluidjes in gruzelementen te breken, duidt op toenemende bedachtzaamheid. Te vaak heeft hij zijn beroemde neus gestoten. Oranje in Ajax-stijl. Dag PSV. „Ha, ha, daar moet ik behoedzaam op antwoorden.” Door de jaren heen is hij erachter gekomen. „Als je eerlijk en open bent, wordt ook dat soort dingen tegen je gebruikt. Soms zit ik met de handrem op te praten, helaas.”

Door de ervaring wijzer geworden verkliest hij de tactische slalom, poortjes in plaats van open deuren. „Ajax speelt in principe met twee uitgesproken vleugelverdedigers. Die hadden wij bij Oranje niet. Wij hadden twee mandekkers. Als je praat over het Ajaxsysteem ten aanzien van twee vleugelspitsen, dan zeg ik ja. Maar het was natuurlijk niet het Ajaxsysteem dat we gespeeld hebben. Er waren gelijkennissen.” Ongevraagd snijdt hij het gekijk over Kieft aan. „De eenheid was er, de winst was er, maar misschien hadden we met Kieft wel met 4-0 gewonnen. Niemand zal het weten.”

Na het debacle tegen Portugal zit er in elk geval weer stemming in Oranje. „Ook zo'n kreet, dat wij gestemd hebben over de speelwijze. Michels zei: 'Leg alle grieven op tafel.' Aan het eind van de discussie was het: of een nieuwe spits of een diepgaande middenvelder. Als die bepaalde zekerheden preferereert, vanzelfsprekend dat op zo'n moment Bergkamp de voorkeur zou krijgen. Je had ook kunnen denken, hadden Van Basten of Kieft niet achter elkaar kunnen spelen in plaats van naast elkaar? Dan gaan stemmen op: laten we voor zoveel mogelijk vastigheden kiezen, iedereen op zijn positie. Klinkt heel logisch.”

Lunchpauze. Op het aanpalende biljart oefenen de PSV-makkers zich in het vrij spel. Vijf van de rooie. Straks bij Oranje komt het meer aan op het gemiddelde. „We moeten nu niet plotseling gaan roepen dat we het weer allemaal hebben uitgevonden. Zo ligt het niet.” Het doelsaldo telt ook mee. „Daardoor hebben we al eens een EK gemist.” Die zit.

Hij wil voortdurend naar zijn eigen verhaal toe, zijn 'denkbeelden'. Bovendien, zo meteen begint de keeperstraining. Geduld, Hans, eerst nog even Rinus Michels. Ziet er moe uit van al die inspraak. Of is het de leeftijd? „Mijnheer Thijs is nog ouder. Dat gaat toch ook? Het moet gewoon klikken tussen de groep en de trainer. Michels is pusing voetbalman” – dankje wel voor de dooddoener – „Je kunt je alleen afvragen wat zijn gedachtengang is, waarom hij het toch weer doet. Ik had al veel eerder gezegd: jongens, geef mijn portie

maar aan fikkie, met alles wat eroverheen gegaan is.” De bal over de lat stompnd: „Want dat begrijp ik dus ook niet – als je in 1988 met zijn allen de voeten kust van Michels, dat hij ploteling twee jaar later helemaal niets meer waard is in de ogen van een heleboel mensen. Gaat er bij mij niet in.” Kwestie van een bepaalde vorm van respect, beter gezegd het ontbreken daarvan, vindt hij. „Typisch Nederlands.”

Klokslag twee uur wordt hij op de vingers getikt, tijd om de handjes te laten wapperen. Met een knipoog naar de slavendrijver. „Rustig aan, we maken er geen haastwerk van.” Anno 1990 speelt Hans van Breukelen zijn eigen wedstrijd. Op de ke(e)per beschouwd weinig schokkend, maar bloedsérieus en paalvast. PSV heeft hem een nieuw, tweejarig contract aangeboden. Hij heeft nog niet getekend. „Er zijn contacten in Engeland. Daar krijg ik voor 1 februari uitsluitel over. Manager Ploegsma weet dat.”

Op zijn vierendertigste ruikt hij de kans om 'nog één keer een grote slag te slaan'. Zo ziet hij het zelf niet. „Ik speel nu vijftien jaar top, waarvan twaalf jaar eredivisie. Daarin zijn zo veel dingen gebeurd, leuke en vervelende. Zeven seizoenen PSV. Bij de club gekomen toen ze net aan het begin stond, een ploeg die overal naast pakte. De opgang meemaakt, eerst met Gullit, uitmondend in een formidabel jaar '88, en ook de achteruitgang gezien.”

Hij heeft, zegt hij, heel duidelijke denkbeelden hoe een club gerund zou moeten worden. „Zeker een vereniging als PSV.” Ha, nu komt het, een indicatie svp. „Neen. In het verleden ging ik daar uitgebreid op in, maar ik ben tot de conclusie gekomen dat het zo niet werkt. Ik ben als werknemer gecontracteerd om de ballen tegen te houden.” Zijn ideeën over speeltrant, discipline, groepssamenstelling en eisen die van bovenaf gesteld zouden moeten worden, heeft hij begraven onder de graszoden in het strafschopgebied. „Ik ben er altijd op mijn manier mee bezig geweest. Heb er met Ploegsma over gefilosofeerd, maar op een gegeven ogenblik denk je: nu is het wel genoeg.”

Hetzelfde heeft hij ook met de Oranje-raad gehad. „Ik kreeg steeds meer het gevoel” – helaas,

herhaalt hij – „dat je als speelbal gebruikt werd door allerlei mensen om de voetballerij heen. Je kunt wel duidelijk je mening ventileren, maar op momenten dat het anderen uitkomt, word je daar op teruggepakt.” Hij is zich 'heel sterk en gereserveerd' gaan opstellen. Alleen nog klappen en ballen opvangen. „Dat is ontzettend jammer. Oranje en PSV, ik wil er iets van mezelf in kwijt. Dan kom je op het punt dat je denkt: misschien ben ik wel aan wat anders toe.” Daarom wacht hij af tot 1 februari. „De sfeer in Engeland spreekt me nog steeds enorm aan.” Drie jaar Nottingham Forest. Het lijkt alweer een eeuw geleden.

Met klem ontkent hij, dat zijn mogelijk vertrek verband houdt met de precarie situatie in de Lichtstad. Philips en PSV, meer schemerlamp dan halogeen. Europacup voorbij en in de competitierace met Ajax dreigt het zelfs uit te draaien op 'hallo, geen titel'. De naargeestige sfeer in Eindhoven bedrukt hem. „Met de kinderen naar de zwembles. Je wacht een half uur in een ka-

● *Op het veld nog altijd even ambitieus. Hans van Breukelen, oefenend voor zijn zestigste interland.*



door

tertje, hoort de verhalen en onzekerheden van vrouwen over mannen die hun banen gaan verliezen. Erg.” Fabriek en club worden nog steeds met elkaar geassocieerd. „Philips stopt nog geen tien procent meer in de ploeg. Toch denken de mensen: ze contracteren wel een speler

van zoveel miljoen, maar schopen x-mensen de straat op. Het enige wat ik aan dat verkeerde beeld kan doen, is zo goed mogelijk presteren.”

Tweede rondje koffie, zwart deze keer. Zijn visies slikt hij in. „Tien jaar geleden kreeg ik het etiket opgeplakt van de semi-intellectueel, de omhooggevallen onderwijzer.” Te degelijk. „Daar word ik nu nog mee om de oren geslagen.” Na al die jaren 'waarin zoveel gebeurt met een mens'. Hij heeft zich wijselijk geconformeed aan een aantal zaken, concessies gedaan. „Maar ik kan ook zeggen dat ik mezelf ben gebleven.” Het doel heiligt de middelen. Dat is de goal en die staat op het veld, niet in het circus. De bal ligt centraal, ook thuis. Daar hebben ze. Hans en Karin, bewust voor gekozen. Wat afzijdig, in een voorbeeldfunctie. Een houding waar je als 'bekende Nederlander' niet bijster mee scoort. „Vanuit mijn denkbeelden heb ik nooit de gemakkelijkste route genomen. Dat dat bij een hoop mensen niet mag of kan, zal mij een zorg zijn. Waarom moet je

Mijlpaal op Malta

Over goed twee weken, woensdag 19 december, speelt Nederland op Malta de derde kwalificatiewedstrijd voor het Europees kampioenschap. Hans van Breukelen laat zich ontglippen, dat het zijn zestigste interland wordt. „Al schijnen feiten niet interessant te zijn,” merkt hij fijntjes op. Dat zijn ze natuurlijk wel, evengoed als de filosofietjes, kanttekeningen en slidings die hij in zijn jubileumverhaal uitdeelt. Vijftien jaar topsport, tien jaar Oranje, zeven seizoenen PSV. Misschien wel zijn laatste bij die club, want hij wil naar Engeland 'wegens het klimaat'. Dit even terzijde. Voorop staan het Nederlands elftal en de hobbelijke weg naar de eindronde in Zweden '92. Voor een voetbalprof houdt hij er een levensstijl op na die ietwat uit de mode begint te raken. Je treft hem alleen aan op zijn werk of thuis. Hans van Breukelen, overpeinzingen van een doelman bij een mijlpaal.

verschillende voetballers. Die heb je hard nodig. Met elf Marco van Bastens word je geen wereldkampioen. En met tien Jan Woutersen ook geen Europees kampioen.” Dat betekent volgens hem, dat vanuit de leiding ten opzichte van iedereen eenzelfde discipline gehandhaafd moet blijven. „Geen uitzonderingen, want die liggen al in de contracten verweven. Op het veld moet met ijzeren hand worden geregeerd. Dat is topsport. Het gaat puur om het resultaat.”

Aan de 'onwerkbare, nationale situaties' heeft hij een gruwelijke hekel. Het zijn niet alleen de invloeden van buitenaf. „Wij zijn zelf als spelers de hoofdschuldigen. We hebben geen gedragscode, kunnen en mogen alles over elkaar zeggen wat we willen zonder dat er sancties genomen worden. Het is gemakkelijk te roepen: de trainer is niet goed, het management deugt niet, en die en die deugen niet. Je zou je ook kunnen afvragen: ligt het misschien niet aan jezelf? Wij hebben geen respect voor elkaar. Dat is het hele eieren eten.”

Praten over voetbal doet hij 'het liefst in algemene zin'. Niet strooien met namen. „Niemand kwetsen. Dat is mijn instelling. Op die manier probeer ik van mijn carrière en van mijn leven iets te maken.” Wat andere mensen daarvan vinden, laat hij langs zich afglijden. „Want die hantieren normen en waarden, die de mijne niet zijn. Ze hoeven mij niet te accepteren. Ik ga me echt niet veranderen voor wie dan ook. Zo doe ik het al jaren. Heb ik me altijd prettig bij gevoeld.”

Half drie. Sportcomplex De Herdang, de oefenlocatie van PSV, is uitgestorven. Alleen Hans van Breukelen en keeperstrainer Jan Formannoy zijn er nog. Guur weerthe, om je een verkoudheid op de hals te halen. Hans van Breukelen loopt doodleuk in shorts over het veld.

Een paar minuten later bedenkt hij zich. „Ik ga toch maar even een lange broek aantrekken.” Terug uit de kleedkamer duikt hij meteen onder de lat. Hij kaast de ingeschoten ballen tot op de centimeter precies terug naar de zestien meter-lijn. Jan Formannoy, vroeger ook niet de eerste de beste (Sparta en NEC), hoeft weinig te lopen. Hij wijst op de man onder de lat en zegt: „Een gewillig type. Soms moet ik hem afremmen.”

Op de valreep trekt Hans van Breukelen nog even een voorbeeldig sprintje aan. Net een draver die door de bocht gaat. „Sorry,” roept hij. „Ik hoop dat je het allemaal begrijpt.”

(ADVERTENTIE)

Hajenius en het gedichtje d'r bij

Vaak is een zaak
nog maar het front
van waar er stond
en verdwenen met het punt
ook de allure.
Eén is er doch
die bewaarde het nog.
Daar hebben sigaren
nog het kenmerk van 't ware:
eenvoud van maak
en rijkdom aan smaak.
Dank zij de genius
van Sinter Hajenius.



P.G.C. HAJENIUS

Exclusief bij
Tabakspeciaalzaak
M. BIJSMANS
Serolesstraat 29 - HEERLEN
Tel. 045-714164



● Hans van Breukelen: 'Waarom moet je pro of anti iemand zijn?'

Foto's: DRIES LINSSEN



● Sittardse linten worden in de hele wereld gebruikt om cadeautjes mooi in te pakken.

Foto: PETER ROOZEN

Inpakken & Weggeven

Dit zijn de dagen van het grote inpakken en vervolgens weggeven. Deze aflevering van Vrijuit is gewijd aan cadeaus, zoals zo langzamerhand traditie wordt, maar nu eens met het accent op de verpakking. Ontwerpers, een fabrikant, verkopers en gebruikers komen aan de beurt.

Op de foto hiernaast enkele geschenkverpakkingen waarbij de aandacht vooral wordt gevestigd op de toegepaste linten. Ze worden in de hele wereld gebruikt om artikelen aantrekkelijk te verpakken en ze zijn afkomstig van een bedrijf in Sittard.

- Inpakken & Weggeven**
- Trends in speelgoedland **pagina 29**
- Leuke weggevers: CD's en boeken **pagina 31**
- Sint Nicolaas, meer dan kindervriend **pagina 33**
- Versieren doe je met een lintje **pagina 33**
- Nieuwe familiespelen getest **pagina 35**
- De exclusieve boeken van M en P Wetenschapsuitgeverij Aramith **pagina 37**
- Verpakken, een vak apart **pagina 38**

Aan Inpakken & Weggeven werkten mee: Ann Angela, Han Brinkman, Jos Frusch, Nico Hylkema, Angelie Poulssen, Nino Tomadesso en Anthony Verhulst.
Vormgeving: Gerrit Mulder en Sjeff Smeets
Samenstelling en eindredactie: Sante Brun en Mariëtte Stuijts

De laatste weken van het jaar zijn het overal wel druk, en de overvloedigheidsmaatschappij eist dat zelfs in de kleinste dorpen een bijna onwaarschijnlijk groot assortiment op aantrekkelijke wijze voor het grijpen ligt. Maar er blijven altijd mensen die precies weten dat daar (volgens de plaatsnaam) wel bijzonder goed te winkelen valt. In de regio Zuid-Limburg heeft de plaatsnaam nogal eens gewisseld, zelfs buitenlandse hebben lang opgeld gedaan. Maar de laatste jaren is iedereen in en buiten de provincie het er over eens: in Maastricht moet je zijn als je nog eens iets exclusiefs wilt zien, trendy zaken, gekke dingen. Dat alles gehuld in de onnavolgbaar intieme sfeer van de oude stad die moeiteloos laat zien hoe chique een bourgondische levensstijl kan zijn. Dat zie je aan de winkelstraten, dat zie je aan de mensen, dat zie je aan het uitgestalde assortiment.



● Een enorm aanbod kinderboeken'

De laatste weken van het jaar zijn het overal wel druk, en de overvloedigheidsmaatschappij eist dat zelfs in de kleinste dorpen een bijna onwaarschijnlijk groot assortiment op aantrekkelijke wijze voor het grijpen ligt. Maar er blijven altijd mensen die precies weten dat daar (volgens de plaatsnaam) wel bijzonder goed te winkelen valt. In de regio Zuid-Limburg heeft de plaatsnaam nogal eens gewisseld, zelfs buitenlandse hebben lang opgeld gedaan. Maar de laatste jaren is iedereen in en buiten de provincie het er over eens: in Maastricht moet je zijn als je nog eens iets exclusiefs wilt zien, trendy zaken, gekke dingen. Dat alles gehuld in de onnavolgbaar intieme sfeer van de oude stad die moeiteloos laat zien hoe chique een bourgondische levensstijl kan zijn. Dat zie je aan de winkelstraten, dat zie je aan de mensen, dat zie je aan het uitgestalde assortiment.



● Leuke hebbedingetjes om cadeau te doen.

De laatste weken van het jaar zijn het overal wel druk, en de overvloedigheidsmaatschappij eist dat zelfs in de kleinste dorpen een bijna onwaarschijnlijk groot assortiment op aantrekkelijke wijze voor het grijpen ligt. Maar er blijven altijd mensen die precies weten dat daar (volgens de plaatsnaam) wel bijzonder goed te winkelen valt. In de regio Zuid-Limburg heeft de plaatsnaam nogal eens gewisseld, zelfs buitenlandse hebben lang opgeld gedaan. Maar de laatste jaren is iedereen in en buiten de provincie het er over eens: in Maastricht moet je zijn als je nog eens iets exclusiefs wilt zien, trendy zaken, gekke dingen. Dat alles gehuld in de onnavolgbaar intieme sfeer van de oude stad die moeiteloos laat zien hoe chique een bourgondische levensstijl kan zijn. Dat zie je aan de winkelstraten, dat zie je aan de mensen, dat zie je aan het uitgestalde assortiment.



● Spullen die de vetkuiventijd doen herleven.

Stad vol surprises

Steden genoeg met een aantrekkelijk winkelcentrum. In de laatste weken van het jaar is het overal wel druk, en de overvloedigheidsmaatschappij eist dat zelfs in de kleinste dorpen een bijna onwaarschijnlijk groot assortiment op aantrekkelijke wijze voor het grijpen ligt. Maar er blijven altijd mensen die precies weten dat daar (volgens de plaatsnaam) wel bijzonder goed te winkelen valt. In de regio Zuid-Limburg heeft de plaatsnaam nogal eens gewisseld, zelfs buitenlandse hebben lang opgeld gedaan. Maar de laatste jaren is iedereen in en buiten de provincie het er over eens: in Maastricht moet je zijn als je nog eens iets exclusiefs wilt zien, trendy zaken, gekke dingen. Dat alles gehuld in de onnavolgbaar intieme sfeer van de oude stad die moeiteloos laat zien hoe chique een bourgondische levensstijl kan zijn. Dat zie je aan de winkelstraten, dat zie je aan de mensen, dat zie je aan het uitgestalde assortiment.

Angeli Poulssen maakte een uitvoerige winkeltocht in de Limburgse hoofdstad en kwam het nodige tegen waarmee de stelling bewezen kan worden: Maastricht heeft het ook. We laten een selectie zien.

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN



● Een stukje Engeland in Maastricht.



● Aparte sieraden in de 'schatkamers van Maastricht'.



A L G E M E E N B U R G E R L I J K P E N S I O E N F O N D S

De Centrale Dienst Algemene Voorzieningen van het Abp is verantwoordelijk voor de basisvoorzieningen

en faciliteiten die iedereen binnen het fonds nodig heeft. De eenheid Centrale Inkoop van deze dienst verzorgt de inkoop van alle diensten en goederen die noodzakelijk zijn

voor de groeiende basisvoorzieningen en faciliteiten. Bij deze eenheid is binnenkort plaats voor een

U gaat de inkoop van een breed scala aan goederen en diensten verzorgen. Daarbij werkt u onder meer mee aan projecten waarvoor u de commerciële en contractuele aspecten gaat behandelen. Ook wordt u betrokken bij het opstellen en afsluiten van (meerjaren-)overeenkomsten en bij het aucteren van specificaties, die levert in samenwerking met gebruikers en vaktechnische specialisten.

creëring, een ruime markt- en productkennis en een goede elementaire kennis op het gebied van bedrijfseconomie en financiën. Bovendien zijn uw mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden goed ontwikkeld, evenals uw administratieve en

Deze dynamische job brengt een veelheid van werkzaamheden en contacten met zich mee. U moet dan ook doelgericht kunnen werken en prioriteiten kunnen stellen.

Belangrijk is daarbij, dat de tijdsgrens in te spelen op verandering in de informatie- en technologieën in de marktverhoudingen. Voortsprekend vormt het onderzoek een dergewant uitbreiden van competenties en leveranciers evenwel een wezenlijk onderdeel van een toekomstige

He has been a successful business leader from childhood, and he has been successful in his political career. He has been a member of the House of Representatives for many years, and he has been a member of the Senate for many years. He has been a member of the Supreme Court for many years, and he has been a member of the President's Council of Economic Advisors for many years. He has been a member of the President's Council on Science and Technology for many years, and he has been a member of the President's Council on Environmental Quality for many years. He has been a member of the President's Council on Foreign Relations for many years, and he has been a member of the President's Council on International Affairs for many years. He has been a member of the President's Council on the Arts for many years, and he has been a member of the President's Council on the Humanities for many years. He has been a member of the President's Council on the Environment for many years, and he has been a member of the President's Council on the Interior for many years. He has been a member of the President's Council on the Judiciary for many years, and he has been a member of the President's Council on the Library for many years. He has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Arts for many years, and he has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Humanities for many years. He has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Sciences for many years, and he has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Social Sciences for many years. He has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Arts and the Humanities for many years, and he has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Sciences and the Social Sciences for many years. He has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Arts, the Humanities, the Sciences, and the Social Sciences for many years, and he has been a member of the President's Council on the National Endowment for the Arts, the Humanities, the Sciences, and the Social Sciences for many years.

Het gebod is als in bodring
minimaal f 63.000,- per jaar (inclusief 8%
volgtoe-uitkering). De prijs is op basis van
Hoeft.

U heeft een grondige kennis van de technische mogelijkheden van de HFO en het belang ervan voor de Nederlandse oplichting "Inloper", of een gelijkwaardig opleidingstraject te beschikken over een ruime vakop-

Voor nadere informatie over deze
kunt u contact opnemen met de heer
J.W.H. Lambermon, hoofd Centrale
telefoon 045-792099. Uw
sollicitatie wordt u binnen twee
dagen verzonden aan het Algemeen
personeelsbureau t.a.v. de heer
J.H.M.F. Roymans, personeelswiseur
Postbus 10000, 6400 DB, Heerlen
6401 TS Heerlen, telefoon 045-792202.

Een psychologisch onderzoek kan
deel uitmaken van de selectieprocedure.



Veelzijdige onderzoeksfunctie voor een psychologisch assistent(e) bij NS

1982 to our immediate partner in
the world's largest business transac-
tions. We are now the largest
supplier of goods and services to
the U.S. government.

Our new products and services
include:

- **Defense** - We are the largest
supplier of goods and services to
the U.S. government.
- **Healthcare** - We are the largest
supplier of goods and services to
the U.S. government.
- **Education** - We are the largest
supplier of goods and services to
the U.S. government.
- **Transportation** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Construction** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Energy** - We are the largest
supplier of goods and services to
the U.S. government.
- **Environment** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Works** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Safety** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Health** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Housing** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Transportation** - We are
the largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Utilities** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Works** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Safety** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Health** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Housing** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Transportation** - We are
the largest supplier of goods and
services to the U.S. government.
- **Public Utilities** - We are the
largest supplier of goods and
services to the U.S. government.

De Sociale Unit Maastricht maakt deel uit van:
De Sociale Unit Maastricht is een organisatie die zich inzet voor de sociale welzijn van de samenleving. De Sociale Unit Maastricht is een organisatie die zich inzet voor de sociale welzijn van de samenleving. De Sociale Unit Maastricht is een organisatie die zich inzet voor de sociale welzijn van de samenleving.

kelijk aan de slag gaat ontvangt u een interne
opdracht, die zowel theoretisch als praktisch
van aard is.

■ Keft der Verfassung: Die Verfassung ist ein Dokument, das die Grundgesetze eines Landes enthält. Sie regelt die Organisation der Regierung und die Rechte der Bürger.

100

A high-contrast, black and white image showing a dense, textured surface. The image is characterized by a repeating pattern of dark, horizontal bands and lighter, speckled areas, creating a complex, almost abstract visual effect. The texture appears grainy and uneven, with varying shades of gray and black. The overall composition is a full-page view of this textured surface, which could be a book cover or endpaper.

Open universiteit

[illegible][illegible]

Bij de stafafdeling is vacant de functie van
controller
cursusproductie m/

schreibmaschinen: LID 500/59

1. **THE STATE OF TEXAS, County of _____, do hereby certify that**
 2. **_____**
 3. **_____**
 4. **_____**
 5. **_____**
 6. **_____**
 7. **_____**
 8. **_____**
 9. **_____**
 10. **_____**
 11. **_____**
 12. **_____**
 13. **_____**
 14. **_____**
 15. **_____**
 16. **_____**
 17. **_____**
 18. **_____**
 19. **_____**
 20. **_____**
 21. **_____**
 22. **_____**
 23. **_____**
 24. **_____**
 25. **_____**
 26. **_____**
 27. **_____**
 28. **_____**
 29. **_____**
 30. **_____**
 31. **_____**
 32. **_____**
 33. **_____**
 34. **_____**
 35. **_____**
 36. **_____**
 37. **_____**
 38. **_____**
 39. **_____**
 40. **_____**
 41. **_____**
 42. **_____**
 43. **_____**
 44. **_____**
 45. **_____**
 46. **_____**
 47. **_____**
 48. **_____**
 49. **_____**
 50. **_____**
 51. **_____**
 52. **_____**
 53. **_____**
 54. **_____**
 55. **_____**
 56. **_____**
 57. **_____**
 58. **_____**
 59. **_____**
 60. **_____**
 61. **_____**
 62. **_____**
 63. **_____**
 64. **_____**
 65. **_____**
 66. **_____**
 67. **_____**
 68. **_____**
 69. **_____**
 70. **_____**
 71. **_____**
 72. **_____**
 73. **_____**
 74. **_____**
 75. **_____**
 76. **_____**
 77. **_____**
 78. **_____**
 79. **_____**
 80. **_____**
 81. **_____**
 82. **_____**
 83. **_____**
 84. **_____**
 85. **_____**
 86. **_____**
 87. **_____**
 88. **_____**
 89. **_____**
 90. **_____**
 91. **_____**
 92. **_____**
 93. **_____**
 94. **_____**
 95. **_____**
 96. **_____**
 97. **_____**
 98. **_____**
 99. **_____**
 100. **_____**

1. **NAME** _____
 2. **ADDRESS** _____
 3. **CITY** _____
 4. **STATE** _____
 5. **ZIP** _____
 6. **PHONE** _____
 7. **TELETYPE** _____
 8. **FAX** _____
 9. **E-MAIL** _____
 10. **DATE** _____
 11. **TIME** _____
 12. **BY** _____
 13. **FOR** _____
 14. **TO** _____
 15. **FROM** _____
 16. **RE** _____
 17. **INFO** _____
 18. **NOTE** _____
 19. **ATTN** _____
 20. **REF** _____
 21. **OBJ** _____
 22. **SUB** _____
 23. **TOPIC** _____
 24. **DATE** _____
 25. **TIME** _____
 26. **BY** _____
 27. **FOR** _____
 28. **TO** _____
 29. **FROM** _____
 30. **RE** _____
 31. **INFO** _____
 32. **NOTE** _____
 33. **ATTN** _____
 34. **REF** _____
 35. **OBJ** _____
 36. **SUB** _____
 37. **TOPIC** _____
 38. **DATE** _____
 39. **TIME** _____
 40. **BY** _____
 41. **FOR** _____
 42. **TO** _____
 43. **FROM** _____
 44. **RE** _____
 45. **INFO** _____
 46. **NOTE** _____
 47. **ATTN** _____
 48. **REF** _____
 49. **OBJ** _____
 50. **SUB** _____
 51. **TOPIC** _____
 52. **DATE** _____
 53. **TIME** _____
 54. **BY** _____
 55. **FOR** _____
 56. **TO** _____
 57. **FROM** _____
 58. **RE** _____
 59. **INFO** _____
 60. **NOTE** _____
 61. **ATTN** _____
 62. **REF** _____
 63. **OBJ** _____
 64. **SUB** _____
 65. **TOPIC** _____
 66. **DATE** _____
 67. **TIME** _____
 68. **BY** _____
 69. **FOR** _____
 70. **TO** _____
 71. **FROM** _____
 72. **RE** _____
 73. **INFO** _____
 74. **NOTE** _____
 75. **ATTN** _____
 76. **REF** _____
 77. **OBJ** _____
 78. **SUB** _____
 79. **TOPIC** _____
 80. **DATE** _____
 81. **TIME** _____
 82. **BY** _____
 83. **FOR** _____
 84. **TO** _____
 85. **FROM** _____
 86. **RE** _____
 87. **INFO** _____
 88. **NOTE** _____
 89. **ATTN** _____
 90. **REF** _____
 91. **OBJ** _____
 92. **SUB** _____
 93. **TOPIC** _____
 94. **DATE** _____
 95. **TIME** _____
 96. **BY** _____
 97. **FOR** _____
 98. **TO** _____
 99. **FROM** _____
 100. **RE** _____
 101. **INFO** _____
 102. **NOTE** _____
 103. **ATTN** _____
 104. **REF** _____
 105. **OBJ** _____
 106. **SUB** _____
 107. **TOPIC** _____
 108. **DATE** _____
 109. **TIME** _____
 110. **BY** _____
 111. **FOR** _____
 112. **TO** _____
 113. **FROM** _____
 114. **RE** _____
 115. **INFO** _____
 116. **NOTE** _____
 117. **ATTN** _____
 118. **REF** _____
 119. **OBJ** _____
 120. **SUB** _____
 121. **TOPIC** _____
 122. **DATE** _____
 123. **TIME** _____
 124. **BY** _____
 125. **FOR** _____
 126. **TO** _____
 127. **FROM** _____
 128. **RE** _____
 129. **INFO** _____
 130. **NOTE** _____
 131. **ATTN** _____
 132. **REF** _____
 133. **OBJ** _____
 134. **SUB** _____
 135. **TOPIC** _____
 136. **DATE** _____
 137. **TIME** _____
 138. **BY** _____
 139. **FOR** _____
 140. **TO** _____
 141. **FROM** _____
 142. **RE** _____
 143. **INFO** _____
 144. **NOTE** _____
 145. **ATTN** _____
 146. **REF** _____
 147. **OBJ** _____
 148. **SUB** _____
 149. **TOPIC** _____
 150. **DATE** _____
 151. **TIME** _____
 152. **BY** _____
 153. **FOR** _____
 154. **TO** _____
 155. **FROM** _____
 156. **RE** _____
 157. **INFO** _____
 158. **NOTE** _____
 159. **ATTN** _____
 160. **REF** _____
 161. **OBJ** _____
 162. **SUB** _____
 163. **TOPIC** _____
 164. **DATE** _____
 165. **TIME** _____
 166. **BY** _____
 167. **FOR** _____
 168. **TO** _____
 169. **FROM** _____
 170. **RE** _____
 171. **INFO** _____
 172. **NOTE** _____
 173. **ATTN** _____
 174. **REF** _____
 175. **OBJ** _____
 176. **SUB** _____
 177. **TOPIC** _____
 178. **DATE** _____
 179. **TIME** _____
 180. **BY** _____
 181. **FOR** _____
 182. **TO** _____
 183. **FROM** _____
 184. **RE** _____
 185. **INFO** _____
 186. **NOTE** _____
 187. **ATTN** _____
 188. **REF** _____
 189. **OBJ** _____
 190. **SUB** _____
 191. **TOPIC** _____
 192. **DATE** _____
 193. **TIME** _____
 194. **BY** _____
 195. **FOR** _____
 196. **TO** _____
 197. **FROM** _____
 198. **RE** _____
 199. **INFO** _____
 200. **NOTE** _____
 201. **ATTN** _____
 202. **REF** _____
 203. **OBJ** _____
 204. **SUB** _____
 205. **TOPIC** _____
 206. **DATE** _____
 207. **TIME** _____
 208. **BY** _____
 209. **FOR** _____
 210. **TO** _____
 211. **FROM** _____
 212. **RE** _____
 213. **INFO** _____
 214. **NOTE** _____
 215. **ATTN** _____
 216. **REF** _____
 217. **OBJ** _____
 218. **SUB** _____
 219. **TOPIC** _____
 220. **DATE** _____
 221. **TIME** _____
 222. **BY** _____
 223. **FOR** _____
 224. **TO** _____
 225. **FROM** _____
 226. **RE** _____
 227. **INFO** _____
 228. **NOTE** _____
 229. **ATTN** _____
 230. **REF** _____
 231. **OBJ** _____
 232. **S**

Aan de afdeling Financien economische adviseurs opgedragen de ontwikkeling, verbetering en afstemming van het financieel en economisch beleid van het kabinet te ondersteunen.
De afdeling is opgesteld uit de subafdelingen centrale administratie en financieel beleid en beheer.

medewerker logistieke aansluitingen m/v

[illegible][illegible]

CU

[illegible][illegible]

inlichtingen betreffende deze functie worden ingevraagd
verstrekt door de heer L. Houta, hoofd afdeling
personeelszaken, telefoon 045-768004.

Schrijft u uw sollicitatie en/of vermelding van het
aankomende op het adres van de volgende instantie voor
september 1991 en richt u aan het College van Bestuur
van de Open Universiteit, per e-mail aan de afdeling
Personeelszaken, Postbus 2800, 6500 DL, Heteren.



● Meisjes willen terug naar echt meisjespeelgoed, zoals deze veilige naaimachine.

Jaarlijks meer dan 2000 slachtoffertjes

Verkeerd speelgoed kan heel gevaarlijk zijn

In Nederland mag niemand een brandgevaarlijke speelgoedtent verkopen. En ook mogen teken- en schrijfmateriaal voor kinderen geen giftige stoffen bevatten en zijn speeltjes met de smaak, geur of vorm van vruchten verboden.

Ondanks deze en vele andere strenge eisen die in de Warenwet zijn vastgelegd, is speelgoed jammer genoeg niet altijd even veilig. Volgens cijfers van de Stichting Consument en Veiligheid behandelen Nederlandse ziekenhuizen jaarlijks 2100 kinderen na een ongeval met speelgoed. De meeste van deze kinderen zijn tussen de nul en negen jaar.

Consument en Veiligheid wijst er echter op dat dit niet betekent dat er zoveel gevaarlijk speelgoed te koop is. „De oorzaak zit meestal niet in de kwaliteit van het speelgoed. Ongelukken gebeuren vooral doordat een kind vaak te jong is voor een bepaald stuk speelgoed”, meldt de Stichting.

TIPS

De Stichting ziet ook wel in dat het onmogelijk is alle speelgoed achter slot en grendel te zetten. Zij heeft echter wel tips om de risico's te verkleinen. De twee hoofdoorzaken van speelgoed-ongevallen zijn volgens de Stichting dat kinderen vaak spelen met speelgoed van een ouder broertje of zusje en dat alle speelgoed niet even zorgvuldig is gemaakt. Zo is er speelgoed met scherpe randen of punten.

Soms zijn bepaalde onderdelen van een speeltje niet goed beveiligd. Denk aan een autootje waarvan een wielje losraakt, waardoor er een lange scherpe pin tevoorschijn kan komen.

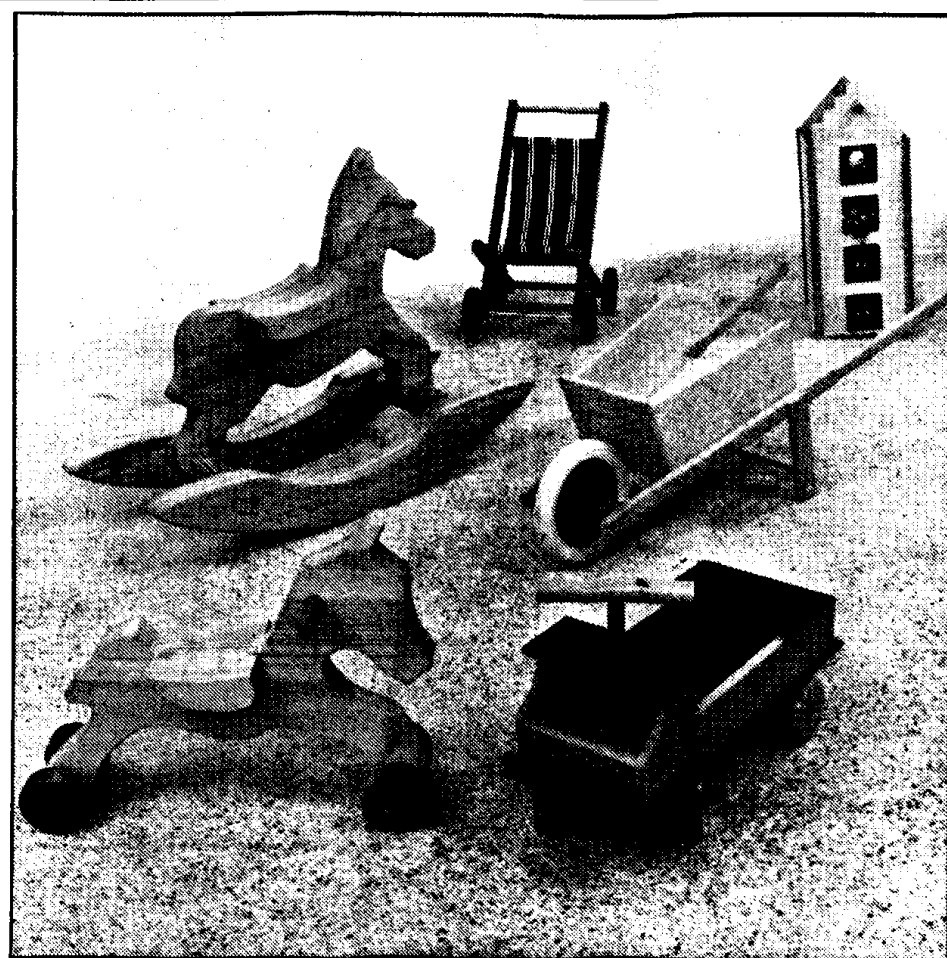
Consument en Veiligheid raadt iedereen die speelgoed voor kinderen koopt aan goed op de constructie van het speelgoed te letten. En uitsluitend speelgoed te

kieszen dat bij de leeftijd van het kind past.

BROCHURE

De ouders wordt aangeraden eventuele gebruiksaanwijzingen bij speelgoed samen met de kinderen goed door te nemen. Vaak geeft de fabrikant aan voor welke leeftijd het speelgoed geschikt is. En als speelgoed niet geschikt is voor kinderen beneden de vier jaar moeten fabrikanten dit zelfs verplicht vermelden.

Mensen die meer informatie over speelgoed en veiligheid willen hebben, kunnen de gratis brochure 'Speelgoed' in de serie 'Kijk op Veiligheid' bij de Stichting Consument en Veiligheid aanvragen. De Stichting heeft verder een speciale gratis Advies- en Klachtenlijn: 06-0220220.



● Mooi houten speelgoed uit het voormalige Oostblok is slechts mondjesmaat te verkrijgen.

Voor meisjes Barbi, voor jongens Robo-Cop

Nederlanders kopen weinig speelgoed

Nederland besteedt, in vergelijking met de rest van Europa, weinig geld aan speelgoed. In 1988 werd per kind gemiddeld 330 gulden uitgegeven, in het afgelopen jaar was dat bedrag nauwelijks meer. Vergeleken met bijvoorbeeld Duitsland is dat weinig. De Duitsers gaven vorig jaar bijna 600 gulden uit aan speelgoed.

Het omzetcijfer van de gezamenlijke Europese speelgoedmarkt is over vier jaar bijna dertig miljard gulden. Waarschijnlijk zal Nederland ook dan bescheiden scores. Dat komt, zeggen kenners, door onze calvinistische inslag. We zijn bang onze kinderen te vervenemen. Maar ook de komst van speel-o-theken en andere leensystemen, typisch voor ons land, spelen een rol.

De speelgoedwereld is volop in beweging. Nieuw dit jaar is de grote aandacht voor bordspellen voor volwassenen en de terugkeer van vooroorlogse spellen. Ook houten speelgoed staat extra in de belangstelling. Opmerkelijk dit speelgoedjaar is het educatieve speelgoed voor de baby's en peuters.

SCHEIDING

Opvallend is ook de grote aandacht voor meisjespeelgoed. De scheiding tussen meisjes- en jongensspeelgoed is duidelijker dan ooit. Roze in alle varianten duidt meisjespeelgoed aan, terwijl donkere tinten staan voor avontuurspeelgoed voor jongens. Sinds '87 hebben meisjes een groeiende belangstelling voor poppen. Jongens daarentegen keren terug naar vliegtuigmodellen en autootjes.

De meisjespeelgoedmarkt wordt overspoeld met poppen. Nieuw is Cherry Merry Muffin, een kleine pop die zich omringt met gebak en koekjes en daar ook naar ruikt. Bij dit popje horen



een keukentje en bakgerei. Het poppenmerk 'Schildpad' keert terug in de poppenhoek. De klassieke poppen van voor en na de oorlog worden weer op de markt gebracht. Daarnaast wordt een nieuwe serie 'kinderen van onze tijd' geïntroduceert. Ook Holly Hobby, de nostalgische stoffen pop, keert terug in

de poppenhoek. Nu, bij haar comeback in de jaren negentig, is ze verkrijgbaar in vijf verschillende uitvoeringen en met lang en kort haar.

ROBO-COP

Voor jongens zijn er auto's en vliegtuigen. Nieuw zijn de 'Flippers', twee auto's in één. Door

een 'Flipper' eenvoudigweg om te draaien wordt een grijze Porsche een paar racewagens. Opvallend is het speelgoed dat het ene lijkt, maar het andere is. Bijvoorbeeld de gereedschapskisten en benzineblikken van Micro Machines. Eenmaal geopend en opengelapt, worden het steden, garages en berglandschap

pen. De grote invloed van de tv op de kinderen blijkt ook dit jaar weer. Zo weggestapt van het tv-scherm zijn de Turtles, van plastic en van pluche. Ook Robo-Cop is helemaal in. Net als de Turtles strijdt hij tegen het kwaad. Robo-Cop wordt compleet met een rolletje klappertjes geleverd dat echt kan worden afgeknald.

Speeltjes in het Oostblok schaars

De politieke ommekeer in het voormalige DDR gaat gepaard met een economische chaos. Ook de Oostduitse speelgoedindustrie heeft eronder te lijden. Verschillende fabrieken hebben hun deuren al moeten sluiten. De prijzen van het speelgoed zijn geweldig gestegen, waardoor ook de export naar het Westen op een laag pitje staat.

De Oostduitse staat heeft lange tijd enorme subsidies in de speelgoedindustrie gepompt. De prijzen werden kunstmatig laag gehouden en waren daardoor zeer aantrekkelijk voor de export. Het speelgoed is na het wegvallen van die subsidies, te duur en niet

meer interessant voor de Westerse importeurs.

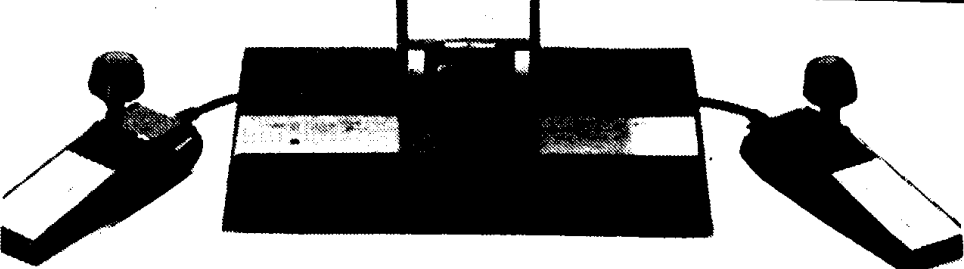
De Nederlandse winkeliers hebben de afgelopen maanden de Oostduitse handgemaakte poppen en houten speeltjes in de aanbieding gedaan. Het is voorlopig het laatste speelgoed dat vanuit die hoek tot ons komt.

HOUT

Rusland en Bulgarije blijven over als de grootste producenten uit het voormalige Oostblok. Mondjesmaat dringt het nostalgisch houten speelgoed, de pikende kippen, blokkenpuzzels, houten legpuzzels en solide treinen, binnen op de Nederlandse markt. Aan dit speelgoed is vaak generaties lang niets veranderd.

Uit die hoek komt ook veel muzikaal speelgoed, het citertje, de blaasfluit, accordeon en tamboerijn.

Ook blikken Russische speeltuigjes, bijvoorbeeld opwindbare treintjes, komen voorzichtig de Nederlandse markt binnen.



● Nederland verslingert zich met de rest van Europa aan videospellen.

Importeur verrast door snelle verkoop Videogames veroveren land stormenderhand

Nederland staat aan de vooravond van het tijdperk van de videogames. Tegen het einde van dit jaar hebben, volgens de voorspellingen, 330.000 gezinnen een spelcomputer. Over twee jaar zijn dat een kleine half miljoen. In '85 was het minder rooskleurig gesteld met de videogames. Uiteindelijk leidde dat tot een volledige ineenstorting van de spellenmarkt.

Sinds kort gaat het met de ver-

koop van computerspelletjes opvallend goed. Volgens ingewijden ligt de reden voor de hand: de techniek is toegankelijker en de videogames zijn steeds gemakkelijker te bedienen. De winkeliers, altijd paraat om op nieuwe ontwikkelingen in te springen, hebben bijna honderd nieuwe spellen in de winkels gelegd.

Tachtig procent van de videogames worden door jongeren tot zestien jaar gekocht. De spellen zijn onderverdeeld in behendigheid-, actie- en schietgames. Opvallend is de voorkeur van zes- tot twaalfjarigen voor schietspellen. Behendigheidsgames genieten bij de wat oudere jongens en meisjes de voorkeur. Deze groep stelt hogere eisen aan het spel, zij willen dat het er ook mooi uitziet. Spelcomputers zijn relatief hoog in prijs, gemiddeld om en nabij de 500 gulden. Zelfs Atari, Nederlands grootste importeur op dit gebied, is verrast door het gemak waarmee er wordt gekocht. In Nederland lopen we wat verkeer betreft gelijk met 'computergekke' landen als Duitsland en Frankrijk. Zoals gewoonlijk spannen de Amerikanen de kroon, jaarlijks gaan er zo'n twintig miljoen spelcomputers en minstens honderd miljoen spelcassettes over de toonbank.

PACKMAN

De winkeliers rekenen dit jaar op een recordverkoop van bijna 33.000 spelcomputers. Nieuw in de winkels is de draagbare tele-spel-in-zakformaat van Atari. Op deze 'Atari Lynx' kunnen via een kabel acht spelcomputers onderling worden gekoppeld zodat de hele familie kan meespelen. Opvallend dit jaar is de grote aandacht voor het educatieve aspect: een groot aantal spellen is gewijd aan verkeer, taal, rekenen, klok kijken en aardrijkskunde. Overigens is 'Packman' er ook nog steeds. 'Packman' heeft alle latere spellen en ook de ineenstorting van de videogamesmarkt overleefd. Nog steeds is het gele poppetje dat zich een weg door het doolhof door eet, een grote topper.

De pop krijgt eigen wereld

De pop is weer in. Negenenennegentig procent van alle meisjes tussen de zes en negen jaar heeft één of meer poppen. Bij even oude jongens ligt dat percentage op 24. De periode waarin de pop naar een hoek van de kinderkamer was verbannen, lijkt definitief voorbij. De fabrikanten van speelgoed zijn gretig op die trend ingesprongen.

Bij poppen horen kleertjes en ook een poppenhuis met meubeltjes. Dit jaar is het aanbod van deze accessoires groter dan ooit. Tot voor kort hadden speelgoedwinkels weinig extra's voor de pop. Begrijpelijk dat het vergrote aanbod aanstekelijk werkt. Zeven van de tien meisjes happen toe en slepen hun ouders mee om te gaan kijken naar al dat nieuwe

poppenmateriaal. Het aanbod is veelzijdig. Badjes met werkende douche, keukentjes, kinderstoelen en commodes met verzorgingssets. Er zijn zelfs echt werkende poppenwasmachines met droogtrommel. Heuse afwasmachines behoren eveneens tot de begeerde objecten.

BARBIE

Voor de oudere meisjes is er nog steeds de Barbie-pop. Barbie heeft sinds meisjesheugenis veel kleertjes. Nieuw is dat haar garderobe is uitgebreid met jurken die getransformeerd kunnen worden in respectievelijk middeleeuws, avondtoilet en een babydoll om in te slapen.

Maar de meeste meisjes willen meer met een pop dan het aan- en uitkleden. Onderzoek heeft dat uitgewezen. De makers van Barbie volgen die ontwikkeling op de voet. Barbie schept samen met vriend Ken, zusje Skipper en haar vriendinnen een luxe droomwereld. Naast een Ferrari heeft ze een camper waarmee ze op avontuur kan. De camper bestaat uit twee delen die van elkaar losgemaakt kunnen worden; een autogedeelte en een caravangedeelte dat ook als huis dienst kan



● Deze pop kan echt lopen. De meeste meisjes willen er wel zo een.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

doen.

POPPENHUIZEN

Ook poppenhuizen winnen terrein. Vooral poppenhuizen van degelijk hout en modern plastic zijn erg in trek. Overigens hebben zes op de tien meisjes er al één.

Uit de Sovjetunie komt een stevig houten poppenhuis dat is ingericht met de degelijkheid van Duitse meubelmakers. Poppe-

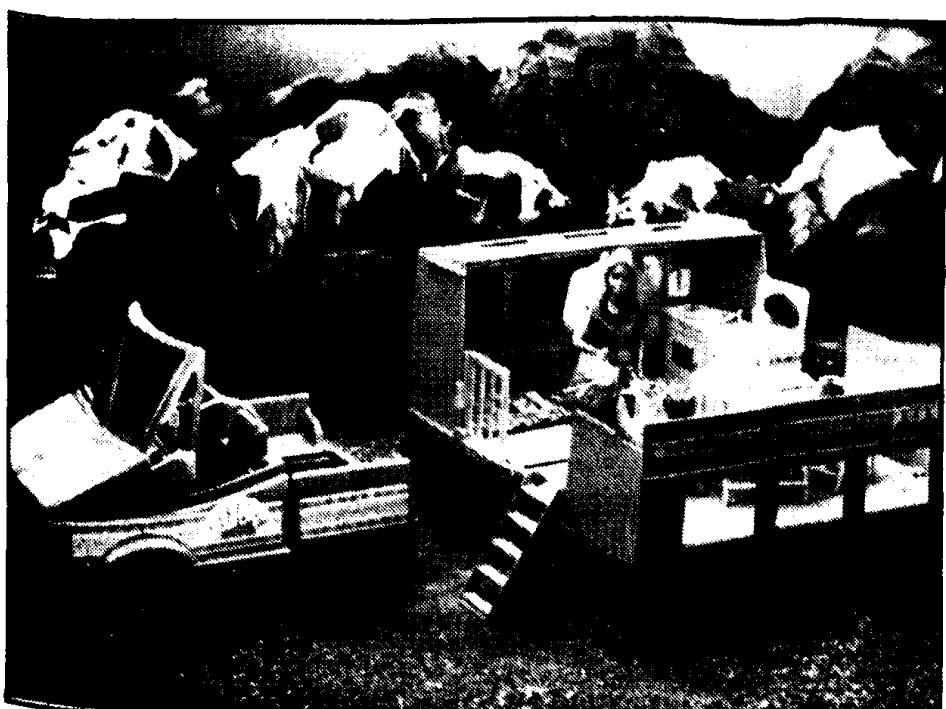
moeders en -vaders kunnen er zonder probleem op zitten. De inrichting van het huis kan per setje worden gekocht.

Tot nu toe is het alleen verkrijgbaar bij speciaalzaken in houten speelgoed. Het is geschikt voor kinderen vanaf drie jaar.

Ook voor de kleintjes, tot acht jaar, is er het poppenhuis van Playmobil. Van plastic en geheel

in 19-de eeuwse stijl. Dit poppenhuis is overigens uitgeroepen tot speelgoed van het jaar.

Voor de iets ouderen is er het huis van de Sylvanians, de inwonertjes van Maple Town, tot voor kort bij RTL4 op de buis. Het is een houten huis met meubeltjes waarvan de deurtjes open kunnen en met draaimolentjes die echt werken. Zelfs het speelgoed van de Sylvanian-baby is tot in detail uitgewerkt.



● Ook het wereldje van de poppen is veranderd. Barbie gaat op vakantie met haar multifunctionele camper.

Service b.v.

Het aanbod nieuwe boeken en CD's – platen beginnen inmiddels echt achterhaald te worden – dat voor de feestdagen op de markt verschijnt is gigantisch: van doktersromannetjes in de bouquette via stripboeken voor de jeugd tot meesterwerken uit de wereldliteratuur, van geluidsdragers met hedendaagse pop tot het ijzere klassieke repertoire en alle genres daartussen. Op deze pagina vindt u een heel beperkte en per-

soonlijke keuze uit dit enorme aanbod: aardige, interessante en opvallende zaken, die het verdienen onder de aandacht gebracht te worden.

Met in het achterhoofd een zo breed mogelijk publiek en een mogelijke relatie met onze provincie. De allernieuwste CD van Whitney Houston of het laatste boek van Rudy Kousbroek zult u op deze pagina niet aantreffen; wel die producten, die – ten onrechte onopgemerkt – in de

grote massa drijven onder te gaan.

Wat de CD's betreft: ze kunnen – tenzij anders aangegeven – worden ondergebracht in de categorie 'nice-price', prettig geprijsd dus, soms twee voor de prijs van een. De selectie kwam mede tot stand met medewerking van Toos Roeks van de Heerlense platenzaak.

jos frusch

Kinderboeken voor groot en klein

Onze keuze uit de enorme hoeveelheid kinderboeken die rond deze tijd van het jaar in de winkel verschijnt, kan slechts op summiere wijze een beeld geven van het zeer gevarieerde aanbod. Voor iedere leeftijdscategorie en beurs zijn boeken verkrijgbaar die een zinvolle aanvulling vormen op de bekende kinderboekenmarkt, die ieder jaar door middel van de kinderboekenweek – en de boeken die in het kader daarvan verschijnen – belangrijke impulsen krijgt.

Voor de allerkleinste 'lezers' zijn er vier nieuwe boekwerkjes in de 'Een ogenblikje op...'-serie van uitgeverij Zirkoon, een oorspronkelijk Engelse uitgave met de titel 'My first look at'. 'Thuis', 'Voelen', 'Tegenstellingen' en 'Seizoenen' zijn de titels van de vier nieuwe uitgaven, die jonge kinderen met behulp van foto's van bekende en minder bekende voorwerpen vertrouwd maken met de diverse begrippen. Zacht, kleverig, glad en nat worden haast voelbaar, spelenderwijs wordt een ontdekkingsstocht gemaakt in de keuken, de badkamer en de garage. En met dik en dun, groot en klein of warm en koud hebben de kleintjes binnen de kortste keren geen problemen meer.

Voor de kleuters, vanaf ca. vier jaar, zijn er prachtige prentenboeken. Bijvoorbeeld bij de reeds genoemde uitgeverij Zirkoon, die De Brommelmobbel liet verschijnen, een groot formaat prentenboek van Barbara Firth (tekeningen) en Sarah Hayes (tekst) in een vertaling van Nicola Ries. Hoofdfiguur is een beer, wiens belevenissen via tekening en stapelverhaal (steeds een zinnetje erbij) worden verhaald. De tekst ligt door rijm en alliteratie zo gemakkelijk in het gehoor, dat kinderen het verhaal, na het een paar keer gehoord te hebben, moeiteloos kunnen opzeggen of 'meelezen'.

Niet minder mooi, maar tekstueel wat moeilijker, is het bij uitgeverij Clavis in Hasselt verschenen prentenboek 'Feest voor Karel' van Koen Fossey. Met een ongelooflijke nauwkeurigheid weet deze bekende Belgische illustrator op meesterlijke wijze dieren tot leven te wekken: de doodgewone bruine kikker Karel bijvoorbeeld, die wordt uitgenodigd voor het grote kikkerfeest, waar ook de reiger aanwezig zal zijn...

Uitgeverij Altamira heeft in een Nederlandse vertaling weer twee prentenboeken over de muis Angelina laten verschijnen. De prachtige illustraties zijn van Helen Craig. 'Angelina's verjaardag' en 'Angelina Ballerina' zijn de titels van deze uitgaven. Bij het laatste boekje is een pop verkrijgbaar, die in het prentenboek figureert. Ook zijn er kaarten en posters van deze 'super-muis' te koop.

'Kroamschudde'n in Mariaparochie' van Herman Finkers en John Croezen is een heel ander prentenboek, of beter een stripverhaal, bedoeld voor het wat oudere kind. De cabaretier vertelt op de van hem bekende droge manier de geschiedenis van een Twents echtpaar, Merie en Spiekerjosef. Het verhaal speelt zich af op 25 december van het jaar 0 en bevat bekende ingrediënten als midwinterhoorns, herders, de felicitatiedienst en kerstmuziek. En de drie wijzen vertonen opvallende gelijkenis met Roberto Blanco, Heino en Franz Joseph Strauss. Voor de liefhebbers. Die krijgen er (voor f 15,90) een bouwplaat van de nederige woning van de hoofdrolspelers bij.

Tweehonderd gekke, stoutte, grappige, droevige, onschuldige en verrassende gedichten zijn terug te vinden in het kinderboek 'Kom maar dichter', dat werd samengesteld door Jan van Collie en geïllustreerd door Joep Bertrams. Het verscheen bij uitgeverij Altiora Averbode te Apeldoorn en herbergt gedichten voor kinderen, van onder anderen Wiel Kusters, Riet Wille, Ted van Lieshout, André Sollié en Willem Wilmink. Ze zijn geordend naar twaalf thema's zoals feestgedichten, dierengedichten en schoolgedichten. Een prachtig boek om de jeugd met poëzie vertrouwd te maken.

En voor kinderen die nog niet zelf kunnen lezen maar wel graag willen worden voorgelezen is er de elfde druk van 'Het grote voorleesboek' van W.G. van de Hulst sr. en jr. Een boek dat jarenlang was uitverkocht maar nu – voor de prijs van f 29,50 – weer leverbaar is bij uitgeverij Callenbach. Soms spelen de verhalen in de wereld van het kind, soms in een fantasiewereld van prins en prinsessen; ook verhalen van en over dieren zijn erin terug te vinden.



● Illustratie uit 'Feest voor Karel' van Koen Fossey.

Limburgse verhalen met een glimlach

'Limburgse verhalen met een glimlach' is de titel van een bij de Europese Bibliotheek verschenen boek van de journalist Leo Jannissen uit Stramproy. Hij tekende de meeste verhalen op uit de mond van vertellers in de hele provincie. Ze zijn vaak verteld door ouders en voorouders, waardoor ze zeker aangedikt en verfraaid zullen zijn, zoals ook de auteur in zijn inleiding meent te moeten opmerken. De goedlachsheden van de Limburger en zijn neiging om het leven van de zonnige kant te zien staan er borg voor dat humor niet ontbreekt in deze fantastische vertellingen, die op overzichtelijke wijze in het boek zijn gerangschikt. En Jan Radersma zorgde voor diverse sprekende pentekeningen. De prijs bedraagt f 29,90.

Jannissen heeft zijn boek in veertien hoofdstukken onderverdeeld, die titels dragen als 'Over slimme en domme figuren', 'Sterke verhalen en overdrijven', 'Smokkelaars en stropers', 'Wonderlijke zaken', 'Markante figuren', 'Over pastoren en de kerk' en 'Het ontstaan van streek-, plaats- en voornamen'. En bij ieder verhaal staat vermeld in welke plaats of streek het de ronde deed/doet.

Een voorbeeld van deze verhalen met een glimlach, dat de titel draagt 'Pisbak in Maastricht'.

Een meisje uit Gronsveld trouwde in de jaren vijftig en kwam te wonen in een flat in Maastricht. De eerste zondag kwam haar vader op bezoek. Na een uurtje moest deze naar de w.c. en toen hij terug kwam zei hij: 'Goh, wat een deftige w.c. heb je hier; ik vraag mij alleen af waarom die pisbak met dat kraantje erboven zo hoog zit.'

Toon en het oud worden

Zoals de laatste jaren gebruikelijk brengt uitgeverij Fontein rond november een nieuw boek van Toon Hermans op de markt. Waarschijnlijk omdat het mijnerend proza en de even kolderieke als licht beschouwende 'poëzie' van 's lands meest geliefde cabaretier het goed doet als geschenk voor Sinterklaas en Kerst.

Ook zijn nieuwste boek 'Wie is jong, wie is oud' is door zijn toegankelijke taal bestemd voor een breed publiek. Dat Toon niet altijd even diep graaft is bekend, maar zijn beschouwingen zijn soms even spitsvondig als in de shows uit zijn beste dagen. In 'Wie is jong' protesteert hij tegen het feit dat mensen boven een zekere leeftijd op één hoop worden gegooid. Omdat zij 'uit de circulatie zijn genomen?' vraagt de auteur zich af. Of omdat ze op een zijspoor zijn gezet door de maatschappij? De krachtbron van het leven is de liefde, en die is tijdloos, laat zich niet afmeten in 30 of 70 jaar, vindt de cabaretier. Daarom ook antwoordt hij op de vraag hoe het is om oud te worden: 'Hoe ouder ik word, hoe liever ik het heb.' Typisch Toon dus.



● Toon Hermans: 'Wie is oud?'

Mozart op CD

Het Mozartjaar 1991 heeft ook op het gebied van de productie van CD's een ware hausse teweeg gebracht. Zo presenteert DG een verzamelsel van vijftientwintig CD's met de 'krenten uit de pap' van het oeuvre van de Grote Weense Meester. Prijs: zeshonderd gulden. Philips deed er nog een schepje bovenop door het complete werk uit te brengen. Vanaf september van dit jaar tot 5 december (Mozarts sterfdag) van volgend jaar zullen er met de regelmaat van de klok steeds eerder, deels nieuw opgenomen composities worden uitgebracht. De intekenaar moet ongeveer vijftienduizend gulden op tafel leggen.

Naast deze mammoetproducties zijn er onlangs twee CD's verschenen, die op een heel bijzondere manier het oeuvre van Mozart belichten. Bij DECCA verscheen een CD met de complete Vrijmetselaarsmuziek, waaronder de Maurische Trauermusik en Eine kleine Freimaurer-Kantate. Het London Symphony Orchestra en het Edingburgh Festival Chorus staan onder leiding van István Kertész. Solisten zijn Werner Krenn en Tom Krause. Voor de echte liefhebber.

Philips presenteert een CD met tien blaasconcerten van Mozart, uitgevoerd door The Academy of St. Martin in the Fields o.l.v. Neville Marriner en diverse uitmuntende solisten, waaronder hoornist Alan Civil. Een juweeltje.

Licht klassiek voor kleine beurs

Drie CD's met ongeveer tweehonderd minuten muziek voor de prijs van f 29,50. Lager kan haast niet ben je geneigd te denken bij dit aanbod, dat de titel draagt 'De mooiste klassieke melodieën 1, 2 en 3'. Geen voorbeeld interpretaties of de 'top of the bill' wat betreft ensembles en solisten, maar dat is ook niet zo belangrijk voor mensen die op een goedkope en kwalitatief meer dan redelijke wijze voor het eerst met klassieke muziek geconfronteerd willen worden. Veel Oosteuropese orkesten, maar ook het Orchestra of St. John's Smith Square bijvoorbeeld, voeren licht klassieke werken uit als het Adagio van Albinoni, het Menuet van Boccherini, de Liebestraum van Liszt, de Holberg Suite van Grieg en meer van deze 'eeuwige' melodieën. Als eerste kennismaking met klassieke muziek een ideaal cadeau voor Sint of Kerst.

Grote stemmen zingen grote operettes

'Die grosse Operetten-Starparade' is een verzameluitgave met vier CD's vol onvergetelijke operettemelodieën. Bijna vijf uur muziek uit de beste, bekendste en geliefde operettes van onder anderen Johann Strauss jr. (Fledermaus, Wiener Blut, Zigeunerbaron), Lehár (Zarewitsch, Lustige Witwe), Von Suppé (Boccaccio), Millöcker (Bettelstudent), Zeller (Vogelhändler), Offenbach (Orpheus in der Unterwelt), Heuberger (Opernball), Kálmán (Csárdásfürstin), Lincke (Frau Luna) en Stolz (Im weissen Rössl).

En de zangers en zangeressen, die deze melodieën tot klinken brengen, liegen er ook niet om: Dietrich Fischer-Dieskau, Nicolai Gedda, Anneliese Rothenberger, Brigitte Fassbaender, Walter Berry, Rudolf Schock, Fritz Wunderlich, Grace Bumbrey, Helen Donath, Lucia Popp, Hermann Prey, Edda Moser en Marco Bakker. Niet alleen voor de echte liefhebber een 'must', deze verzameld-CD, zeker gezien de prijs van slechts vijftienzeventig gulden. EMI is verantwoordelijk voor deze uitgebreide compilatie.



● De Operetten Starparade, veel muziek voor weinig geld.

Nieuw boekje met oude conférences

Een nieuw boekje met oude verhalen, oude liedjes en oude conférences, handig opgesplitst in drie hoofdstukken: Sinterklaas, Kerst en Oud en Nieuw. Uitgeverij Novella heeft begrip voor mensen die straks, met de 'feestdagen' dus, iemand iets willen geven, maar het financieel rustig aan wensen te doen. Voor f 14,50 kom je met een pakje binnen en als je er een mooi papertje met een kleurig strikje omheen doet, lijkt het nog iets. Op de kaft staat 'Zijn de olieballen klaar?' Cabaretliefhebbers vullen acuut het ontbrekende eerste woord uit de titel in. Want bij Wim Kan heet het zevenregelige vers waar hij een Oudejaarsuurtje aan opging: 'Moeder, zijn de olieballen klaar?' De namen die je kunt verwachten, staan er in: Van 't Hek, Hermans, Spijkerman, Kan, Schmidt, Wilmink, Gaaikema, Jansen, Finkers (9 regels conférences), De Corte, Bomans, Knap, Pola, El-sink, drs. P., maar ook Urbanus, Cabaret Don Quishocking, Plafond, Temming & Westbroek en Frenkel Frank. Honderdzeventien flodderige paginaatjes. En bij het doorlezen denk je, om met Kan te spreken: „Je moet het ze zelf horen vertellen“.



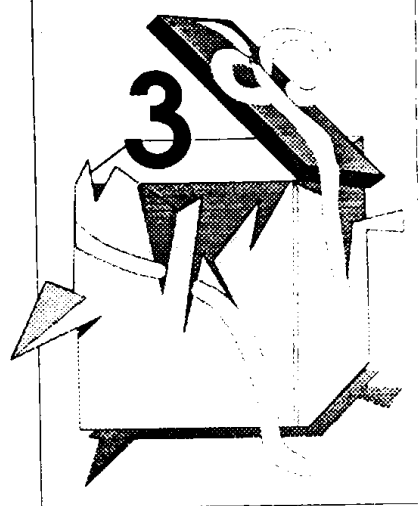
● Zangeres Vicky Brown, de ster van The New London Choral.

Kerst-CD van New London Choral

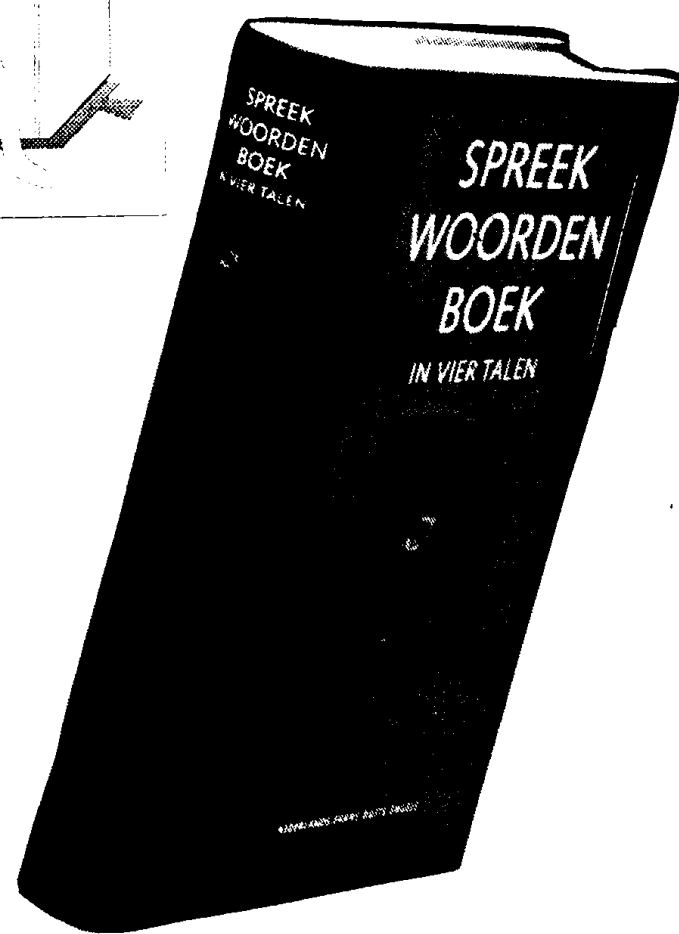
De Engelsman Tom Parker is een handige jongen. Op de manier waarop velen klaarblijkelijk het liefst met klassieke muziek geconfronteerd worden, arrangeert hij kleinoden uit de opera, oratorium- en symfonische muzikliteratuur tot licht verteerbare en goed in het gehoor liggende deuntjes, die door The New London Choral (met daarin o.a. Vicky Brown) aan de man en vrouw worden gebracht. En met succes gezien de enorme verkoopcijfers en het feit dat Parker maar door blijft gaan. Na The Young Amadeus, The Young Verdi, The Young Messiah en The Young Beethoven is er bij BMG (Ariola) onlangs een CD verschenen met kerstnummers. Ook nu weer slaagt de Engelse arrangeur erin composities als Panis Angelicus, Amazing Grace, O Holy Night, Bright Star, Ave Maria en Auld Long Syne te overgieten met een zoetsmakend lichtverteerbaar sausje, dat bij de echte klassieke muzikliefhebber wellicht een wrange nasmaak zal achterlaten maar door een groot en breed publiek likkebaardend wordt verslonden.

Het Van Dale Spreekwoordenboek

'Het zout in de pap voor de taalliefhebber pur sang'. Zo noemt de uitgever de reeks 'Van Dale Handbibliotheek', waarvan het eerste deel 'Spreekwoordenboek in vier talen' deze kwalificatie volledig waar maakt. En meer nog dan dat. Iedereen, die met onze taal bezig is – en wie is dat niet – zal veel plezier beleven aan dit zeer compleet en overzichtelijk naslagwerk, dat zijn prijs – 75 gulden – meer dan waard is.



● Het Van Dale Spreekwoordenboek.



Het Van Dale Spreekwoordenboek in vier talen bevat ruim 2.300 in Nederland en Vlaanderen bekende spreekwoorden, ondergebracht in 1573 ingangen, met hun verklaring. De spreekwoorden zijn thematisch geordend op zeventien thema's met subthema's zoals 'de mens', 'de samenleving', 'het gevoel' en dergelijke. Opgenomen zijn die spreekwoorden die ook na 1850 nog worden aangetroffen en boven-regionale bekendheid hadden of hebben. Voor zover aanwezig zijn equivalenten in Frans (ca. 2350), Duits (ca. 2800) en Engels (ca. 2000) opgenomen. Voor elke taal is achterin het boek een uitvoerig trefwoordenregister opgenomen. Daarnaast bevat het Van Dale Spreekwoordenboek een duidelijke inleiding, verhelderende gebruiksaanwijzing en uitgebreide bibliografie.

Een voorbeeld: het trefwoord 'krant' verwijst naar spreekwoord 904 waar staat vermeld: De almanakken en de krant zijn de leuzenzakken van het land; betekenis: wat in almanak of krant staat klopt niet altijd. Frans: Tout faiseur de journaux droit tribut au malin. Duits: Alle Kalender betrügen; die Zeitungen lügen. Het is maar dat u het weet.

CD's van eigen streek

Net voor de feestdagen zijn er enkele CD's verschenen van Limburgse ensembles of solisten die de moeite van het vermelden waard zijn.

'Het ZOL koor zingt internationaal' is de titel van de CD, die door Eurosound werd opgenomen ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg. Het koor, dat bestaat uit zangers die werkzaam zijn bij het jubilerend bedrijf, laat op deze CD o.l.v. Jan Gouders zijn veelzijdigheid horen aan de hand van een gevarieerd, internationaal repertoire met composities (profaan en geestelijk) van onder anderen Martinu, Badings, Mozart, Brahms, van Beethoven, Debussy en Anton de Beer. Deze laatste componist maakte speciaal voor het koor muziek voor 'Mijn Limburg, mijn land' van Jos Crott. Als hommage aan de streek waarin de koorleden leven en werken.

Een ander koor uit dezelfde regio, dat van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat, heeft in het kader van de viering van zijn derde lustrum de CD 'Gij kent mij' op de markt gebracht. Ter gelegenheid van het lustrum schreef Hans Meeuws uit Horn – leeraar schoolmuziek in Roermond – meerstemmige zettingen bij elf psalmtteksten, die onder leiding van Lei Meulenbergh worden uitgevoerd. Ze liggen goed in het gehoor en verrassen door spannende wendingen, die door de a cappella uitvoering worden geaccentueerd. Gedurende twee jaar werkten de veertig theologiesudenten aan het project, het vierde van het koor op het gebied van de opname van geluidsdragers. 'Gij kent mij' is verkrijgbaar op CD en Muziek Cassette.

Onder de titel 'De troubadour van Limburg' heeft Sjef Diederer uit Hoensbroek zijn eerste CD uitgebracht. Het is een verzameling van de meest bekende liedjes uit zijn repertoire, aangevuld met enkele nieuwe nummers. In totaal achttien liedjes, nu eens humoristisch, dan weer romantisch of serieus, gearrangeerd door Ger Maessen. Het zijn overigens allemaal nieuwe opnamen, wat ook geldt voor zijn nieuwe muziekassette 'Ledjes van toen, no. 2'. Beide zijn in de platenzaken verkrijgbaar.

'I can't escape from you' is de titel van de eerste CD van de Circus Square Jazz Band. Met deze titelkeuze wil de CSJB zijn hechte band met het publiek uitdrukken. Na zes LP's heeft de Circus Square Jazz Band definitief gekozen voor de Compact Disc, die min of meer samenvalt met het vijftienjarig bestaan van de band. Op de CD staan bekende en minder bekende nummers uit de traditionele jazz zoals – naast de titelzong – High Society jazz, Everybody loves somebody, Sweet substitute, Copenhagen en Wa Wa Wa.

● Sjef Diederer.





• Leo Mans: voor een meerderheidspakket ingekocht.

Foto PETER ROOZEN

Sittardse linten geven een cadeau meerwaarde

Eigenlijk is er nooit een moment dat een ontwerper niet met zijn gedachten bij een nieuw product is. Steeds weer op zoek naar andere ideeën, naar het gebruik van andere kleuren of andere vormen. Ontwerpers zijn in allerlei takken van industrie onmisbaar geworden. Dat geldt bijvoorbeeld voor het bouwen van auto's, maar is ook van toepassing in de verpakkingindustrie.

Bij het zien van een keurig verpakt cadeau zal de consument zich zeker niet zo sterk afvragen wat er allemaal bij komt kijken om tot het ontwerp van een bepaald strikje te komen. Wat dat betreft spreken de miljoenen guldens vergende inspanningen van een autofabriek om tot één aerodynamisch concept voor een nieuwe carrosserie te komen wellicht meer tot de verbeelding.

Toch gaat achter de geschenkenwinkel een hele industrie schuil, die zich gespecialiseerd heeft in pakpapier, lintjes en strikjes. In ontelbare varianten – van kleur, opdruk, vorm – worden elk jaar nieuwe series op de markt gebracht.

Sandra Nohlmans is zo'n ontwerpster die volledig geboeid is door het vak. Eigenlijk had ze in textiele werkvormen les moeten geven, maar via via kwam ze terecht bij Vaban, een bedrijf in Sittard dat een wereldfaam heeft op het gebied van verpakkingen.

Ze werkt er nu een jaar of vier en heeft de leiding over de ontwerpafdeling. „Overal waar ik kom let ik op details. Als ik naar de gordijnen kijk, dan leveren het ontwerp dat erin zit of de kleuren die gebruikt zijn mij weer andere ideeën op,” aldus Sandra Nohlmans. Of het dan geen obsessie wordt? Geen sprake van, daar is het vak veel te leuk voor, reageert ze beslist. En ook de sfeer in het bedrijf.

Het heeft er misschien ook mee te maken dat veelal familiebedrijven in deze feestelijke aandoende branche werken. Dat geldt ook voor het bedrijf waar Sandra werkt, alhoewel de sinds kort gewijzigde naam – Vaban Ribbons International – anders lijkt te vermoeden.

De naam Vaban is afgeleid van de achternaam van de oprichter Alfred van Banning. Oorspronkelijk een kleine handelsonderneming die zich echter in de loop der jaren ontpopte tot een specialist in allerlei verpakkingsmiddelen. Geen eenvoudige verpakkingen en versieringen, maar uitsluitend de luxe, fraaie producten bestemd voor het topsegment van de markt.

Voor de versieringen gebruikt het bedrijf linten vervaardigd van ma-

twintig jaar nadat de eerste lus was gestrikt, werd een mijlpaal bereikt door de overname naar het Amerikaanse continent. Ook in de VS richtte het bedrijf zich op het weliswaar kleine, maar exclusieve deel van de verpakkingmarkt. Het summum beleefde de onderneming ongetwijfeld vorig jaar met de opening van een showroom aan de Fifth Avenue in New York.

Ondertussen werd nog een concurrent op de Franse markt uitgeschaakt door dat bedrijf in Louviers over te nemen en werd onder andere een joint-venture aangegaan met een Griekse onderneming. Het zal duidelijk zijn dat de versierde weg naar andere markten Vaban geen windeieren legde.

In de afgelopen tien jaar is de omzet van het bedrijf verviervoudigd, van vijf naar een dikke twintig miljoen gulden. In vergelijking met andere bedrijfstakken zijn het geen uitzonderlijk hoge bedragen; wel als je bedenkt dat bij Vaban de kostprijs van producten nog in centen uitgedrukt wordt.

NIEUWE PRODUCTEN

Tekens weer blijkt hoe belangrijk het is een voortdurende aandacht te koesteren voor het ontwerpen van nieuwe producten. Een paar jaar geleden werd de basis gelegd voor een nieuwe richting: de integrale verpakking, in vaktermen 'coordinated gift wrapping'. De versierselen worden niet meer als afzonderlijke geschenkartikelen beschouwd, maar als een combi-

natie waarbij papier, lint en strik tot in de fijnste details op elkaar zijn afgestemd. De integrale verpakking, die de luxe marktpositie van Vaban bevestigt, is bestemd voor de dure geschenkartikelen. En voor mensen die naast het cadeau best wat geld over hebben voor een bijzonder fraaie verpakking.

Directeur Leo Mans vindt het uiterst belangrijk dat het geschenk door zijn 'trendy collection' zoveel meerwaarde kan krijgen. „Wij richten ons daarmee op de luxe cadeau-shops of bijvoorbeeld luxe schrijfwaren. Daarbij doen we geen enkele concessie aan de kwaliteit.”

De nieuwe ideeën hebben dit jaar geleid tot de bouw van een fabriek in het Belgische Maasmechelen, onder de naam Modern Pack, waar dit produktonderdeel wordt ondergebracht.

Strengere maatregelen in Duitsland hebben inmiddels ook geleid tot het zoeken naar milieuvriendelijke toepassingen van linten. Deze keer niet in de feestelijke sfeer; het bedrijf levert ook graffities en daarvoor is de markt in Duitsland belangrijk, vanwege zijn hoge populatie (en dat staat tevens, hoe macaber het ook klinkt, garant voor een flinke afzet).

In plaats van de niet zo sterk vergankelijke kunststoffen lint komt Vaban volgend jaar met een alternatief: het vlieslint dat er uitziet en voelt als het dunne vloeipapier van vroeger. Directeur Mans verwacht dat het niet lang zal duren dat ook andere (EG-)landen de eisen op dit gebied zullen bijstellen.

Hoewel de aandelen inmiddels van de familie Van Banning vervreemd zijn, kan nog steeds gesproken worden van een familiebedrijf. Terwijl Mans een meerderheidspakket bezit, is het andere deel verkocht aan de Zwitserse Aktiengesellschaft Breitenbach – ook een familiebedrijf, branchegeenoot en een vertrouwde partner van Vaban. Voor directeur Mans was die transactie een grote opluchting. Het Sittardse bedrijf is weliswaar voor een deel in buitenlandse handen, maar zegt hij: „Met Breitenbach hadden we al langdurige relaties en zijn er gelijkgerichte belangen. Dat is nog altijd beter dan wanneer die aandelen aan een financier waren verkocht, die andere belangen voor ogen heeft.”

han brinkman

Sint Nicolaas, méér dan een kindervriend

Ze zingen dat-ie op een stoomboot opnieuw uit Spanje gekomen is. Hoezo Spanje? De sint heeft met Spanje nooit iets van doen gehad. Sint Nicolaas was een Aziaat. Die nooit op het Iberisch schiereiland is geweest. Zijn gebeente rust in de hiel van Italië. In Bari namelijk.

Vermaard volksheilige was en is hij wél. Hoofdroelspelers op kinder- en gezinsfeesten. Vooral in Nederland. Elders wordt hij méér vereerd als religieus figuur, als man wiens vroomheid en goede werken destijds de kerk noopte tot zaligspreek. In Saint-Nicolas-de-Port bijvoorbeeld. Een oud plaatsje in Lotharingen, op een twintigtal kilometer zuidelijk Nancy aan de oevers van de Meurthe, dat eeuwen lang pelgrims uit alle windstreken trekt. Die in een aldaar imposant gotisch gebouwde basiliek bij een aan Sint Nicolaas toegeschreven relikwie – twee kootjes uit z'n rechterduim – bidden om voorspraak. Want, laat Sint Nicolaas patroon zijn van moedertje Rusland en Griekenland, van Amsterdam en New-York; hij is op de allereerste plaats beschermheer, begunstiger van het aloude 'Lorraine'.

Het voormalige hertogdom en kroondomein Lotharingen met in de eerste eeuw al Port als commercieel centrum. Het plaatsje van waaruit ridder Aubert eens ter kruisvaart toog en bij diens terugkeer verrijkt werd met een relikwie van Sint Nicolaas. Een reportage.

Nicolaas, zoon van welgestelde ouders, raakte op jonge leeftijd al bekend om zijn goedgeefheid. Een verhaal wil dat in Nicolaas' naaste omgeving een arme, aan lager wal geraakte, man ten einde raad besloot zijn drie huwbare dochters tot prostitutie aan te zetten teneinde ze over een bruidsschat te laten beschikken. Nicolaas schonk de man drie buidels vol goudstukken en redde zodoende de reputatie van het drielal meisjes. Later kwam Nicolaas aan het hoofd van een klooster te staan en werd, tegen zijn zin in, tevens benoemd tot bisschop in Myra. Hij groeide in zijn rol als redder in de nood, als filantroop dus. Zijn medemens, zijn gelovigen verzorger in de ellende van hongersnood en pestepidemieën. Bisschop Nicolaas had dus genoeg om handen. Legende uit die tijd:

Drie officieren van keizer Constantijn, op doorreis in Myra, zijn getuige van Nicolaas' interventie ten fa-veure van drie naar zijn mening onschuldige ter dood veroordeelde soldaten. Ze beledigden hoe Nicolaas woedend het zwaard uit handen van de beul rukte en vervolgens het drielal persoonlijk van de boeien onttelde. Enmaal terug in Rome werden de officieren op hun beurt slachtoffer van vuile laster en veroordeeld tot de dood. Een van hen herinnerde zich het drielal optreden van bisschop Nicolaas en begon vurig om diens voorspraak te bidden. Het verhaal wil dat de volgende ochtend de lasteraars ontmaskerd werden en de officieren hun vrijheid herkregen.

WONDEREN

Lotharingen en (inmiddels, want rond 330 in Myra overleden) Sint Nicolaas? Dat begon met heer Aubert de Varangéville. Terugkerend van een kruisvaart onder Godfried van Bouillon, verwijfde hij in Bari bij het gebeente van de toen allerwegen al vereerde bisschop van Myra. Die stoffelijke resten waren in 1087 door Zuid-Italiaanse vissers vanuit Klein-Azië naar Apulië overgebracht om, zo heette het, ze te redden uit handen van de Islam. Wat wilde, aldus de overlevering, het toeval? Dit namelijk: heer Aubert liep er een streekgenooot, een Lotharinger tegen het lijf.

Die man bleek belast met de bewaking van Nicolaas' beendergestel. Hij moet op een gegeven moment de ogen hebben dichtgeknepen, want toen heer Aubert in Varangéville, vlakbij Port gelegen, thuis kwam verblijfde hij iedereen met een relikwie. Jawel, die twee kootjes uit Nicolaas' rechterduim.

Ze dienden, liefst verzegeld, bewaard te worden. Er werd in Port een kapel gebouwd (in 1101, basis van de imposante basiliek die er nu staat), met de dag trok ze méér pelgrims aan. Het duurde niet lang of Port raakte bekend als Saint-Nicolas-de-Port, in 1195 werd de kapel tot kerk vergroot. De verering van Sint Nicolaas nam er ongekende vormen aan. Zeker nadat het verhaal van graaf Cunon in de openbaarheid kwam. Deze vertelling:

open. Uit dankbaarheid besloot toen (5 december 1240) graaf Cunon ter plekke elk jaar op dezelfde dag en hetzelfde tijdstip van zijn bevrijding ter ere van Sint Nicolaas een lichtprocesie te houden. Die omgang vindt nog steeds plaats...

Pelgrims, van welk slag dan ook, bleven naar Saint-Nicolas-de-Port stromen. Gekroonde hoofden en banale buitenlui, koningen en kribbebijters. Koning Hendrik de Tweede en Hendrik de Vierde, koningin Anna van Oostenrijk, koning Stanislas van Polen, Catharina de Medici, Mercator, Jeanne d'Arc en, later, zelfs Napoleon. Rond 1500 al telde Saint-Nicolas-de-Port achttien grote herbergen, namen dragend als 'Le Pelerin des Vosges', 'l'Homme Saulvaige' en 'La Poule qui boit'; hield men jaarmarkten die twee weken duurden en was het aantal inwoners al tot ruim tienduizend gestegen.

Blik in gelige archieven: op 3 maart 1602 bevonden zich in Saint-Nicolas-de-Port meer dan tweeduizend pelgrims en droegen ruim zesduizend priesters de gehele dag misen op. Het volk aanbad Sint Nicolaas. De herinnering aan de goed-

geefse bisschop van weleer groeide uit tot massale verering. Sint Nicolaas werd de patroon van zeelieden, reizigers, kooplieden, gevangenen, onderdrukten en van huwbare jonge vrouwen. Nog steeds ligt in de basiliek van Saint-Nicolas-de-Port een tegel met de afdruf van een voet. Nog steeds wil de overlevering dat een jong meisje, dat haar rechterschoonheid op die tegel plaatste, binnen het jaar in het huwelijksbootje zal stappen. In de loop der tijden nam de wereldse, commerciële en kunstzinnige betekenis van Saint-Nicolas-de-Port af. De macht, de rijkdom, de uitstraling van Nancy echter (op een forse steenworp verwijderd) steeg aanzienlijk. De verering van Sint Nicolaas bleef, tot op de dag van vandaag, onaangestast.

Ruim vijftig jaren geleden. Frankrijk was opnieuw met 'aartsvijand' Duitsland in een oorlog verwikkeld.



• De basiliek in Saint-Nicolas-de-Port, imposant bakken in Lotharingen.

Naar Saint-Nicolas-de-Port oprukende Duitsers voelden zich gehinderd door de Franse weerstand bij en rond de bruggen over de Meurthe. Om het verzet te breken wierpen ze zwaar geschut in de strijd.

HERINNERINGEN

Op 18 juni 1940 sloegen granaten in, doorboorden het schip van de basiliek van Saint-Nicolas-de-Port. De kerk werd zwaar gehavend. Zo zwaar dat enig 'herstel', ook al tengevolge van gebrek aan financiële middelen, tot liefst 1950 duurde. In weerwil van dat 'lapwerk' was het duidelijk dat de basiliek dringend aan algehele restauratie toe was. Fondsen waren niet beschikbaar. Sint Nicolaas werd er weliswaar nog druk vereerd, pelgrims doken er nog voortdurend op maar de plaats zelf was teruggevallen tot een dromerig en vrij onbelangrijk bestaan. Alleen de herinneringen aan een groots verleden bleven rijk en levendig.

Ook bij Camille Friedman Croué. Zij zag, als dochter van een kasteleinsse (in het vroegere café Bellevue) op 21 juni 1890 in Saint-Nicolas-de-Port het levenslicht. Ze groeide op tot een wakkere en mooie meid. Op zestienjarige leeftijd vertrok zij naar familie in de States, kwam in New-York onder meer als lerares Frans aan de kost, dook later zelfs in de studio's van Hollywood op en trad op negenenvertigjarige leeftijd met Arthur Friedman, een aan de familie De Rothschild geparenteerd miljonair in het huwelijk. Samen met haar man bezocht ze na de oorlog haar geboorteplaats en kreeg er bij de aanblik van de half verwoeste basiliek tranen in de ogen.

Op 2 maart 1980 overleed ze en werd begraven op het Salem Fields-kerkhof in Brooklyn.

FORTUIN

Bij opening van haar testament bleek dat Camille Croué-Friedman een groot gedeelte van haar fortuin, zijnde ruim zeven miljoen dollars, beschikbaar had gesteld aan het diocese Nancy teneinde de basiliek in Saint-Nicolas-de-Port zodanig te restaureren dat de kerk haar originele schoonheid zal hervinden („to restore it to its original beauty"). Vandaag de dag staat de basiliek, met haar respectievelijk vijftientig en zevenentachtig meter hoge torens, in de steigers.

De restauratie is in volle gang. Op de zaterdag het dichtst bij 6 december wordt jaarlijks, ter ere van Sint Nicolaas, de lichtprocesie gehouden. Dit jaar op zaterdag 8 december. Vanaf 17.00 uur door de straten van het dromerige plaatsje (thans niet meer dan circa zeven-duizend inwoners tellend); vanaf 20.30 uur in de basiliek zelf.

Een ommekeer die zijn oorsprong vindt in 1240; op de dag namelijk waarop graaf Cunon, heer van Réchicourt, zich zelf geketend op het voorplein van de kerk in Saint-Nicolas-de-Port had teruggevonden. Er is sindsdien geen enkel jaar meer voorbijgegaan zonder dat autochtonen van en vreemden in Saint-Nicolas-de-Port de goede bisschop van Myra lichtend vereren. Sint Nicolaas, beduidend méér dan een kindervriend.

nino tomadesso



De spellen van vroeger worden opnieuw uitgebracht.

Van leuk bordspel jarenlang plezier

Nederland keert terug naar het pure familie-spellenamusement. De jaren '90 worden gekenmerkt door een ware spellenhonger. 'Mens, durf te spelen' is het komende jaar de slogan van de fabrikanten van bordspellen.

Er liggen nu al bijna 700 verschillende spellen in de winkels. De spellen zijn niet goedkoop, de prijzen liggen tussen de veertig en honderd gulden. Maar van een leuk spel heeft men jarenlang plezier. Dus, zeggen de fabrikanten, kost een spel per avondje gezelligheid slechts enkele dubbeltjes. Cocooning, de nieuwe huiselijkheid, heeft ook in Nederland zijn intrede gedaan. Volwassenen hebben meer vrije tijd en kiezen de gezellig thuis door te brengen. Het kijken naar tv, televisiekennis in

het bijzonder, blijft belangrijk. Maar men is een beetje op de tv uitgekeken. Eerder dan vroeger wordt de knop omgedraaid en voorrang gegeven aan een bordspel. Vooral zogeheten 'zitkamer-spellen' maken een sterke come-back op de Nederlandse spellenmarkt. De absolute topper is het vraag- en antwoordspel Trivial Pursuit. Vorig jaar zijn er 100.000 exemplaren verkocht. Dit jaar wordt een even grote omzet verwacht. Het spel kost 99,50 gulden.

Nieuw is dat de spellen van vroeger weer zijn uitgebracht. Velen zullen zich 'Huisje-boompje-beestje', 'Pang' en het 'Padvindspel' nog wel kunnen herinneren. Ook 'Kom er maar eens achter', één van de eerste versies van 'Memory', is opnieuw uitgebracht. De kaart- en bordspellen zijn in hun oorspronkelijke vorm verkrijgbaar. De kaart- en bordspellen zitten net als in de jaren vijftig in eenvoudige kartonnen dozen en worden gespeeld met echte houten pionnen en dobbelstenen.



Spellenspanel

Alle op deze pagina besproken spellen werden getest door een onafhankelijk panel onder leiding van spellenrecensent Anthony Verhulst. Dit panel speelt al tien jaar lang alle spellen die op de Nederlandse markt verschijnen.

Slogan: alléén leuk voor reclamefanaten

Het dit jaar gelanceerde Slogan is een spel over reclamekennis. Want op het overdeven grote speelbord gaat je pion alleen vooruit als je de juiste naam in één keer raadt. Lukt dit niet, dan krijg je nog een kans: er worden dan vier mogelijkheden genoemd waaruit je de goede moet noemen. Een verkeerd antwoord resulteert in het terugzetten van je pion met twee vakjes.

De leden van het spellenspanel dachten dat Slogan een makkelijk spel zou zijn maar het tegendeel bleek waar. Omdat er voortdurend foute antwoorden gegeven werden, hadden twee van de spelers

na bijna een uur spelen pas het vierde vakje bereikt... Zelfs onze trouwste tv-kijkster had van de meeste slagzinnen nog nooit gehoord. Er zitten er meer dan dertig in het spel, van heel grote tot heel kleine bedrijven. Hebben de makers van Slogan soms gewoon het Slagzinnenregister opgevraagd?

Het idee achter dit spel is aardig, maar vermoedelijk zal het alleen met herhaald plezier worden gespeeld door echte reclamefanaten.

Slogan is een spel van Selecta en heeft een adviesprijs van f 69,95.

Geschiedenis als gezelschapsspel

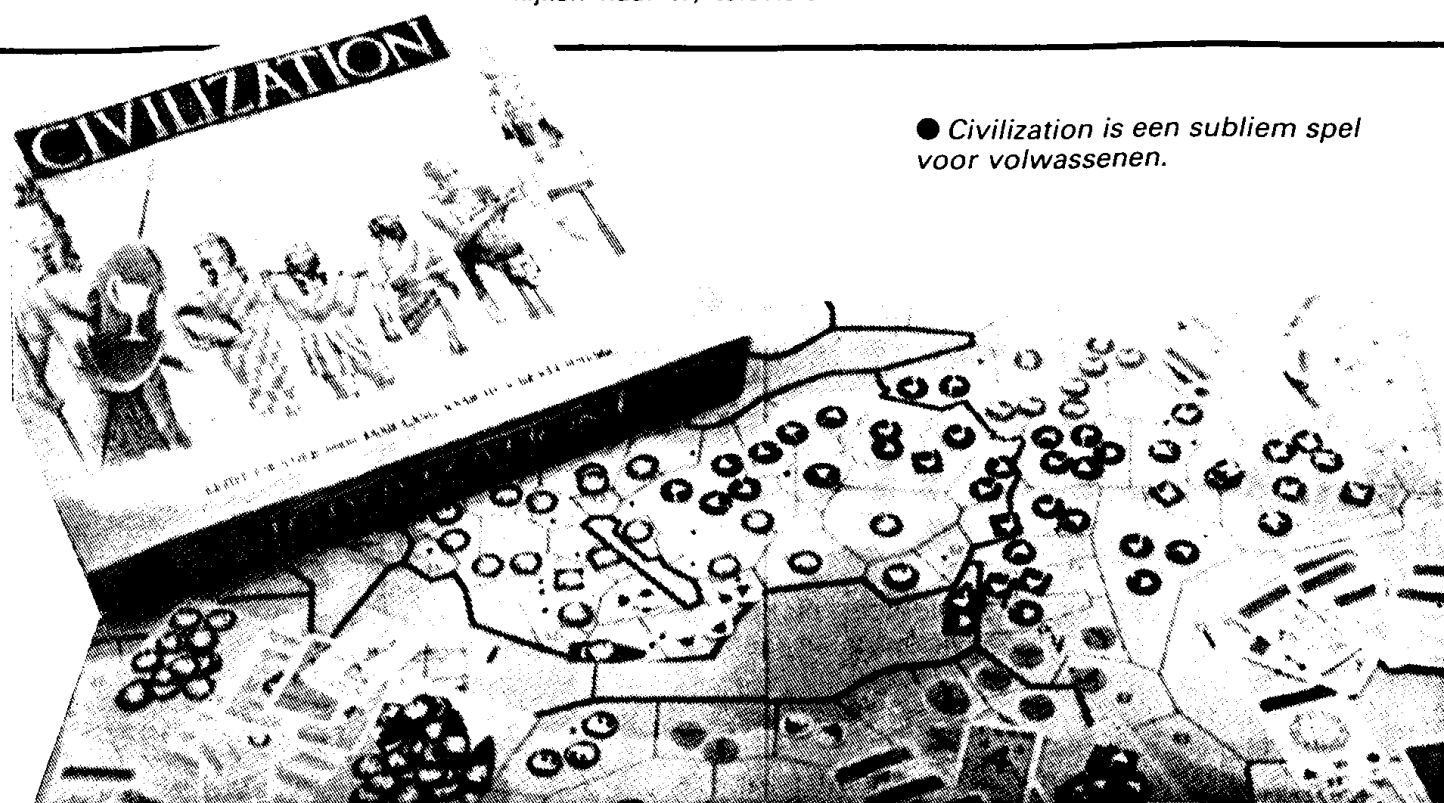
Civilization

Een van de meest oorspronkelijke spellen die dit jaar op de markt zijn verschenen, is Civilization. Dit heeft niet alleen een origineel thema je speelt de vroegste geschiedenis van de mensheid na maar bovendien een geheel eigen spelmechanisme. En het is zo spannend dat de vier à zes uur speeltijd razendsnel voorbij lijken te gaan.

Als de vier delen van het speelbord in elkaar zijn gelegd, ziet men het oostelijke deel van de Middellandse Zee, vanaf Italië. Dikke lijnen geven grote regio's aan en dunne lijnen de daarbinnen liggende gebieden. Nadat de regio's verdeeld zijn, beginnen de spelers (twee tot zeven) met elk één bevolkingsfiche in één gebied. De bedoeling is om daaruit als eerste een welvarend, beschaafd volk te creëren. Dit gebeurt niet alleen door de bevolking te laten groeien en steden te bouwen, maar ook handel te drijven. Er zullen zich ook de nodige conflicten

met andere volkeren voordoen om maar te zwijgen van de soms dramatische natuurrampen.

Voor alle spelers zijn de gebieden waar steden mogen worden gebouwd van wezenlijk belang. Want per stad mag men een handelskaart trekken. Door onderling te ruilen kunnen de spelers proberen om zoveel mogelijk kaarten van één bepaalde handelswaar te krijgen. Dit levert punten op, en daarmee kunnen civilizationkaarten worden gekocht. Aanvankelijk hebben deze betrekking op eenvoudige (en goedkope) ambachten als pottbakken en weven, maar naarmate het spel vordert, krijgen ze meer niveau (en worden steeds duurder). Voor een kaartje met pottbakken moeten 45 punten worden betaald, voor dat van democratie maar liefst 200. Om te winnen heeft men voor 1200 à 1400 punten op civilizationkaarten nodig.



Civilization is een subliem spel voor volwassenen.

Alle volkeren streven ernaar om voldoende steden te hebben. In de loop van het spel wordt er daarom stevig om stadsgebieden geknokt. Toch is Civilization geen oorlogsspel, want als er gevochten wordt, verliezen beide partijen even veel fiches. Wie dus voortdurend aan-

valt, verzwakt zichzelf sterk. Door alle spelers worden de rampen gevreesd: overstromingen, vulkaanuitbarstingen, epidemieën en andere narigheden kunnen voor grote problemen zorgen.

Civilization is geen eenvoudig,

maar wel een subliem spel waarvan het verloop ook per keer niet te voorspellen valt. Het is bestemd voor spelers vanaf circa 17 jaar, kost f 69,50 en werd uitgebracht door Compendium Games, Hartenstraat 14, 1016 CB Amsterdam, 020-381579.

Spelen met cijfers in Triggery

Een der aardigste denkspellen van de laatste tijd is Triggery. Dit werd bedacht door een Belg en wordt geproduceerd in Israël. Het bestaat uit twee plastic vierkanten met elk 36 vakjes en enkele tientallen plaatjes met getallen. Van zowel de vierkante speelborden als de plaatjes bestaan blauwe en gele versies.

Het spel begint met het willekeurig plaatsen van 36 blauwe plaatjes op het blauwe vierkant en 36 gele op het gele vierkant. De getallen liggen naar boven. Doel van Triggery is om als eerste al jouw plaatjes omgedraaid te krijgen.

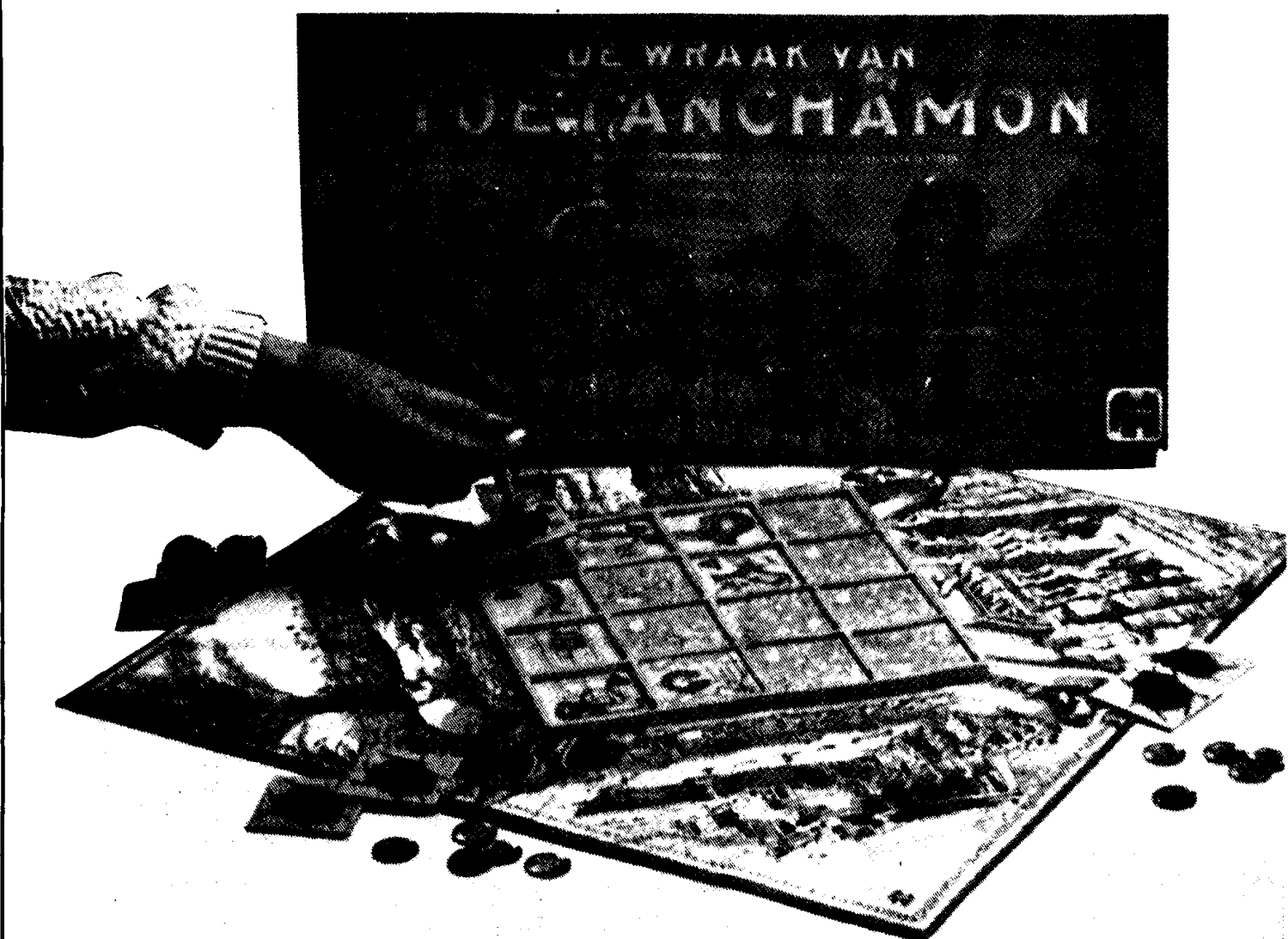
Om beurten gooien de beide spelers voor elkaar met twee dobbel-

stenen. Het aantal ogen van de worp geeft het totaal aan dat van de getalplaatjes mag worden omgedraaid. Daarbij is elke combinatie toegestaan. Op zich is dit een heel eenvoudig mechanisme. Het aardige van Triggery zijn echter de regels die extra werden toegevoegd. Zo mag de laatste 'open' steen van een verticale, horizontale of diagonale rij altijd gratis worden omgedraaid. Met name in de slotfase kan dit een kettingreactie veroorzaken, zodat in één keer bijvoorbeeld zeven getallen achter elkaar verdwijnen. De kunst is om naar zo'n situatie toe te werken.

In principe is Triggery bestemd voor twee personen, maar het kan ook met twee teams gespeeld worden, of alleen. Uiteraard vereist het denken, maar tegelijk speelt ook geluk een rol. Zo is het meestal van belang om in de eindfase flink hoge dobbelsteenworpen te krijgen. Een spelletje duurt circa 20 minuten. De adviesprijs bedraagt f 34,95. Triggery werd uitgebracht door de firma Goliath.



Ook geluk speelt een rol bij Triggery.



De wraak van Toetanchamon is een fraai uitgevoerd gokspel.

Leuk gokspel voor kinderen

De wraak van Toetanchamon

Het dit jaar geïntroduceerde spel De wraak van Toetanchamon doet de meest vreselijke dingen verwachten. Op de zeer grote doos kijken vier figuren dodelijk verschrikt een grafkelder in en uit de binnenkant van de doos staren twee grote slangekoppen je tegemoet. Al spelend echter blijkt deze Jumbo-creatie helemaal niet eng te zijn; sterker nog, het spel is heel geschikt voor kinderen van 8 tot ongeveer 14 jaar (terwijl ook ouders leuk kunnen meedoen).

Het speelbord bestaat uit een plastic vierkant met 16 vakjes. In de vakjes worden zes lagen van een Egyptische grafkelder neergelegd.

Elke laag bevat kaartjes met waardevolle voorwerpen; de waarde daarvan staat met pluspunten weergegeven. Er komen echter ook kaartjes voor zonder waarde en kaartjes met cobrakoppen, musketten en schorpioenen. Daarop staan

minpunten vermeld. De 2 tot 6 spelers ontvangen ieder een gelijke hoeveelheid munten. Door schatpunten te vinden kan ieders muntenvoorraad groeien, terwijl hij daalt door de minpunten van cobra's e.d. Winnaar wordt degene met aan het eind het meeste geld.

ZUIGNAPJE

Het 'opgraven' gebeurt met een zuignapje. Wie aan de beurt is mag daarmee net zolang kaartjes ophalen als hij of zij wil of totdat er een kaartje met minpunten verschijnt. Wanneer dat gebeurt, moet de speler niet alleen stoppen en de minpunten betalen, maar hij is bovendien al zijn in die beurt vergaarde pluspunten kwijt. De kunst is dus om tijdig te stoppen. Meestal is het ophalen van kaartjes gewoon gokken, maar ieder speler weet ook dat bijvoorbeeld slangelijken uit drie kaartjes zijn opgebouwd, waarbij alleen de kop gevaarlijk is. En een obelisk bestaat

uit minimaal twee en maximaal vier kaartjes.

Een extra element zijn de speciale spelerskaartjes waarmee barricaden kunnen worden opgeworpen en de punten van bepaalde beurten kunnen worden verdubbeld. Het panel vond De wraak van Toetanchamon een sympathiek gokspel, met een geheel eigen thema en fraai van uitvoering. Het duurt meestal een minuut of 20, zodat je het in een uur drie keer kunt spelen; leuk dus om aan het eind van de middag te doen of na het avondeten. De adviesprijs bedraagt f 34,95.

Kraak de code

Een aardig Nederlands spel dat dit jaar nieuw op de markt kwam, is Kraak de code. Het wordt gespeeld door twee personen (vanaf 8 à 9 jaar). Beiden hebben een uitklapbare, plastic cassette voor zich, met daarin twee rijen van zes schijfjes. Op alle schijfjes staan getallen van 0 t/m 6. De spelers draaien hun bovenste rij schijfjes op een voor de ander geheime code, en proberen vervolgens via de onderste rij de code

Schattenjacht met veel duels

Op de meeste spellen zijn de banen waarover fiches verzet worden gewoon op het speelbord gedrukt en dus vast. Dat is anders bij het nieuwe spel Jacht op de schat. In het bord daarvan zijn een kleine 20 cirkels uitgespaard, waarin schijven worden geplaatst. Op elke schijf staan delen van drie kronkelige weggetjes. De schijven worden zo gelegd dat de weggetjes aansluiten op paden die reeds op het bord aanwezig zijn. Omdat de schijven elke keer anders worden geplaatst, ontstaat dus bij elk spelletje een geheel nieuw padenpatroon. Voorts kunnen beide spelers in hun beurt meestal minstens een schijf draaien wat betekent dat ook per beurt veranderingen in de padenloop ontstaan.

Via de voortdurend wisselende wirwar van paadjes moeten de spelers manschappen ofwel fiches van de ene kant van het speelveld (een eiland) naar de andere kant zien te krijgen. Het aantal zetten wordt per beurt bepaald door een worp met kleurdobbelstenen. Hoe meer punten je gooit met je eigen kleur, des te meer zetten je hebt. Een fiche mag per zet verplaatst worden tot aan een stopstip (waarvan er één op elke schijf aanwezig is). Wie slim de schijven draait, kan soms bereiken dat een fiche in één keer het hele parcours doorloopt.

Voor elk eigen fiche dat de andere kant bereikt, mag de speler twee van zijn zes schatkaarten in veiligheid brengen. Maar omdat je pas wilt na zeven kaarten te hebben overgebracht, moet er minstens een van de tegenstander worden gepikt. Om schatkaarten van elkaar te bemachtigen, vechten de spelers voortdurend duels uit. Wanneer beide partijen een fiche op dezelfde stop hebben staan, gooien de spelers om beurten met de dobbelstenen. Dubbele worpen beslissen het duel. Wie verliest, raakt zowel zijn fiche kwijt als een schatkaart. Overigens heeft de aanval een licht

voordeel; passief afwachten is niet verstandig. Het panel heeft Jacht op de schat met plezier gespeeld.

Wij moesten even wennen aan het ongebruikelijke spelsysteem, maar toen wij dit onder de knie hadden, werd het spel steeds leuker. Een spelletje Jacht op de schat duurt ongeveer een half uur en is bestemd voor twee personen vanaf circa acht jaar. De fabrikant is Jumbo, de adviesprijs f 24,95.



Quizt't is een soms heel moeilijk maar voortreffelijk gezelschapsspel.

Sinds de doorbraak van Trivial Pursuit zijn er heel wat vraag- en antwoordspellen verschenen. In Amerika staan de schappen er vol mee, en ook in ons land lieten de spellenfabrikanten zich niet onbetuigd. Sommige titels zijn geen bespreking waard, maar van Quizt't heeft het spellenspanel zéér genoten.

De kern van het spel bestaat uit een kleine 400 kaarten. Op die kaarten staat geen vraag gedrukt, maar een twintigtal aanwijzingen die tot het juiste antwoord kunnen leiden. Quizt't (een aardige verbastering van 'k wist 't') kan door ten hoogste zes mensen worden gespeeld. Per beurt is een van hen de lezer en een ander de rader. De laatste geeft op het spelbord aan welke aanwijzing hij wil horen, bijvoorbeeld nummer 12. De lezer vertelt eerst om wat voor type raadsel het gaat, een 'iets', 'iemand', 'ergens' of 'ooit'.

Quizt't: vragenspel van klasse

Vervolgens leest hij de aanwijzing voor. Als de rader op basis van deze aanwijzing een verkeerd (of geen) antwoord geeft, mag de volgende speler een aanwijzing vragen.

VOLDOENDE KAARTJES

Dit gaat door totdat het juiste antwoord gegeven wordt. Wie het geraden heeft, gaat op het bord net

zoveel vakjes vooruit als er ongebruikte aanwijzingen zijn. De rader daarentegen mag voor het verplaatsen van zijn fiche het aantal gebruikte aanwijzingen tellen. Wie als eerste de finish haalt, is de winnaar. Meestal duurt een spelletje Quizt't één à anderhalf uur. Het panel vond dit een voortreffelijk gezelschapsspel, ondanks het feit dat sommige vragen heel moeilijk zijn. (Wij wisten zelfs 'spel' niet te raden). Het aantal kaartjes is ook ruim voldoende voor heel wat avonden speelplezier. Een panellid heeft het tijdens haar vakantie gedurende drie weken elke avond met het gezin gespeeld, en was toen pas op de helft van de kaarten. Een veilige leeftijds grens is circa 15 jaar, maar soms kunnen kinderen van 9 à 10 jaar ook leuk meedoen. Naar de (advies)prijs laat fabrikant MB niemand raden: deze ligt rond de f 70,-.



GTI IS ALTIJD OP ZOEK NAAR DE MEEST BEKWAME MENSEN

GTI Heerlen BV is een onderdeel van de NV GTI-Holding, een onderneming met ruim 6.500 medewerkers in Nederland en België. GTI houdt zich bezig met technische dienstverlening in de ruimste zin van het woord.

De activiteiten ten dienste van industrie en utiliteitsbouw concentreren zich op elektrotechniek, luchtbehandeling en verwarmings technieken, zoals meet- en regeltechniek, automatisering en instrumentatie.

GTI werkt vanuit tweeëntwintig vestigingen en filialen. Een ver doorgevoerde decentralisatie is kenmerkend voor de organisatiestructuur.

De hiërarchische lijnen zijn kort. Op alle niveaus wordt het nemen van initiatief en het dragen van eigen verantwoordelijkheid aangemoedigd. GTI ontleent zijn kracht aan de kennis, kunde en inzet van zijn medewerkers.

SENIOR ENGINEERS E/PB

Kandidaten moeten in staat zijn om zelfstandig elektrotechnische en/of procesbesturingsinstallaties te ontwerpen voor industriële projecten, met name in de chemische industrie.

Opleiding: tenminste H.B.O.-nivo

KALKULATOR E/PB

De werkzaamheden bestaan uit het zelfstandig bepalen van de kostprijs van elektrotechnische en procesbesturingsinstallaties voor industriële projecten.

Opleiding: tenminste M.B.O.-nivo.

WERKVOORBEREIDERS E/PB

De werkvoorbereider verricht zijn werkzaamheden in projectteamverband en bestaan grotendeels uit:

- het bestellen van materialen en kostenbewaking van de materialen
- het maken van werkbegrotingen
- het verwerken van meer- en mindervragen

GTI voert een personeelsbeleid, waarbij veel aandacht wordt geschonken aan ontwikkeling. Naast goede primaire arbeidsvoorwaarden kent GTI een aantal aantrekkelijke secundaire voorzieningen, zoals een winstdelingsregeling.

Opleiding: tenminste M.B.O.-nivo. Ervaring in industriële projecten bij voorkeur in de chemische industrie.

Belangstellenden wordt verzocht, hun sollicitatie te richten aan de afdeling personeelszaken van GTI Heerlen bv, Postbus 2700, 6401 DE Heerlen.

Voor informatie en sollicitatie: afdeling personeelszaken, telefoon (043) 734490.

GTI neemt alle reacties op deze advertentie, dus zowel die van vrouwen als die van mannen, in behandeling.

GTI Heerlen bv, Meeuwsweg 37, 6413 SB Heerlen, telefoon (043) 734480

Parttime Typist(e)

Wij zoeken een parttime typist(e) voor de afdeling administratieve ondersteuning van de klinische neurofysiologie per 1 januari 1991. De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De werkzaamheden bestaan uit het typen van onderzoeksrapporten, rekeningen, tabellen etc.

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Functie-eisen: De kandidaat moet de volgende eisen voldoen:

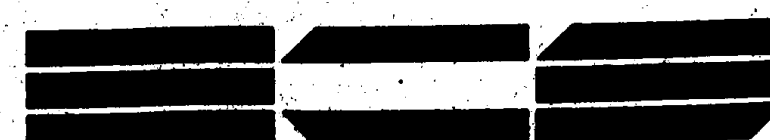
- minimaal 15 uur per week
- minimaal 18 maanden ervaring
- goede kennis van de Nederlandse taal
- goede kennis van de Engelse taal
- goede kennis van de computer

Praktijkdiploma informatica

rijks erkende AMBI 88 examens

Avondopleidingen voor carrière in de automatisering. Collegeplaatsen Breda-Den Bosch-Tilburg-Eindhoven-Venlo-Heerlen.

Informatie aanvragen door deze coupon ongefrankeerd op te sturen naar: ECS, antwoordnummer 142, 6400 AA Heerlen.



European Computer School
Passage 4-6 6411 JT Heerlen
Postbus 2, 6400 AA Heerlen, tel. 045-710446 L.D.

Naam:
Adres:
Woonplaats:
Tel.: Leest:
Opl.:

STICHTING
KUNST & CULTUUR
LIMBURG



De STICHTING KUNST & CULTUUR LIMBURG is een instituut dat op professionele wijze zorg draagt voor de ontwikkeling en ondersteuning in de provincie Limburg van:

- amateurkunst
- kunstzinnige vorming
- cultuurconservatie waaronder musea, monumentenzorg en oudheidszaken
- aspecten van de professionele kunst

THEATERCURSUSSE

Ook voor u is er de mogelijkheid tot scholing in de verschillende facetten van het theater.

In het tweede deel van het seizoen 1990/1991 zijn er in Sittard (in theaterwerkplaats 'Klein Carré' aan de Leyenbroekerweg 138) de volgende cursussen:

Kaderweekend voor regisseurs

Op 27 en 28 april 1991.
Docent: Peter Stam

Cursus straattheater

16 Maandagavonden.
Start: 14 januari 1991
Docent: Peter Stam

Cursus lichttechniek

2 Maandagavonden: 7 en 14 januari 1991 en 3 zaterdag: 2, 9 en 23 februari 1991
Docent: Dan Rappaport (NCA)

Cursus decorontwerp

7 Zaterdag: 9 en 23 maart; 13 en 27 april; 11 en 25 mei en 8 juni 1991.
Docent: Annemiek Paulides

Cursus grime voor beginners

10 Maandagavonden.
Start: 25 februari 1991
Docent: Jan van Nisselroy

Cursus follow-up grime

2 Maandagavonden: 27 mei en 10 juni 1991.
Docent: Jan van Nisselroy

Informatie-avond

Woensdag 12 december 1990 in theaterwerkplaats 'Klein Carré', Leyenbroekerweg 138, 6132 CJ Sittard. Aanvang 20 uur.

Voor informatie (Cursuskrant) en aanmeldingen: Theaterwerkplaats 'Klein Carré', Leyenbroekerweg 138, 6132 CJ Sittard, telefoon 04490-14545 (m.l.v. 8 december: 046-514545).

aannemersbedrijf cremers bv



heeft plaatsingsmogelijkheid voor een zelfstandig

CALCULATOR M/V

Functie-informatie:
- het maken van inschrijf- en werkbegrotingen;
- het opstellen van kostenadviezen voor alternatieve voorstellen.

Functie-eisen:
- opleiding MTS-niveau;
- minimaal 2 jaar ervaring in gelijksoortige functie;
- bekendheid met geautomatiseerde calculatie-methodes.

Uw uitvoerige schriftelijke sollicitatie te zenden aan:

Directie Aannemersbedrijf Cremers BV, postbus 117, 6200 AC Maastricht.

Uw reactie wordt vertrouwelijk behandeld.

Een computer-kei kan zijn carrière kiezen...

'n C.C.O.-opleiding draagt een steentje bij

Informatica-avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Sittard, Eindhoven, Tilburg.

* AMBI-88 modulen
HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS4, HB1, HB2, HP6, HP7
* PDI-I en PDI-II modulen

Bel: 045 - 717600

Of stuur de bon ongefrankeerd op naar:
C.C.O., Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen.

CCO centrum computer opleidingen

nm: tel:
adres:
wpl:
op:
LD 48



Secretaresse m/v

Belastingadviseur
Als belastingadviseur wordt u verantwoordelijk voor de belastingaangiften van de cliënten.

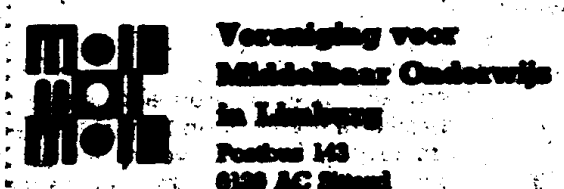
Functie-eisen:
- goede kennis van de belastingwetgeving;
- goede kennis van de boekhouding;
- goede kennis van de administratieve afwikkeling.

Receptioniste v/m parttime

Functie-eisen:
- MBO-opleiding of gelijkwaardig;
- bekendheid met het bedienen van een telefooncentrale;
- goede contactuele eigenschappen.

Tot de taken behoort tevens het verrichten van typewerk en licht administratieve werkzaamheden.

Sollicitatie en arbeidsvoorwaarden conform de CAO-Bedrijfsinstellingen.
Uitgebreide schriftelijke sollicitatie, met bijvoeging van een recente foto, dienen binnen één week te worden gestuurd aan de directie van Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, Postbus 4451, 6401 CZ Heerlen.



Vereniging voor Middelbaar Onderwijs in Limburg
Postbus 148
6120 AC Sittard

aanpak voor de enige leerstoel staande r.z.
Bereikbaarheids Scholingscommissie
Heerlen

DOCENT(E)

voor: wiskunde 2e graad 4 lessen
natuurkunde 2e graad 4 lessen

De vereniging wil graag een leerkracht vinden die de volgende vakken kan onderwijzen:
- wiskunde
- natuurkunde
- scheikunde
- biologie
- geschiedenis
- literatuur
- muziek
- kunst
- sport
- andere vakken

Belangstellenden worden verzocht door de directeur van de school, dhr. K.H.O. Gies, telefoon school 045-213333, telefoon privé 045-213433.

CURSUSSEN+ OPLEIDINGEN

Wilt je na de middelbare school al snel aan de slag?

Volg dan een goede en perfect op de eisen van het bedrijfsleven afgestemde praktijkopleiding aan het

Bell College

Maastricht-Roermond-Heerlen
(met studiefinanciering WSF 18+)

Open dagen

In alle vestigingen
15 december en 26 januari
telkens om 11.00 uur

Bel voor studiepleid 045-250303 of
045-250304 of stuur deze advertentie met naam en adres naar
Bell College,
Stationstr. 17, 6221 BM Maastricht.

Naam:
Adres:
Post: + Woonpl.:

Dijve en BASICBLDE

Wij zoeken voor onze filialen in Heerlen

part-time verkopers m/v hulpverkopers m/v

Schriftelijke reactie voorzien van een recente pasfoto binnen 7 dagen naar afdeling Personeelszaken, Bergstraat 31, 6041 ES Roermond, t.a.v. dhr. Blommesteijn.

Jij hebt de motivatie. Wij geven je de opleiding (en daar hoeft 't niet bij te blijven!)



Wie zijn wij?
Met ruim 3.000 medewerkers behoort de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek tot één van de grootste werkgevers in Nederland op het gebied van intramurale gezondheidszorg.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Wat is de opleiding?
De opleiding is een 2½-jarige opleiding tot verpleegkundige. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Hoe kun je leerzaam zijn in de toekomst? Het antwoord is: door de opleiding tot verpleegkundige te volgen. De opleiding wordt gegeven door de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek.

Eind 1987 kwam Gerrit van Buuren, voorheen werkzaam bij boekenclub ECI, als directeur in dienst van uitgeverij M & P in Weert. En dat was te merken ook. De uitgeverij, die zich tot die tijd alleen met boeken voor het bedrijfsleven had beziggehouden, ging op haar zoektocht naar een betere mix van afzetkanalen zich ook richten op de boekhandel. Wat betekende dat boekenlezend Nederland plotsklaps met de produkten van deze uitgeverij werd geconfronteerd. Na drie jaar tijd is dit afzetkanaal goed voor vijftig procent van de totale omzet van het bedrijf, een resultaat dat pas voor 1993 was gepland. „We hebben een heel snelle ontwikkeling doorgemaakt,” zegt Van Buuren dan ook terecht. Vooral ook omdat de uitgeverij zich in die tijd heeft onderscheiden door zeer exclusieve uitgaven voor een redelijke prijs.

Nu ontsproot deze beleidsombuiging niet alleen aan het brein van de nieuwe directeur. Een gewijzigde structuur van de holding Malherbe Groep BV (voorheen gewoon M & P) ligt eraan ten grondslag. Die werd noodzakelijk toen eigenaar-directeur René Malherbe in het midden van de jaren tachtig een aantal uitgeverijen opkocht, waaronder de Boekerij, Unieboek en de Belgische uitgeverij De Staandaard. Hij sprong daarmee in op de ontwikkelingen in de uitgeverijwereld, toen grote concerns als Elsevier en Bührmann-Tetterode hun uitgeversactiviteiten afstootten.

Tot dan toe had M & P een zekere koers gevaren met het uitgeven van kostbare boeken voor en gefinancierd door bedrijven, in het kader van jubilea bijvoorbeeld of bij

promotionele acties. „Dat was prettig uitgeven omdat er weinig financiële risico's aan verbonden waren,” licht Gerrit van Buuren toe. „De boeken waren zo exclusief dat ze onmogelijk voor de boekhandel gemaakt zouden kunnen worden. De boekenclubs hadden overigens wel behoefte aan dat soort uitgaven. Die stonden jaarlijks garant voor een grote afname.”

NATUUR

M & P – de letters staan voor Malherbe en Partners of voor Marketing and Promotion – is één van de zes uitgeverijen, die varen onder de vlag van de in 1987 opgerichte holding. Onder vijf merknamen, imprints heet dat in vakjargon, probeert het bedrijf de Nederlandse

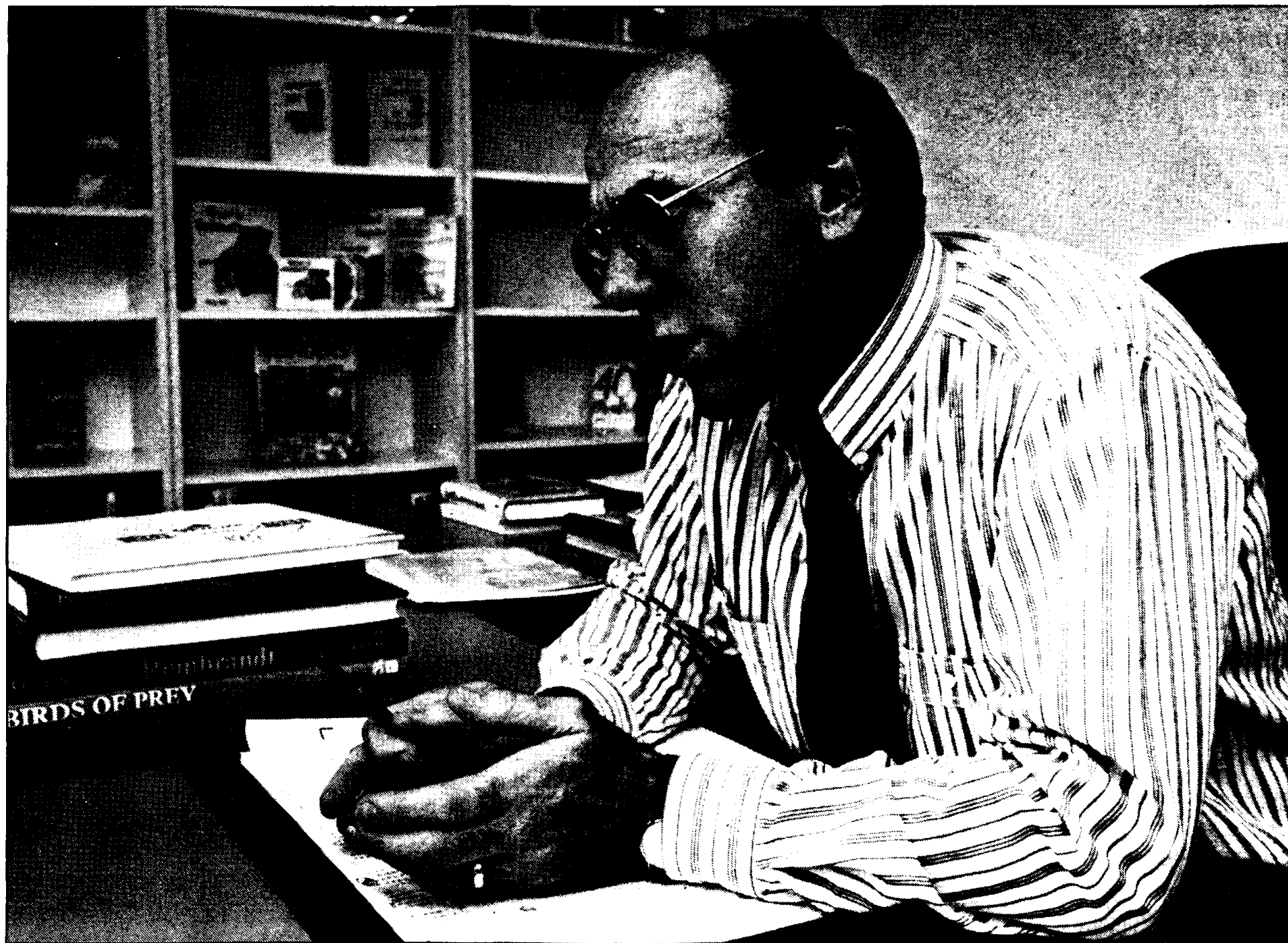
markt te veroveren. Ze bestrijken alle een ander gebied: de Zuid-Hollandse Uitgeversmaatschappij geeft o.a. streekromans, tuin- en dierenboeken uit, Van Reemst jeugdboeken.

Imprint De Lijster (met Corry Zelen) legt zich toe op regionale boeken en Marco Polo zal vanaf februari volgend jaar reisboeken gaan uitgeven. Blijft over de imprint M & P, die de aandacht wist te trekken door de uitgave van zeer exclusieve, algemeen informatieve boeken over de natuur. Rijk geïllustreerde uitgaven, zoals de 'Encyclopedie van prehistorische dieren' of die van mythen en legenden. „Wat dat betreft hebben we een gat in de markt ontdekt,” aldus Gerrit van Buuren. „Er is behoefte aan goede boeken met een stuk toegevoegde waarde. Ze mogen dan best iets kosten. Van de Encyclopedie van de dinosaurus, toch een niet gemakkelijk onderwerp en een redelijk duur boek, zijn bijna negenduizend exemplaren verkocht. Maar men krijgt wel waar voor zijn geld. Inhoudelijk voldoen deze boeken aan de eisen van consument en deskundigen en de illustraties zijn fantastisch.”

Hoe is het mogelijk dit soort boeken voor 'maar' vijftien tot twintig gulden van de hand te doen? „Deze geïllustreerde boeken zijn internationale co-producties. Er bestaan in Engeland speciale organisaties, 'packagers' genaamd, die met ideeën komen die internationaal worden gepresenteerd. Als er genoeg uitgeverijen intekenen worden die ideeën nader uitgewerkt. Voor tienduizend exemplaren kun je dergelijke investeringen namelijk niet doen. Als Nederlandse uitgever heb je de steun van andere landen nodig. Wij zijn vooral afhankelijk van het Engelse taalgebied. Als Engeland en Amerika niet over de brug komen dan kunnen we het wel vergeten.”

LABELS

Dat M & P zich op de natuur gestort heeft, staat nauw in verband met de goede contacten die de uitgeverij steeds met het Wereld Natuur Fonds gehad heeft. „Dat heeft ons op het spoor gezet,” aldus Van Buuren. „We hebben bijvoorbeeld onlangs een boek uitgegeven, 'Ongerept Maleisië', dat voorlopig alleen voor leden van het Wereld Natuur Fonds beschikbaar is. Over een half jaar zal het ook in de boekhandel verkrijgbaar zijn. Er is momenteel een natuur-hausse, de be-



scherming van de natuur is een hot item geworden. Daarom is dit thema een interessant terrein voor uitgeverijen. Vandaar dat we intensief samenwerken met Greenpeace.

Het Antarctica-boek dat we in samenwerking met deze organisatie hebben uitgegeven, is in Nederland een enorm succes geworden.

„Wij noemen deze link 'labelling'. De koper vindt terecht dat deze labels een bepaalde kwaliteit en objectiviteit garanderen. Dat betekent dat we zelf minder publicitaire activiteiten hoeven te ontplooiën. Dat geldt ook voor de kookboekjes met het Margriet-label of de Ontdek je plekje-uitgaven met de AVRO.” Op

de boekjes van Herman van Veens Alfred Jodocus Kwak – gekoppeld aan de Vara-tv uitzending – die ook door M & P worden uitgegeven, is een ware rage ontstaan: inmiddels werden 250.000 exemplaren verkocht, drie nieuwe uitgaven staan op stapel.

GOEDKOOP

Deze 'gelabelde' uitgaven vormen de tweede tak van M & P. Daarnaast wil de uitgeverij ook goedkope boeken op de markt brengen onder welke merknaam dan ook.

„De kwaliteit, de inhoud, de auteur, het thema en de prijs bepalen het koopgedrag van de consument,” aldus Gerrit van Buuren. „Dat geldt

voor alle prijsklassen. We zullen binnenkort een tweedelige gezinsencyclopedie uitgeven van liefst elfhonderd pagina's voor slechts f29,90. Twee oud-medewerkers van Winkler Prins hebben ze samengesteld. Het is een uiterst bruikbaar naslagwerk met eenvoudige zwart/wit illustraties, dat binnen zijn prijs veel kwaliteit biedt. Dat geldt ook voor de streekromans die we al een tijdje uitgeven en die per vijf stuks in één band maar vijftien gulden kosten.” Inmiddels gingen liefst 25.000 exemplaren over de toonbank.

„Het andere M & P” noemt Gerrit van Buuren deze uitgaven die een totaal ander publiek bereiken dan de exclusieve boeken waarmee de

● Directeur Gerrit van Buuren van M & P: „We ontdekten een gat in de markt.”

Foto: JAN PAUL KUIT



Foto: DRIES LINSSSEN

● Enkele uitgaven van M & P.

Aramith: wetenschap voor jonge bèta-mannen

„Bèta's lezen geen boeken.” Althans zo antwoordde een boekhandelaar op de vraag naar omzetcijfers van wetenschappelijke en semi-wetenschappelijke boeken. Om op de hoogte te blijven lezen zij vaktijdschriften en door collegae verzonden telefaxberichten. Een uitgeverij die voor een belangrijk deel moet bestaan van een fonds van natuurwetenschappelijke boeken lijkt daarmee nauwelijks te kunnen bestaan. René Boerdam en Els Nijssen uit Bloemendaal zijn zeven jaar geleden begonnen met zo'n uitgeverij, Aramith. Tot nu toe logenstraffen de resultaten de eerdergenoemde veronderstelling.

Hoewel Aramith vooral bekend is van uitgaven als 'Turbo-taal', een echte bestseller, bestaat zeker de helft van het fonds uit pittige semi-wetenschappelijke uitgaven. Boerdam: „De meeste van onze uitgaven zijn van een niveau waar je met middelbare school echt niet door komt.” De doelstelling van deze wetenschappelijke fondslijn is het mensen op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen in het natuurwetenschappelijk onderzoek.

Boerdam en Nijssen zijn beiden van oorsprong neerlandici. Boerdam heeft enige tijd gewerkt bij een uitgever en is met het vak niet onbekend. Wil je starten met een nieuwe uitgeverij zonder kapitaal achter de hand, dan moet je komen met een fonds dat zowel iets nieuws brengt, als goedkoop is. „Echt wetenschappelijke boeken kunnen wij niet uitbrengen. Daarvoor missen wij de contacten met Universiteiten, waardoor je op de boekenlijst kunt komen.”

NEDERLANDS WERK

Boerdam karakteriseert Aramith

dan ook als een 'non-fiction-uitgeverij' met twee fondslijnen: semi-wetenschappelijke en trendy uitgaven ('Turbo-taal'). Boerdam: „Ons uitgangspunt is kwaliteit, concurrentieeloos en originaliteit. Om wat geld te krijgen zijn we begonnen met kinderboeken. Dat was geen overtuigend succes, maar wel voldoende om verder te gaan.”

GROTE KLAPPERS

De wetenschappelijke uitgaven begonnen met het contact dat Aramith wist te leggen met Bruno Ernst. Zijn 'Onmogelijke figuren', een boek over het grensgebied tussen wiskunde en kunst was de eerste uitgave in deze lijn. Boerdam: „Dat paste in ons streven. Wij willen Nederlands werk brengen. Het vertaalkerk zit bij de grote uitgeverijen. Wij zijn er natuurlijk niet vies van, dat blijkt wel uit de vertalingen van de boeken van de natuurkundige Richard Feynman.” Al snel bleek dat met deze aanpak een gat in de markt was aangeboord. Na zeven jaar heeft Aramith, al is het nog een kleine, een redelijke kring



● Een van de typische, tevens een van de meest recente uitgaven van Aramith: Een wereld van Fractals van Hans Lauwerier.

van afnemers verworven.

Nijssen: „Wij zijn vooral bekend in het wetenschappelijke wereldje. Het zijn wiskundigen, natuurkundigen,

biologen, maar ook musea tonen veel belangstelling. Echt grote klappers zitten er weinig in die wetenschappelijk ke uitgaven. Die klap-

per hebben we gemaakt met 'Turbotaal'. Toch zijn onze startoplagen niet zo klein: gemiddeld tussen de vier- en vijftienduizend exemplaren.

Een tweede druk is geen uitzondering.”

Boerdam: „Wij zouden graag wat meer doen aan biografieën van wetenschappers, maar dat is meestal nogal kapitaalintensief en risicovol. Wat wij brengen zijn boeken die op zichzelf staan. Dat is een betaalbare fondslijn. Onze auteurs zijn gepositioneerde figuren die alleen met hun vak bezig zijn. Bruno Ernst is daar een mooi voorbeeld van.”

Nijssen: „Ernst was een steen in de vijver. Wiskundigen en andere bèta-wetenschappers vertellen over de stand van zaken op hun terrein. Dat heeft wel degelijk interesse. Een natuurkundige blijft wat zijn vak betreft inderdaad wel op de hoogte via de vaktijdschriften, maar over de ontwikkelingen in de wiskunde en de biologie is hij op begrijpelijke boeken aangewezen. In die markt zit ruimte, maar je moet wel goede adviseurs hebben.”

NIET ESOTERISCH

Als neerlandici zijn de uitgeverij vreemde eenden in de bijt. Adviseurs en een goed redacteur die op de hoogte is van wiskunde en natuurkundige formules zijn dan zeker nodig. Aramith heeft ze beiden. Nijssen: „Natuurlijk vinden wij niet alles leuk op dit gebied. Maar misschien is het wel een voordeel dat wij niet een bèta-opleiding hebben, al raak je er wel eens onzeker door. Je staat wel meer open voor nieuwe inzichten.”

Aramith houdt zich niet bezig met de als zweverig geziene, vaak wat esoterische benadering, waarmee de markt wordt overstromd. Nijssen: „Daar zit soms wel eens wat goeds tussen, maar het past niet in ons fonds. Wij gaan uit van hardere wetenschappelijke criteria als verificerbaarheid en falsificeerbaarheid. Dat wil niet zeggen dat onze boeken vol formules staan, dat stuur ik wel wat bij.”

LEVENDIGE INTERESSE

Boerdam: „Als er plaats was in die markt zouden we er wel willen in springen, maar die markt is al vol. Wat wij brengen is wetenschappelijk met een link naar wat mensen leuk vinden. Er bestaat een levendige interesse voor dit soort Nederlandstalige wetenschappelijke uit-

gaven, al blijft die beperkt tot een bepaalde groep intellectuelen.”

Nijssen: „Het grootste probleem van enthousiaste bèta-wetenschappers is dat ze vaak niet in staat zijn hun vakgebied fatsoenlijk onder woorden te brengen. Twintig jaar geleden was er bovendien ook nauwelijks vraag naar. Pas de laatste tien jaar worden vertaalde bèta-boeken op de markt gebracht.”

Boerdam: „Er is een flink koopkrachtig publiek ontstaan van bèta-oplegelingen. Ze hebben allemaal een baan en een behoorlijk inkomen. Voor die groep zijn er weinig boeken.” Nijssen: „Natuurwetenschappers lezen graag over ontwikkelingen in andere vakgebieden, puur als ontspanning.”

Een voltrefter daarin zijn de uitgaven van de beroemde fysicus Richard Feynman. Een beslist moeilijk boek als 'QED' over Feynmans bijdrage aan de quantum-elektrodynamica behaalde een verkochte oplage van achttien miljoen. Wiskundige uitgaven, vooral die over fractals - Nijssen: „Dat is echt pure wiskunde, niet gemakkelijk” - komen wel boven twaalfduizend.

FRAAIE OMSLAGEN

In een aantal winkels hebben de Aramith-uitgaven op wetenschappelijk gebied een prominent plaatsje verworven. Dat zal niet in de laatste plaats te danken zijn aan de vaak fraaie omslagen. Boerdam: „Wij doen aan gerichte promotie. Dat is voor ons ook niet zo moeilijk, ons publiek is bekend. Daar is zelfs een wetenschappelijk onderzoek naar gedaan.”

Uit wat nu bekend is van dat onderzoek vinden we de lezers van de Aramith-uitgaven vooral onder mannen van tussen de dertig en veertig jaar met een hoge opleiding. Boerdam: „Dat wisten we natuurlijk al een beetje. We krijgen nogal wat reacties van het publiek. Bovendien verkopen we op de Amsterdamse Uitmarkt beschadigde exemplaren tegen gereduceerde prijzen. Daar zie je steeds die groep mannen, vaak nog minder vermogende studenten. We verkopen juist daar erg veel.”

nico hylkema

Eens per jaar slaat heel Nederland aan het inpakken. De meest wonderlijke omhulsel-ontspruiten aan de breinen van de verrassers. Sommige mensen zijn hun hele leven beroepshalve met verpakkingen bezig.

Want verpakken moet, vooral voor produkten die duur zijn of zoveel concurrenten hebben dat ze bijzonder moeten opvallen. Ann Angela ging op speurtocht in de wonderlijke wereld van 'het pakje' en kwam terug met de verhalen op deze pagina.



● Mariëlle Tolenaar met haar ontwerp voor een verpakking van herensokken.



● Het ontwerp van Jill Gerrissen: een verpakking van blik en zijde.

Fotograaf: DRIES LINNSEN



● Wendy Panders verpakt herenkleding in visnet en papier.



Ontwerp voor verpakking herenkleding

'Exclusief zijn is het belangrijkste'

De Akademie voor Industriële Vormgeving in Eindhoven is de enige hogeschool in Nederland waar het vak 'verpakkingen' afzonderlijk gedoceerd wordt. In het voorlaatste jaar van hun studie krijgen de leerlingen opdracht om zelf een verpakking te ontwerpen. Dit jaar luidde de opdracht een verpakking te maken voor herenkleding van katoen, wol, zijde of ander natuurlijk materiaal.

Buiten regent het. Binnen, in een groot leeg leslokaal, zitten derdejaars Mariëlle Tolenaar, Wendy Panders en Jill Gerrissen. Zij vertellen over hun ontwerp.

"Ik vind dat kleding van natuurlijke grondstoffen in soortgelijk materiaal verpakt moet worden." Mariëlle Tolenaar heeft gekozen voor papier, eenvoudig ongekleurd papier. "Ik ben begonnen met een groot vel papier en ben toen gaan snijden en vouwen. Uiteindelijk ben ik hier op uit gekomen.

De man die dit soort kleren koopt is volgens mij een levensgenieter die veel reist, van kunst houdt en vaak uit eten gaat. Dat wil ik in deze verpakking laten terugkomen.



door

ann angela

De verpakking van de sokken bijvoorbeeld zit als een lijst van een schilderij om de sokken heen. En de sokken zelf heb ik gevouwen zoals servetten worden gevouwen in een restaurant. Papier is het meest praktische materiaal om kleding in te verpakken. Het is niet duur en bovendien gemakkelijk te verwerken. Verpakkingen mogen niet te duur zijn. Het moet niet zo zijn dat de verpakking duurder is dan wat erin zit. Kleding is op zich al zo duur.

Voor mij zijn verpakkingen geen product op zich, het zijn wegwerpprodukten. Het is niet de bedoeling dat ze bewaard worden. Ik zou het leuk vinden als de mensen mijn verpakkingen zo mooi vinden dat ze het willen bewaren, maar daar ga ik niet vanuit.

Wendy Panders (24) heeft een verpakking ontworpen van visnet dat bijeengehouden wordt door een brede papieren rand. "Ik ga uit van wat me persoonlijk aanspreekt, ik ga niet eerst allerlei bladen doorkijken op zoek naar ideeën. Soms zit ik heel lang op een ontwerp, maar soms weet ik meteen: ja, zo moet het.

Dit is niet echt een verpakking in de traditionele zin van het woord, het is meer iets wat om het kledingstuk heen zit en het bij elkaar houdt.

Voor mij is het belangrijk dat je door de verpakking heen kunt zien en voelen wat erin zit. Ik heb mij bij deze opdracht tot doel gesteld een goede verpakking te maken met weinig, zo weinig mogelijk, materiaal. Doordat deze verpakking zo miniaal is, lijkt het fragiel. Maar door de stevige rand van papier kan er

gemakkelijk een spijkerbroek of een dikke trui in.

De opening heb ik verborgen aan de zijkant. Een open rand zou het minimale van dit ontwerp teniet doen.

Een eenvoudige platte doos van blik met een deksel van rood zijde. Zo ziet de verpakking eruit die Jill Gerrissen (24) heeft ontworpen voor herenkleding van natuurlijk materiaal. "Ik heb me bij het ontwerpen laten inspireren door de uitgesproken sfeer die om een gigolo heen hangt. Het contrast in een gigolo spreekt mij aan. Die tegenstelling wil ik laten tegenkomen in de materialen die ik gekozen heb.

Een gigolo heeft een mooie, glatte buitenkant maar eigenlijk is hij maar een hoer. Daarom heb ik voor blik gekozen. Blik is nep. Het glimt wel, maar net als een gigolo heeft het geen waarde. Daar tegenover staat dan zijde. Zijde is slijk en heeft stijl. Een gigolo ook, maar dan alleen aan de buitenkant. De vorm van de doos heb ik neutraal gehouden. Niet geprotonceerd. Van buiten moet je niet kunnen zien wat erin ligt. De verpakking moet de inhoud verhullen. Zo is het immers ook met een gigolo. Om te kunnen zien wat er in de verpakking ligt, moet je de zijden deksel als een rolgordijn naar beneden schuiven en in de verpakking gluren. Dat gluren is een belangrijk element. Voor mij heeft het te maken met het ongreepbare en het duistere van een mannelijke hoer.

Zo'n doos van blik en zijde, zou het ooit in productie genomen worden, kan niet in een gewone winkel liggen. D'r zou kleding in verpakt worden dat alleen door een select publiek gekocht zou worden. Bovendien is het een dure verpakking. Het materiaal is niet zo goedkoop als papier en het is een heel werk voordat één zo'n doosje in elkaar gezet is. Maar ik wil beslist geen massaproduct maken. Exclusief zijn is het allerbelangrijkste voor mij."



Cadeau in ballon

● In de Heerlense Dr Poelsstraat ontstaat Ballon-romantiek. In een grappig winkeltje dat die naam draagt, letterlijk volgestouwd met kleurige ballonnen. Ballonnen met armen en benen, Frankenstein-ballonnen, wereldbol-ballonnen en gigantische 'I love you'-ballonnen.

Ballon-romantiek doet meer dan ballonnen verkopen. De winkel is gespecialiseerd in het verpakken van cadeautjes in ballonnen.

Het inpakken gaat vrij eenvoudig met behulp van de 'gift in a balloon-machine'. De lege ballon wordt in de machine gehangen. De machine zuigt vacuüm en de ballon opent zich. Voorzichtig wordt het pakje dan in de ballon neergelaten.

"Voor de leukigheid doen we er een bodempje van gekleurde folie in en gooien we er een handvol snippers bij," vertelt Gert van der Meule, echtgenoot van de eigenaresse van Ballon-romantiek, "De ballon zelf binden we af met linten en strikken in kleuren die er mooi bij passen."

Het inpakken van een cadeautje kost 12,50 gulden. Een fles of een bos bloemen verpakken kan ook, maar dat is weer iets duurder. Overigens moet de klant wel zelf het cadeautje meenemen.

Foto: DRIES LINNSEN

De toekomst van huis-tuin-en-keuken verpakkingen

Een fles is een fles en een doos is een doos. Ook in de toekomst zal dat zo blijven. Maar er zijn veranderingen op komst. Ad Broeders, art director en deskundige op het gebied van verpakkingen, licht een tipje van de sluier op.

Hij voorspelt: "Over een paar jaar gaan we niet meer uit winkelen of naar de supermarkt. In de toekomst doen we onze boodschappen via het beeldscherm. Een product kiezen gaat dan door eenvoudigweg een code in te toetsen. Voor de verpakkingen van dagelijkse produkten zal dat grote gevolgen hebben."

Het maakt heel wat uit of een verpakking op een schap in de winkel ligt of op een beeldscherm staat. "Je kunt nu altijd even naar de winkelvrouw om te vragen wat er in een verpakking zit en waar dat product voor gebruikt wordt. Als je via een toetsenbord boodschappen doet, kan dat niet. De verpakking moet dan geheel op eigen kracht vertellen wat 'erin zit'."

Dat stelt hoge eisen aan een verpakking. Verpakkingen, vindt Broeders, zijn een vorm van communicatie. "Kijk naar me, kijk naar mij" is de boodschap dat een goede verpakking zendt naar de klant. Zo'n 'stille verkoper' verkoopt zichzelf en heeft helemaal geen winkelvrouw nodig.

In de toekomst is een goede presentatie van een product, waarvan de verpakking deel van uit maakt, nog belangrijker. "De consument kan nu al kiezen uit een enorm aantal produkten. Over een paar jaar is dat aanbod overstelpend. Aan de verpakking de taak om het product net iets extra's mee te geven en de klant te verleiden tot het kopen ervan."

VERVOER

De verpakkingen van de toekomst moeten én goed ogen op het beeldscherm, én gemakkelijk in het vervoer zijn. "Vervoer wordt heel

belangrijk. Tegenwoordig gaat een product van de fabriek naar de groothandel en van de groothandel naar de winkel. Daar komt een schakel bij. De klanten doen vanuit hun leunstoel boodschappen en de winkelier levert de goederen thuis af."

De produkten zijn langer onderweg en dat heeft gevolgen voor de vormgeving van hun verpakking. Volgens Broeders zal de vorm van de verpakkingen gestandaardiseerd worden. Dat betekent dat de dozen en de flessen er na een paar jaar allemaal hetzelfde uitzien. De huidige bierkrat is een voorbeeld van een gestandaardiseerde verpakking.

"Misschien krijgen we wel een soort basiskrat waar de gestandaardiseerde flessen en dozen precies in kunnen. Een krat is gemakkelijk te vervoeren. Het kan gestapeld worden en past goed naast elkaar op een palet.

MILIEU

"Ook het milieu-aspect mogen we niet over het hoofd zien," benadrukt Broeders, "Van bijna alles wat je koopt gooi je de verpakking weg. Papier, karton, hout, glas en verschillende soorten plastic. Plastics die niet afgebroken kunnen worden zijn heel slecht voor het milieu."

Broeders vindt dat er in de toekomst meer milieuvriendelijke materialen ontwikkeld moeten worden. Die alternatieve grondstoffen bestaan al, maar ze zijn erg duur en de keuze is beperkt.

Hij besluit: "Wat goed is voor het milieu is vaak beduidend duurder. Daarom willen de fabrikanten er maar niet aan geloven. Aan het ontwerpen en het maken van de verpakkingen geven ze wel handenvol geld uit. Ik vind dat ze veel meer geld moeten steken in milieuvriendelijk materiaal. De keuze is aan hen. Zij hebben toch de uiteindelijke verantwoordelijkheid over het eindproduct."

Decoratieve dozen zelf maken

De mooie sierdozen die voor een paar tientjes te koop liggen in de winkel kunnen gemakkelijk en veel goedkoper zelf gemaakt worden.

"Als je eenmaal de beginselen onder de knie hebt en weet hoe je met karton moet werken, is het een fluitje van een cent." Sinds anderhalf jaar geeft de Heerlense Reesink regelmatig cursussen 'decoratieve dozen maken'. Haar lessen worden druk bezocht. "Zelf dozen maken is helemaal niet moeilijk. Iedereen kan het. Ik heb nog nooit meegemaakt dat een doos mislukte."

BASISDOOS

Tijdens de lessen leren de cursisten van één stuk stevig karton een basisdoos te maken. De basisdoos is rechthoekig van vorm en heeft een vast deksel. Van buiten is de doos bekleed met een katoenen stofje en van binnen met stevig pakpapier.

"Thuis kunnen de mensen deze doos dan langer, platter, hoger of smaller maken. Met vast deksel of met los deksel. Het is een kwestie

van de afmetingen aanpassen en even rekenen. En je fantasie gebruiken." Ook hartvormige, ronde, ovale en zeshoekige dozen zijn na het volgen van de cursus gemakkelijk in elkaar te zetten.

BEKLEDING

Mevrouw Reesink vind een stoffen bekleding het mooist. "Sommige mensen maken een doos die past bij de gordijnen. Een kwestie van de gordijnstof iets ruimer nemen. Maar de doos kan ook bij de kussens van de bank gemaakt worden. Leuk is dan om hem ook van binnen met stof te voeren en te wattenen."

De sierdoos kan ook van buiten beplakt worden met papier. Met een mooie poster bijvoorbeeld. Zo kan een doos waar enveloppen en postzegels in worden bewaard, beplakt worden met een poster van een wereldkaart.

In de dozen kunnen honderden kleine dingen worden bewaard. Droogbloemen, nylon kousen, foto's, knopen, after-eights, theelepels. De meeste cursisten gebrui-

ken hun eerste doos, de basisdoos, alsnadaoos of als bijoutheriedoos.

De doos kan natuurlijk ook zomaar tussen de planten op de vensterbank gezet worden, enkel en alleen omdat-ie zo mooi is.

CURSUS

Jacob van Eeuwen en Jos De Ley hebben een leuk boekje geschreven over dozen maken. Het heet 'Zelf dozen maken, van handwerk tot hobby'.

In het boekje een stukje geschiedenis, de werkbeschrijving van een stofdoos en bijzondere dozen. Alle dozen die in het boekje staan zijn overigens gemaakt door ex-leerlingen van mevrouw Reesink.

Wie belangstelling heeft voor de cursus kan eens langs gaan bij Reesink BV, Emmaplein 3 in Heerlen. De lessen worden meestal op donderdag en vrijdag gegeven en duren de hele dag. Ze kosten 125 gulden, inclusief alle materiaalkosten. Overigens zijn ook mannelijke aspirant-dozenmakers van harte welkom.



● Deze mooie dozen zijn gemakkelijk zelf te maken, na het volgen van een tweedaagse cursus.

Foto: DRIES LINNSEN

Arti-prijs voor 'bruikbare' kunst uitgereikt

Een bankschroef om op te zitten

De Arti-prijs 1990, dit jaar ingesteld door de Nederlandse kunstenaarsvereniging Arti et Industrie, is voor het eerst uitgereikt. De prijs, een bedrag van 5000 gulden, ging naar de inzending 'Windstoel' van de Haarlemmer Jan van der Veen. De 26-jarige Limburgse kunstenaar Marjolein van Alphen kreeg een eervolle vermelding voor haar ontwerp van een zitmeubel in de vorm van een bankschroef.

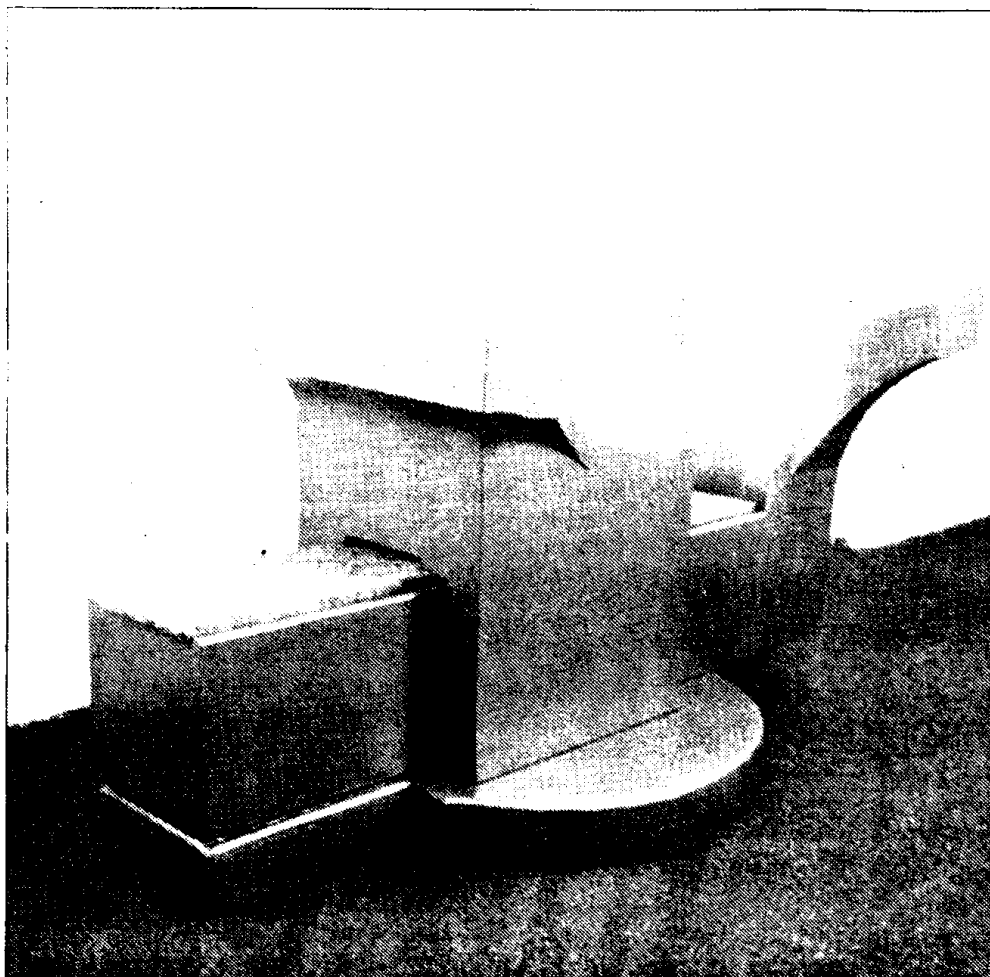
De opdracht van dit eerste jaar hangt tussen de beeldende kunst en de toegepaste kunst in. Arti et Industrie nodigde beeldende kunstenaars, vormgevers en architecten uit om ontwerpen voor een zitobject in te sturen.

Er werd geselecteerd op kwaliteit en originaliteit. Uit de meer dan 250 ingezonden schetsen werden er 13 gekozen. Daarna kregen de genomineerden, waaronder Marjolein van Alphen, de opdracht hun ontwerp ook daadwerkelijk uit te voeren. Uiteindelijk zijn er drie zitobjecten bekroond en hebben er twee een eervolle vermelding gekregen.

Verlangen

Van Alphen over haar ontwerp: „In een lui moment kreeg ik het verlangen

om in mijn bankschroef te kruipen. Door hem vijf maal uit te vergroten, werd dit mogelijk." Het object heet dan ook 'De Bankschroef'. Marjolein van Alphen is twee jaar geleden afgestudeerd aan de Rijksakademie voor Beeldende Kunsten in Maastricht. Van Alphen, afkomstig uit Limbricht, heeft enkele malen in Maastricht geëxposeerd. Ook was ze genomineerd voor de Philips Lichtprijs. Vorig jaar kreeg zij een startstipendium van het Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst.



● De stoel 'Bankschroef' van Marjolein van Alphen.

Bescherm planten en gereedschap tegen winter

Laatste tuinwerk van dit jaar

Voor de tuinliefhebbers onder ons is een rustige periode aangebroken. Het enige waar voor ze nog moeten zorgen, is dat hun tuin goed verzorgd zijn 'winterslaap' ingaat. De planten beschermd tegen vorst, het gereedschap schoon opgeborgen in de schuur.

Ga meteen na of er boven de vijverplanten die u binnen in een teil of emmer hebt gezet om ze tegen bevriezen te behoeden, nog wel voldoende water staat. Op de opgeborgen dahlia's mag geen schimmel verschijnen. Is dat wel het geval, behandel ze dan met zwavelpoeder. Misschien hebt u de spa binnenkort nog wel nodig om een plantgat te graven, maar maak hem toch vast maar schoon. Met een staalborstel verwijdert u al het roest. Mogelijk dient de 'steekrand' te worden aangescherpt. Ook schoffel, plant-schopje, bats en hak moeten schoongemaakt, ontroest en ingevet worden, evenals vorken en hark. Berg alles in een onverwarmde ruimte op, zeker het gereedschap

met houten stelen. Maak de regenton en de gieter leeg en zorg ervoor dat er ook in de tuinslang geen water meer zit. In een houten regenton moet wel een klein laagje water blijven staan, omdat anders de duigen te veel zouden uitdrogen. Heggescbaar, maaimachine en ander gereedschap dat u niet zelf wilt of kunt slijpen, kunt u nu het best naar de slijper brengen. Als u tot het voorjaar wacht, zijn er gegarandeerd vele wachtenden vóór u!

De bonestokken moeten intussen met chloorwater schoon gemaakt en vrij van de grond, droog, opgeborgen zijn. Als u meststoffen over hebt, bindt de plastic zak(ken) dan goed dicht en zet ze op een droge plek. De korrels trekken nl. vocht aan en dan ontstaan er harde klonten. Laat geen bestrijdingsmiddelen rondslingeren. Berg ze vorstvrij op, evenals de wondverzorgingsmiddelen. En zorg ervoor dat ze buiten bereik van kinderhanden zijn opgeborgen.

Planning

Voor de groententuin is het nu ook tijd om al eens te denken aan het opstellen van een nieuw teeltplan voor 1991. Noteer in elk geval welke ge-

wassen u in het afgelopen seizoen op welke plaatsen had staan. U weet: wisselteelt is voor diverse gewassen geboden om volgend jaar weer goede resultaten te bereiken. Bereken aan de hand van het nieuwe teeltplan hoeveel zaad u nodig zult hebben. Ga eerst na wat er nog bruikbaar is van het zaad dat u hebt overgehouden. Houd voor ogen dat het meeste zaad het best kiemt in het jaar nadat het is gewonnen. De kiemkracht gaat ook gauw verloren als de zaden bewaard worden in een warme, vochtige ruimte. Dus liever op een koele, droge en geventileerde plaats.

Tuincadeautjes

Wanneer er voor het tuinseizoen '91 nieuw gereedschap nodig is, kunt u dat nu mooi onder de kerstboom (laten) leggen. Misschien moet er wel een nieuwe heggescbaar komen, of een handige boomzaag. Andere tuincadeau-ideeën: een plukzak, een knielkussen, een regenmeter. Een boompaal met goed bindsel zou ook op het verlanglijstje kunnen, evenals een bundeltje steekketjes, met een watervaste viltstift om ze te kunnen beschrijven. Een setje spuitgroenten zoals taugé kan een leuke en niet te duur geschenk vormen, of een kweeksetje tuinkers. Dat is ook leuk voor de kinderen. Een pakket om zelf paddestoelen of witlof te kweken is nog een andere mogelijkheid. Ten slotte: hebt u een perzik of amandel in de tuin staan? Denk er dan aan dat deze bomen niet tegen ijzel kunnen. Als dit gevaar dreigt, dek ze dan met rietmatten zo hoog mogelijk af.

Drentse 'keukenkast' scheidt afval aan bron

Een vijftal Drentse bedrijven en de provinciale Kamer van Koophandel zijn bezig met de ontwikkeling van een systeem voor vergaande scheiding van huishoudelijk en bedrijfsafval. Met behulp van een soort 'keukenkast' zou het afval aan de bron in zes tot tien componenten gescheiden kunnen worden. De bedrijven hopen in het meest gunstige geval met dit systeem 92 procent van de afvalstroom te kunnen hergebruiken.

Hij is van mening dat dit veel beter kan. Het Drentse plan is een totaalconcept. Het voorziet in de scheiding, de inzameling, de overslag en de distributie van het afval. Met name de scheiding en de distributie moeten nog nader worden uitgewerkt. Voor het legen van de 'keukenkast', waarin het afval in verschillende vakken verzameld kan worden, is een speciale vuilniswagen nodig. Het ontwerp voor deze wagen staat inmiddels op papier.

Als proefgebied voor het systeem hebben de initiatiefnemers Zuid-Drenthe voor ogen. Dinsdag gaat een Drentse delegatie naar Leidschendam om het ministerie van VROM de plannen voor te leggen. De delegatie hoopt op een subsidie van een kwart miljoen gulden. Dit geld is nodig om het systeem verder te ontwikkelen. J. J. R. Hospers, secretaris van de Kamer van Koophandel in Meppel, schat de kans op subsidie hoog in. Hij bestempelt het gescheiden ophalen van afval in zes tot tien componenten in Nederland als uniek.

De huidige praktijk, waarbij groente-fruit- en tuinafval en restafval apart worden ingezameld, noemt Hospers geen scheiden aan de bron.

Radiator als decoratief woonelement

C.v.-radiatoren, hoe onmisbaar ze vanwege hun functie ook zijn, kunnen nu niet bepaald als sieraden in het interieur worden beschouwd.

Ook al zijn de moderne radiatoren dat is één van de redenen waarom vloerverwarming en andere systemen waarbij geen radiatoren nodig zijn, hun plaats veroverd hebben.

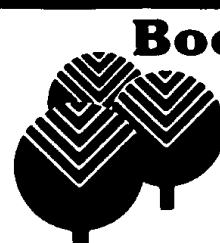
Waar 'onzichtbaarheid' van de verwarmingselementen niet mogelijk, of om welke reden dan ook niet gewenst is, kan de oplossing gezocht worden in het toepassen van radiatoren met een zo sierlijk uiterlijk dat je er met plezier naar kijkt.

Je kunt zelfs radiatoren 'naar maat' bestellen, afgewerkt in welke kleur je maar wilt. Wat dat maatwerk betreft: wil je een gebogen radiator, die vloeiend meeloopt met een gewelfd wandoppervlak, of een die in of uitwendig de hoek omgaat, dan kan dat.

Een radiator als 'scheidingsscherm' is weer een andere. Of wat dacht u van een radiator die eruitziet als een fraai zitbankje?

De hier genoemde voorbeelden van opmerkelijke c.v.-radiatoren zijn ontleend aan het assortiment van de fabrikant Zehnder, in ons land vertegenwoordigd door Kingley b.v. Nadere informatie: 020 - 312516.

(ADVERTENTIE)



Boosten Parket Hoensbroek

Showroom open van 10.00 - 18.00 uur.
Donderdag koopavond. Dinsdag gesloten.

- Alle soorten parket en reparaties
- Brede eiken planken, geborsteld
- Lamet en andere kunststofvloeren
- Overschuiven of borstelen van bestaande vloeren
- Leveringsvoorwaarden van de Consumentenbond

Weustenraadtstraat 45, Hoensbroek; vanaf Akerstraat. **045-214395**
Kouwenstraat in, 1^e weg rechts, dan 1^e weg links.

MEET 5 JAAR GARANTIE

Over een brievenbus, regenpijp en 'wishfull thinking'

We hebben nog geen brievenbus. 'Nou en', zult u zeggen, 'wat dan nog'. Van dat soort mededelingen zult u waarschijnlijk niet wakker liggen - dat doen wij trouwens ook niet. Maar het feit, dat er aan de linkerkant van de voordeur nog steeds een groot gat gaapt, kan symptomatisch worden genoemd - denk ik - voor de manier van werken in de bouw. Want ruim drie maanden geleden reeds, de week nadat we - of beter: mijn echtgenote - op uitbundige wijze 'de mei' hadden gevierd, attendeerde een van de metselaars mij erop, dat ik de aannemer moest vragen even een hardstenen brievenbus te halen. 'Dan kan ik dan ding in metselen zodat de voeger zijn werk ook kan afmaken', luidde zijn aannemelijke toelichting. 'Morgen' was de bevestigende reactie van de aannemer, 'dan zijn we daar inderdaad ook van af.' Verder valt er over dit onderwerp sindsdien niets meer te melden.

Hoewel ik mij kan voorstellen dat velen niet zullen begrijpen, dat zo iets gebeurt, kijk ik persoonlijk niet meer zo vreemd op van deze voor een gewone sterveling toch wel vreemde gang van zaken. Ik werd de laatste tijd immers wel vaker met dit soort gevallen geconfronteerd. De logica in de bouwwereld is namelijk van een heel andere soort dan in de normale 'grote-mensen-wereld'; sterker nog, die logica verschilt van bouw tot bouw, lijkt het wel. En aangezien mijn aannemer momenteel met twaalf huizen bezig is, ligt het - in die

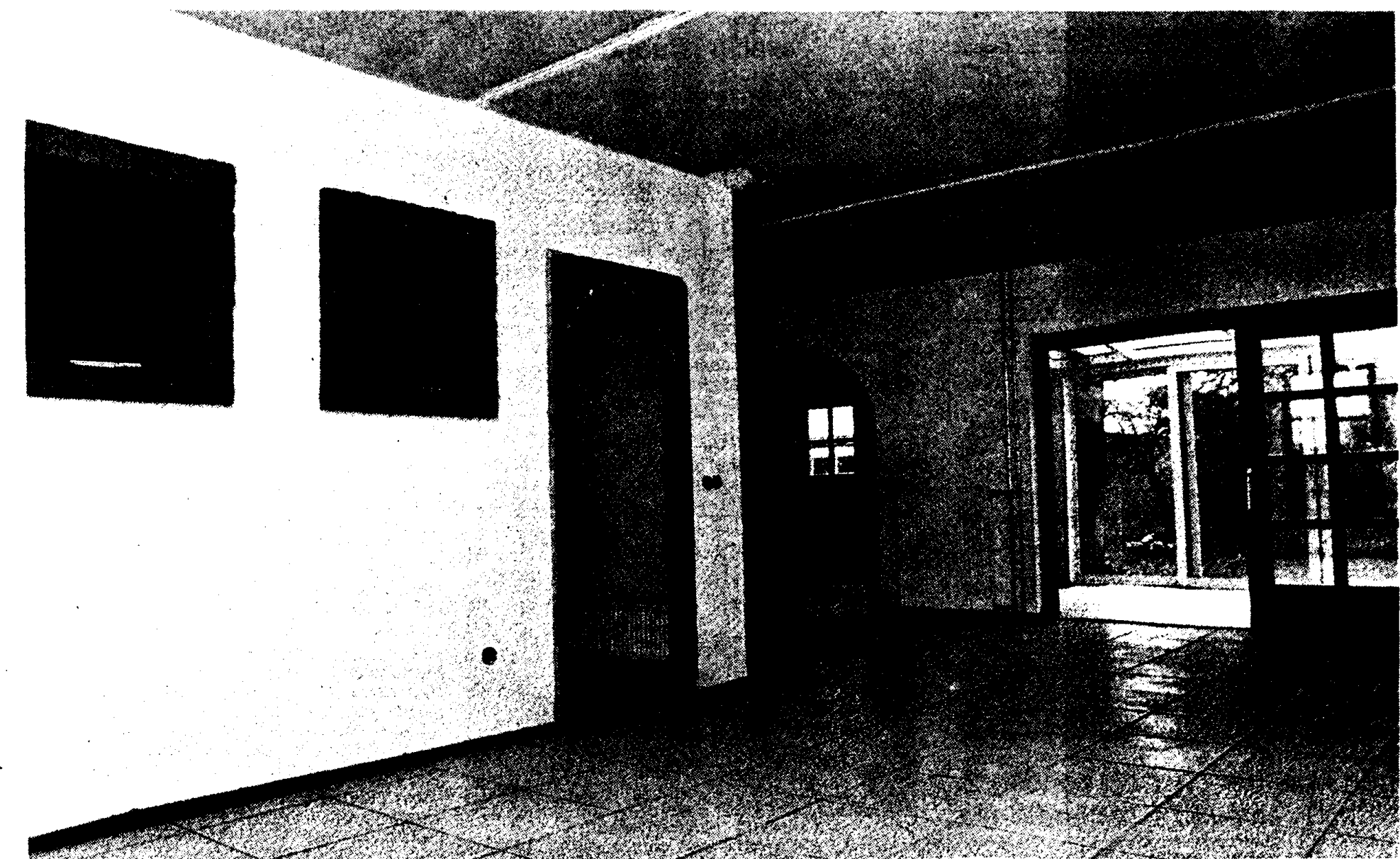
Eind vorig jaar besloot Jos Frusch, kunstredacteur van deze krant, een huis te laten bouwen. Op deze pagina kunt u lezen hoe de bouw verloopt en welke hindernissen daarbij zoal genomen moeten worden. Dit tot lering en vermaak van al diegenen, die ooit in dezelfde situatie hebben verkeerd of hetzelfde van plan zijn. Vandaag de twaalfde aflevering uit deze serie, die naar verwachting - als de planning tenminste uitkomt - tot Kerstmis van dit jaar zal duren.

optiek bezien althans - voor de hand dat een voor morgen aangekondigde brievenbus pas drie maanden later (hoop ik) daadwerkelijk wordt geplaatst.

Heel merkwaardig is ook de manier waarop de nutsbedrijven hun werkzaamheden plegen te verrichten. Aan de voorkant van ons huis zijn voorzieningen aangebracht voor gas, water, electriciteit en CAI-installatie. 'Dan kunnen ze zo het huis in', was de achterliggende gedachte van de aannemer. Nou, dat 'zo' blijkt in de praktijk niet zo vanzelfsprekend als je zou verwachten. Want inmiddels is de sleuf, die van het trottoir naar die aansluitpunten moet worden gegraven, al zo'n keer of vier dicht- en vervolgens weer opengegooid. Je zou er met het grootste gemak een aardige slapstick van kunnen maken.

Zou het nou echt niet mogelijk zijn dat een en ander even kortgesloten wordt, ben je geneigd te denken. Eén telefoontje zou een aantal werkluik heel wat werk hebben bespaard en het zou de kosten natuurlijk ook behoorlijk hebben gedrukt.

Deze week ben ik op een middag echt kwaad geworden, waaruit ik kon afleiden dat mijn incasseringsvermogen, nu de bouw ten einde loopt, behoorlijk begint af te nemen. Want ik kan mij over het algemeen heel goed beheersen, moet u weten. Maar die dag kwam een aantal zaken op een wel erg ongelukkige manier samen. Allereerst bemerkte ik dat de PTT - ondanks duidelijke afspraken - alleen beneden een contactdoos had aangebracht. Weer bellen dus, uitleggen, weerwoord, 'ja maar-en', nazoeke en



'wij bellen u terug mijnheer'. Kom ik na dat telefoontje toevallig langs de bouw, zie ik daar tot mijn verbazing dat de loodgieter grijze regenpijpen aan het aanbrengen was. Terwijl wij toch duidelijk - zelfs op advies van één van de directeuren van het bedrijf - witte PVC-regenwaterafvoeren (zo heten die dingen

officieel) hadden gevraagd. Die monteur trok een gezicht van 'mijn naam is haas' en mompelde iets van opdracht van het bedrijf of woorden van gelijke strekking. Weer gebeld dus, bleek ver-gissing te zijn, excuses, wordt aan gewerkt, enzovoort. Het is uiteindelijk goed gekomen, dat wel, maar je wordt er zo moe van.

Wat betreft de haalbaarheid van de eerste oplevering - over 23 dagen - durf ik wat positiever te zijn dan twee weken geleden, al wordt het een close-finish. Mijn vrouw is wat dat betreft veel optimistischer, vooral nadat de aannemer zich begin deze week leek ontvallen, dat alles over twee weken klaar zou zijn. Ik begrijp niet

dat zij zich door dit soort opmerkingen - hoe goed ook bedoeld - zo 'van haar stuk' laat brengen, nuchter als ze in dit soort zaken normaliter is. Maar 'wishful thinking' kan het hoofd soms danig op hol brengen, heb ook ik bij andere gelegenheden herhaaldelijk moeten ondervinden.

● De tegelvloer op de benedenverdieping werd begin deze week gelegd. (Foto: PETER ROOZEN).

Architect maakt plannen voor piramidewijk

'Ik erger me aan saaie nieuwbouw'

"Nee", zegt hij, "de bewoners krijgen geen opgesloten gevoel. Ze hebben hun terrasje of tuintje, ze hebben vrij uitzicht. Sterker nog, ze kennen er zelfs meer vrijheid dan elders. 't Blijft heel open, zo'n piramidewijk. Prima voor sociale activiteiten. Het wordt er veilig, gezellig en praktisch wonen. En dan betekent onze vorm van bouwen ook nog eens een enorme ruimtebesparing. Mooi toch?"

Aad Breed, architect te Heerhugowaard. Samen met zijn partners J. de Wever heeft hij een ambitieus stedenbouwkundig ontwerp gemaakt. Een plan voor piramidewijken, die het kunnen stellen met de weg een zesde van de 'normale' hoeveelheid benodigde grond. Zijn plannen worden vooral daardoor op dertigduizend gulden goedkoper dan vergelijkbare huizen, spaart het milieu, verhindert vandalisme en criminaliteit, bevordert de contacten tussen de bewoners onderling. Heerhugowaard studeert inmiddels heel voorzichtig op de haalbaarheid van Breeds voorstel.

Honderden telkens weer andere woningen bijeen, trappsgewijs opeengestapeld. Het centrum van Breeds ontwerp is een ring van dertig meter hoge piramidewijken, die een plein in een ring daaromheen staan. In een ring daaromheen staan winkels, kantoren, bedrijven, zijn uitgangsmogelijkheden en openbare voorzieningen. Aan de buitenzijde cirkelt een weggetje.

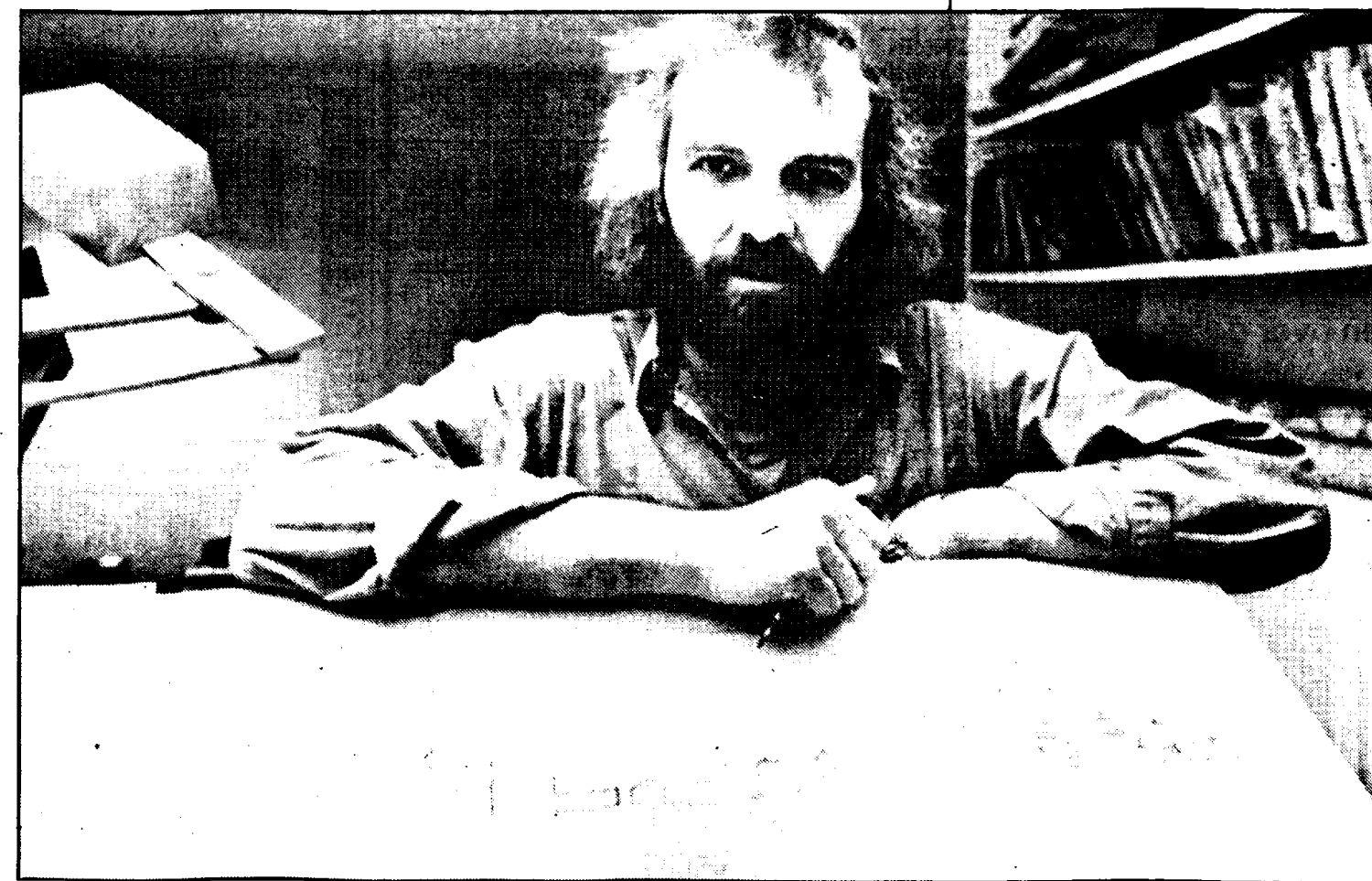
Op de academie", vertelt Aad Breed, "ergerde ik me altijd al aan de enorm saaie, uniforme woningbouw. Daar wilde ik wat aan doen, met een bepaalde filosofie. Kijk, mensen zien geen dingen, ze zien alleen de verschillen. En dus probeer

ik elk huis net even iets anders te maken."

Afstanden worden in de plannen van Aad Breed drastisch verkleind. Nu nog kan een gemeente als Heerhugowaard per hectare gemiddeld zo'n vijftien woningen met aanverwante voorzieningen kwijt. Het piramideconcept maakt het mogelijk in die situatie maar liefst honderd woningen neer te zetten. En heeft een stad van honderdduizend inwoners al gauw een straal van acht kilometer, bij piramidebouw bedraagt die afstand slechts 2,5 kilometer. De bewoners hoeven er voor lokaal vervoer dan ook nauwelijks gebruik te maken van een auto.

Plantsoenen

Een piramidewijk is compact, combineert de voordelen van laagbouw met die van een flat. Zo legt Breed uit dat er volop plaats is voor parken en plantsoenen, tussen de verschillende complexen in. "De helft van zo'n buurt", zegt hij, "zou dan groen zijn. Dat heb je toch nergens?" De bewoners komen hun piramide binnen via een gesloten trappenhuis en liften naar het centrale plein. Bezoekers melden zich met de intercom, net als bij een appartement, en de Heerhugowaardse architect ziet elk complex verrijkt met twee huismeesters. Wat de piramidebewo-



ners volgens hem een warm gevoel van veiligheid geeft.

"Met een dergelijke centrale inderling van de wijk", stelt hij, "ga je de stilte, dat geïsoleerde tegen. Mensen komen elkaar steeds vanzelf tegen op het plein en dat bevordert natuurlijk de sociale activiteiten. Anderzijds voelen ze zich in huis juist lekker rustig. Er komt weinig verkeer, en door de hoogteverschillen is er veelal een mooi uitzicht vanaf

de balkons. Bovendien, alles is al in zo'n afzonderlijke wijk aanwezig."

Een piramidewijk kan wellicht zonder aansluiting op het aardgasnet. De Novem, de Nederlandse organisatie voor energie en milieu, bekijkt momenteel de concrete mogelijkheden daartoe. Alle in de zomer opgedane energie zou kunnen worden opgeslagen in de bodem, via collectoren en zonnecellen, om in de winter weer gebruikt te worden.

● Aad Breed toont de tekeningen van zijn piramidewijken.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel van 18 november tot en met 25 november 1990

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 14 oktober 1990 (meterkaart kolom 4)
800	26	f13,00	104
900	30	f15,00	119
1000	33	f16,50	132
1100	37	f18,50	145
1200	40	f20,00	159
1300	43	f21,50	171
1400	47	f23,50	186
1500	50	f25,00	198
1600	53	f26,50	211
1700	57	f28,50	226
1800	60	f30,00	240
1900	64	f32,00	254
2000	67	f33,50	268
2200	74	f37,00	293
2400	80	f40,00	320
2600	87	f43,50	346
2800	94	f47,00	374
3000	101	f50,50	401
3300	111	f55,50	441
3600	121	f60,50	482
3900	131	f65,50	522
4200	141	f70,50	562
4600	155	f77,50	616
5000	168	f84,00	672
5500	185	f92,50	738
6000	202	101,00	806
6500	219	109,50	872

Tip: Isoleer CV-leidingen in ongebruikte ruimten.

(ADVERTENTIE)



Huur of koop nu uw
Radson NOx[®]-HR* ketel

dynamisch en
betrouwbaar

Dr. Ottenstraat 7
SIMPELVELD

HESI: 045-442326

*met
f 350,- subsidie

Spiegel met verlichting

Van onze verslaggever
Spiegels hebben in het moderne interieur meestal een meer decoratieve dan functionele betekenis. We kijken er niet alleen in maar we kijken er vooral ook naar.

Om de spiegel in dit opzicht extra aantrekkelijk te maken heeft een fabrikant een serie fraaie decorspiegels ontwikkeld, voorzien van verlichting. Ze zijn volgens klassieke bewerkingsstechnieken vervaardigd door ambachtelijke vakmensen. Het resultaat daarvan is een luxueus ogend produkt, met grote keuzes in vormen, kleuren, facetranden, speelse versieringen zoals bloemmotieven die met een zandstraal on-

der hoge druk op het spiegellopper vlak worden aangebracht. De spiegels zijn voorzien van gaatjes waar de bedrading voor de lampjes doorheen gevoerd kan worden en alle benodigde montage materialen worden erbij geleverd. Wa de lampjes betreft is er keuze uit diverse bollen en spotjes. Iedere koper kan uit de vele mogelijkheden een persoonlijke keus maken. Deze 'Nova Finesse' spiegels vormen, zowel met de lampjes aan al uit, een speels en decoratief element in het wooninterieur. De spiegels variëren in prijs van 240 tot 300 gulden, de verlichtingssets kosten ca. 150 gulden. Voor meer informatie: MirrorWall, De Meern, 03406 - 63934.

Hypotheekrente 27 november 1990

Momenteel beweegt de rente op de kapitaalmarkt zich op een niveau dat lager is dan dat van voor de laatste hypotheekrente verhoging, begin oktober. Op een enkele correctie na heeft nog geen enkele bank gebruik gemaakt van de ontstane ruimte. Een verlaging van de hypotheekrente tarieven met 0,3 procent is inmiddels mogelijk.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages		
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	35,1 % 50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,90	6,15	4,02
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,15	4,02
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,30	6,44	4,25
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,40	6,52	5,00
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,73	5,15
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,60	5,91	3,83
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,25	9,90	6,17	4,04
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,25	9,90	6,17	4,04
AMRO	spaarhyp.	2 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,30	6,43	4,23
Bouwf. Limb. Gem.	spar. vash.	5 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	spar. vash.	10 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	spar. vash.	15 jaar	1,00	9,80	6,07	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
CDK-bank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,80	6,08	3,96
CDK-bank	sparhyp.	10 jaar	1,00	9,80	6,15	4,02
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,80	6,08	3,96
Centraal Beheer	spar. gar.h.	5/10 jr.	0,25	9,90	6,09	3,79
Centraal Beheer	spar. gar.h.	15/20 jr.	0,25	9,90	6,09	3,79
Centrale Volksbank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,86	3,91
Centrale Volksbank	sparhyp.	10 jaar	1,00	9,70	6,00	4,87
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,35	4,97
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,48	4,97
Direktbank	besp. dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,98	3,86
Nationale Ned.	sparhyp.	5/10 jr.	1,25	9,90	6,17	4,03
Nationale Ned.	sparhyp.	15/20 jr.	1,25	9,90	6,17	4,03
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50	6,11	5,05
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,73	5,15
Pancratiusbank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,91
Pancratiusbank	sparhyp.	7 jaar	1,00	9,80	6,08	3,96
Pancratiusbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Pancratiusbank	ann. hyp.	ideaal	1,00	9,50	6,55	5,03
Postbank	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,80	6,07	3,95
Postbank	sparhyp.	7 jaar	1,00	9,80	6,07	3,95
Postbank	sparhyp.	12 jaar	1,00	10,00	6,21	4,07
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,36	4,87
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,50	4,98
RABO hypotheekbank	spar. opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	6,06	3,94
RABO hypotheekbank	spar. opt.h.	10 jaar	1,00	9,90	6,13	4,00
RABO hypotheekbank	spar. opt.h.	stabiël	1,00	9,90	6,13	4,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr.	1,00	9,20	6,32	4,85
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr.	1,00	9,70	6,69	5,13
Spaarbank Limburg	sparhyp.	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,91
Spaarbank Limburg	sparhyp.	7 jaar	1,00	9,80	6,08	3,96
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,27	4,82
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,55	5,03
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,80	6,04	3,92
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,70	6,00	3,90
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,70	6,00	3,90

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-. Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af. © Copyright „Vereniging Eigen Huis" te Amersfoort.

Aangenaam tafelen in of vlak naast de keuken

Nieuwe rol voor grote tafel van vroeger

aten we gezellig aan de grote tafel zitten" is een opmerking die je tegenwoordig weer meer hoort. Net als vroeger, toen deze tafel het middelpunt van het gezin vormde, om het enige lichtpunt met voldoende leessterkte daar boven hing. De grote, centrale tafel is weer in de herstelling, maar zijn plaats is in de moderne interieur vaak wel een andere.

De treffen hem steeds meer aan in de onmiddellijke nabijheid van de (open) keuken, soms als een verhoging ervan. Hij is bovendien veranderd van een noodgedwongen in een ongedwongen middelpunt van het huiselijk leven. Want wij behoeven de verlichting niet meer tot een lamp boven de tafel, maar hebben de totale luminare voorziening strategisch over het interieur verdeeld.

Tafelen

Het weer in gebruik nemen van de grote tafel heeft op het meubelstuk wel geen ingrijpende invloed gehad. Het op de (keuze van de) stoelen. De kleine tafelstoel op ijle pootjes en met een soms wat ongemakkelijke zit heeft de laatste jaren plaats gemaakt voor een comfortabele tafelen, dikwijls voorzien van armleuningen en royaal gevulde stoffen, zodat zitvlak, rug en armen goed en aangenaam gesteund worden. Een stoel dus waarop je uren kunt doorbrengen tijdens aangename tafelen. Want dat doen we weer. tafelen.

Het culinaire diner heeft ook thuis zijn intrede gedaan. Omdat veel eet- en of vlak naast de (open) keu-

ken staan opgesteld, wordt hieraan vaak ook plaats genomen bij het drankje vooraf. Ondertussen leggen gastvrouw en gastheer de laatste hand aan de maaltijd. Je mag tegenwoordig best bij je vrienden in de keuken kijken. Je wordt er voor een etentje of feestje zelfs met open armen ontvangen. De tijd dat eten in de keuken iets was voor het platteland of voor een bepaalde maatschappelijke klasse, ligt ver achter ons. De eethoek in de moderne leefkeuken ziet er overigens wel wat anders uit dan vroeger. Toen stond er een simpele houten tafel met, zoals we ze toepasselijk noemden, keukenstoelen. Rechthoek- en rechthoekig, niet geschikt om je er al te lang op neer te laten. Maar in die dagen werd eten ook veel meer gezien als nodig om gezond te blijven en kwam het sfeer-aspect minder aan bod. Maar vandaag de dag ligt dat anders. Ook al staat de grote tafel in de keuken, we kiezen graag een fraai exemplaar, omringd door mooie en vooral comfortabele stoelen.

Veel keukenfabrikanten leveren tegenwoordig, behalve keukenkasten en apparatuur, ook tafels en stoelen, passend bij het keukeninterieur. Er is geen uitgesproken scheiding meer tussen meubelen voor de keuken en voor de woonkamer. Sinds het hele huis leefruimte is geworden, is de total-look ontstaan. Daardoor kunt u bij het inrichten van de diverse vertrekken in huis een mooie eenheid van het geheel maken. Fabrikanten houden met die wens voor het interieur ook steeds meer rekening. Dat kunt u op uw volgende 'rondje meubelplein' zelf constateren.

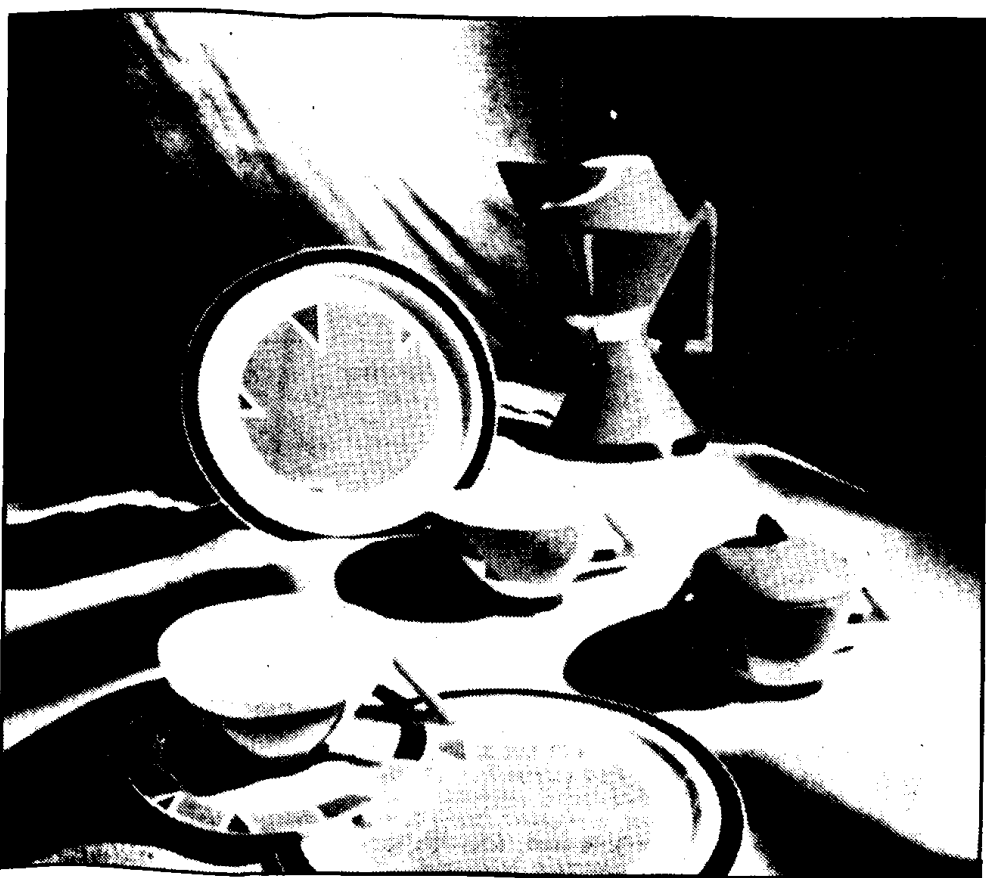


● Feestelijk dineren in de keuken is weer in.

Serviezen van jonge ontwerpers

Met een exclusief servies is een tafel al gauw mooi gedekt. Je hoeft dan nauwelijks nog kunstgrepen te verpakken om het geheel op te smukken.

Voor de tweede keer heeft Villeroy & Boch jonge ontwerpers de gelegenheid gegeven zich in servies-taal uit te leven. Na studenten van de Weense Academie voor toegepaste kunsten kregen dit jaar Amerikaanse studenten in de industriële vormgeving de kans. Zij hebben hun visie gegeven op de geest van Europa en zich vol fantasie gestort op een set for two met onverwachte details als Carnaval in Venetië, de Franse Revolutie, de Zwitserse Alpen, de Wijnen van Europa en het servies 'Changing the Guard', geïnspireerd op het wisselen van de wacht voor het koninklijk paleis in Londen.



● Het servies 'Changing the guard'.

Bouwmateriaal voor in de tuin

Voor PS-hardschuim zijn in de tuin verschillende praktische toepassingen te vinden. Op het eerste gezicht lijkt het misschien nogal tegenstrijdig om 'plastic' in de grond te stoppen met het doel je tuin een fraaier aanzien te geven. Van vervuiling is echter geen sprake. PS-hardschuim, verkrijgbaar in de vorm van platen en blokken, is een CFK-vrij materiaal dat geen vocht opneemt. Het is daarom uitstekend geschikt voor het maken van niveauverschillen, die een tuin een verrassend levendig gezicht kunnen geven.

Het wordt door hoveniersbedrijven steeds meer toegepast bij het ontwerpen en uitvoeren van tuinontwerpen waarin sterk geaccidenteerde vormen zijn opgenomen. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om

een vijver met waterval, of andere waterpartijen te maken, waarbij de grondniveaus onderling sterk verschillen. Er is betrekkelijk weinig werk aan, ook als er bijvoorbeeld een 'heuvel' van anderhalve meter of hoger opgebouwd moet worden.

Op de 'treden' vanaf het hoogste punt naar het laagste (het vijverniveau) leg je, nadat het is afgedekt met bijvoorbeeld vijverplastic, decoratief materiaal zoals keien, grof grind, stukken leisteen of wat je maar wilt. Aan voor- en achterkant van de heuvel plaats je eerst een beschoeving (een rij palen van tuinhout). Door de lichte constructie kunnen er geen verzakkingen optreden. Het schuimmateriaal weegt immers 'bijna niks'. Het is verkrijgbaar bij bouwmaterialenzaken.



Sonja Barend brengt van-
sitt de Sovjet-Unie recht-
streeks verslag van haar be-
vindingen.

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De nationa-
le inzamelingsactie voor
de hongerlijdende bevol-
king van Rusland, die op
zaterdag 15 december via
televisie wordt gevoerd,
heeft een 'omroepbreed'
karakter. De VARA zal
echter wel een zwaar
stempel op de organisatie
drukken: de omroep stelt
zendtijd ter beschikking
en ook de centrale pre-
sentatie is in handen van
VARA-coryfeeën.

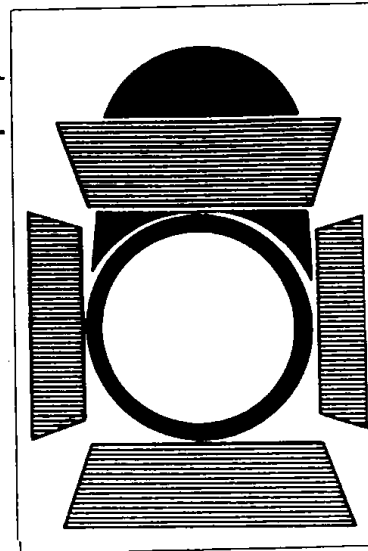
Actie voor Rusland wordt omroepbreed

Sonja Barend gaat naar Sovjet-Unie

Zeker is inmiddels dat Sonja
Barend naar de Sovjet-Unie
zal vertrekken om recht-

streeks verslag te doen van
haar bevindingen. Ook een re-
portage team van VARA's ac-

tualiteitenrubriek Achter het
Nieuws gaat naar de Sovjet-
Unie. Het motto van de actie
luidt: help de Russen de win-
ter door. Er is geen streef-
drag genoemd. De VARA zegt
erop te zullen toezien dat de
goederen, die van het inge-
melde geld gekocht worden,
op de goede plaats terechtko-
men. De rechtstreekse uitzen-
ding komt uit Studio Veenen-
daal. Volgens de VARA-
woordvoerder begint de na-
tionale inzamelingsactie op 15
december om tien over half
acht. De actie duurt tot mid-
dernacht. Medewerkers van
andere omroepen worden
eveneens betrokken bij de
productie.



Milva introduceert nieuwe cd/lp op Duitse tv

KEULEN – De 53ste aflevering
van 'Verstehen Sie Spass' (zeg
maar: de Duitse versie van 'Ba-
nanasplit' met de verborgen ca-
mera) is meteen de laatste. Op
deze zaterdagavond zien we het
Zwitserse echtpaar Paola en
Kurt Felix op het eerste Duitse
tv-net opnieuw in actie met grappen
en grullen, die alles aan het
toeval overlaten. Gasten zijn er
natuurlijk ook weer en onder
hen bevindt zich ook de Italiaan-
se ster Milva. Niet per toeval,
want deze bekende zangeres (op
zondagavond 30 december ook
in zaaltheater Geulen in Aken)
introduceert vanavond bij de kij-
kers een nummer uit haar nieu-
we cd/lp 'Ein Kommen und Ge-
hen'. Dit programma bij de ARD
begint om 20.20 uur.

'Vinger aan de pols' gaat tiende seizoen tegemoet

Van onze rtv-redactie

LARICUM – Ria Bremer
1) maakt haar veelbeke-
nde TV-programma 'Vinger
aan de pols' niet vanuit de
aan of andere filosofie. Ze
wil de kijkers evenmin
ontdonderen. Maar ze
is wel heel serieus te
werk. Ze heeft medische
handboeken doorgewor-
eld. Als ze het nodig vindt,
leest ze soms weken ach-
tereen in een ziekenhuis.
Ze praten over het pro-
gramma 'Vinger aan de
pols', dat dit jaar zijn tiende
seizoen ingaat.

„Wanneer ik met Vinger aan de
pols bezig ben”, zegt ze, „dan ga
ik impulsief, fel, hard, primair-
reagerend, maar toch grondig te
werk. Want ik werk solo: ik pro-
beer, film, schrijf en kies elk
onderwerp alleen. Ik werk zon-
der redactie, heb slechts 'mijn
envy', een secretaresse. Ik pro-
ber alles van een onderwerp aan
te weten te komen, hoe ingewik-
eld het ook is. Maar omdat ik
een makkelijk hoofd- en bijzaken
on scheiden, lukt me dat. Ik kan
heel snel rapporten doorlezen, ik
ben in anderhalf uur tijd een
red beeld van datgene wat ik
onderzoek. Nee, ik heb geen en-
kele vooropleiding als verpleeg-
kundige of arts, alleen maar mid-
delbare school. Ik zou trouwens
een arts willen zijn, althans niet
dit leven, misschien in een vol-
ledig leven. Op de een of andere
manier ben ik als journaliste in
de medische wereld gerold.
„Maakt mijn werk voor Televisier
ik mijn huis, mijn gezin, mij-
n familie.”

Ouder worden

Ouder betekent voor Ria Bremer
steeds dag tien kilometer rennen.
„Meestal vroeg in de ochtend,
omdat het werk begint. Een
manier vindt ze, om zichzelf ge-
durd te houden. Een manier ook
om het ouder worden de baas te
worden. „Ik betrap mezelf erop
dat een aantal dingen echt niet
meer zo is als toen ik jong was.
„Een nachten, een sportprestatie,
een zware werkdag, lange auto-
ritten: het kost allemaal meer
 moeite. Daarom wil ik doorgaan
met bewijzen dat je een stukje
business aan jezelf kunt toevoegen,
dat je er maar mee aan de slag
kunt. Vandaar ook die promotie
voor callanetics. Niet omdat ik
veroordeel daarmee iets voor de
mensheid te moeten doen, maar
omdat om te laten zien hoe het
met een beetje bewegen.

„Want natuurlijk zet zo'n pro-
gramma als Vinger aan de pols
je aan het denken. Ik heb zo-
wel meegemaakt. Vooral de ver-
houdingsmogelijkheid die je krijgt
voor een patiënt, over wie je het
je programma wilt hebben. Ja
is een moeilijke moment. Ik
daar in een ziekenhuis met
draaiende camera. Dat ligt
el gevoel. Dat moet ik altijd
el goed, heel duidelijk uitspre-

ken. Ik overval mensen nooit en
zelfs in hectische, spoedeisende
situaties, zeg ik altijd: laat ons er-
bij, maar vergeet ons. Als we nu
iets filmen dat naderhand niet
wenselijk is, gooien we het weg”.

Band

„Bovendien blijf ik meestal in
een ziekenhuis logeren, al moet
ik er weken voor uittrekken. In
bijvoorbeeld 'Portret van vier
verlooskamers' at ik met de zwan-
gere vrouwen, ik smeerde de be-
schuit, ik verschoonde de bed-
den, sopte de kamers, verwissel-
de de steekklaken en zette koffie.
Wat er dan gebeurt met zo'n
ploeg is, dat je een band krijgt
met de mensen. Je wordt een
deel van het team. En als dan de
beslissing valt: nu een keizersne-
de en direct naar de operatieka-
mer, dan kun je erbij blijven.

Dan krijg je dat je meehuult, mee-
lacht, meezucht en dat je uitein-
delijk een prachtig programma
kunt samenstellen. Hetzelfde
geldt voor de operaties die ik
film. Ik vind het prachtig om er-
bij te zijn, ik vind het zo schitte-
rend, zo ontzettend knap, wat
daar gebeurt. Ja, ik ben een grote
fan van operaties. Ik ben mate-
loos geboeid, wanneer ik zie hoe
een chirurg een afgerukte hand
eraan naait, een hartslagader ver-
vangt of een jongen aan een bot-
tumor opereert. Ik ben zonder
meer vreselijk gefascineerd door
de binnenkant van een mens, ik
vind een menselijk lichaam ver-
schrikkelijk knap in elkaar zit-
ten. Als je dat ziet: die pezen, die
spieren: prachtig. Maar het heeft
tijd gekost om aan een operatie
te wennen, dat moet ik toegeven.
Zodra ik kon vergeten dat er een
mens lag onder dat groene laken,

kon ik er beter tegen. En toen
verbaasde ik me ook niet meer,
als ik bij zware operaties mee-
maakte dat Hilversum 3 keihard
stond te bleren, terwijl de chi-
rurg op leven en dood vocht en
worstelde. Het prikkelt mij
enorm om uit te vinden wat er al-
lemaal mogelijk is voor een chi-

rurg. Sommige mensen vragen
me wel eens: voor wie doe je dit
toch? In feite doe ik dit vanuit
mijn eigen nieuwsgierigheid
naar de medische wereld, daar
ben ik journaliste voor. Maar na-
tuurlijk in de hoop en vanuit het
vermoeden dat ik daarmee ook
de belangstelling van een kijker

wek en die kan vasthouden.
Daartoe heb ik vele medische
handboeken doorgeworsteld, ik
heb mezelf basiskennis aange-
leerd en ik schaam me daarbij
niet om tegen een medicus te
zeggen: ik begrijp het niet. Ik
ben maar een gewoon mens, leg
me uit wat er aan de hand is”.

● Ria
Bremer:
„Het
prikkelt
mij enorm
om uit te
vinden
wat er
allemaal
mogelijk
is voor
een
chirurg”.



Ramon Franco: van schoffie uit de achterbuurt tot tv-ster

Hoofdrobspeler 'Tour of Duty' even in Nederland

Van onze showpagina-redactie

AMSTERDAM – Wie in Amerika opgroeit, in een door
drugs en criminaliteit verpauperde wijk als de Bronx in
New-York, moet over bijzondere kwaliteiten en het nodige
geluk beschikken om te ontsnappen aan deze droevige om-
geving. Ramon Franco (27), die een hoofdrol speelt in Ve-
ronica's 'Tour of Duty', is dit gelukt. Franco is dan ook te-
recht erg trots op zijn succes en geniet hij nog iedere dag
met volle teugen van de luxe die bij het bestaan van een in-
ternationale tv-ster hoort.

Franco is een gedreven acteur.
„Op mijn twaalfde wist ik het al,
ik moest en ik zou persé een be-
roemd acteur worden. Ondanks
dat mijn hele omgeving wat la-
cherig deed over mijn ambitie,
ben ik altijd in mezelf blijven ge-
loven”, zegt Franco terwijl hij
nonchalant zijn zijde stropdas
rechtrekt.

Franco is geboren in Porto Rico
en emigreerde op zijn tweede sa-
men met zijn moeder en zijn zus-
je naar de Verenigde Staten.
„Mijn moeder is destijds naar
Amerika verhuisd omdat zij geen
toekomst zag voor haar kinderen
in het zeer arme Porto Rico. Maar
helaas bleek ook in de Verenigde
Staten het geld niet voor het op-
rapen. Toen ik dertien was wilde
ik graag naar de toneelschool,
maar daar hadden we gewoon
geen geld voor”.

Geluk heeft iedereen in zijn le-
ven nodig, maar zeker een Portu-
ricaans jongetje uit de Bronx die
een beroemd acteur wil worden.
„Het was ongelooflijk: bij de eer-
ste audities die ik deed was het ge-
lijk bingo. Ik kreeg een rol in de
film Boardwalk. En ik verdiende
gelijk duizend dollar per week,
wat waanzinnig veel is voor een
veertienjarig jochie. Ik was als
een kind zo blij”.

Filmmekka

Na Boardwalk kreeg Franco een
rol in de Hollywoodfilm Heart-
break Ridge met Clint Eastwood.

Na de opnames bleef Ramon in
Hollywood. „Ik was er nu toch,
dus waarom zou ik onmiddellijk
teruggaan naar New-York? Aan
beide kusten had ik op dat mo-
ment geen werk en het leek me
wel spannend om het in het film-
mekka te proberen”. Dat lukte
aanvankelijk maar gedeeltelijk.
Franco: „Ik kreeg een paar klei-
ne klusjes maar veel geld leverde
dat niet op. Mijn financiële situa-
tie was op een gegeven moment
echt rampzalig. Ik voelde me
zwaar depressief en stond op het
punt terug te gaan naar New-
York”.

Maar weerom lachte het geluk
Franco toe. „Ik hoorde dat er
audities gedaan werd voor Tour of
Duty. Ik besloot er aan mee te
doen. En na de zeer spannende
periode van twee weken audities
doen, kreeg ik de rol van soldaat
Alberto Ruiz. Mijn depressies
verdwenen als sneeuw voor de
zon. Ik denk dat ik verslaafd ben
aan acteren. Het gevoel dat je
krijgt als een rol goed lukt is ge-
weldig. Het is net een orgasme.
Het enige verschil is dat dit fan-
tastische gevoel voor de came-
ra's langer duurt dan in bed”, zei
Franco lachend.

Franco, die niet in dienst is ge-
weest en vroeger alles wat met
het leger had te maken haatte,
bereidde zich intensief voor op
zijn rol van Vietnam-soldaat. „Ik
heb tientallen boeken over de
Vietnam-oorlog gelezen en uren
lang gesproken met Vietnam-ve-
teranen. Toch blijf ik het erg



● Ramon Franco in Amsterdam: „Tour of Duty levert een bijdrage aan het genezingspro-
ces van mensen met een oorlogssyndroom”.

moeilijk vinden om front-soldaat
te spelen. Het is nogal een ver-
schil, of iemand op de set over-
hoop wordt geschoten of dat dit
in werkelijkheid gebeurt. Naar
de emoties die door je heen gaan
als je beste vriend aan flarden
wordt geschoten kan je slechts
raden. Je kan alleen maar hopen
dat je het goed doet. Maar uit de
positieve reacties die we van vele
veteranen krijgen blijkt dat Tour
of Duty zo slecht, nog niet is”.

Toch is er ook kritiek op de serie.
Zij zou munt slaan uit de ver-
schrikkingen van de oorlog, geen
rekening houden met de gevoe-
lens van de mensen die in Viet-
nam hebben gevochten en een te
romantische weergave zijn van
de werkelijkheid. „Het is onmo-
gelijk om iedereen tevreden te
stellen. Toch weet ik zeker dat
Tour of Duty een bijdrage levert
aan het genezingsproces van
mensen met een oorlogssyn-

droom. Zo kreeg ik vorige week
een brief van een vrouw van een
veteraan. Haar man was sinds
Vietnam niet meer zichzelf ge-
weest. Maar nadat hij een paar
keer na de serie heeft gekeken, is
hij met haar over zijn belevenis-
sen in Vietnam gaan praten.
Waarna zijn nachtmerries enorm
zijn verminderd. Zolang ik nog
dit soort brieven krijg maak ik
me niet zo druk om wat voor kri-
tiek dan ook”.

(ADVERTENTIE)

**JE HOEFT GEEN
HEILIGE TE
ZIJN...**



...om theologie te studeren.
Een uitdagende opleiding
met veel maatschappelijke
en kerkelijke
beroepsmogelijkheden.

Bon voor informatie!

naam: _____

adres: _____

post- en woonpl.: _____

• verzocht toezending van documentatie over

de theologie-opleiding aan de UTP

In ongefrankeerde enveloppe sturen aan:

UTP, Antwoordru. 5051, 6400 WC Heerlen

Bellen kan ook: 045-718520



NVM MAKELAARS



**PAUL
SIMONS**

MAKELAARDIJ BV
ASSURANTIEN-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIËN

EUROPAWEG 214 UBACH OVER WORMS

Kerkrade - Bouwgrond
In Kerkrade gelegen bouwperceel met meerdere mogelijkheden. Grootte circa 500 m². Frontbreedte ± 15 m.

Heerlen-Pennemig
Aan rand van jonge woonwijk gel. woonh. met carport, berg. en tuin. Ind. o.a. hal, woonk., open keuk., 3 slaapk., badk. en zold. Pand is in perfecte staat. Vr.pr. f 128.000,- k.k.

Brunssum
Goed gesitueerd halfvrijst. woonh. met srr. 2 berg. (garage mogelijk) op ruim perceel (638 m²). Ind. o.a. hal, woonk., eetkeuk., 3 slaapk., badk., keld. en zold. Prijs f 135.000,- k.k.

Ubachberg-Colmont
Landelijk gel. semi-bungalow met groot souterrain (o.a. garage), prachtige hal, stijlvolle living op 2 niveaus (elk met open haard), keuk. met aanbouwinstall., 5 slaapk., zeer luxe badk., overdekt terras en tuin. Vr.pr. f 348.000,- k.k.

Landgraaf-Abdissenbosch
Zeer goed gel. semi-bungalow met garage op mooi perceel (740 m²). Ind. o.a. ruime hal, grote living met open haard, open keuk. met luxe install., 3 slaapk., ruime luxe badk., 2 gr. kelders en zolder (is geschikt voor slaapk. e.d.). Vr.pr. f 329.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur.

045-318182

HOENSBROEK PASTOORSKUILENWEG

Bijzonderheden
Vraagprijs: variërend van f 195.000,- tot f 198.000,- v.o.n.
Aanvaarding: december/januari.
Bouwjaar: 1990.
Oppervlakte: ± 300 m².
Verwarming: gas-c.v. HR-ketel.

OPEN HUIS

zondag 2 december van 11.00-13.00 uur

Indeling
Begane grond: hal/entree, toilet, woonkamer, eetkamer, keuken **, bijkeuken, inpanning garage, terras, tuin.
1e verdieping: overloop, 3 slaapkamers, riante badkamer.
2e verdieping: d.m.v. een vaste trap bereikbare gigantische zolder.

NOG SLECHTS 2 TE KOOP

Laat u de mogelijkheden van dit huis toelichten

DRS. DE LA HAYE
assurantiekantoor makelaardij o.g.
hoofdstraat 86 • hoensbroek • 045-223434

TAXATIES

onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop,
financiering, hypotheek, assurantien,
successie, rechtbank enz.
Indien nodig binnen 24 uur

Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS bv
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon 045-717237

VERKOCHT

Heidetuin bij uw huis? Tennisbanen om de hoek?
Blijvend vrij uitzicht? Marmere keuken?
Café op loopafstand? Tweepersoons badkuip?
Zet 't groot in de krant, want:

**Je huis in de krant
brengt mensen over de vloer.**
En de makelaar weet van wanten en kranten.



**Ausstellungs-
küchen**
bis zu
50 % reduziert
Rezepten
mit professionellen
Geräten, Töpfen
und anderen
Küchengeräten.

Die gute Küche

Jülicher Str./Ecke Dorn-
weberstr. 51/00
Telefon 02 41 / 1 60 66

TE KOOP

Brunssum: Torenstr. 89: tot. gerenov. woonh. m. garage. Vr.pr. f 102.000,- k.k.
Dr. Hendriklaan 140: appart. nabij centrum. Vr.pr. f 102.000,- k.k.
Bij beiden geldt bij 100% financiering met spaarhypotheek netto per maand f 655,00.
Wielweg 28: zeer mooi woonh. met 3 s.l.k. Vr.pr. f 140.000,- k.k.

Heerlen: Bokstraat 58: woonhuis met tuin. Vr.pr. f 96.000,- k.k.
Bij 100% financiering met Spaarhypotheek netto per maand f 605,-.

Wist u dat wij in Brunssum o.o. de meeste bestaande huizen verkopen!
GEEN VERKOOP GEEN KOSTEN

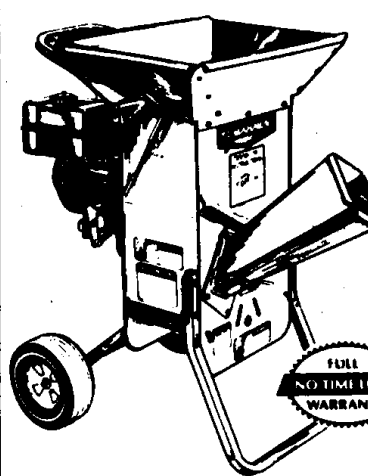
Derhalve voor onze cliënten te koop gevraagd woningen in alle prijsklassen.
Vraag tevens de INFOFOLDER voor een overzicht van ons huidige aanbod van ons woningenbestand.

Assurantiekantoor
van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, Tel. 045 25 45 43

maandag t/m vrijdag: 9.00-12.30 en 13.30-17.30 uur,
zaterdag 9.00-12.00 uur.

HYPOTHEKEN NET EVEN BETER

Bolens Houtversnipperaars



De TOMAHAWK versnipperd niet alleen hout tot 8 cm maar ook bladen en huisafval tot waardevolle compost voor een natuurlijke bemesting.

Keuze uit 3 modellen

Prijs vanaf
f 1599,-
(excl. BTW)

Vraag vrijblijvende demonstratie!

TOMAHAWK®

ENTER-FORCE B.



Vliegveldweg 11
Beek (bij vliegveld)
043-649055

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

BRUNSSUM, Hazelaar
Uitstekend gel. vrijst. landh. met c.v., inpanning garage en tuin. Ind.: souterrain: garage, provisiekelder, hobbyruimte, berging. Beg.gr.: ruime hal, toilet, woonk. met o.h. ± 50 m², luxe keuken, bijkeuken, speelk. 1e Verd.: overloop, 4 grote slaapkamers, badk. met ligb., douche, toilet en v.w., berging. 2e Verd.: zolder. Aantv.: l.o. Prijs: f 385.000,- k.k.

DOENRADE BOUWKAVEL TE KOOP. Landelijk gel. bouwka-
vel, groot 525 m². Koopprijs: f 63.000,- k.k.

ELUGSHOVEN, Veldhofstraat
Goed gel. winkel-woonh. met c.v., berging. Ind.: Win-
kel: ca. 48 m², magazijn, berging en schuur. 1e Verd.:
woonkamer, keuken, bijkeuken, slaapk., douche
met v.w. en toilet. 2e Verd.: 2 slaapkamers, 2 zolders. Het
geheel verkeert in goede staat van onderhoud.

EYS-WITTEM, St. Agathestr.
Goed en rustig bouwka-
vel. Perc.opp.: 345 m².
Aantv.: l.o. Prijs: f 50.000,- k.k.

ELUS-WITTEM
Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin (perc.
opp. 1530 m²). Ind.: Sout.: waskelder, provisiekelder,
c.v.-kelder, garage. Beg.gr.: ruime entree, hal, toilet, L-
woonk. met open haard ± 54 m², kantoor, keuken met
app., bijkeuken, berging. 1e Verd.: overloop, 2 royale
slaapkamers, luxe badk., aparte badk. met douche. Het
geheel pand is geïsoleerd. Aantv.: l.o. Prijs: n.o.t.k.

GELEEN, Lindendreef
In een winkelstraat gel. uitst. onderh. halfvrijst. hegenh.
met c.v., royale garage en tuin. Perc.opp.: 350 m². Ind.
o.a.: royale living, serre, keuken, 2 badkamers, 5 slaapkamers,
vaste trap naar zolder. Het pand is geschikt voor div.
doeleinden en moet beslist van binnen gezien worden.
Aantv.: l.o. Vraagprijs: 185.000,- k.k.

GELEEN-ZUID, Bachestraat
Rustig gel. royale, geïsol. hegenh. met c.v., garage en
tuin. Ind.: sout. met hobby-, kantoor, was-provisiekel-
der, ap. douche, L-vorm. woonk., keuken, 3 gr.
slaapkamers, badk. met ligb., v.w. en 2e toilet. Het pand
moet u van binnen gezien hebben. Aantv.: l.o. Vraag-
prijs: f 189.000,- k.k.

GELEEN, Geraniumstraat
Nabij winkelcentrum gel. vrijst. chalet met recente aan-
bouw, ap. ingang, c.v., kelder en grote tuin. Perc.opp.:
± 700 m². Ind. o.a.: royale living, study, moderne keu-
ken, bijkeuken, 3 slaapkamers, 2 badkamers, zolder met
div. doeleinden en moet beslist van binnen gezien worden.
Aantv.: l.o. Vraagprijs: f 220.000,- k.k.

GELEEN, Rijksweg Noord
Op uitst. stand gel. zeer luxe afgewerkt vrijst. landh.
met c.v., inpanning garage en tuin. Ind.: souterrain: deels
2 auto's, souterrain en roy. tuin met opt. privacy. Perc.
opp.: 1.200 m². Ind. o.a.: 2 living, eetk., roy. luxe keu-
ken, 3 slaapkamers, 3 mod. comp. inger. badkamers. Aantv.: l.o.
Prijs op aanvraag.

GELEEN, Spaanse Neerbeek
Rustig gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage en
zonninge tuin. Perc.opp.: 455 m². Ind. o.a.: woonk.,
eetk., keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, dakterras,
badk. met ligbad, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zol-
der. Aantv.: direct. Vraagprijs: f 239.000,- k.k.

HEERLEN, Douve Welzenstraat
Inpanning gel. herenhuis met c.v., inpanning
dige garage en tuin. Ind.: souterrain: garage, hobby-
ruimte, berging, wasruimte. Beg.gr.: woonk. met o.h.,
eetkamer, keuken met app. Verd.: 4 slaapkamers, toilet,
badk. met ligb. en douche. Aantv.: l.o. Prijs: f 280.000,- k.k.

HEERLEN, de Erk
Prima gel. halfv. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.:
hal met marmere vl., toilet, woonk., keuken met app.
1e Verd.: overloop, 3 slaapkamers, balkon, badk. met
ligb., v.w., 2e toilet. Het pand is grote deels geïsol. en
verkeert in uitst. staat van onderhoud. Aantv.: l.o. Prijs
f 195.000,- k.k.

HEERLEN, Geleestraat
In centrum gelegen appartement met c.v. en berging.
Ind.: ruime hal, toilet, woonk. ± 37 m² met balkon, keu-
ken, 3 slaapkamers, badk. met douche v.w. en 2e toilet.
Aantv.: l.o. Prijs: f 145.000,- k.k.

HEERLEN, Kiesel
Goed gelegen bouwka-
vel perc. opp. 1.285 m²
Koopprijs: f 80.000,- k.k.

HEERLEN, Oude Lindestraat
Uitst. gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Perc.opp.:
860 m². Ind.: sout.: 2 hobbyruimtes, berging. Beg.gr.:
hal met trappehuis, keuken, L-kamer, eetk. 1e Verd.: 5
kamers, badk. 2e Verd.: 2 kamers, dakterras. Het is
o.m. geschikt voor woon-/praktijk-/kantoorruimte.
Aantv.: l.o. Vraagprijs: f 435.000,- k.k.

HEERLEN, Raadhuisstraat
In centrum gel. app. met c.v. en berging. Ind.: hal, toilet,
woonk., keuken, 2 slaapkamers, badk. met ligb. Aantv.:
l.o. Koopprijs: f 99.000,- k.k.

HEERLEN, Vervenstraat
Rustig gel. woonh. met c.v., berging, tuin met achter-
om. Ind.: Sout.: 2 kelders. Beg.gr.: hal, toilet woonk.,
keuken. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkamers, badk. met
ligb. 2e Verd.: vaste trap naar 1e slaapk., en grote zol-
der. Aantv.: l.o. Prijs: f 170.000,- k.k.

HOENSBROEK, Houwerstraat
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., dubb. garage en
tuin. Ind.: o.a. hal, toilet, woonk. met o.h., eetk., keu-
ken. 1e Verd.: overloop, 4 slaapkamers, badk. met ligb.,
v.w., 2e toilet, wasruimte. 2e Verd.: grote zolder. Aantv.:
l.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

HOENSBROEK, Pr. Willemstraat
Rustig gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: hal,
toilet, woonk., keuken. 1e Verd.: 3 slaapkamers, badk.
met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar hobbyk.
Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud.
Aantv.: l.o. Prijs: f 113.000,- k.k.

HOENSBROEK, Verlengde Wilhelmijnstraat
Prima gel. woonh. met praktijkruimte, c.v., dubb. ga-
rage en tuin. (perc. opp.: 850 m²). Ind.: Sout.: c.v.-kel-
der, waskelder, provisiekelder. Beg.gr.: hal, toilet, keu-
ken, woonk. met o.h. 1e Verd.: 3 slaapkamers, badk. met
ligb., v.w., douche en toilet. 2e Verd.: grote hobbyka-
mer met dakterras. Praktijkgedeelte (ca. 80 m²) ver-
deeld in div. units. Het geheel verkeert in goede staat
van onderhoud. Aantv.: l.o. Prijs: f 365.000,- k.k.

KERKRADE, J. v. Goyenstraat
Riant gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin. (perc.
± 2500 m²). Ind.: souterrain, garage, winkelder, c.v.-
waskelder. Beg.gr.: ruime hal, toilet, L-woonk. met o.h.
± 58 m², keuk. met app. (3,00 x 4,50 m), slaapk., badk.
met ligb. en dubbele v.w. 1e Verd.: slaapk.,
douche met v.w., hobbyruimte, grote zolder met moge-
lijkheid voor 3e slaapk. Verdere gegevens en prijs op
aanvraag.

KERKRADE, Lindenlaan
Prima gelegen winkel/woonhuis met c.v. Ind.: Sout.:
kelder. Beg.gr.: showroom (± 105 m²), kantoor, maga-
zijn. 1e Verd.: L-vorm. woonk., keuken, berging, toilet,
dakterras (± 32 m²). 2e Verd.: 4 slaapkamers, badk. met
douche, v.w. en toilet. 3e Verd.: vlering. Het geheel is
voor diverse doeleinden geschikt. Aantv.: l.o. Prijs:
f 235.000,- k.k.

KERKRADE, St. Janenagel
Rustig gel. bungalow met c.v. en tuin. Ind.: ruime en-
tree, woonk. met o.h. ± 80 m², keuken met app., bi-
keuken, 4 slaapkamers, 2 badkamers, kantoor. Aantv.: l.o. Prijs:
f 275.000,- k.k.

ORSBEEK, Drossaertveldse
Schitt. gel. terrasbungalow met c.v., inpan. garage en
het terras op het zuiden met opt. privacy. Ind. o.a.: 2-
vormige living met open haard, mod. keuken, 4
slaapkamers, badk. met ligb., v.w., 2e toilet. Aantv.:
l.o. Koopprijs: f 152.500,- k.k.

SCHAEBSBERG, Frans Erenlaan
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., dubbele garage
en tuin (perc.opp. ± 600 m²). Ind.: souterrain: deels on-
derkelderd. Beg. grond: ruime hal, toilet, woonk., keu-
ken, bijkeuken, slaapk. Eerste verd.: overloop, 3
slaapkamers, 2 badkamers, badk. met ligb., v.w. en 2e
toilet. Het geheel verkeert in goede staat van onder-
houd. Aanvaarding: l.o. Prijs: f 235.000,- k.k.

SCHAEBSBERG, Leefstraat
Rustig gel. vrijst. semi-bungalow met c.v., inpan. garage
en tuin (perc. opp. 368 m²). Ind.: sout.: 3 slaapkamers,
badk. met ligb., v.w., 2e toilet, provisieruimte, c.v.-
ruimte. Beg.gr.: hal, toilet, woonk. met o.h., groot ter-
ras, keuken met app. Het geheel pand is voorzien van
rolluiken. Aantv.: l.o. Prijs: f 225.000,- k.k.

SCHINNE, Moutshavellaan
Prachtig gel. vrijst. bungalow met schitt. uitzicht, c.v.,
inpan. garage, kelder en tuin. Perc.opp.: 600 m². Ind.
o.a.: woonk. met open haard, keuken, 3 slaapkamers,
badk. met ligbad, v.w. en apart toilet. Aantv.: l.o. Prijs:
n.o.t.k.

SCHINNE, Nuthweg
Te koop Pension "De Posthoorn" in Schinne.
Op een prime ligging in een prachtig stuk Limburgse
natuur, direct bij in- en uitvalswegen naar de auto-
weginvalswegen Heerlen-Aken. Goed geïsoleerd pensio-
nustig gesitueerd t.o.v. het bedrijfstreint "De Horst"
te Nuth. Het complex bestaat uit woonh., 2 appartem.,
div. kamers, gemeenschapsruimte, grote parkeerpl. en
dubb. garage. Perc.opp.: ca. 2.400 m². Het pand is te-
vens geschikt voor ander com. doeleinden. Verkoop
wegens gebrek aan opvolging. Aantv.: l.o. Prijs op aan-
vraag.

SCHNIPPEL, Hoogbeek
Rustig gel. bungalow met c.v., berging, tuin en app.
(perc.opp.: 788 m²). Ind.: woonk., hal, toilet, woonk.,
keuken, bijkeuken. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkamers,
hobbyk., douche met v.w. 2e Verd.: vlering. App.
beg.gr.: woonk., keuken, douche, toilet. 1e Verd.: 1
slaapk. Aantv.: l.o. Prijs: f 195.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid
Vrijst. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. Het pand
is voor div. doeleinden geschikt. Ind. o.a.: living, keu-
ken, 3 slaapkamers, badk. met ligb., study. Aantv.: spoed-
dig. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Dr. Schaepestraat
Op goede stand nabij centrum gel. uitst. onderh. royale
vrijst. herenh. met c.v., aanbouw, kelder, garage, dach-
terras en compl. aangel. peiltoilet. Ind. o.a.: L-vorm-
ing met open hrd., luxe keuken met app., 5 slaapkamers
2 compl. inger. badkamers, zolder. Dit pand moet u bes-
ten van binnen gezien hebben. Aantv.: spoedig. Vraagprijs:
f 259.000,- k.k.

SITTARD, Engelenkampstraat
Nabij centrum gel. app. met berging en balkon. Ind.
hal, doorzonwoonk., keuken, badk. en 2 slaapkamers.
Aantv.: l.o. Prijs n.o.t.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid

SPAUBEEK, Alexanderstraat
Op goede locatie gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelders,
inpan. garage en royale tuin. Perc.opp.: 428 m². Ind.
o.a.: woonk., mod. keuken, 4 slaapkamers, badk. met
ligb. Aantv.: spoedig. Vraagprijs: f 145.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS, Heggewijk
Rustig gel. patio-bungalow met c.v., berging en tu
Ind.: entree-hal, toilet, L-woonkamer met o.h. ± 48 m²
keuken, 3 slaapkamers, badk. met ligbad, v.w., 2e toilet.
Aantv.: l.o. Prijs: f 178.000,- k.k.

VALKENBURG, Oud Valkenburg
Goed gel. monumentale boerenwoonh. met c.v., gar-
ge, stal en grote tuin. Ind.: kelder, hal, L-woonk., m-
deme keuken met app., luxe badk., 3 slaapkamers, gro-
zolder. Het geheel verkeert in uitstekende staat van on-
derhoud. Aantv.: l.o. Huurprijs: f 2.250,- per maand.

Nieuwbouw

BRUNSSUM, Hemelard
Aan planten gelegen vrijstaande woningen met tot-
aangeleverde architectuur en hoge mate van privaat.
Met gunstige bezetting van de achtertuin. Ind.: L-vorm
mige woonkamer, eetkeuk. open keuken (41,5 m²), bi-
keuken, garage, 3 ruime slaapkamers, badkamer met
ligbad en douche v.w. en 2e toilet. De zolder is be-
reikbaar via vaste trap. Koopprijs vanaf f 210.500,- v.o.n.

BRUNSSUM
In het prima gelegen mwb-plan De Hemelard, een
zonder comfortabele en rijk gevarieerde woonom-
ving, worden fraaie, halfvrijstaande premie-A-wo-
nen gebouwd. Ind.: o.m. woonk., eetkeuk. open ke-
ken, berging, 3 slaapkamers, badk. met douche, was-
kastafel en aansluitmog. 2e toilet. Degelijk gebou-
weerd afgewerkt, goed geïsoleerd. Koopprijs
f 191.950,- v.o.n. Rijksweg max. f 41.000,- te-
vigs. pr.A-regeling.

HEERLEN, Wetten
Op een prima ligging, centraal in Wetten is een nog
bouwen split-level woning te koop. Door het rijk
verschillende bulten de directe woon- en leefruimte te
niveaus, waarin de woning een bijzonder aardig en open-
terieur, waarin optimaal gebruik is gemaakt van de
schikbare ruimte. Op de beg. grond liggen de zit- en
kamer (37 m²), de open keuken en de berging op 0
veel. De garage en de entreehal liggen verhoogd. De verdie-
heeft 3 slaapkamers, badk. met ligb. en v.w., kast, o-
ruimte en apart 2e toilet. De woningen worden goed
gewerkt met o.m. hardh., buitendeuren, ramen en
zijden, dubb. beglazing, combi-ketel, goede isolatie
tegelwerk. Koopprijs: f 198.000,- v.o.n.

Manon is er smoorverliefd op.



NIEUW! Junckers Junior.

Junckers Junior is massief Deens parket in beuken, eiken en essen.
Buitengewoon fraai afgewerkt 8-mm dik parket in zes warme tinten.
En voor een prijs die een regelrechte verrassing vormt: vanaf f 89,- m².

Wie zou niet z'n hart verliezen bij zoveel
natuurlijke schoonheid...?

...en Junckers op de vloer.

U bent van harte welkom in de showroom van onderstaande kroondealer.

Ger Bloemen Parket BV Rukkenweg 9, Landgraaf, 045-326 326
Zwartbroekstraat 14, Roermond, 04750-30022



Jähndel & Hürtgen

Inh. Heinz Lock
Komphausbedstr. 27, geg. Horten
D-5100 Aachen, tel.: 09.49.241/36867

- Gardinen - Dekorationen
- Rollos - Jalousetten
- Bettwaren
- Bettwäsche - Tischwäsche

Wir beraten - wir messen aus - wir nähen - wir montieren

BEDRIJFSPANDEN

VOERENDAAL
f 475.000,- k.k.
Op industrieterrein een
bedrijfsgebied. Ind.: be-
drijfsruimte 20x25 = 500
m², front 25 mtr., over-
loopport 4,00x4,00,
laadperron met even-
eens overloopport
4,00x4,00; één stildak
vloer; wijk hoogte 4,80; nok hoogte 8,50 mtr.

TE HUUR:

VOERENDAAL
f 1100,- per mnd.
Dagwink in het cen-
trum, opp. ca. 70 m² incl.
keuken, toilet en verifich-
ting. Aanvaarding direct.

Meer dan 20 jaar ervaring

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

**makelaardij
ERNENS**

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

VARA

13.45 De VARA matinee. London Classical Players o.l.v. Roger Norrington. De pastorale, symfonie nr 6, van Beethoven.

14.51 Neighbours. Australische serie. 15.32 The Nutt House. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Hoog bezoek.

15.56 Howard's way. Engelse serie. Ken is wanhopig als hij hoort dat de bank hem geen lening wil verschaffen.

16.51 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergrond voorwerpen uit de Nederlandse musea. Vandaag: De vaas (herh.).

17.00 Brainstorm. Quiz.

17.30 ••Journal.

17.40 Vroege Vogels. Hanneke Kapen over natuur en milieu. Vandaag: Vroege Vogelbos te Almere.

18.19 VARA's kindermenu. Met Boes, tekenfilmserie. Afl.: Boes doet het op de fiets.

18.31 (TT)Alfred J. Kwak. Kinderse-rie. Afl.: De burenruike.

19.00 ••Journal.

19.22 Twaalf steden dertien ongelukken. Serie gedramatiseerde verhalen over verkeersongelukken. Afl.: Oma's kind.

19.47 ••Flying doctors. Australische serie. Afl.: Vliegen en een beetje liegen. De nieuwe piloot Gerry O'Neill krijgt op weg naar Coopers Crossing een lift van de oude Felix, die bovenop een caravan rijdt. Als blijkt dat Felix dronken is en hem de rijbevoegdheid al een tijd geleden ontzegd was, probeert Gerry de politie wijs te maken dat hij heeft gereden.

20.38 (TT)Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: Heerlijk avondje. Lydie en Hans spreken af dat ze dit keer echt niets aan Sinterklaas zullen doen.

21.01 Sonja op zaterdag. Talkshow gepresenteerd door Sonja Barend vanuit De rode hoed in Amsterdam.



● Jan Douwe Kroeske in "Twaalf steden, dertien ongelukken". (Nederland 1 - 19.22 uur)

21.53 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.

22.23 Per secondewijzer. Spelprogramma gepresenteerd door Kees Driehuis.

23.00 ••Journal.

23.06 De wereld van Boudewijn Büch. Columbus achterna, serie reisprogramma's in het voetspoor van Columbus.

23.36 Langs de kade. 9-delige Belgische serie. Afl. 3: Kajuitdief. Op zoek naar de dader van een kajuitdiefstal komt Crets terecht bij een doodzieke man wiens vrouw mogelijk de verdachte is.

00.37-00.42 Natuurmoment. Vandaag: Stekelbaarspassage aan de rand van Wieringerwaard.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.30 ••Journal.

AVRO

17.41 Post!! Brievenrubriek voor de jeugd. Met: Thundercats, tekenfilmserie. Afl.: De stenen reus.

18.08 Wordt vervolgd. Tekenfilmserie.

18.30 Pauze tv. Jongerenmagazine.

18.56 (TT)Jackpot. Spelprogramma.

19.27 Growing pains. Amerikaanse comedyserie. Afl.: This is your life. De kleine Ben heeft voor de zoveelste keer ontstoken amandelen.

20.00 (TT+••)Journal.

20.28 AVRO weekend krimi. De nicht van de vermoorde. Duitse misdaadfilm. Inspecteur Max Palu is de antiekhandelaar Alfred Stein op het spoor, die gestolen schilderijen verkoopt. Wanneer deze aan een hartaanval sterft, blijkt zijn nicht Gabi ook van duistere praktijken op de hoogte te zijn.

22.05 Glamor. Talkshow met Karel van de Graaf.

23.26 Red, Hot & Blue. Collage van bekende evergreens van Cole Porter. Programma t.g.v. Wereld Aids Dag.

00.42 ••Journal.

00.47-00.52 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en

Reportage over het leven met aids.

15.05 Mittenrind. Milieumagazine voor kinderen.

15.30 Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl. 7: Avontuur op hoher See.

15.50 Pingu. Poppenserie. Afl.: Pingu gaat vissen.

16.00 AIDS - word dat Risiko grenzenloos? Live-uitzending over vrouwen die met het aids-virus besmet zijn en de consequenties daarvan voor de zwangerschap. (Programma t.g.v. wereld aidsdag).

16.58 Programma-overzicht.

17.00 Heute.

17.05 Wüstenfleber. Serie. Afl.: Camp der verlorenen Seele.

18.10 Parteien zur Wahl.

18.13 Länderspiegel.

18.58 Programma-overzicht.

19.00 Heute. Aansl.: Zur Bundestagswahl. Bondsdagvoorzitster Rita Süsmuth over de bondsdagverkiezingen.

19.35 Mit Leib und Seele. Serie. Afl.: Der arme Hiob.

20.20 Auch die Engel M'ogen's heiss. Italiaanse speelfilm uit 1974 van E.B. Clucher.

22.10 Positiv leben! Overdenkingen t.g.v. wereld aidsdag 1990.

22.20 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine. Aansl.: Lottotrekking.

23.40 ZDF Sport extra. WK formatiedansen voor amateurs.

00.40 Heute.

Duitsland 3 West

09.30 Tele-Ski 90.

10.00 News of the week.

10.15 Actualités.

10.30 Avanti! Avanti! Cursus Italiaans.

Duitsland 1

09.00 Heute.

09.03 Expeditionen ins Tierreich. Natuurfilmserie. Afl.: Wunder hinter Glas. (herh.).

09.45 Let's move. Fitness.

10.00 Heute.

10.03 Auslandsjournal.

10.45 ZDF-info Gesundheit. Culinair tips voor de Kerst.

11.00 Heute.

11.03 Raubhaas Land. Amerikaanse speelfilm uit 1970 van Robert Totten.

12.35 Umschau.

12.55 Persoverzicht.

13.00 Heute.

13.05 Europamagazin.

13.30 Hände, Werke, Künste. Reportage over het vervaardigen van sieraden.

14.00 ••Neues von Verstehen Sie Spass?

14.15 Hallo Spencer. Kinderserie. Afl.: Wintertrübsal.

14.45 ••Formel Eins. Hitparade.

15.30 ••Lieber frei als high. Reportage over drugs in de popscene.

16.10 Agatha Christie. Afl.: 16 Uhr 50 ab Paddington (1).

17.00 Erstens.

17.25 Hier und Heute unterwegs.

18.00 Sportschau-Telegamm.

18.15 Sportschau. Met Bundesliga voetbal.

19.00 Markt.

19.30 Graf Duckula.

19.58 Programma-overzicht.

20.00 Tagesschau.

20.15 Zur Bundestagswahl '90. Gesprek met Rita Süsmuth, voorzitter van de Bondsdag.

20.20 ••Verstehen Sie Spass? Amusementsprogramma rond de ver-

borgen camera.

22.10 ••Lottotrekking.

22.15 Tagesschau.

22.25 Das Wort zum Sonntag. Meditatie door Bärbel Deifel-Vogelmann, Calw.

22.30 (••+••)Das Film-Festival. Platoon, Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Oliver Stone.

00.25 Wen die Meute hetzt. Engelse speelfilm uit 1971 van Richard Fleischer.

02.00 Tagesschau.

02.05-02.10 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkampff.

02.10 Nachtgedanken.

02.15 Nachtgedanken.

02.20 Nachtgedanken.

02.25 Nachtgedanken.

02.30 Nachtgedanken.

02.35 Nachtgedanken.

02.40 Nachtgedanken.

02.45 Nachtgedanken.

02.50 Nachtgedanken.

02.55 Nachtgedanken.

03.00 Nachtgedanken.

03.05 Nachtgedanken.

03.10 Nachtgedanken.

03.15 Nachtgedanken.

03.20 Nachtgedanken.

03.25 Nachtgedanken.

03.30 Nachtgedanken.

03.35 Nachtgedanken.

03.40 Nachtgedanken.

03.45 Nachtgedanken.

03.50 Nachtgedanken.

03.55 Nachtgedanken.

04.00 Nachtgedanken.

04.05 Nachtgedanken.

04.10 Nachtgedanken.

04.15 Nachtgedanken.

04.20 Nachtgedanken.

04.25 Nachtgedanken.

04.30 Nachtgedanken.

04.35 Nachtgedanken.

04.40 Nachtgedanken.

04.45 Nachtgedanken.

04.50 Nachtgedanken.

04.55 Nachtgedanken.

05.00 Nachtgedanken.

05.05 Nachtgedanken.

05.10 Nachtgedanken.

05.15 Nachtgedanken.

05.20 Nachtgedanken.

05.25 Nachtgedanken.

05.30 Nachtgedanken.

05.35 Nachtgedanken.

05.40 Nachtgedanken.

05.45 Nachtgedanken.

05.50 Nachtgedanken.

05.55 Nachtgedanken.

06.00 Nachtgedanken.

06.05 Nachtgedanken.

06.10 Nachtgedanken.

06.15 Nachtgedanken.

06.20 Nachtgedanken.

06.25 Nachtgedanken.

06.30 Nachtgedanken.

06.35 Nachtgedanken.

06.40 Nachtgedanken.

06.45 Nachtgedanken.

06.50 Nachtgedanken.

06.55 Nachtgedanken.

07.00 Nachtgedanken.

07.05 Nachtgedanken.

07.10 Nachtgedanken.

07.15 Nachtgedanken.

07.20 Nachtgedanken.

07.25 Nachtgedanken.

07.30 Nachtgedanken.

07.35 Nachtgedanken.

07.40 Nachtgedanken.

07.45 Nachtgedanken.

07.50 Nachtgedanken.

07.55 Nachtgedanken.

08.00 Nachtgedanken.

08.05 Nachtgedanken.

08.10 Nachtgedanken.

08.15 Nachtgedanken.

08.20 Nachtgedanken.

08.25 Nachtgedanken.

08.30 Nachtgedanken.

08.35 Nachtgedanken.

08.40 Nachtgedanken.

08.45 Nachtgedanken.

08.50 Nachtgedanken.

08.55 Nachtgedanken.

09.00 Nachtgedanken.

09.05 Nachtgedanken.

09.10 Nachtgedanken.

09.15 Nachtgedanken.

09.20 Nachtgedanken.

09.25 Nachtgedanken.

09.30 Nachtgedanken.

09.35 Nachtgedanken.

09.40 Nachtgedanken.

09.45 Nachtgedanken.

09.50 Nachtgedanken.

09.55 Nachtgedanken.

10.00 Nachtgedanken.

10.05 Nachtgedanken.

10.10 Nachtgedanken.

10.15 Nachtgedanken.

10.20 Nachtgedanken.

10.25 Nachtgedanken.

10.30 Nachtgedanken.

10.35 Nachtgedanken.

10.40 Nachtgedanken.

10.45 Nachtgedanken.

10.50 Nachtgedanken.

10.55 Nachtgedanken.

11.00 Nachtgedanken.

11.05 Nachtgedanken.

11.10 Nachtgedanken.

11.15 Nachtgedanken.

11.20 Nachtgedanken.

11.25 Nachtgedanken.

11.30 Nachtgedanken.

11.35 Nachtgedanken.

11.40 Nachtgedanken.

11.45 Nachtgedanken.

11.50 Nachtgedanken.

11.55 Nachtgedanken.

12.00 Nachtgedanken.

12.05 Nachtgedanken.

12.10 Nachtgedanken.

12.15 Nachtgedanken.

12.20 Nachtgedanken.

12.25 Nachtgedanken.

12.30 Nachtgedanken.

12.35 Nachtgedanken.

12.40 Nachtgedanken.

12.45 Nachtgedanken.

12.50 Nachtgedanken.

12.55 Nachtgedanken.

13.00 Nachtgedanken.

13.05 Nachtgedanken.

13.10 Nachtgedanken.

13.15 Nachtgedanken.

13.20 Nachtgedanken.

13.25 Nachtgedanken.

13.30 Nachtgedanken.

13.35 Nachtgedanken.

13.40 Nachtgedanken.

13.45 Nachtgedanken.

13.50 Nachtgedanken.

13.55 Nachtgedanken.

Onder de verzamelnaam "Crash" brengt de KRO een aantal eigen jeugdprogramma's

Bovendien laten steeds meer jonge kijkers weten de programma's te waarderen en zich er in te herkennen (en dáár gaat 't om).

Omdat er méér is.

VOOR INFORMATIE OF EEN GRATIS PROEFNUMMER VAN STUDIO OF MIKRO GIDS KUNT U TIJDENS KANTOORUREN BELLËN: 035-713911.

14-00000

**Wyckoff Bridge Street 59,
Hillsdale, Tel. 043-251306**

Sloggi slips zijn gemaakt van
fijn katoen met 'Lycra'. Ook na
eindeloos wassen blijven ze perfect
in vorm. Op Sloggi slips (ze zijn er
voor heren en dames) krijgt u nu
een bijzonder aantrekkelijke korting.
Tot en met 15
januari 1991 of
zolang de voor-
raad strekt.

N **E** **A** **D**

Nationaal Fonds voor Alcohol en Drugspreventie
Willem-Barentszstraat 35/2 PC Utrecht
Tel. 030-711200

ALCOHOL BRENGT NIET WAT HET BELOOFT

R i a n t w o n e n i n R a n d w i j c k

Een statig stijlvol herenhuis met eigentijds comfort

Op de best voorhanden zijnde lokatie in het Maastrichtse plan Randwijk bouwt Aannemersbedrijf Van Zandvoort BV uit Heerlen 8 statige, stijlvolle vrijstaande en halfvrijstaande herenhuisen. Woningen met een geheel eigen en voorname karakter, comfortabel en betaalbaar dankzij de extra energiebesparende voorzieningen.

Nu al, in de realisatiefase, bruist Randwijk van de nodige activiteit. Diverse voorzieningen en faciliteiten en vooral ook de indeling van het plan geven deze Maastrichtse woonwijk een riant karakter. Met voortreffelijke woon- en leefomstandigheden vlakbij het centrum.

Stijl en karakter vinden we ook terug in het interieur. Onder meer met de royale L-vormige living en de bijkeuken. Op de verdieping zijn o.m. een apart tweede toilet, badkamer met ligbad en vaste wastafel en 3 slaapkamers, waar-



van 1 ruime L-vormige. De zolder – waarop tegen een aantrekkelijke meerprijs een extra kamer kan worden gerealiseerd – is te bereiken via een vaste trap. De woning heeft verder een extra diepe garage.

Deze herenhuisen worden degelijk gebouwd en uitstekend

afgewerkt met o.m. toepassing van hardhout, extra isolatie met dubbel glas in de gehele woning en een, via warmterugwinning, zeer energiezuinig luchtverwarmingssysteem met ingebouwde warmwatervoorziening.

Koopprijs f 258.730,- v.o.n.



RUIJTERS

makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6221 ED maastricht – wycker brugstraat 62 – tel 043 – 218941

TE KOOP

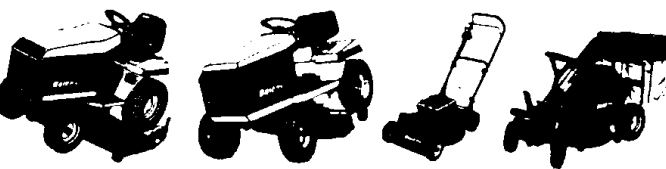
HOENSBROEK
Prof. K. Onnesstraat 39

Splitlevel-woning met gas-c.v., inp. garage en tuin. Incl. hal, gang, eetk., keuken met aanbouwkeuken en woonkamer. 1e verd.: toilet, slaapk. en badk. m. ligbad en v.w. 2e verd.: bordes met bergkast en 2 slaapkrs. Bouwjaar 1973. Pand wordt op keurige wijze bewoond. Vraagprijs f 119.000,- k.k.

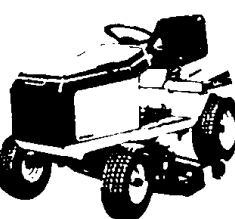
Inlichtingen:

STEENS
ASSURANTIËN BV
Nuinhofstraat 70, Nuth
045-241534

Bolens



ZITMAAIERS



SPECIALE AANBIEDING
8 pk zitmaaier

- maai breedte 71 cm
- industriemotor
- elektrisch gestart
- 5-speed
- 3 jaar garantie

f 3.995,- (incl. BTW)

ENTER-FORCE B.V.



Vliegenveldweg 11
Beek (bij vliegenveld)
tel 043-649055

Ruim en degelijk wonen?

Stienstra heeft het huis dat u zoekt!

In het najaar van 1991 worden er 20 halfvrijstaande woningen opgeleverd in Hoensbroek (plan De Dem Zuid). Het zijn mo-



derne, royale woningen met een eigentijdse architectuur. Degelijk afgewerkt en uitstekend geïsoleerd. Stienstra weet zeker, dat u het daar erg naar uw zin zult hebben!

Zodoende profiteert u van de volgende voordelen. Woonkamer ca. 32 m² groot, incl. open keuken. Berghing. 2 slaapkamers resp. ca. 13,5 m² en ca. 11 m². Hobbykamer ca. 7 m². Badkamer met douche en vaste wastafel. Vlieztrap naar vliering.

- Spouw- dak- en vloerisolatie
- Dubbele beglazing (in woonkamer en keuken m.u.v. klepraam)
- Woningsscheidende muur in spouw en ankerloos, zodat eventuele contactgeluid tot een minimum beperkt wordt.

Prijs f 136.749,- v.o.n. (excl. max. f 41.000,- subsidie) Netto maandlast ca. f 598,-.



STIENSTRA

MAKELAARDIJ BV

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

BON

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de 20 woningen in Hoensbroek, De Dem Zuid.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____
Telefoon: _____
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Wil je in een eigen atelier-woning in Schinnen wonen?

Kom dan beslist heden 1 december eens kijken van 14.00 tot 16.00 uur.
Adres: Scalafhof 17 te Schinnen.

Indeling:

Dit huis heeft een bijzondere indeling. Woonkamer ca. 38 m² groot, incl. open keuken. De verdieping telt 2 slaapkamers, beide met een wandkast en een badkamer met douche. Overloop met bergkast. Vlieztrap naar zolder.

Prijs f 133.918,- v.o.n. (excl. rijkssubsidie van max. f 41.000,-). Bij 100 % financiering bedraagt de nettomaandlast ca. f 556,-.



STIENSTRA

MAKELAARDIJ BV

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

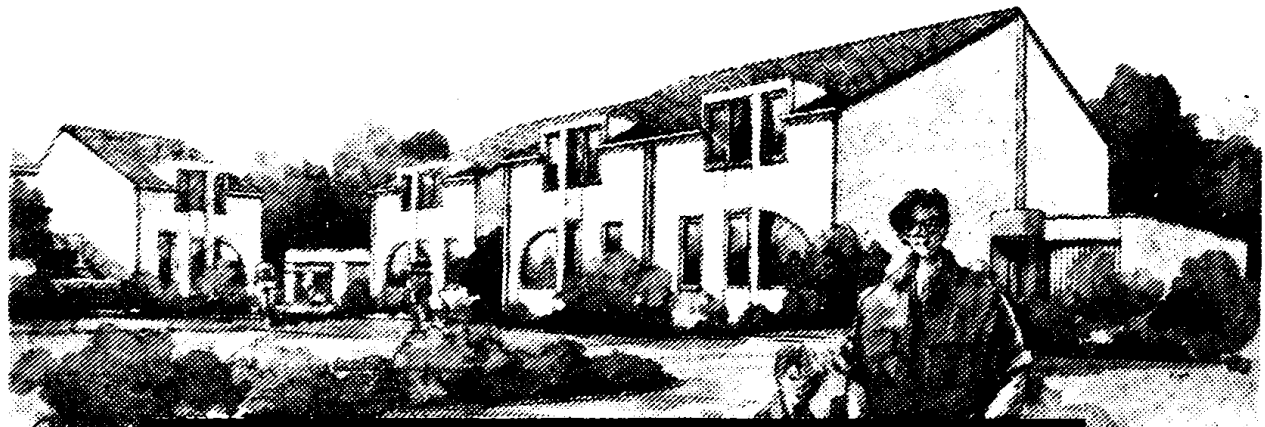
In het woonplan Scalaplein te Schinnen is een bijzonder huis voor bewoning gereed, waar door een andere kijk op wonen een hele creatieve indeling gevonden is.



Als u méér tuin wilt hebben en toch in het Centrum wilt wonen.

Een nieuw huizenplan in Centrum van Brunssum!

In het bestemmingsplan Dorpstraat/Hofpoel te Brunssum worden door Aannemersbedrijf Gebr. Peters B.V. uit Brunssum 14 riante herenhuisen met garage gerealiseerd. De huizen liggen op ruime kavels, waarvan het merendeel van de achtertuinen zeer gunstig liggen voor wat de bezonning betreft en zelfs tot ca. 20 m. diep zijn. De huizen zijn onderverdeeld in 12 "type halfvrijstaande" en twee "type vrijstaande" woningen.



HEEFT U EEN EIGEN HUIS EN WENST U VERBETERING?
Informeer naar de mogelijkheid om risicoloos een ander huis te kopen.

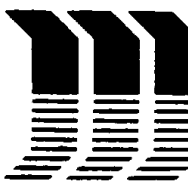
Indeling:
De woonkamer is ca. 37 m² groot incl. open keuken. De garage is bereikbaar via het tuinterras. Door de logische, goed doordachte indeling op de verdieping, heetteen resultaat in ruime slaapkamers, die alle mogelijkheden bieden voor een optimale inrichting. De badkamer is voorzien van een ligbad, een vaste wastafel en aansluitmogelijkheid voor tweede toilet. De hobbyzolder is bereikbaar via een vaste trap.

Afwerking:

Aan de afwerking van deze woningen is de nodige zorg besteed. Zo zijn alle buitenkozijnen incl. ramen en buitendeuren in hardhout uitgevoerd. Dubbele beglazing. Dak-, vloer- en spouwisolatie. Woningsscheidende muren in spouw (ankerloze spouw), hierdoor wordt eventueel contactgeluid tot een minimum teruggebracht.

Prijzen:

Vrijen vanaf f 178.900,- tot f 189.900,- v.o.n.



STIENSTRA

MAKELAARDIJ BV

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

BON

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de 14 riante herenhuisen te Brunssum Dorpstraat/Hofpoel.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____
Telefoon: _____
In ongefrankeerde gesloten envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen



GEEN DOORGAAND VERKEER. DACHTEN WE.

De stille straat die achteraf een doorgaande route blijkt te zijn. De zonnige tuin die opens wel erg veel schaduwkanten heeft. Het winkelcentrum op de hoek dat als verrassing tevens uitgaanscentrum is. Dat zijn zo van die dingen waar je blind voor bent als je een huis zoekt. Omdat je alleen de voordelen ziet. En niet de eventuele nadelen. Die later kunnen uitgroeien tot denderende overlast. Lees daarom voor u op zoek gaat het boekje "Hoe u blij blijft

met een eigen huis". Daarin staat alles waar u op moet letten bij het kopen van een huis. Ligging. Bestemmingsplan. Bouw. Garantie. En ook: tot hoever u kunt gaan met de hypotheek. Mogelijkheden en onmogelijkheden. Alles keurig op een rijtje. Helder en overzichtelijk. Het boekje is een gratis uitgave van ABP-Hypotheken. Vraag het aan, voordat u begint aan de grootste uitgave van uw leven. Dan blijft u blij met uw eigen huis.

LEES EERST "HOE U BLIJ BLIJFT MET 'N EIGEN HUIS".

Stuur de bon in een ongefrankeerde envelop naar ABP-Hypotheken, Klantenservice, Antwoordnummer 6000, 6400 WC HEERLEN. Of tel 045-799080

VRAAG HET GRATIS BOEKJE AAN.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Woonplaats: _____
Telefoon: _____



LD0048

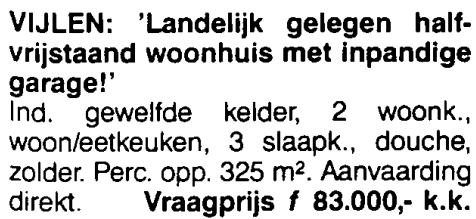
'De makelaar in tevredenheid'

**NEDU MAKELAARDIJ**

beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheek • assurantiën

TE KOOP

HEERLEN: 'Moderne woning met garage voor 't jonge paar!'
Ind. hal, keuken m. luxe witte inr., flinke woonk., berging gar. m. mogel. v. zolder, 3 slaapk., ruime badk., zolder m. mogel. voor 4e slpk/hobbykamer. Geïsoleerd, ged. dubb. beglaasd en roll. Bwjr. 1985. Aanv. in overleg. **Mogelijke rijkspremie f 10.500,- Vraagprijs f 115.000,- k.k.**



VIJLEN: 'Landelijk gelegen half-vrijstaand woonhuis met inpandige garage!'
Ind. geweldige kelder, 2 woonk., woon/eetkeuken, 3 slaapk., douche, zolder. Perc. opp. 325 m². Aanvaarding direct. **Vraagprijs f 83.000,- k.k.**

Met spoed gezocht ter bemiddeling woonhuizen in alle prijsklassen en alle plaatsen.

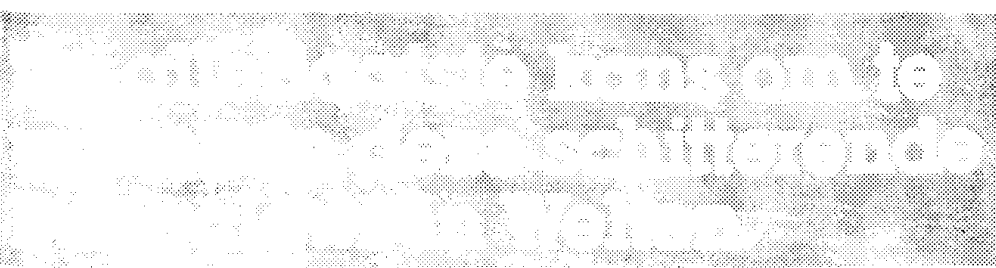
UBACHSBERG: 'Uitstekend gelegen, modern woonhuis!'
Ind. hal, ruime woonk., keuken, bijkeuken, 3 mooie slaapk., badk. m. ligb. en v.w., zolder. Bwjr. 1981. Geïsoleerd en dubbel beglaasd. Prima staat v. onderh. Aanv. in overleg. **Prijs f 125.000,- k.k.**



HEERLEN: 'Vrijstaande bungalow met achtertuin grenzend aan 't Aambos!'
Ind. gar. prov. kelder, hobby-ruimte, ruime hal, keuken m. mod. inr., L-vormige woonk. (± 45 m²), 4 slaapk., 2 badk. Perc. opp. 854 m², ged. dubbel beglaasd. Aanv. in overleg. **Vraagprijs f 350.000,- k.k.**

AMSTENRADE: 'Wonen a.d. rand v.d. natuur in een vrijstaand herenhuis met 2 925 m² grond!'
Ind. 3 kelders, gar. hal, woonk. (± 35 m²) m. open haard, woon/eetk. voorz. v. alle app. 4 slaapk., badk., vliering. Bwjr. 1960. Achter en links vrij uitzicht op weilanden! Aanv. in overleg. **Vraagprijs f 235.000,- k.k.**

Kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur.
Emmaplein 12 te Heerlen.
Telefoonnummer 045-711500.
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur.



Aan de westrand van Welten, vlakbij natuurreservaat 'Kunderberg' is de laatste bungalow direct te betrekken. Living ca. 42 m² voorzien van terraspl. t.p.v. de eethoek. Aparte keuken. Garage. Ouderslaapkamer. De luxe badkamer is voorzien van ligbad, douche en 2e toilet en is uitgevoerd in luxe sanitair. De verdieping herbergt 2 slaapkamers. Perceelsoppervlakte ca. 535 m².

Prijs f 269.050,- v.o.n.

Bovendien meer informatie over andere woningtypen in het plan Welten.



OPEN HUIS
heden 1 en zondag 2
december van 14.00 -
16.00 uur Adres: Prof.
van Ierssonstraat 130,
te Heerlen

**BEDRIJFSRUIMTE
TE LANDGRAAF**

Inlichtingen: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur.
Edisonstraat 9, Landgraaf, tel. 045-316222.

Atelier voor het stofferen van • klassieke • antieke en • moderne meubelen

Meubelstoffeerderij Naebbers
Donatusstraat 2a, Nuth
045-241259

LANDGRAAF, Op de Kamp

in aanbouw zijnde
halfvrijstaande premie C-woningen

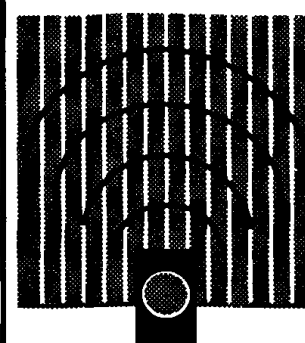


Prijs f 162.000,- v.o.n.
(excl. eenmalige bijdrage van f 5.000,- belastingvrij)
Perceelsoppervlakten vanaf 190 m² tot 410 m².



Inlichtingen/verkoop
van maandag t/m vrijdag
van 9.00-17.00 uur en
volgens afspraak, 's
zaterdags volgens
afspraak. Edisonstraat 9,
6372 AK Landgraaf,
045-316222.

**HORMANN
open u**



Steffanie Philips
Schipperswal 12
Roermond
Tel. 04750-17337

**DECORA
HOUKES**

PARKET B.V.

SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massief eiken stroken,
22 mm, kant-en-klaar
gelegd en geborsteld

f120,- p.m2

Voerendaal, Hoolstr. 45
tel.: 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd. 48
Tel. 04490-25157

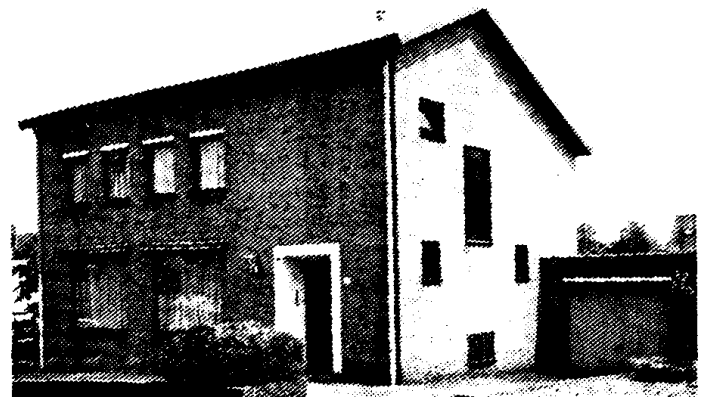
* BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbidding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag dan ons Huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

BRUNSSUM

Centrum. Uitst. gel. en goed onderhouden woonhuis met verwarmde gar. en tuin met terras. Prov. kelder met plav. vl. Royale hal. Woonk. met plav. en openslaande deuren naar terras. Dichte eetkeuken. 3 ruime slaapk. met bergruimte. Bet. badk. met ligb. en 2e toilet. Deels dubb. begl. Roll. en kunstst. koz.



Prijs f 229.000,- k.k.

4943

HEERLEN

Welten. Op uitst. lokatie gel. type vrijst. woonhuis met zonnige tuin en brede gar. Royale hal. Woonk. ca. 34 m². Gesl. keuken. 4 slaapk. Badkamer. Dak recentelijk vernieuwd.



Prijs f 229.000,- k.k.

5291

OIRSBEK

Uitst. gesit. landhuis. Grote inpand. gar. Prov.- en c.v. ruimte. Study. Gesl. keuken. L-vorm. living. Tuin op het zuiden 35 m. diep. 3 slaapk. Badk. Uitst. mat. gebruik. Bwjr. 1990. Optimaal geïsoleerd. Afwerking t.a.v. keuken, badk., bestrating en tuin dient als nog te geschieden.



Prijs f 289.000,- k.k.

5287

OIRSBEK

Schitterend gel. landhuis met ruime tuin en gar. Living ca. 48 m². Ged. open keuken met luxe eiken install. en app. Bijkeuken. Luxe badk. met ligb. en douche. 5 slaapk. Studeerk. Grote hobbyruimte. Het pand is optimaal geïsoleerd. Goed onderhouden en biedt veel privacy. **Prijs f 290.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS
Schitterend gel. landhuis met ruime tuin en gar. Living ca. 48 m². Ged. open keuken met luxe eiken install. en app. Bijkeuken. Luxe badk. met ligb. en douche. 5 slaapk. Studeerk. Grote hobbyruimte. Het pand is optimaal geïsoleerd. Goed onderhouden en biedt veel privacy. **Prijs f 279.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS
Royaal halfvrijst. herenhuis met dubb. gar., geh. aangelegde tuin. Royale living ca. 35 m² met openhaardpartij en tuindeuren naar terras en tuin. Ruime keuken met kunstst. install. voorzien van alle app. o.a. vaatwasmachine. 4 grote slaapk. Luxe badk. met ligb. Zolder. (Ankerloze spouwmuur) Dit woonhuis is degelijk afgewerkt met luxe materialen. **Prijs f 213.000,- k.k.**

VOERENDAAL
Randsdal. Landelijk gel. vrijst. woonhuis met inp. gar., diepe tuin en boomgaard. Tot. perceelopp. ca. 2.500 m². Gar. voor 2 auto's. Hobbyruimte. Royale woonk. ca. 42 m² met openhaard. Gesl. keuken met install. 3 ruime slaapk. 2 badk. Grote bergzolder. Evt. 4e slaapk. Het woonhuis heeft een goede staat van onderhoud. Ca. 5 min. van station. **Prijs f 300.000,- k.k.**

*** BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW**

Voor inlichtingen:
H = Kantoor Heerlen, Tel. 045-712255
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

M = Kantoor Maastricht, Tel. 043-252933.
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.

NIJUEWENHAGEN

Hoefveld. Royaal landhuis met patio, gar. en bostuin. Royale living ca. 52 m² met openhaardpartij. Luxe keuken met compl. install. Pantry. 2 badk. met ligb., douche en dubb. v.w. 4 slaapk. Zolder. Dubb. begl. en hardh. koz. Rustig gel. in kindervriendelijke omgeving.



Prijs f 319.500,- k.k.

5108

BRUNSSUM

In centrum en nabij vijfverpark. Goed onderhouden appartement. Berging. Woonk. ca. 32 m² met parketvl. Ruim balkon. Dichte keuken met app. Bijkeuken met wasautomaat aansl. 2 slaapkamers. Badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. Goed geïsol. Ged. roll. Bwjr. 1982. **Prijs f 135.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Langeberg. Goed onderhouden woonhuis met gar. en tuin. Kelder. Woonk. met plav. vl. Dichte keuken met alle app. Tuinberging. 2 royale slaapk. Mogel. voor 3e slaapk. Badk. met o.a. douche. Vaste trap naar zolder. Roll. rondom. Ged. dubb. begl. Dakisol. **Prijs f 127.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Klingelsberg. Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met grote garage, goed op zon gelegen tuin. Woonk. en dichte keuken ca. 44 m². Keuken voorzien van alle app. 3 slaapk. Badk. met o.a. 2e toilet en douche. Hobbyzolder. Prima geïsol. dubb. begl., dak- en spouwisol., ged. roll. **Prijs f 149.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Klingelsberg. Uitst. woonhuis met ruime tuin. Garage met zadeldak en bergzolder. Doorzon-woonk. ca. 33 m². ged. open keuken met kunstst. install. 3 slaapk. voorzien van parketvl. Badk. met ligb. en 2e toilet. Optimale isol. Ged. roll. Ged. dubb. begl. **Prijs f 132.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Aan de bostand, in nieuwbouwwijk gel., royaal halfvrijst. woonhuis met tuin en gar. Living tot. 40 m² met keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met ligb. Vaste trap naar zolder alw. mogel. voor 4e slaapk. Het pand is zeer goed geïsol. en voorzien van dubb. begl. en hardh. koz. **Prijs f 197.623,- v.o.n.**

HEERLEN

Welten. Modern woonhuis met inpand. garage en zonnige tuin. Ruime hal. Woonk. ca. 33 m² met openhaard. Aparte woonk. met install. 4 royale slaapk. Badk. met ligb. **Prijs f 125.000,- k.k.**

HEERLEN

Rennem. Halfvrijst. woonhuis met tuin en berging. Woonkamer. Luxe eiken keuken met install. Mogel. voor gar. Badk. met douche en 2e toilet. 3 slaapk. Zolder. Nagenoeg geh. voorzien van roll. Evt. subs. overdraagbaar. Evt. rente à 7,1 % overdraagbaar. Looptijd 24 jaar. Evt. woningruil mogelijk. **Prijs f 141.500,- k.k.**

HEERLEN

Op prachtige lokatie gel. bouwperceel, geschikt voor vrijstaand woonhuis. Tot. perceelsopp. 857 m². Gel. aan de Zandweg, plan "Vrusscheming 1988". **Prijs f 141.500,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Royaal halfvrijst. herenhuis met dubb. gar., geh. aangelegde tuin. Royale living ca. 35 m² met openhaardpartij en tuindeuren naar terras en tuin. Ruime keuken met kunstst. install. voorzien van alle app. o.a. vaatwasmachine. 4 grote slaapk. Luxe badk. met ligb. Zolder. (Ankerloze spouwmuur) Dit woonhuis is degelijk afgewerkt met luxe materialen. **Prijs f 213.000,- k.k.**

VOERENDAAL

Randsdal. Landelijk gel. vrijst. woonhuis met inp. gar., diepe tuin en boomgaard. Tot. perceelopp. ca. 2.500 m². Gar. voor 2 auto's. Hobbyruimte. Royale woonk. ca. 42 m² met openhaard. Gesl. keuken met install. 3 ruime slaapk. 2 badk. Grote bergzolder. Evt. 4e slaapk. Het woonhuis heeft een goede staat van onderhoud. Ca. 5 min. van station. **Prijs f 300.000,- k.k.**

*** BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW**

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:

o Bestaande woning nr.:

Naam:

Straat:

Postcode/plaats:

Tel.:

In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan:

Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

o Stuur mij GRATIS het HUIZENMAGAZINE nr. 189.

HEERLEN

Nabij centrum. Tegenover park en vijfver gel. woonhuis met grote tuin, berging en mogel. voor gar. Woonk. met parketvl. Keuken. 3 slaapk. Badk. met douche. Zolder/4e slaapk. Dak, elektra, c.v.-ketel recentelijk vernieuwd.



Prijs f 115.000,- k.k.

5263

HEERLEN

Molenberg. Winkel-woonhuis met grote gar., kelder, bakkerij/opslagruimte 5,65 x 5,40, winkel 7,50 x 3,30, aparte opgang naar woonged., woonk., dichte keuken, 2 slaapk., badk. met 2e toilet. **Prijs f 109.000,- k.k.**

HEERLEN

Eengezinswoning met tuin. Woonk. met parketvl. Keuken met luxe install. 3 slaapk. Badk. met douche. Ruime hobbyzolder. De woning is ged. voorzien van roll. en dubb. begl. Bwjr. 1985. Mogelijkheid voor overdraagb. rijkssub. Garage. **Prijs f 119.000,- k.k.**

HEERLEN

Beersdal. Woonhuis met c.v., tuin en garage. Hal. Z-vorm. woonk. Keuken. 3 slaapk. Badk. met o.a. ligb. Zolder/4e slaapk., bereikbaar via vaste trap. Nagenoeg geh. woning voorz. van roll. **Prijs f 125.000,- k.k.**

HEERLEN

Centrum. Goed onderhouden herenhuis op rustige lokatie. Voorraadkelder. L-vorm. woonk. ca. 40 m² met openhaard en schuifpui. Luxe keukinstallatie met apparatuur. Tuin/terras met achterom. 3 slaapk. Badk. met ligbad en 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapk. en bergruimte. **Prijs f 159.500,- k.k.**

HEERLEN

Rennem. Halfvrijst. woonhuis met tuin en berging. Woonkamer. Luxe eiken keuken met install. Mogel. voor gar. Badk. met douche en 2e toilet. 3 slaapk. Zolder. Nagenoeg geh. voorzien van roll. Evt. subs. overdraagbaar. Evt. rente à 7,1 % overdraagbaar. Looptijd 24 jaar. Evt. woningruil mogelijk. **Prijs f 129.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Royaal halfvrijst. herenhuis met dubb. gar., geh. aangelegde tuin. Royale living ca. 35 m² met openhaardpartij en tuindeuren naar terras en tuin. Ruime keuken met kunstst. install. voorzien van alle app. o.a. vaatwasmachine. 4 grote slaapk. Luxe badk. met ligb. Zolder. (Ankerloze spouwmuur) Dit woonhuis is degelijk afgewerkt met luxe materialen. **Prijs f 213.000,- k.k.**

VOERENDAAL

Randsdal. Landelijk gel. vrijst. woonhuis met inp. gar., diepe tuin en boomgaard. Tot. perceelopp. ca. 2.500 m². Gar. voor 2 auto's. Hobbyruimte. Royale woonk. ca. 42 m² met openhaard. Gesl. keuken met install. 3 ruime slaapk. 2 badk. Grote bergzolder. Evt. 4e slaapk. Het woonhuis heeft een goede staat van onderhoud. Ca. 5 min. van station. **Prijs f 300.000,- k.k.**

*** BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW**

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:

o Bestaande woning nr.:

Naam:

Straat:

Postcode/plaats:

Tel.:

In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan:

Stienstra Makelaardij B.V. Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

o Stuur mij GRATIS het HUIZENMAGAZINE nr. 189.

KERKRADE

Bleyerheide. Tussengelegd woonhuis met kelder. Woonk. ca. 30 m². 2 slaapk. Badk. Woonkamer. 2 slaapk. Zolder. pand is ook uitermate geschikt als woonhuis. **Prijs f 109.000,- k.k.**

KERKRADE

Bleyerheide. Halfvrijst. woonhuis met gar. Ruime keuken. Zolder. Tuin ca. 15 m. drop. 3 slaapk. Badk. met douche. Vrijstaand. woning is vrijwel geheel nieuw van roll. ged. dubb. begl. **Prijs f 145.000,- k.k.**

OIRSBEK

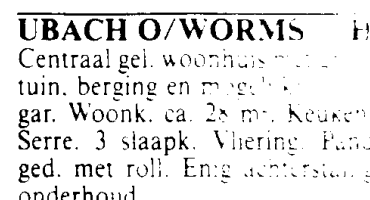
Leuk, op goede lokatie gel. huis met carport en halfvrijst. Woonk. Open keuken. Plav. vl. 3 slaapk. Moderne badk. met ligbad. Vloertrap naar b.zolder. Ged. roll. en dubb. begl. Bwjr. 1983. **Prijs f 130.000,- k.k.**

PUTH-SCHINNEN

Op goede lokatie, nabij natuurreservaat, vrijst. woonhuis met gar. en tuin. Hal. Woonk. en ged. pui. Keuken tot ca. 40 m². Verdieping: 3 slaapk. Badk. met ligb. en w.c. toilet en aansluiting van de afvoer. Vloertrap naar beneden. **Prijs f 149.500,- k.k.**

SCHINVELD

Ouder, halfvrijstaand woonhuis met c.v. berging en tuin. Kelder. Woonk. ensuite. Eetk. dichte keuken. Overdekte binnenplaats. 2 royale slaapk. Vaste trap naar ruime berg-/hobbyzolder. **Prijs f 102.500,- k.k.**



UBACH O' WORMS

Centraal gel. woonhuis met tuin, berging en garage. Woonk. ca. 28 m². Keuken. Serre. 3 slaapk. Vliering. Pand gel. met roll. Enig achterstallig onderhoud. **Prijs f 85.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Rimburg. Uitst. onderhouden herenwoonhuis met inpand. garage en tuin. Woonk. ca. 49 m². Keuken met compl. install. Badk. met ligb. en douche. 3 slaapk. 2e verd. via vaste trap bereikbaar. 2 slaapk. Bergzolder. **Prijs f 165.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Uitst. onderhouden appartement op de 2e verd. gel. Ruime woonk. Ged. open keuken met autoverw. comb. Balkon. 2 slaapk. Badk. met douche. De woning is zeer voorz. van roll. en dubb. begl. Lift aanwezig. **Prijs f 85.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Modern apart woonhuis met tuin, inpandige garage en berging. Royale hal. Living 35 m² met schuifpui en openhaardpartij. Aparte keuken met luxe kunstst. install. voorzien van alle app. ruime slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Div. zolder- en berging. Bwjr. 1985. Zeer goed gel. Hardh. koz. Moderne architectuur. **Prijs f 209.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Halfvrijst. karakteristiek herenwoonhuis. Bwjr. ca. 1920. nov. in 1984. Prov. kelder. Zolder. 18 m². Eetk. 20 m² met autoverw. comb. Bijkeuken ca. 20 m². Zolder en berging 4 royale slaapk. Badk. met ligb. en douche. Grote zolder op 2e verd. Pand met c.v. **Prijs f 179.000,- k.k.**

UBACH O' WORMS

Namiddagsche Dreef. H. Halfvrijst. landhuis voor bewoning gereed. U-vorm. living ca. 42 m² incl. open keuken. Inpand. berging. Gar. 3 royale slaapk. Luxe badkamer. Zolder bereikbaar via schuiftrap. **Prijs f 179.500,- v.o.n. 01908000**

*** BESTAANDE BOUW**

Maandag t/m vrijdag
geopend van 9.00
tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00
tot 18.00 uur



TE KOOP VILLAPARK PETERSHEIM

te Lanaken (België)
(K. Albertlaan - de Mérodelaan)

Nog enkele prachtige appartementen
(280-400 m²) te koop.
Hogere prijsklasse.

Deze appartementen zijn gelegen in een
park van 35.000 m².
Rechtstreeks van de bouwheer.

Inlichtingen:

GROEP HERMANS

Centrumlaan 46, 3600 GENK (B)
tel. 32 11 351971 fax: 32 11 351979

WOONHUIS TE LANDGRAAF

De notarissen Mr. A.N.J.M. Janssens en Prof. Mr. A.F. Geleken te Heerlen zullen op vrijdag 14 december 1990 om 15.00 uur in café Vogelzang, Nieuwenhagerheidestraat 87 te Landgraaf, in het openbaar ex artikel 1223 lid 1 BW, bij opbod en afslag in één zitting, verkopen:

woonhuis met garage, ondergrond, tuin en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen aan de Namiddagse Driessen 43 te 6374 MS Landgraaf, kad. bek. als gem. Uitsch over Worms, sectie A nummer 4209, groot 2.55 are;

indeling: entree, woonkamer met open keuken, toilet; 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer met douche; 2e verd.: zolder (te bereiken via vijztrap); het pand is voorzien van c.v.;

Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de gosse van de akte van veiling.

Het pand is niet verhuurd.

Betaling koopprijs: uiterlijk 31 januari 1991.

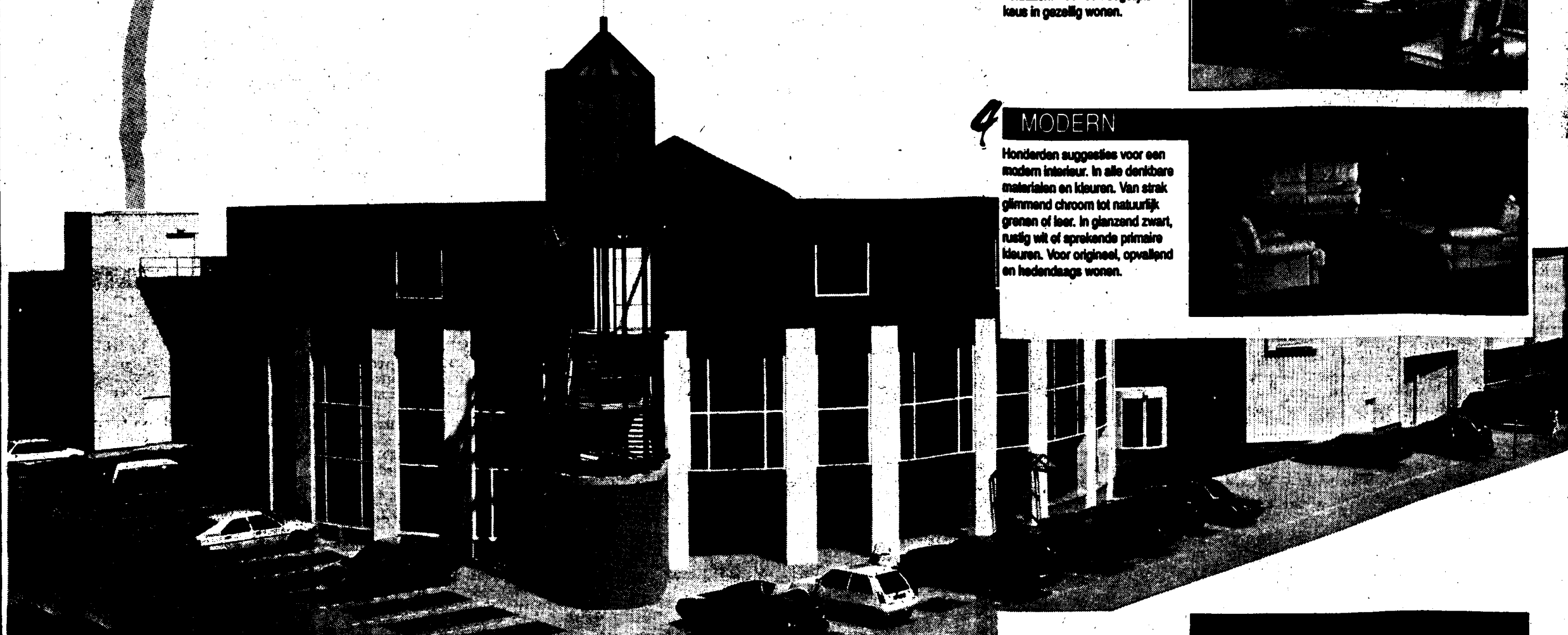
Algemene voorwaarden: op deze veiling zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van toepassing, behoudens die uitzonderingen zoals vermeld in de veilingakte.

Bevestiging: alleen op vertoon van een door getoetst notarisakkoord afgegeven toegangsbewijs op de woensdagen 5 en 12 december aanstaande, telkens tussen 18.00 en 19.00 uur.

Meerdere inlichtingen: ten notarijskantore, Tempelplein 25 te Heerlen, tel.nr. 045-719430.

MORGEN GEOPEND

Nederlands opwindendste collectie
meubelen wacht op ontdekking.
In een wooncenter waar elke stap
u nieuwe verrassingen bezorgt.
Sijben Wooncenter Roermond;
8 speciaalzaken onder één dak!



MORGEN (zondag 2 december) GEOPEND van 11.00 tot 17.00 uur.

B&B Italia - Saporiti - deSede - Montis -
Leolux - Cassina - Moroso - Behr - Arflex -
Molteni - Rolf Benz Creation - Artifort -
Gelderland - Cappellini - Tonon - Pastoe -
Castellijn - Colzani - Arco - Metalform -
Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal -
Interart - Durlet - Barz Bord - Ligne Roset -
Bielefelder Werkstätten, Grange - JAB -
Castle Furniture - Heldense - Alessi -
Sahco Heesleij - Swissflex - Mar Italia -
Koekeek - Glyczy - Gasperucci - Ploeg -
SieMatic - Boley - van Besouw - Flos -
Exclusiv - Artemide - Svedex - Arcluce -
Harvink - Musterring - Young - Knoll -
Tecno.

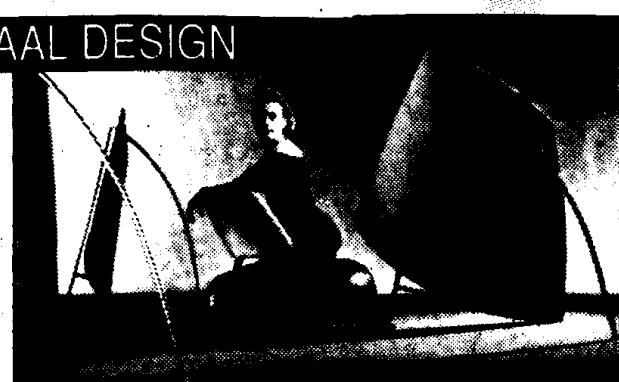
**SIJBEN
ROERMOND**



Maasvelderweg 33, Roermond, telefoon: 04750 - 16141
Maandag gesloten. Geopend: d. 11.00 - 18.00 uur za. 9.30 - 17.00 uur.
do. koopavond.

1 INTERNATIONAAL DESIGN

Alleen bij Sijben treft u de grote
namen bij elkaar: B & B Italia,
deSede, Cassina, Leolux en ga zo
maar door. Van elk topmerk
treft u een gevarieerd aanbod van
mogelijkheden. Een oogstrelende,
smaakmakende designcollectie
voor perfect wonen.



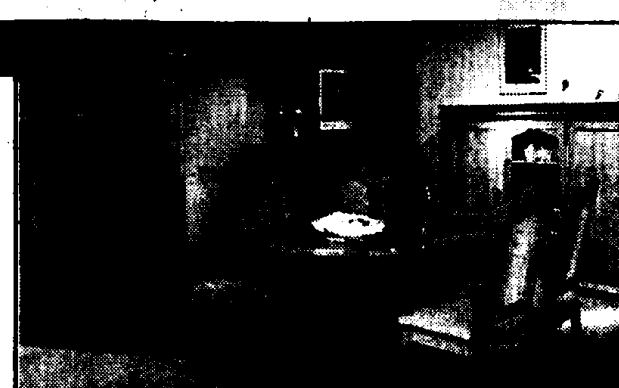
2 EIGENTIJD'S KLASSIEK

Klassiek wordt steeds fantasievol-
ler: eigentijdse kleurige meubel-
stoffen harmonieus gecombineerd
met traditionele houtsoorten. De
verrassende collecties van onder-
meer Bielefelder, Gasperucci,
Spakman en Glyzy zorgen voor
een extra dimensie in sfeervol
wonen.



3 EIKEN

Grote showrooms met sfeervolle
woonidealen in eiken. Zowel het
enorme aanbod als de
kwaliteits/prijs-verhouding zullen u
verbasen. Voor een degelijke
keus in gezellig wonen.



4 MODERN

Honderden suggesties voor een
modern interieur. In alle denkbare
materialen en kleuren. Van strak
glanzend chroom tot natuurlijk
granen of leer. In glanzend zwart,
rustig wit of sprekende primaire
kleuren. Voor origineel, opvallend
en hedendaags wonen.



5 SLAAPLAND

Op zoek naar een romantisch
hempbed en/of een ruimtebespa-
rende oplossing in de vorm van
slaapbankkastenwanden? U
vindt hier tientallen slaapkamer-
voorbeelden in alle denkbare stil-
len en van alle topmerken. Voor
uiterst wonen.



6 SIEMATIC KEUKENSTUDIO

Siematic, toonaangevend op keu-
kengebied. De schitterende vorm-
geving gepaard met functio-
nele toepassing dankzij door-
dacht details. Gespecialiseerde
adviseurs laten u kennis maken
met de onbegrensde mogelijkheden.



7 GE TOP WOONTEXTIEL

Ook zeker mag Sijben gezien
worden. Dankzij onze projectie-
ling met een internationaal aan-
bod van vernaamde namen op dit
gebied. Niet voor niets hebben
bijvoorbeeld Artifort, Castellijn,
Arco, Tecno en Knoll hun kolek-
ties van nieuw bij ons tentoenge-
steld.



8 PROJEKTE



Peters Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhegeenstraat 36 Geleen,
Tel. 04490-48191.

BINGELRADE

Dorpstraat
Halfvrijst. geh. gerenoveerd
boerenwoonhuis met c.v.-gas en garage
voor 2 auto's. Ind.: woonk.
46 m² met bet. vloer, compl.
ing. keuken (wit). 1e
verd.: 5 vertrekken, badk.
met bad, douche, 2 v.w.,
2e toilet, bestoven tuin.
Kunststof kozijnen, dubb.
beglazing. Vraagprijs
f 240.000,- k.k.

Huis verkopen?
Bel de echte
makelaar!
Peters & Partners
Geen verkoop
Geen kosten

HOENSBROEK

Kouwenhoofstraat
Woonhuis met inpandige
garage en berging, grote
hal, L-kamer, open keu-
ken, 3 slaapkamers, bad-
kamer met bad en toilet,
spouwmuurisolatie + rolluiken.
Koopprijs f 120.000,- k.k.

GELEEN

Geleen, Mauritslaan
Woonhuis/praktijk- of kantoorpand in het centrum,
op fraaie locatie, met c.v.-
gas. Ind. o.a.: kelder,
woonk. met erker, werk-
kamer, gesloten keuken. 1e
verd.: 3 stp., badk., vaste
trap naar 2e verd. met 2
vertrikken. Pand moet ge-
renoveerd worden. Vraag-
prijs f 140.000,- k.k.

KLIJMMEN

Domein Hellebeek
kavel 44 en 45
Halfvrijst. geh. gerenoveerd
recreatiebungalow met
grote tuin, resp. ca.
300 m² en 515 m². Riant
uitzicht. Alles bet. vloeren.
Nieuwe keuken en sanitair-
re voorzieningen. Prijzen
f 55.000,- k.k. en
f 72.500,- k.k.

MUNSTERGELEEN

Gouv. Houbenlaan
Zeer fraai halfvrijst.
woonh. met gas-c.v., gas-
ge en mooie tuin. Ind. o.a.:
2 grote kelders, woonk.
met parket, inger. keuken.
1e verd.: 3 stp., badk.,
vaste trap naar hobbyka-
mer en bergzolder.
Spouwmuurisol. en ged.
dubb. glas. Koopprijs
f 118.000,- k.k.

SCHINNEN

Alteerstraat
Vrijst. (met garage ge-
schakeld) woonh. met
c.v.-gas en flinke tuin, ge-
rage/berging. Ind. o.a.:
c.v. + provieskelder, li-
ving totaal ca. 54 m² met
bet. vloer, open eiken keu-
ken. 1e verd.: 3 stp.,
badk. met ligbad, bergzold.
Vraagprijs
f 189.000,- k.k.

STEIN

Vaarsstraat
Onder architectuur ge-
bouwd, zeer apart vrijst.
woonh. met grote garage.
Ind. o.a.: grote kelder,
L-keuken-eetk. incl. appar-
atuur, living met open
haard, werkruimte, 2 stp.,
badk. Maximale isolatie,
hetelucht-c.v. Dit huis
moet u van binnen zien.
Prijs f 218.000,- k.k.

TE HUUR

GELEEN

Geleenstraat 8
Te huur moderne verkoop-
ruimte, groot ca. 70
m². Huurprijs f 790,- per
maand excl. B.T.W.

SUSTEREN

Hemelrijk
Zeer mooi halfvrijst.
woonh. bij 1988. Ind.
o.a.: L-kamer, luxe keu-
ken, incl. app., woonk., ga-
rage, 3 stp., bergzolder,
gehele gesloofd, ged.
dubb. glas, kleine tuin.
Koopprijs f 150.000,- k.k.
Mogelijkheid van over-
draagbare subside
f 27.500,-

Post. Veenlaan 1b
Courante verkoopruimte
ca. 70 m² met keuken, toi-
let en achtergang. Huur
f 790,- per maand excl.
B.T.W.

FEESTELIJKE KADDO VOORSTELLEN

**BLUOXDOOS
IN LEER**
f 94,75

**AUTOPAPIERENETUI
IN TAL VAN MODELLEN EN KLEUREN**
V.A. f 32,50

**AKTENKOFFER
Samsonite**
10 CM: f 119,-
10 CM: f 139,-

**DAMESBEURS
IN VELE KLEUREN
VANAF**
f 45,-
DIVERSE
HEUPTASJES
IN TAL VAN KLEUREN
O.A. GOUD, ZILVER EN LAK
EN MATERIALEN
VAN 10,-
TOT 100,-

GELEENSTRAAT 16 **Fruiman** HEERLEN
LEDERWAREN

B e r n a l d

SYLVESTER

'n feestelijke traditie!



Een maal per jaar brouwt Brand speciaal voor de feestdagen een uniek bier: SYLVESTER. Een biersoort die Brand in 1984 voor het eerst heeft gebrouwen. Brand SYLVESTER is een ambachtelijk, bovengistend bier, extra-zwaar, met een hartverwarmende diep-robijnrode kleur. Een heel bijzonder bier, waarvan u zult genieten!

Brand SYLVESTER is vanaf nu verkrijgbaar in uw café. En in de winkels natuurlijk.

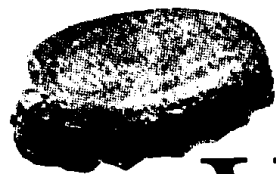
In 1871 koopt Frederik Edmond Brand de brouwerij van Wijlre. Vanaf dat jaar is de naam Brand onlosmakelijk met de brouwerij verbonden.

Nu, bijna 120 jaar later, brouwt de vierde generatie Brand brouwers haar kwaliteitsbieren nog steeds met behulp van de meest moderne technieken en met een groot respect voor de ambachtelijke brouwtraditie.



Frederik Edmond Brand
1823-1882

De viering van de Grote Feestdagen aan het einde van het jaar is al eeuwen oud. De dagen zijn kort, de avonden gezellig en over de gehele wereld kijken de mensen uit naar het nieuwe jaar dat voor de deur staat. Overal wordt feest gevierd! Men geniet daarbij van lekkere dingen en drinkt tijdens die feestdagen dan ook graag iets bijzonders. Dat is een oude traditie.



Voor de bierliefhebbers breken weer mooie tijden aan!

B e r n a l d

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS.